

Raflínunefnd

Skipuð af Iðnaðarráðuneytinu

FRAMVINDUSKÝRSLA 4

október 1977 - desember 1983

Reykjavík, nóvember 1985

FRAMVINDUSKÝRSLA 4

október 1977 - desember 1983

Reykjavík, nóvember 1985

EFNISYFIRLIT

1	INNGANGUR	3
1.1	Skipun og verksvið Raflínunefndar	3
1.2	Yfirlit um fyrri störf	4
1.3	Stutt yfirlit um störf nefndarinnar á því tímabili, sem þessi skýrsla nær til (nóvember 1977 - desember 1983)	5
2	STARF NEFNDARINNAR AÐ EINSTÖKUM LÍNUVERKEFNUM, Á VERKSVIÐI HENNAR	6
2.1	Lína Hveragerði-Hvolsvöllur-Vík-Kirkjubæjarklaustur	6
2.2	Lína Höfn-Klaustur-Sigalda	7
2.3	Ný lína Brennimelur-Vatnshamrar	8
2.4	Lína Vatnshamrar-Glerárskógar	9
2.5	Þverun Gilsfjarðar og Þorskafjarðar	10
2.6	Lína Blanda-Hrútatunga	11
2.7	Tenging Blönduvirkjunar við byggðalínu	11
2.8	Lína Blanda-Akureyri	11
2.9	Lína Fljótsdalur-Akureyri	12
2.10	Lína Fljótsdalur-Hrauneyjafoss	13
2.11	Sprengisandslína	14
2.12	Lína Hryggstekkur-Sómastaðagerði	15
3	RÁDGJAFARVERKEFNI	16
3.1	Lína - Laxá - Kópasker	16
3.2	Lína Grímsá-Eyvindará	16
3.3	Lína - Akureyri - Dalvík	16
3.4	Lína Dalvík-Ólafsfjörður	17
3.5	Vopnafjarðarlína	17
3.6	Lína Írafoss-Selfoss	17
3.7	Lína Írafoss-Hveragerði	17
3.8	Lína Hveragerði-Þorlákshöfn	18
3.9	Lína Sauðárkrúkur-Hofsós	18
3.10	Lína Stuðlar-Eskifjörður	18
4	ÍSINGARRANNSÓKNIR	19
4.1	Sandbúðir	19
4.2	Ísingarspenn og ísingargrindur	19
4.3	Söfnun upplýsinga um ísingu á línum	20
5	ÝMIS MÁL	21
5.1	Vindtitringur á háspennulínum	21
5.2	Áhrif jarðskjálfta á háspennulínur	21
5.3	Lagaheimildir til lagningar háspennulína	21
5.4	Vindmælingar	22

6	REYNSLAN AF BYGGÐALÍNUM	23
6.1	Inngangur	23
6.2	Almennt um bilanatíðni mannvirkja	23
6.3	Bilanatíðni á byggðalínum	24

LISTI YFIR FYLGISKJÖL

- 1 Hönnunarforsendur
- 2 Kort af línuleiðunum
- 3 Skýrslur um skoðunarferðir Raflínunefndar
- 4 Bréf, skýrslur og greinagerðir varðandi
störf Raflínunefndar
- 5 Fundargerðir raflínunefndar

1 INNGANGUR

1.1 Skipun og verksvið Raflínunefndar

Raflínunefnd var skipuð af Iðnaðarráðuneytinu í júlí 1972. Í henni eiga nú sæti:

Agnar Olsen verkfræðingur
Flosi Hrafn Sigurðsson veðurfræðingur
Guðjón Guðmundsson rekstrarstjóri
Jakob Björnsson orkumálastjóri

Þar til í apríl 1978 átti Tryggvi Sigurbjarnarson verkfræðingur sæti í nefndinni en þá óskaði hann eftir því að vera leystur frá störfum og skipaði iðnaðarráðherra Agnar Olsen í hans stað. Hinir hafa setið í nefndinni frá upphafi.

Nefndin vann í fyrstu eingöngu að undirbúningi háspennulínu milli Norður- og Suðurlands og starfaði þá undir nafninu "Vinnuhópur um háspennulínu milli Norður- og Suðurlands". Með bréfi Iðnaðarráðuneytisins dags. 17. des. 1973, sem stílað er á "Raflínunefnd" voru nefndinni falin ný verkefni. Frá þeim tíma hefur hún starfað undir nafninu "Raflínunefnd". Hin nýju verkefni voru þessi:

1. Að kanna aðstæður til raflínulagna frá Akureyri um Kröflusvæðið og Egilsstaði til Hafnar í Hornafirði.
2. Að kanna aðstæður til línlagna er tengi Snæfellsnes og Vestfirði við aðallínukerfi landsins.

Þótt tenging sé komin á með byggðalínu milli Norður- og Suðurlands hefur nefndin litið svo á að hlutverki hennar varðandi línlögn milli þessara landshluta sé ekki þar með lokið.

Þar eð línur þær, sem taldar eru í skipunarbréfum nefndarinnar mynda meginhlutann í væntanlegu landskerfi til raforkuflutnings hefur nefndin talið óhjákvæmilegt að huga nokkuð í störfum sínum að gerð slíks kerfis í heild til þess að geta tengt hin einstöku línuverkefni sín saman á eðlilegan hátt.

Vegna þess hve ísing er ráðandi þáttur við hönnun háspennulína hefur nefndin frá upphafi talið nauðsynlegt að huga að upplýsingum um ísingu á línum hér á landi bæði í bilanatilvikum og með sérstökum mælingum og athugunum.

Í febrúar 1979 töku nefndarmenn saman minnisblað til iðnaðarráðherra um störf sín (fylgiskjal 4.1), þar sem þeir bentu jafnframt á hvaða verkefnum þeir teldu eðlilegt að sinna á næstunni.

Í kjölfar viðræðna um þetta efni barst nefndinni bréf frá ráðuneytinu, sem dagsett var 20. apríl 1979 (fylgiskjal 4.2). Þar var nefndinni falið að gera tillögur um leiðir og hönnunarforsendur fyrir línu frá Höfn í Hornafirði vestur með suðurströndinni að Kirkjubæjarklaustri og þaðan um Fjallabaksveg nyrðri að Sigöldu eða frá Klaustri vestur Mýrdalssand, um Vík og Hvolsvöll að Selfossi og Hveragerði. Henni var og falin frumathugun á leiðum fyrir meginflutningslínum með 132 kV spennu og hærri sem líklegt er að lagðar verði á næstu 10 - 20 árum. Loks

voru nefndinni falin ráðgjafarstörf fyrir þá er línur byggja og skipulagning, í samvinnu við Veðurstofu Íslands, á söfnun upplýsinga um ísingu á loftlinum, ísingarveður og hámarks vindhraða (fylgiskjal 4.2.) í maí 1983 barst nefndinni bréf frá Iðnaðarráðuneytinu (fylgiskjal 4.3), þar sem tilkynnt er að starfsemi nefndarinnar flytjist frá ráðuneytinu til Orkustofnunar.

1.2 Yfirlit um fyrri störf

Gerð hefur verið grein fyrir störfum nefndarinnar í þremur framvinduskýrslum.

Fyrsta skýrsla nær yfir tímabilið júlí 1972 - maí 1973. Á þessu tímabili gekk nefndin eins og áður segir undir nafninu "Vinnuhópur um háspennulínu milli Norður- og Suðurlands". Vann hópurinn eingöngu að að undirbúningi þessarar tengilínu og störfum, sem honum voru tengd, svo sem upplýsingasöfnun um ísingu á línuleiðum og stofnun veðurstöðvar á Nýjabæ fyrir botni Eyjafjarðardals.

Önnur skýrsla nefndarinnar tekur yfir tímabilið júní 1973 - maí 1975. Á því tímabili lauk nefndin störfum að undirbúningi háspennulínu um byggðir milli Norður- og Suðurlands. Jafnframt var hafinn undirbúningur eftirtalinna háspennulína:

Akureyri - Krafla
Krafla - Fljótsdalshérað - Höfn í Hornafirði
Hrútatunga - Mjólká - Gemlufall

Þá var og haldið áfram söfnun gagna um ísingu á loftlinum og starfrekslu veðurstöðvar á Nýjabæ, sem færð var haustið 1973 á Sprengisand og nefnd Sandbúðir.

Þriðja skýrsla nefndarinnar var svo gefin út í nóvember 1977 og tekur yfir tímabilið júní 1975 - október 1977. Nefndin vann þá við undirbúning að lagningu 132 kV meginorkuflutningslína frá Akureyri um Kröflu til Fljótsdalshéraðs og þaðan til suðurs um Djúpavog til Hafnar í Hornafirði.

Þá fjallaði nefndin um eftirtaldar línur:

Hrútatunga - Króksfjarðarnes
Króksfjarðarnes - Mjólká
Mjólká - Gemlufall
Brennimelur - Vatnshamrar

Valin var leið fyrir allar þessar línur og gerðar tillögur um veðurfarslegar álagsforsendur að undanskilinni línum frá Djúpavogi til Hafnar í Hornafirði. Á þessu tímabili hafði nefndin einnig til frumathugunar hugsanlegar 132 kV línur frá Sigöldu um Kirkjubæjklaustur til Hafnar í Hornafirði og frá Hveragerði um Vík í Mýrdal til Klausturs. Auk þess fjallaði hún lítillega um 220 kV línur Landsvirkjunar, Geitháls - Brennimelur og Hrauneyjafoss - Brennimelur.

Fram var haldið veður- og ísingarathugunum að Sandbúðum og valin og mæld línuleið um Sprengisand frá Sigöldu og Hrauneyjafossi að Fjórðungsvatni. Frumkönnun fór fram á línuleið frá Fjórðungsvatni norður í Bárðardal.

1.3 Stutt yfirlit um störf nefndarinnar á því tímabili, sem þessi skýrsla nær til (nóvember 1977 - desember 1983)

Á þessu tímabili fjallaði Raflínunefndin um eftirtaldar línur.

Sigalda - Kirkjubækarklaustur
Hveragerði - Hvolsvöllur - Vík - Kirkjubækarklaustur
Kirkjubækarklaustur - Höfn í Hornafirði
Brennimelur - Vatnshamrar
Vatnshamrar - Glerárskógar
Fljótsdalur - Akureyri
Fljótsdalur - Sigalda
Blanda - Akureyri
Hrauneyjafoss - Akureyri (Sprengisandslína)

Tvær fyrsttöldu línurnar fela í sér mismunandi kosti við að ljúka hringtengingu meginorkuflutningslína um landið. Línan Sigalda - Klaustur var valin. Hin kom þar af leiðandi ekki til afgreiðslu. Gengið var frá tillögum um línuleið og hönnunarforsendur fyrir línurnar Sigalda - Klaustur og Klaustur - Höfn. Nefndin hafði áður gengið frá tillögum um hönnunarforsendur á línuflanum Djúpivogur - Höfn. Aðrar línur, sem taldir eru hér að framan eru enn til meðferðar hjá nefndinni.

Rafmagsveitur ríkisins leituðu álits nefndarinnar um eftirtaldar línur:

Írafoss - Selfoss
Írafoss - Hveragerði
Hveragerði - Þorlákshöfn
Laxá - Kópasker
Grímsá - Eyvindará
Egilssstaðir - Vopnafjörður (kaflinn um Búrið)
Dalvík - Ólafsfjörður, í Drangaskarði
Hryggstekkur - Sómaðagerði (kísilmálverksmiðja)
Stuðlar - Eskifjörður
Sauðárkrókur - Hofsós

Einnig leituðu Rafmagnsveitur ríkisins álits nefndarinnar á þverun Gilsfjarðar og Þorskafjarðar (endurskoðun á hönnunarforsendum). Allar þessar beiðnir voru afgreiddar, nema línan Sauðárkrókur - Hofsós, sem nefndin hefur enn til meðferðar. Ofangreindum verkum er nánar lýst í 2. og 3. kafla þessarar skýrslu.

Fram var haldið söfnun upplýsinga um ísingu og vindálag. Í því skyni hafa viðsvegar á vœtanlegum línuleiðum verið sett upp tilraunaspenn, sem búin eru álagsmælum. Er fylgst reglulega með þeim og lesið af mælunum. Í árslok 1983 voru 32 slík spenn í notkun (fylgiskjal 4.22). Veðurstöðin í Sandbúðum var rekin fram í ágúst 1978 en var þá lögð niður. Um þennan þátt í starfi nefndarinnar er nánar rætt í 4. og 5. kafla.

Frá nóvember 1977 til ársloka 1983 hélt Raflínunefnd 296 fundi og fór í 12 skoðunarferðir um vœtanleg línustæði.

2 STARF NEFNDARINNAR AÐ EINSTÖKUM LÍNUVERKEFNUM Á VERKSVÍÐI HENNAR

Hér verður gerð grein fyrir starfi Raflínunefndar að einstökum línuverkefnum, sem henni voru falin af Iðnaðarráðuneytinu. Til þess að forðast misskilning verður sá háttur hafður á að kenna raflínu við endapunkta þess línu kafla, sem fjallað er um hverju sinni, og helstu spennistöðvar eða viðkomustaði á leið hans, en stundum hafa einstakar línuleiðir verið nefndar fleiri en einu nafni. Til glöggvunar verður þessara nafna getið í hverju tilfelli eftir því sem við á.

2.1 Lína Hveragerði - Hvolsvöllur - Vík - Kirkjubæjklaustur

Eins og rakið er í kafla 4.13 í framvinduskýrslu 3 (júní 1975 - okt. 1977) komu tvær meginleiðir til greina fyrir línu, sem lokar 132 kV hring um landið.

1. Klaustur - Sigalda
2. Klaustur - Vík - Hvolsvöllur - Hveragerði

Á þeim tíma, sem sú skýrsla fjallar um (fram til okt. 1977) hafði Raf-línunefnd einungis athugað fyrtoldu línuleiðina og þó aðeins að vissu marki. Þá hafði og verið gengið frá hönnunarforsendum línunnar suður til Djúpavogs en í apríl 1979 hafði nefndin gengið frá forsendum vegna kaflans þaðan til Hafnar í Hornarfirði (fylgiskjal 1.1.1).

Snemma árs 1978 hóf nefndin að ræða síðarnefndu leiðina. Rafmagns-veitur ríkisins höfðu áhuga á þessari línuleið, vegna raforkukerfis síns á Suðurlandi og sérstaklega vegna flutnings á rafmagni til Vest-mannaeyja og fóru þess á leit við nefndina að hún kannaði hana í sam-ráði við Rafmagnsveiturnar. Í aprílmánuði 1978 átti nefndin fund með rafmagnsveitustjóra ríkisins um þessa leið og þann 14. júní fór hún í skoðunarferð um hana (fylgiskjal 3.1) og aftur ásamt rafmagnsveitu-stjóra 24. júlí sama ár (fylgiskjal 3.2.1).

Síðarnefnda leiðin er mun lengri en hin fyrri og með henni tengist línan Landsvirkjunarkerfinu fjær meginorkuverum Landsvirkjunar en ef hún liggur frá Klaustri að Sigöldu. Loks liggur hún að hluta um Mýr-dalssand, sem er erfiður kafli vegna sandfoks og hættusvæði vegna Kötluhlaupa. Rafmagnsveiturnar fundu og ódýrari lausn á vandamálum sínum á Suðurlandi. Allt þetta leiddi til þess að nefndin taldi ein-sýnt að velja bæri fremur fyrrnefndu leiðina, Klaustur-Sigalda, og fjallaði því ekki frekar um þá síðarnefndu.

Eins og rakið er í upphafi þessa kafla hefur orðið nokkur ruglingur í nafngiftum á sumum línum og línu köflum. Þannig nefnir Raflínunefnd línuna Hryggstekkur-Djúpivogur-Höfn stundum Suðausturlínu í framvinduskýrslu nr. 3, en línuna milli Hafnar og Landsvirkjunarkerfisins Suðurlínu. Rafmagnsveitur ríkisins, sem áttu að leggja þessar línur, tóku hinsvegar upp nafnið Suðausturlína um þá línu kafla, sem Raflínunefnd nefndi Suðurlínu. Bæði nöfnin koma fyrir í skýrslu þessari, nokkuð sitt á hvað og eru lesendur beðnir að athuga að í báðum til-vikum er átt við leiðina frá Höfn vestur um að Sigöldu.

2.2 Lína Höfn - Kirkjubæjarklaustur - Sigalda (fylgiskjöl 2.1.1 til 2.1.3)

Eins og getið er um í kaflanum hér á undan varð niðurstaðan sú, að velja leið nálægt Fjallabaksvegi nyrðri, milli Klausturs og Sigöldu fremur en leið um Mýrdalssand til vesturs. Eins og rakið er í framvinduskýrslu 3 lét Raflínunefnd skoða leiðina milli Klausturs og Sigöldu sumarið 1976. Leiðina frá Klaustri að Höfn skoðuðu nefndarmenn 14.-16. júní 1978, og frá Klaustri að Sigöldu 24.-26. júlí og 22. september sama ár. Gerð er grein fyrir þessum skoðunarferðum í fylgiskjolum 3.1, 3.2.2, og 3.3.

Eftir ríkisstjórnarskiptin í september 1978 var sú stefna mörkuð af hálfu stjórvalda að vinnsla raforku og flutningur hennar um meginflutningskerfið skyldi vera á einni hendi, hjá Landsvirkjun. Enda þótt sýnt væri að nokkurn tíma myndi taka að koma þessari breytingu á taldi Landsvirkjun veturninn 1978-79 tímabært að fara að búa sig undir hið nýja hlutverk og huga að ýmsum þeim köflum meginflutningskerfisins, sem fyrirsjánlegt var að yrðu lagðir á næstunni, þar á meðal þessum línu kafla. Hins vegar voru byggingarframkvæmdir áfram á vegum Rafmagnsveitna ríkisins. Til þess að koma í veg fyrir tvíverknað lagði Raflínunefnd til við Rafmagnsveitur ríkisins og Landsvirkjun að settur yrði á laggirnar samstarfshópur eða vinnunefnd til að fjalla um þessa línu, Höfn - Klaustur - Sigalda. Hinn 26. apríl 1978 komu rafmagnsveitustjóri ríkisins og yfirverkfræðingur Landsvirkjunar á fund hjá Raflínunefnd, þar sem tillaga frá henni um þennan samstarfshópur var rædd og samþykkt af rafmagnsveitustjóra og yfirverkfræðingi Landsvirkjunar.

Nefnd þessi fékk nafnið Hönnunarnefnd Suðausturlínu. Í hana voru tilnefndir þeir Agnar Olsen, deildarverkfræðingur hjá Landsvirkjun, Samúel Ásgeirsson, deildarverkfræðingur hjá Rafmagnsveitum ríkisins og Tryggvi Sigurbjarnarson, verkfræðingur, og var hann jafnframt skipaður formaður.

Hlutverkaskipting Raflínunefndar og Hönnunarnefndar var ákveðin þannig að Raflínunefnd gerði eins og áður tillögur um línuleið og hönnunarforbindur og hefði samband við náttúruverndaraðila, en Hönnunarnefnd hannaði línuna, þ.e. styrkleikareiknaði hana og veldi stólpagerð og efni; sæi um mælingar á línuleið, ákvæði línuleið í smáatriðum; annaðist samskipti við landeigendur og við Vegagerðina, Póst og síma o.fl.

Hönnunarnefndin skilaði tveimur skýrslum um verkefni sitt. Hin fyrri er dagsett í janúar 1980 og nefnist "Framvinduskýrsla 1979. Undirbúningsvinna. Mælingar. Rannsóknir."

Hin síðari heitir "Val á burðarmöstrum fyrir 132 kV Suðausturlínu" og kom út í apríl 1980.

Náttúruverndarráð tilnefndi Þorleif Einarsson prófessor sem fulltrúa sinn varðandi línu þessa. Hafði Raflínunefnd bréflega samband við Þorleif á árinu 1979, en þá dvaldist hann á Englandi. Fylgja þau bréfaskipti með skýrslu þessari sem fylgiskjöl 4.4 og 4.5.

Raflínunefnd aflaði bréflega upplýsinga frá bændum sem búsettir eru í nágrenni við línuleiðina um stórvíðri, vindáttir í mestu hvassviðrum, ísingu o.fl. Nefndin óskaði eftir því við Veðurstofuna að hún léti

henni í té mat á hámarksvindhraða, og hættulegustu ísingaráttum á línuleiðinni. Varð Veðurstofan við þessum tilmælum og gerði frumdrög að álagsforsendum.

Raflínunefnd beitti sér einnig fyrir sérstakri söfnun upplýsinga um ísingartilvik á raf- og símalínum í grennd við línuleiðina.

Hönnunarnefnd lagði til vissar breytingar á legu línunnar frá tillögum Raflínunefndar, svo sem á þverun Skaftár, leið um Borgarhafnarheiði í stað leiðar sunnan hennar, leið sunnan Geirlandshrauns í stað norðan, þverun Hornafjarðarfljóts, svo og leið yfir Eldgjá í stað suðvestan hennar. Nefndirnar ræddu þessar breytingar ítarlega og Raflínunefnd fór sérstaka skoðunarferð um leiðina milli Klausturs og Sigöldu 10.-12. sept. 1979, og aðra í Eldgjá sérstaklega þann 12. ágúst 1981 til að leita uppi nothæfa leið yfir gjána (sjá fylgiskjöl 3.4 og 3.5). Niðurstaðan varð, að línuleiðinni var ekki breytt við Eldgjá, en á hinum stöðunum, var henni breytt í samræmi við tillögur Hönnunarnefndar.

Í september 1979 kom hlaup í Skaftá, og kom Raflínunefnd því til leiðar að áin var mynduð úr lofti á þeim kafla þar sem til greina kom að þvera hana, til þess að betur væri unnt að taka tillit til hlaupanna við val á þverunarstað. Jafnframt fór einn maður frá hvorri nefnd í skoðunarferð í þyrlu um hlaupssvæðið (fylgiskjal 3.6).

Í apríl og október 1981 sendi Raflínunefnd frá sér tillögur um hönnunarforsendur fyrir línuna Höfn - Kirkjubæjarklaustur - Sigalda (fylgiskjal 1.1.2 - 1.1.4) en í maí 1982 var hönnunarforsendum breytt lítilega austan Sigöldu að horni sunnan Tungnaár en á þeim kafla hafði línuleiðinni verið breytt (fylgiskjal 1.1.5).

2.3 Ný lína Brennimelur - Vatnshamrar (fylgiskjal 2.2)

Athuganir Orkustofnunar á mögulegum virkjunarleiðum fram til aldamóta og flutningsgetu meginorkuflugningskerfisins eftir að hringtenginu lýkur leiddu í ljós, að flutningsgeta kerfisins og öryggi þess yrði ófullnægjandi, þegar kæmi fram undir miðjan níunda áratuginn, miðað við þær orkuspár, sem fyrir lágu. Til þess að bæta úr því koma í megindráttum tvær leiðir til greina:

1. Lagning línu frá virkjunum við Tungnaá um Sprengisand til Akureyrar (Sprengisandslína).
2. Lagning nýrrar línu milli Brennimels og Vatnshamra og milli Vatnshamra og Glerárskóga.

Fyrrnefnda leiðin gefur sterkara heildarkerfi, en er dýrari.

Í skoðunarferð, sem Raflínunefnd fór dagana 16.-17. ágúst 1979 um Mýrar, Snæfellsnes og Dali (sjá næsta kafla) skoðaði hún spennistöðvarnar á Brennimel og Vatnshömrum. Taldi nefndin þá að ný 132 kV lína milli þessara staða ætti að liggja um Leirárdal en eftir það sam síða núverandi línu um norðanverðan Skarðsheiðarveg (fylgiskjal 3.7).

Í apríl 1980 var ákveðið að taka upp viðræður við Rafmagnsveitum ríkisins um línlögn þessa.

Á árinu 1981 var lína þessi enn til umræðu hjá nefndinni. Þann 18. júní fór hún skoðunarferð á þessar slóðir. Eftir það var leið línlunnar um Leirárdal og Skarðsheiðarveg mörkuð á kort og Rafmagnsveitum ríkisins skrifð bréf, þar sem lagt er til að sú leið verði valin (fylgisjöl 3.8 og 4.6).

Í apríl 1982, er rætt um hönnunarforsendur þessarar línu en ákveðið var að fresta gerð þeirra þar til síðar þegar hornpunktar línlunnar hefðu verið nákvæmar staðsettir. Forsendur hafa enn ekki verið ákveðnar.

2.4 Lína Vatnshamrar - Glerárskógar (fylgiskjal 2.2)

Í skipunarbréfi Raflínunefndar var henni falið að kanna aðstæður til línlagna er tengdu Snæfellsnes og Vestfirði við aðallínukerfi landsins.

Sem stendur er Snæfellsnes tengt með einni 66 kV línu frá Vatnshörmrum. Nefndin taldi að síðar meir þyrfti að koma önnur 66 kV lína á Snæfellsnes, helst á nesið norðanvert, en núverandi lína liggur að Vegamótum, sunnan á nesinu. Nýja 66 kV línan gæti legið frá aðveitustöðinni í Glerárskóum, og væri vandi Snæfellsness þar með leystur. En þessu máli tengjast einnig hugmyndir um að styrkja orkuflutninginn norður og austur og til Vestfjarða með 132 kV línu milli Vatnshamra og Glerárskóga. Við það skapast nýir möguleikar á tengingu Snæfellsness og ákvað nefndin því að skoða tengingu þess í samhengi við þá línu. Eftir nokkrar umræður í desember 1978 og fyrri hluta árs 1979 þóttu eftirtaldar leiðir koma til álita fyrir 132 kV línu til Glerárskóga og tengingu Snæfellsness.

1. Núverandi 66 kV lína frá Vatnshörmrum til Snæfellsness umbyggð fyrir 132 kV spennu á kaflanum Vatnshamrar - Haffjarðará; spennistöð 132/66 kV reist við Haffjarðará og lögð 132 kV lína þaðan vestan Rauðamels um Götuvötn og Skógarströnd, Hörðudal og Miðdali til Glerárskóga.
2. Núverandi 66 kV Snæfellsneslína umbyggð fyrir 132 kV spennu vestur að Kaldá; 132/66 kV spennistöð reist við Kaldá og 132 kV lína lögð þaðan vestan Kolbeinsstaðafjalls og austan Hlíðarvatns, um Fossveg í Dunkárdal og um Hörðudalshrepp og áfram sömu leið í Glerárskóga og rakin er í 1.
3. Núverandi 66 kV Snæfellsneslína umbyggð fyrir 132 kV spennu vestur að Hítará og 132/66 kV spennistöð reist við Hítará, eða ný 132 kV lína lögð svipaða leið. Þaðan lægi 132 kV lína um Hítardal, vestan Hítarvatns, um Svínbjug og Burstardal til Hörðudals og þaðan sömu leið og fyrr til Glerárskóga.
4. 132 kV lína lögð frá Vatnshörmrum um Hvítárvelli eða hjá Ferjubakka og vestan Gljúfurár framhjá Grísatungu að Langavatni austanverðu, þaðan um Langavatnsdal austan vatnsins, um Sópandaskarð í Laugardal og um Hörðudal sömu leið og aður í Glerársskóga.

5. 132 kV lína lögð frá Vatnshömrum í Norðurárdal og þaðan um Bröttubrekkur í Sökkólfssdal og um Miðdali til Glerárskóga.
6. Ný 132 kV lína er lögð frá Vatnshömrum til Hrútatungu, til viðbótar við núverandi Byggðalínu. Kafla Vesturlínu milli Hrútatungu og Glerárskóga sæi fyrir tengingu við spennistöðina þar.

Í leiðum 1,2 og 3 var ráðgerð ný 66 kV lína frá spennistöðvunum við Haffjarðará, Kaldá eða Hítará á norðanvert Snæfellsnes til viðbótar núverandi línu að Vegamótum. Í leiðum 4,5 og 6 var þessi lína ráðgerð frá Glerárskógum.

Mál þetta, þar á meðal hvort gerlegt þætti að umbyggja hluta af Snæfellsneslinu fyrir 132 kV spennu, var tekið upp við Rafmagnsveitur ríkisins bréflega á árinu 1979 og snemma árs 1980 (fylgiskjal 4.7, 4.8 og 4.9). Í febrúar 1981 barst nefndinni skýrsla Rafmagnsveitnanna með samanburði á þessum leiðum. Niðurstaða nefndarinnar var sú, að fenginni þessari skýrslu, að leið 4, 132 kV lína um Langavatnsdal og Sópandaskarð, yrði hagkvæmust, og hefur nefndin því miðað allan frekari undirbúning við hana.

Í ágúst 1979 fór Raflínunefnd skoðunarferð um svæðið og athugaði framangreindar leiðir, að undanskilinni leið 6, en hana hafði nefndin skoðað áður. Ferð þessari er lýst í fylgiskjali 3.7.

Á kaflanum milli Hvítárvalla eða Ferjubakka og Langavatnsdals liggur eðlilegasta línuleiðin um lönd þar sem nokkur sumarbústaðabyggð er fyrir og fleiri bústaðir hugsanlegir. Þetta landssvæði er skipulags-skylt. Þarf að velja línuleiðina sérlega vandlega á þessum kafla með hliðsjón af skipulaginu. Nefndin hyggst útvega sér skipulagsupprátt af svæðinu; skoða leiðina ítarlega og velja línumni því næst leið þannig að sem minnstir árekstrar verði, og gera að því búnu tillögur um hönnunarforsendur.

2.5 Þverun Gilsfjarðar og Þorskafjarðar (fylgiskjöl 2.3 og 2.4)

Í síðustu framvinduskýrslu (nr. 3, 1975-1977) var gerð grein fyrir tillögum Raflínunefndar um hönnunarforsendur fyrir Vesturlínu. Þar var gert ráð fyrir að línan lægi yfir Gilsfjörð og Þorskafjörð annað hvort í sæstreng eða á háum möstrum.

Þegar leið að því að leggja skyldi línuna tóku Rafmagnsveitur ríkisins þessar þveranir til sérstakrar athugunar, og settu á laggirnar starfs-hóp í því skyni. Niðurstaða hans varð að línan skyldi lögð á 30-40 m háum möstrum yfir Gilsfjörð frá Ólafsdalseyri og í svipaðri hæð yfir Þorskafjörð. Línuhönnun h.f. var falið að hanna þveranirnar, en Almennu verkfræðistofunni h.f. undirstöður í fjörðunum. Rafmagns-veitur ríkisins óskuðu eftir því síðumars 1979 að nefndin endurskoðaði forsendur sínar á þessum þverunum með tilliti til þess að bilanir á þeim kynnu að verða erfiðar og viðgerð tímafrek, og því ástæða til að gera þær sérstaklega traustar. Nefndin ræddi mál þetta á nokkrum fundum, og sendi endurskoðaðar tillögur í byrjun árs 1980 (fylgiskjal 1.2).

2.6 Lína Blanda - Hrútatunga

Línu þessari er ætlað að liggja greiðustu leið frá Blönduvirkjun vestur að aðveitustöðinni við Hrútatungu. Tvær leiðir koma einkum til athugunar, en nefndin hefur enn ekki gert samanburð á þeim. Önnur þeirra er að mestu samhliða núverandi byggðalínu. Hin lægi frá Blönduvirkjun til vesturs sunnan Svínadalsfjalls, Vatnsdalsfjalls og Víðidalsfjalls. Hún er nokkru styttri, en hefur enn ekki verið könnuð.

2.7 Tenging Blönduvirkjunar við byggðalínu

Pessi tenging yrði gerð með þeim hætti að tvöföld lína á sömu möstrum, eða tvær aðgreindar línur, yrðu lagðar frá Blönduvirkjun að byggðalínu nálægt þeim stað þar sem hún þverar Blöndu. Þar yrði byggðalína tekin sundur og sinn endi tengdur við hvora línu upp að virkjun. Tengilínurnar gætu legið hvort heldur sem er austan eða vestan Blöndu en yrðu væntanlega báðar sömu megin og þá líklega frekar að vestan.

Til orða hefur komið leið eftir hjalla ofan byggðar vestan Blöndudals, en hún hefur enn ekki verið skoðuð og nefndin hefur ekki boríð leiðirnar saman.

2.8 Lína Blanda - Akureyri (fylgiskjal 2.5)

Þessari línu er ætlað að flytja orku frá Blöndu til Akureyrar og lengra austur ef, eða þegar þörf verður á að flytja meiri orku þangað að vestan, jafnframt því sem hún eykur öryggi orkuflutnings vestan að. Aðrir kostir til að flytja orku til Akureyrar eru vitanlega hugsanlegir, svo sem austan úr Fljótsdal eða sunnan að um Sprengisand, þannig að hvort og hvenær þessi lína verður lögð ræðst af samspili virkjunarkosta og þróunar álags í grennd við Akureyri.

Þessari línu tengist einnig spurningin um orkuflutning til byggðarinnar við utanverðan Eyjafjörð, Dalvík, Ólafsfjörð og Siglufjörð, á svipaðan hátt og tenging Snæfellsness tengist línum milli Vatnshamra og Glerárskóga (sjá kafla 2.4). Af þessum sökum voru eftirtaldar leiðir teknar til athugunar:

1. Blanda - Varmahlíð, út með austanverðum Skagafirði, um Fljót, um Lágheiði og Ólafsfjörð yfir í Dalvík og inn með Eyjafirði.
2. Blanda - Varmahlíð um Hjaltadal og Kolbeinsdal yfir Heljardalsheiði til Dalvíkur og inn með Eyjafirði.
3. Blanda, um Skagafjörð, Norðurárdal, Hörgárdalsheiði og Hörgárdal til Akureyrar.
4. Blanda, um Skagafjörð, Norðurárdal, Öxnadalsheiði og Öxnadal til Akureyrar samhliða núverandi byggðalínu.

Vegna mikillar vegalengdar og þess að leiðin liggur sumsstaðar yfir örðugt fjallendi milli Ólafsfjarðar og Dalvíkur þykir fyrstnefnda leiðin síst koma til greina (boríð saman við hinum). Vegna umhverfis-

sjónarmiða og þess, að æskilegt þykir að öðru jöfnu að línan liggi ekki alveg sömu leið og núverandi byggðalína, var minni áhersla lögð á að kanna leið 4, en leiðir 2 og 3. Haustið 1980 og snemma vetrar voru farnar könnunarferðir á vegum Raflínunefndar um Heljardals- og Hörgárdalsheiði, og aftur í apríl 1981. Þessum könnunarferðum er lýst í fylgiskjölum 4.10 og 4.11. Í júlí 1980 fór nefndin skoðunarferð út með Eyjafirði vestanverðum, út í Ólafsfjörð og þaðan yfir Lágheiði yfir í Fljót. Í þeirri ferð var einnig ekið fram í botn Svarfaðardals og aðstæður skoðaðar þar sem línan kæmi niður af Heljardalsheiði. Þessar skoðunarferðir og gagnasöfnun í tengslum við þær- þar á meðal viðræður við menn, sem lengi höfðu búið í grennd við Heljardalsheiði, svo sem Kolbein Kristinsson, sem áður bjó á Skriðulandi í Kolbeinsdal og annaðist eftirlit með símalínu yfir heiðina - leiddu í ljós, að Heljardalsheiði myndi reynast erfið línuleið, bæði vegna hæðar yfir sjó og snjóflóðahættu. Hún er og lengri en leiðirnar um Hörgárdalsheiði eða Öxnadalsheiði og því einnig af þeim sökum síður álitleg. Í byrjun nóvember 1982 var farin skoðunarferð í þyrlu um leiðina frá Akureyri til Blöndu, um Hörgárdalsheiði og Norðurárdal (fylgiskjal 3.9). Frá mynni Norðurárdals er um þrjár leiðir að velja að Blöndu:

1. Um Vatnsskarð.
2. Um Hrómundarskarð.
3. Um Mælifellsdal og úr honum um Kiðaskarð til vesturs.

Voru þær allar skoðaðar. Leiðin um Kiðaskarð var skoðuð sérstaklega síðar í snjósleðaferð (fylgiskjal 4.12). Ekki er enn fullkannað hver þessara leiða er vænlegust, en helst er hallast að þeirri síðastnefndu, um Kiðaskarð, ekki síst með tilliti til landslags beggja vegna skarðanna, þar sem leiðin um Kiðaskarð virðist skýlli en hinari. Leið þessi um Hörgárdalsheiði og Kiðaskarð var mörkuð inn á kort og kynnt fulltrúum Nátturuverndarráðs í febrúar 1983. Í apríl það ár var Magnús Jónsson veðurfræðingur á Akureyri fenginn til að safna upplýsingum hjá bændum í grennd við línuleiðina um veðurfar og ísingu. Skýrsla Magnúsar barst í september 1983. Hún er birt sem fylgiskjal 4.13. Ráðgerð var skoðunarferð nefndarinnar á landi um línuleiðina haustið 1983 en hún fórst fyrir vegna ófærðar, og bíður næsta sumars.

2.9 Lína Fljótsdalur - Akureyri (fylgiskjöl 2.6.1 og 2.6.2)

Línu þessari er ætlað að flytja raforku frá Fljótsdalsvirkjun til Norðurlands og e.t.v. einnig að hluta þaðan suður Sprengisand. Á fundi Raflínunefndar 2. mars 1979 var rædd hugmynd um línuleið úr Fljótsdal að Brú á Jökuldal, þaðan vestur sunnan Príhyrningsvatns yfir Jökulsá á Fjöllum nálægt Þorlákslindum, og áfram til vesturs milli Herðubreiðar og Dyngjufjalla, og þaðan niður með Suðurá til Bárðardals. Leiðin lægi svo niður Bárðardal og um Hellugnúpsskarð og Bíldaráskarð til Akureyrar. Síðast í júlí 1980 fóru nefndarmenn í skoðunarferð um línuleiðina milli Bárðardals og Jökulsár á Fjöllum (fylgiskjal 3.10). Dagana 7. og 8. júlí 1981 var leiðin könnuð úr þyrlu frá Akureyri og upp með Suðurá. Þegar þangað kom versnuðu veðurskilyrði svo að ekki var unnt að skoða lengra austur (fylgiskjal 3.11). Því var farin önnur skoðunarferð í þyrlu hinn 29. júní 1983 (fylgiskjal 3.12), og öll leiðin frá Akureyri austur í Fljótsdal skoðuð. Austan Jökulsár á Fjöllum var þá jafnframt skoðuð önnur leið, úr Fljótsdal vestur að Kárahnjúkum og þaðan vestur að Jökulsá á Fjöllum nokkru ofan við ármót hennar við Kreppu, og áfram sunnan Upp-

typpinga og Herðubreiðartagla inn á sömu leiðina milli Herðubreiðar og Dyngjufjalla og áður er lýst. Loks fóru nefndarmenn skoðunarferð á bíl um þessar sömu leiðir austan Jökulsár dagana 25.-27. júlí 1983 (fylgiskjal 3.13). Syðri leiðin austan Jökulsár á Fjöllum liggur um hugsanlegan virkjunarstað í Jökulsá á Brú við Kárahnjúka (Hafrahvamma-virkjun), sem er kostur, en að öðru leyti þótti hún síðri en sú nyrðri.

Hugmyndin um nyrðri leiðina milli Fljótsdals og Akureyrar var kynnt á fundi nefndarinnar með fulltrúum Náttúruverndarráðs hinn 16. febrúar 1983.

Sumarið 1982 voru að frumkvæði nefndarinnar sett upp tvö mælispenn með hámarksrafmælum á línuleiðinni, annað austan Hellugnúpaskarðs á Vallafjalli, vestan Bárðardals en hitt suðvestur af Herðubreið. Ennfremur voru settir upp síritandi vindmælar sem mæla snöggar vindhviður í Svartárkoti og Möðrudal á Fjöllum. Starfsmenn Rafmagnsveitna ríkisins settu upp mælispennin og staura undir vindmælana en Veðurstofan lagði til vindmælana og sá um uppsetningu þeirra. Landsvirkjun kostaði mælispennin og greiðir Veðurstofunni leigu fyrir vindmælana en um þetta leyti hafði hún tekið við byggðalinum eftir sérstökum samningi þar um. Mesti vindhraði í hviðu, sem mælst hefur í Svartárkoti fram til ársloka 1983 var 42 m/s en 44 m/s í Möðrudal.

2.10 Lína Fljótsdalur - Hrauneyjafoss

Þessari línu er ætlað að tengja Fljótsdalsvirkun og síðar meir einnig virkjanir í Jökulsá á Brú við virkjanir á Þjórsárvæðinu og raforku-kerfið á Suðvesturlandi.

Síðumars 1982 kannaði Raflínunefnd leið vestan af Sprengisandi, milli Vatnajöklus og Trölladyngju, austur að Jökulsá á Fjöllum norðan Vaðöldu. (Sjá fylgiskjal 3.14). Um haustið 1982 var sett mælispenn með hámarksrafmæli vestan Dyngjuháls, norðaustan Gæsavatna í nálægt 960 m yfir sjó. Í nóvember sama ár var vesturhluti leiðarinnar, vestan Dyngjuháls, skoðaður úr þyrlu (sjá fylgiskjal 3.9). Leiðin öll var skoðuð úr þyrlu 29. júní 1983 (fylgiskjal 3.12), og austasti hluti hennar, austan Jökulsár á Fjöllum, var skoðaður í bílferð 25.-27. júlí 1983 (fylgiskjal 3.13).

Í skoðunarferðinni 29. júní 1983 var einnig lítilega skoðuð leið fyrir þessa línu norðan Trölladyngju.

Einnig gæti komið til álita að lína þessi liggi milli Dyngjufjalla og Herðubreiðar, sömu leið og rætt er um í kafla 2.9. Frá vesturenda Dyngjufjalla lægi hún þá til vesturs, yfir Skjálfandafljót, yfir á Sprengisandsleið, og eftir henni suður.

Allar þessar leiðir eru enn til athugunar hjá nefndinni.

2.11 Sprengisandslína (fylgiskjöl 2.7.1 og 2.7.2)

Í fyrri framvinduskýrslum öllum er rætt um þessa leið, sem hefur verið til athugunar hjá Raflínunefnd frá stofnun hennar.

Frá því í árslok 1977 hefur eftirfarandi gerst:

Áfram var haldið söfnun upplýsinga um veðurfar og ísingu í stöðinni á Sandbúðum á Sprengisandi, allt þar til í júlí 1978, er hún var lögð niður. Stöðin var sett á laggirnar haustið 1973. Tilraunalínur og ísingargrindur voru þó látnar standa eftir á staðnum, og hefur verið lesið á mæla í þeim nokkuð reglubundið síðan. Veðurstofa Íslands hefur tekið að sér að vinna úr þeim gögnum, sem safnað var í Sandbúðastöðinni og Nýjabæ. Skýrsla um þessar athuganir er væntanleg.

Eins og rakið er í næstu framvinduskýrslu á undan þessari léti Raflínunefnd sumrin 1976 og 1977 velja línuleið yfir Sprengisand, frá Hrauneyjafossi eða Sigoldu norður í Bárðardal, og mæla kaflann norður að Fjörðungsvatni. Í leiðavalinu tóku þátt verkfræðingar bæði frá Landsvirkjun og Rafmagnsveitum ríkisins. Gert var ráð fyrir að úr Bárðardal lægi lína áfram til vesturs til Akureyrar, með eða án sérstakrar greinistöðvar í Bárðardal, þar sem línan tengdist öðrum línum á Norðurlandi og til Austurlands.

Á árinu 1982 komu menn frá Landsvirkjun fram með þá hugmynd að leggja Sprengisandslínu niður í Bleiksmýrardal og úr honum um Gönguskarð og Garðsárdal til Akureyrar. Sumarið 1982 léti Landsvirkjun kanna þessa leið og reisa tilraunaspenn að tillögu Raflínunefndar austan við sunnanverð Bleiksmýrardrög. Verði þessi leið valin er ekki gert ráð fyrir sérstökum greinipunkti í Bleiksmýrardal.

Sumarið 1982 fór Raflínunefnd skoðunarferð í bíl norður Sprengisand, (fylgiskjal 3.14), og hinn 6. nóv. sama ár kannaði hún leiðina niður Bleiksmýrardal, um Gönguskarð og Garðsárdal nánar úr þyrlu (fylgiskjal 3.9).

Á kaflanum frá Vegamótavötnum norður í Bleiksmýrardrög þykja tvær leiðir geta komið til greina fyrir línuna. Liggur hin vestari rakleiðis frá Vegamótavötnum norður yfir Bergvatnskvísl og í botn Bleiksmýrardals, en hin austari sveigir til austurs við vötnin og liggur nærrí bílaslóðinni norður og austur undir Kiðagilsdrög, þar sem hún sveigir nær beint norðvestur í Bleiksmýrardal. Austari leiðin er snjóléttari og veðursælli en sú vestari. Hættan á skýjaísingu er einnig talin minni á þessari leið og mælir Raflínunefnd með því að hún verði fremur valin.

Landsvirkjun hefur látið mæla línuleiðina sem liggur um Bleiksmýrardal; og var sú vestari mæld af þeim tveimur leiðum á Sprengisandi, sem lýst var hér að framan. Raflínunefnd gerði í janúar 1983 tillögur um bráðabirgðaforsendur varðandi hina mældu leið, vegna frumhönnunar, en endanlegar tillögur hafa enn ekki verið gerðar. Nefndin hefur heldur ekki ennþá gert upp á milli leiðanna í Bárðardal og Bleiksmýrardal.

Á árinu 1983 kynnti Landsvirkjun leiðina yfir Sprengisand fyrir Náttúruverndarráði og óskaði umsagnar þess um hana. Umsögn hefur ekki borist. Landsvirkjun léti einnig frumhanna línuna, m.a. bera saman mismunandi gerðir mastra, og sendi hún Raflínunefnd skýrslu þar um,

sem unnin er af Línuhönnun h.f. : "220 kV Sprengisandslína, frum-hönnun burðarvirkja".

2.12 Lína Hryggstekkur - Sómaðagerði (fylgiskjal 2.8)

Þessari línu, sem er fyrir 132 kV spennu, er ætlað að flytja raforku að vantanlegri kísilmálmverksmiðju við Reyðarfjörð.

Nefndin skoðaði leið fyrir línuma úr þyrlu hinn 7. og 8. júlí 1981 (fylgiskjal 3.11). Hún sendi Rafmagnsveitum ríkisins tillögur sínar um hönnunarforsendur með bréfi dags. 24. nóv. 1982 (fylgiskjal 1.3).

3 RÁÐGJAFARVERKEFNI

Í bréfi frá Iðnaðarráðuneytinu til Raflínunefndar, dagsettu 20. apríl 1979 (fylgiskjal 4.2), er henni falið að vera línubyggjendum til ráðuneytis um að velja leiðir og ákvarða hönnunarforsendur mikilvægra flutninga- og dreifilína innan einstakra landshluta, eftir því sem þeir kunna að óska.

Á því tímabili, sem þessi skýrsla nær yfir var oft leitað til nefndarinnar með slík verkefni. Hér á eftir verður skýrt frá starfi hennar að hverju einstöku þeirra.

3.1 Lína frá Laxá til Kópaskers (fylgiskjöl 2.9.1 til 2.9.3)

Rafmagnsveitur ríkisins óskuðu eftir tillögum Raflínunefndar um hönnunarforsendur fyrir 132 kV línu frá Laxárvirkjun til Kópaskers (fylgiskjal 4.14).

Nefndin ræddi þetta erindi á fundi í ágúst 1980.

Erindi Rafmagnsveitnanna fylgdi kort, sem á var mörkuð ráðgerð leið þessarar línu. Nefndin gerði tillögur um hámarks vindhraða á þeirri leið, og setti að auki fram þrjár aðrar leiðir á milli Laxár og Bakka-hlaups, sem hún taldi koma til greina (fylgiskjal 1.4). Að tilhlutan hennar var leitað upplýsinga um ísingartilvik á gömlu línunni yfir Reykjaheiði með viðtölum við staðkunnugan mann.

Þar eð lagning línu þessarar var aðkallandi gafst nefndinni ekki tóm til að skoða línuleiðir, og gerði hún því ekki tillögur viðvíkjandi ísingu heldur aðeins hámarks vindhraða.

3.2 Lína Grímsá - Eyvindará (fylgiskjal 2.10)

Beiðni um tillögur um hönnunarforsendur vegna þessarar 132 kV línu barst nefndinni í bréfi frá Rafmagnsveitum ríkisins, dags. 30. júlí 1980 (fylgiskjal 4.14).

Þetta erindi var rætt á nefndarfundi í ágúst 1980 og tillögur nefndarinnar voru sendar Rafmagnsveitunum í bréfi dags. 8. ágúst 1980 (fylgiskjal 1.4).

3.3 Lína frá Akureyri til Dalvíkur (fylgiskjöl 2.11.1 og 2.11.2)

Raflínunefnd barst beiðni Rafmagnsveitna ríkisins um tillögur um hönnunarforsendur þessarar 132 kV línu í bréfi dags. 30. júlí 1980 (fylgiskjal 4.14). Nefndin ræddi erindi þetta á fundi daginn eftir og sendi tillögur um álgfsforsendur á kaflanum Akureyri - Tréstaðir með bréfi dags. 8. ágúst 1980 (fylgiskjal 1.4), en þennan línu kafla stóð til að leggja á undan öðrum hlutum hennar.

Verkefni þetta vék síðan fyrir öðrum brýnni, þar til í nóvember 1982. Þá var Magnús Jónsson, veðurfræðingur á Akureyri, fenginn til að ræða við bændur í grennd við línuleiðina frá Tréstoðum út á Dalvík og afla

upplýsinga frá þeim, einkum um ísingarhættu og vindasama staði á leiðinni (fylgiskjal 4.15). Einnig var farið yfir gögn um ísingartilfelli sem komið hafa fyrir á þessum slóðum. Nefndin sendi tillögur sínar með bréfi dags 21. jan. 1983 (fylgiskjal 1.5). Rafmagnsveitur ríkisins töldu að tillögur þessar leiddu til þess, á tveimur köflum línumnar, að gera þyrfti annað tvæggja, að nota mun gildari vír en annarsstaðar eða stytta staurabil meira en góðu hófi gegndi. Óskuðu Rafmagnsveiturnar því eftir að nefndin endurskoðaði tillögur sínar á þessum köflum. Féllst nefndin eftir atvikum á vissar breytingar á fyrri tillögum sínum varðandi ísingu í logni (fylgiskjal 1.6).

3.4 Lína Dalvík - Ólafsfjörður (fylgiskjal 2.11.2)

Í desember 1979 barst Raflínunefnd bréf frá ráðgjafafyrirtækinu Línuhönnun h.f. með beiðni um tillögur um álagsforsendur fyrir tvö spenn í Drangaskarði, á línuleið milli Dalvíkur og Ólafsfjarðar, þar sem Rafmagnsveitur ríkisins áformuðu að leggja 132 kV línu (fylgiskjal 4.16). Höfðu Rafmagnsveiturnar falið Línuhönnun að hanna hornmastur, sem er mjög áveðra í Drangaskarði í 845 m hæð yfir sjó. Mun það vera hærra en nokkur lína hefur verið lögð hérلendis. Nefndin gekk frá tillögum sínum varðandi ísingar- og vindálag á mastur þetta og aðlæg spenn (fylgiskjal 1.7).

3.5 Vopnafjarðarlína (fylgiskjal 2.12)

Í áðurnefndu bréfi frá Línuhönnun h.f. (fylgiskjal 4.16) var óskað eftir tillögum Raflínunefndar um hönnunarforsendur fyrir 66 kV línu frá Egilsstöðum til Vopnafjarðar á kaflanum yfir Búrið. Línuhönnun h.f. vann að hönnun þessarar línu fyrir Rafmagnsveitur ríkisins. Raflínunefnd sendi tillögur sínar í bréfi dags. 1. febr. 1980 (fylgiskjal 1.8). Tillögur voru gerðar um kaflann yfir Búrið og Hellisheiði.

3.6 Lína Írafoss - Selfoss

Um svipað leyti og Raflínunefnd hafði til skoðunar leiðir fyrir 132 kV línur á Suðurlandi, sbr. kafla 2.1 hér að framan, fór hún sérstaka ferð til að skoða leið fyrir 132 kV línu frá Írafossi niður á Selfoss. Rafmagnsveitum ríkisins var gerð grein fyrir hugmyndum nefndarinnar um línuleið í bréfi dags. 30. júní 1978 (fylgiskjöl 4.17 og 3.1). Ekki voru gerðar tillögur um hönnunarforsendur.

3.7 Lína Írafoss - Hveragerði (fylgiskjal 2.13)

Sumarið 1981 komu tilmæli frá Rafmagnsveitum ríkisins um að Raflínunefnd gerði tillögur um hönnunarforsendur fyrir 66 kV línu frá Írafossi til Hveragerðis. Nefndin létt tillögur í té 13. júlí 1981 (fylgiskjal 1.9).

3.8 Lína Hveragerði - Þorlákshöfn (fylgiskjal 2.13)

Með bréfi dags. 5. maí 1982 (fylgiskjal 4.18) óskuðu Rafmagnsveitur ríkisins eftir tillögum Raflínunefndar um hönnunarforsendur vegna 66 kV línu milli Hveragerðis og Þorlákshafnar. Nefndin aflaði upplýsinga um ísingartilvik á línum Rafmagnsveitnanna í Ölfusi, Flóa og öðrum nálægum svæðum, og sendi tillögur sínar með bréfi dags. 23. nóv. 1982 (fylgiskjal 1.10).

3.9 Lína Sauðárkrókur - Hofsós

Með bréfi dags. 5. maí 1982 (fylgiskjal 4.18) óskuðu Rafmagnsveitur ríkisins eftir tillögum um hönnunarforsendur vegna 66 kV línu frá Sauðárkróki til Hofsóss. Síðar bárust nefndinni upplýsingar frá Rafmagnsveitnum um að frestað hefði verið að leggja þessa línu og velja henni leið, m.a. vegna þess að hún liggur í grennd við flugvöllinn á Sauðárkróki og leiðarval tengist því hugmyndum um lengingu hans. Á meðan bíður nefndin með að kanna þessa leið og gera tillögur um hana.

3.10 Lína Stuðlar - Eskifjörður (fylgiskjal 2.8)

Rafmagnsveitur ríkisins óskuðu með bréfi til Raflínunefndar dags. 20. apríl 1982 (fylgiskjal 4.19) eftir tillögum um hönnunarforsendur vegna 66 kV línu frá Stuðlum í Reyðarfirði til Eskifjarðar. Línuleiðin var mörkuð á kort sem fylgdi bréfinu.

Sumarið 1981 kannaði nefndin úr þyrlu leið fyrir 132 kV línu frá Hryggstekk að Sómastaðagerði í Reyðarfirði þar sem væntanlegri kísilmálmvinnslu er ætlaður staður. Á kafla myndi sú lína liggja samhliða 66 kV línum, og því við svipaðar aðstæður. Nefndin sendi tillögur sínar með bréfi dags. 3. júní 1982 (fylgiskjal 1.11). Með bréfi Rafmagnsveitnanna dags. 18. nóv. 1982 til nefndarinnar upplýsa þær að þær hafi þyngt álagsforsendurnar lítið eitt frá tillögum hennar á kaflanum frá Stuðlum að Seljateigshjáleigu (fylgiskjal 4.20).

4 ÍSINGARRANNSÓKNIR

4.1 Sandbúðir

Eins og rakið er í síðustu tveimur framvinduskýrslum var sett upp rannsóknarstöð á Sprengisandi norðaustur af Fjörðungsvatni í september 1973 til að fylgjast með veðri og ísingu. Stöðinni var gefið nafnið Sandbúðir. Athuganir hófust í oktober sama ár. Stöðin var starfrækt samfellt fram til 19. júlí 1978. Hún var tekin niður þá um haustið og hús og búnaður flutt á brott.

Allan þann tíma, sem stöðin í Sandbúðum var rekin, voru gerðar þar reglulegar veðurathuganir, fjórum sinnum á sólarhring í fyrstu, en síðar sex sinnum. Auk þess voru nokkur síritandi veðurathugunartæki í Sandbúðum og mæligildi lesin af þeim og skráð 8 sinnum á sólarhring. Þá var og fylgst með kraftmælum á tilraunalínum þar á staðnum, ísingu og snjódýpt. Reynt var síðasta árið að meta vinnu- og ferðaveður í nágrenni stöðvarinnar.

Nánari upplýsingar um Sandbúðastöðina er að finna í fylgiskjali 4.21

Veðurstofa Íslands hefur tekið að sér fyrir Raflínunefnd að vinna úr veðurathugunum í Sandbúðum. Þórranna Pálsdóttir veðurfræðingur vinnur nú að því að gera skýrslu um þessar athuganir.

Niðurstöður af álgasmælingum á tilraunalínum í Sandbúðum eru birtar í sérstakri skýrslu. ("Ísingarmælingum") eftir Árna Björn Jónasson, en að henni er vikið í grein 4.2 hér á eftir.

4.2 Ísingarspenn og ísingargrindur

Eins og greint er frá í fyrri framvinduskýrslum hefur Raflínunefnd látið setja tilraunaspenn til álagsmælinga á ýmsum stöðum. Að til-hlutan hennar og í samráði við hana hafa Rafmagnsveitur ríkisins og Landsvirkjun sett sams konar spenn á öðrum stöðum. Á því tímabili sem þessi skýrsla nær til bættust nokkur slík spenn við. Allir mælistærnir eru búnir kraftmælum. Í kjölfar yfirtöku Landsvirkjunar á byggðalínum 1983 tók hún einnig við nokkrum spennum í grennd við helstu byggðalinurnar, sem áður voru á vegum Raflínunefndar. Á vegum Rafmagnsveitnanna eru hins vegar spenn í grennd við mikilvægar línur þess fyrirtækis.

Fylgiskjal 4.22 sýnir tilraunaspenn í notkun í árslok 1983, og þau sem lögð hafa verið niður. Niðurstöður þessara álagsmælinga á ísingarspennum eru raktar í sérstakri skýrslu, sem Raflínunefnd fékk Árna Björn Jónasson verkfræðing á Línuhönnun hf. til að gera. Skýrslan nefnist "Ísingarmælingar" og kom út í maí 1983. Í henni er öllum mælistöðum lýst, og þeir markaðir á kort; gerð er grein fyrir álestrum fram til maí 1983 og lýst reiknilíkani, sem notað er til að draga ályktanir um vindhraða og ísingu út frá mælingum á ísingarspennum.

Sumarið 1983 voru flestöll mælispennin yfirfarin og gerðar á þeim lagfæringar eftir þörfum. Önnuðust starfsmenn Rafmagnsveitna ríkisins það verk, en kostnaði við það var skipt milli nefndarinnar, Rafmagnsveitna ríkisins og Landsvirkjunar. Vætanleg er greinargerð frá Raf-

magnsveitunum um þessa yfirferð.

Mælingar á ísingargrindum fara nú einungis fram á Hveravöllum, þar sem fylgst er með þeim að staðaldri. Þar hefur ísing reynst lítil og sjaldgæf. Daglegar athuganir fóru fram í Nýjabæ og í Sandbúðum. Enn-fremur við Sigöldu á byggðartíma virkjunarinnar. Annarsstaðar, þar sem daglegum athugunum varð ekki við komið, reyndust ísingargrindur ekki vel og gáfu ekki þær upplýsingar, sem til var ætlast. Athugunum á þeim var því hætt.

4.3 Söfnun upplýsinga um ísingu á línum

Frá því að Raflínunefnd tók til starfa hefur hún leitast við að safna saman upplýsingum um ísingu á loftlínum og bilanir af völdum hennar. Í síðustu áfangaskýrslu nefndarinnar er þess getið að æskilegt sé að ráðinn verði sérstakur starfsmaður er annist öflun og skrásetningu slíkra gagna. Þá taldi nefndin heppilegt að Orkustofnun tæki þetta hlutverk að sér. Á árinu 1977 var Sigurjón Páll Ísaksson, sem þá var starfsmaður Orkustofnunar, fenginn til þes að sinna þessu verki samhliða öðrum störfum. Hann vann síðan að þessum málum til vors 1979. Árangur þessa starfs var sað í vörslu Orkustofnunar er nú all-verulegt safn gagna um ísingu og bilanir af hennar völdum. Raflínunefnd hefur þegar haft talsvert gagn af þessum upplýsingum við gerð álagsforsenda.

Haustið 1977 fengu Rafmagnsveitur ríkisins starfsmanni sínum Árna Jóni Eliassyni það verk að safna upplýsingum um ísingu á línum fyrirtækisins en það hafði þá mestra hagsmunu að gæta á þessu sviði hér-lendis. Árni fékk aðgang að eyðublöðum og leiðbeiningum Raflínunefndar og skiptu þeir Sigurjón með sér verkum. Frá Rafmagnsveitunum komu síðan tvær ítarlegar skýrslur um ísingarmál. Þær heita :

Ísing á háspennulínum í eigu Rarik
Rarik-línudeild, 1. október 1977 - 30. apríl 1978.

og

Ísing á háspennulínum í eigu Rarik
Rarik-tæknideild-línudeild, 1. maí 1978 - 31. maí 1979.

Að auki hafði Árni dregið saman efni í þriðju skýrsluna fyrir tíma-bilið 1.júní 1979 - 31.maí 1980, en hún hefur enn ekki verið gefin út. Árið 1980 tók Árni Jón Eliasson við öðrum störfum hjá Rafmagnsveitum ríkisins og Sigurjón Páll Ísaksson hefur hætt störfum hjá Orkustofnun. Skipulögð söfnun upplýsinga og útgáfa á þeim hefur því dregist saman á síðari árum. A vegum Landsvirkjunar hefur verið safnað saman upplýsingum um ísingu á eigin línum og bilanir af hennar völdum. Í september 1980 kom út skýrsla á vegum Landsvirkjunar sem heitir "Áhrif ísingar 14. mars 1980 Sigöldulína - Hvalfjarðarlína". Útgefið í Reykjavík í september 1980. Um frekari útgáfu hefur ekki verið að ræða, en í skjalasafni Landsvirkjunar eru til lýsingar á ísingarbilunum á línum fyrirtækisins. Raflínunefnd telur bryna nauðsyn bera til að efla söfnunar- og útgáfustarfið að nýju. Vill nefndin eindregið hvetja raforkufyrirtæki sem eiga og reka háspennulinur til þess að sinna þeim verkefnum hvert hjá sér.

5 ÝMIS MÁL

5.1 Vindtitringur á háspennulínum

Á árunum 1979 - 1983 voru gerðar titringsmælingar á mörgum byggðalínum til að ganga úr skugga um hvort mikil strenging sem er á sumum þeirra hefði í för með sér svo mikinn titring af völdum vinda að hann orsakaði hættu á þreytu broti. Reyndist svo ekki vera. Mælingum þessum verður haldið áfram. Ekki hefur enn verið endanlega unnið úr þeim. Þær voru framkvæmdar af Línudeild Rafmagnsveitna ríkisins.

5.2 Áhrif jarðskjálfta á háspennulínur

Í síðustu framvinduskýrslu er frá því greint að Landsvirkjun sé að láta gera úttekt á áhrifum jarðskjálfta á Búrfellslinur 1 og 2. Árni Björn Jónasson, sem þá starfaði sem verkfræðingur hjá Landsvirkjun vann þetta verk með aðstoð Júliusar Sólness prófessors. Niðurstöðurnar eru raktar í skýrslu Landsvirkjunar "Jarðskjálftar á Suðurlandi, háspennulínur" júní 1979 eftir Árna Björn Jónasson. Þar er fjallað um áhrif jarðskjálfta, sem komið hafa á Suðurlandi á Búrfellslinur 1 og 2. Niðurstaða athugunarinnar er á þá leið, að burðarþol mastranna í báðum háspennulínunum sé síkt að hætta sé mjög lítil á að þær skemmist á stórum köflum í jarðskjálfta. Traustum trúmastralínum, eins og flestar byggðalínurnar eru, er síður hætt við skaða á löngum köflum af völdum jarðskjálfta en stáhmastralínum.

5.3 Lagaheimildir til lagningar háspennulína

Í síðustu framvinduskýrslu er vikið að lagaheimild til lagningar háspennulína og tekið fram, að Raflínunefnd muni leggja til við Iðnaðarráðuneytið að við næstu endurskoðun Orkulaga verði tekið inn í þau ákvæði þar að lútandi. Nefndin hefur síðan rætt málid við reyndan lögfræðing, sem taldi ekki þörf á sérstökum lagaákvæðum um þetta. Benti hann á 54. grein Vatnalaga, þar sem segir að "ráðherra sé rétt að veita orku eftir taugum ofanjarðar eða neðan til neyslustaðanna ...".

Frá því að síðasta framvinduskýrsla var skrifuð hafa verið sett ný lög um Landsvirkjun og reglugerð á grundvelli þeirra. Í 18. grein reglugerðarinnar segir svo: "Að fengnu leyfi ráðherra getur Landsvirkjun tekið eignarnámi vatnsréttindi, lönd, mannvirki og önnur réttindi, sem nauðsynleg eru til framkvæmda á vegum Landsvirkjunar".

Rétturinn til að fara með orkuflutningslínu um lönd manna myndi hér falla undir "önnur réttindi", sem heimilt er að taka eignarnámi. Með tilliti til þessa og svo þess að Landsvirkjun mun í framtíðinni lögum samkvæmt annast lagningu meginflutningslína, virðist nefndinni nægjanlega vel séð fyrir lagaheimildum til að leggja meiriháttar orkuflutningslinur.

5.4 Vindmælingar

Við tillögugerð um hönnunarforsendur háspennulína hefur nefndin fundið mjög fyrir skorti á vindhraðamælingum víðsvegar á landinu. Nefndin hefur því hlutast til um að Landsvirkjun greiddi Veðurstofunni kostnað við vindhraðamælingar í Möðrudal á Fjöllum og Svartárkoti í Bárðardal. Voru vindmælar settir upp á þessum stöðum haustið 1982.

Á vegum Landsvirkjunar hafa einnig verið gerðar vindhraðamælingar að þyrli í Hvalfirði og á Fitjaásum norður af Þjórsárdal.

6 REYNSLA AF BYGGÐALÍNUM

6.1 Inngangur

Grundvallarsjónarmið Raflínunefndar við mat á hönnunarforsendum meiriháttar háspennulína hér á landi hafa verið þessi:

1. Að tryggja eftir fögum að (þessar línur bili sjaldan, þ.e. að) bilanatiðnin sé lág, jafnvel á köflum þar sem áraun á línuna er mikil.
2. Að tryggja að bilanalíkur séu ekki verulega meiri á einum kafla línunnar en öðrum. Þetta þýðir, að laga verður hönnunarforsendur og hönnun eftir aðstæðum á hverjum stað, þ.e. hafa forsendur strangar og gera línuna sterka á þeim stöðum þar sem veður eru oft ströng og ísingarhætta mikil, en tilsvarandi vægari forsendur annarstaðar.
3. Að halda stofnkostnaði línanna í lágmarki að uppfylltum ofangreindum skilyrðum.

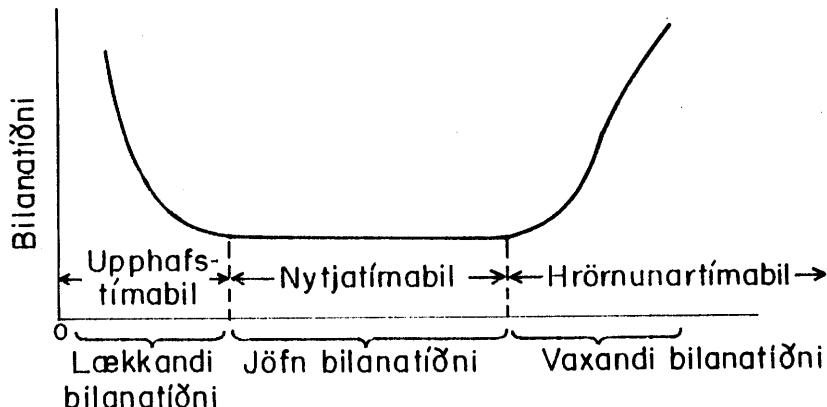
Þegar Raflínunefnd hóf starf sitt á árinu 1973 voru þetta ný sjónarmið hér á landi. Áður - og reyndar einnig síðar, að því er tekur til minniháttar háspennulína - voru línur hannaðar eftir erlendum stöðlum en styrktar eftir á þar sem bilanir voru tíðar. Þann hátt taldi nefndin ekki unnt að hafa á varðandi byggðalínurnar, vegna mikilvægis þeirra.

Nú, að tíu árum liðnum, er ástæða til að spyrja hvaða árangur þessi viðleitni nefndarinnar hafi boríð.

6.2 Almennt um bilanatiðni mannvirkja

Til að meta reynsluna af byggðalínum er nauðsynlegt að gera sér grein fyrir nokkrum almennum atriðum varðandi bilanatiðni mannvirkja.

Algengt er að lýsa bilanatiðninni með svokölluðu baðkersfalli sem sýnt er á meðfylgjandi mynd.

Bilanatíðni - samkvæmt baðkersfallinu

Samkvæmt þessu falli er líftíma mannvirkis skipt í þrjú tímiskeið:

Upphafstímabil. Á þessu tímabili koma í ljós mistök í hönnun, framleiðslu eða byggingu. Bilanatíðni er tiltölulega há í fyrstu, en fer lækkandi.

Nytjatímabil. Nú er tæki eða mannvirki orðið laust við bilanir vegna mistaka í hönnun og framleiðslu þar sem þær hafa komið í ljós á upphafstímabilinu og bætt hefur verið úr ágöllum.
Bilanatíðnin er jöfn og lág á þessu tímiskeiði.

Hrörnunartímabil. Nú er aldur farinn að segja til sín og farið að bera á sliti. Bilanatíðni vex og að því kemur að ekki borgar sig lengur að halda mannvirkini eða takinu í rekstri.

Eðlilegt er að gera ráð fyrir að baðkersfallið gildi um einstaka hluta raforkukerfa eins og flest önnur tæki og mannvirki.

6.3 Bilanatíðni á byggalínum

Þegar meta skal hversu til hefur tekist um val á hönnunarforsendum byggðalína er eðlilegt að skoða bilanasögu þeirra frá því að þær voru teknar í rekstur. Til þess enn fremur að geta borið saman bilanafjölda á mislögum línum sem hafa verið mismunandi lengi í rekstri er farin sú leið að reikna meðalfjölda bilana á hverju rekstrarári á hvern kílómetra í línu - eða á hverja 100 km í línu, sem gefur þægilegri talnagildi.

Til eru skýrslur um bilanir á línum þessum sem skráðar hafa verið af rekstrarmönnum Rafmagnsveitna ríkisins og síðar Landsvirkjunar. Margar þessar skýrslur eru mjög stuttar og á skortir að orsakir einstakra bilana séu eins vel raktar og æskilegt væri. Viðurkenna ber hinsvegar að stundum eru orsakir ekki mjög vel þekktar.

Ekki dugar að telja allar bilanir með ef meta skal hönnunarforsendur í ljósi reynslunnar. Í fyrsta lagi ber að sleppa bilunum á upphafstímabili línanna, sbr. hér að framan, þ.e. sleppa öllum "barnasjúkdómum". Í annan stað ber einning að sleppa bilunum af rafnæmum orsökum (af völdum eldinga, galla í einangrun o.s.frv.), og taka aðeins með bilanir sem raktar verða til áraunar af völdum vindu og ísingar eftir að bætt hefur verið úr göllum í byggingu og frágangi línunar. Vegna þeirrar ónákvæmni í bilanaskýrslum sem minnst var á hér að framan er slík flokkun bilana erfitt verk. Reynt hefur verið eftir bestu getu að greina þær, og eru niðustöðurnar sýndar í meðfylgjandi töflu. Næstaftasti dálkurinn sýnir fjölda bilana af völdum vindu og ísingar á hverju ári á 100 km línlengd.

Línukaflí	km	ár frá því bygg- ingu lauk	ár x km	fjöldi bilana	fjöldi bilana pr. ár og 100 km
Brennimelur - Vatnshamrar	20,3	6	122	0	0
Vatnshamrar - Hrútatunga	77,0	7	539	2	0,37
Hrútatunga - Glerárskógar	33,6	3	101	0	0
Glerárskógar - Geiradalur	30,5	3	92	1	1,09
Geiradalur - Mjólká	81,0	3	243	1	0,41
Hrútatunga - Laxárvatn	72,8	7	510	1	0,20
Laxárvatn - Blanda	20,8	6	125	0	0
Blanda - Varmahlíð	19,8	6	119	0	0
Varmahlíð - Akureyri	87,4	7	612	0	0
Akureyri - Krafla	82,1	6	493	0	0
Krafla - Fljótsdalur	122,8	5	614	2	0,33
Fljótsdalur - Hryggstekkur	19,6	5	98	15	15,31
Hryggstekkur - Djúpivogur	49,7	0	0	0	0
Djúpivogur - Höfn	75,1	0	0	0	0
Höfn - Kirkjubæjarklaustur	171,4	0	0	0	0
Klaustur - Sigalda	78,6	0	0	0	0

Sökum þess hve rekstrarárin eru fá og sökum óvissu í flokkun bilana ber að taka niðurstöður töflunar með miklli varúð. Samanburður á einstökum líruköflum er varla marktækur af þessum sökum, nema samanburður við kaflann Fljótsdalur - Hryggstekkur. Hann sker sig greinilega úr. Flestallar bilanir á þessum línukafla urðu á Hallormsstaðahálsi, sem hefur reynst vera mjög slæmt ísingarsvæði. Þarna verður línan fyrir miklum og tíðum áraunum, sem valda því að það tognar á vírum og þeir trosna. Þegar lögð verður önnur lína milli Fljótsdals og Hryggstekks ætti hún því ekki að liggja um Hallormsstaðaháls, heldur t.d. í eða við efri mörk á Hallormsstaðaskógi, undir fjallinu. Á öðrum köflum er enn of snemmt að dæma um hvort forsendur séu hæfilegar eða ekki.

FYLGISKJÖL

Fylgiskjal 1

Hönnunarforsendur

FYLGISKJAL 1 HÖNNUNARFORSENDUR

Bls.

1.1	Hönnunarforsendur	29
1.1.1	Hönnunarforsendur fyrir 132 kV línu milli Djúpavogs og Hafnar í Hornafirði	29
1.1.2	Hönnunarforsendur fyrir 132 kV línu, Höfn - Kirkjubæjarklaustur ..	31
1.1.3	Hönnunarforsendur fyrir 132 kV línu, Sigalda - Kirkjubæjarklaustur, bréf dags 1981 04.21.	33
1.1.4	Hönnunarforsendur fyrir 132 kV línu, Sigalda - Kirkjubæjarklaustur, bréf dags. 1981 10.30.	37
1.1.5	Hönnunarforsendur fyrir 132 kV línu Sigalda - Kirkjubæjarklaustur, bréf dags. 1982 05.06.	41
1.2	Hönnunarforsendur fyrir þverun yfir Gilsfjörð og Þorskafjörð	43
1.3	Tillögur um álagsforsendur fyrir 132 kV línu. Hryggstekkur - Kíslilmálmverksmiðja (Sómaðagerði)	45
1.4	Álagsforsendur fyrir 132 kV línu, á eftirtöldum leiðum, bréf dags. 1980 08.08. Akureyri - Dalvík (Akureyri - Tréstaðir) Laxá - Kópasker Grímsá - Eyvindará	47
1.5	Tillögur um álagsforsendur fyrir 132 kV línu. Akureyri - Dalvík frá Tréstöðum	51
1.6.	Lína Akureyri - Dalvík frá Tréstöðum	53
1.7	Hönnunarforsendur fyrir línukafla í Drangaskarði í 132 kV línu Dalvík - Ólafsfjörður	55
1.8	Tillögur um hönnunarforsendur á Hellisheiði og Búri á Vopnafjarðarlínu, bréf dags. 1980 02.01.	57
1.9	Tillögur um álagsforsendur fyrir 66 kV línu Írafoss - Hveragerði	59
1.10	Tillögur um álagsforsendur fyrir 66 kV línu Hveragerði - Þorlákshöfn	61
1.11	Tillögur um álagsforsendur fyrir 66 kV línu frá spennistöð við Stuðla í Reyðarfirði að spennistöð við Eskifjörð.	63

Raflinunefnd

1979 02 26

Tillaga um hönnunarforsendur
fyrir 132 kv línu
Djúpivogur-Höfn í Hornafirði
FHS/AO/GG/JB/sq

Fjarlægð frá Djúpavogi (AL 356)	Línu kafla km	Ísing i vindu			Hámarks- vindhraði m/s
		Pvermál í singar cm	Tilsvar. vindhraði m/s	Ísing logni cm	
0 - 2,4	AL 356 - AL 345 (Stekkjarhjáleiga)	8	37	14	52
2,4 - 5,2	AL 345 - AL 329	8	38	14	54
5,2 - 8,1	AL 329 - AL 312	8	40	14	56
8,1 - 9,4	AL 312 - AL 306 (Brú á Hamarsáreyrum)	8	38	14	54
9,4 - 16,7	AL 306 - AL 269 (á Melrakkanesi)	8	37	14	52
16,7 - 26,1	AL 269 - AL 225	8	40	14	56
26,1 - 31,0	AL 225 - AL 204 (Leirvogsbotn)	8	37	14	52
31,0 - 39,4	AL 204 - AL 160 (Norðan í Lónsheiði)	8	38	14	54
39,4 - 41,6	AL 160 - AL 148 (sunnan í Lónsheiði)	10	41	18	58
41,6 - 49,4	AL 148 - NA Stangarhóla	8	40	14	56
49,4 - 58,7	NA Stangarhóla - AL 79 (Volasel)	7	37	12	52
58,7 - 64,5	AL 79 - AL 54 (sunnan undir Fjarðarheiði)	7	40	12	56
64,5 - 67,6	AL 54 - AL 43 (undir Náttmálatindi)	7	37	12	52
67,6 - 69,2	AL 43 - AL 38 (Almannaskarð)	8	38	14	54
69,2 - 74,4	AL 38 - Mígandi	8	40	14	56
74,4 - 75,8	Mígandi - Aðveitustöð	8	38	14	54
	Stauravirkri (hornmastur) í Almannaskarði	8	42	14	60

Athugasemdir:

Drag-coefficient á beran vir 1,0
Drag-coefficient á issaðan vir 0,6
Eólisþyngd ísingar 0,75

Vindhraði samfara ís 71% af hámarks vindhraða án ísingar
(áraun 50% af mestu vindáraun)

Öryggissttuðull fyrir trústaura 1,8
Öryggissttuðull fyrir stálmöstur 1,5
Mesta leyfileg áraun á vir: 60% af slitboli

1981 04 02

Fjárlæggð frá
Bergá

Línuukafli

km		tsing í vindi ísingar cm	tsing þvermál ísingar m/s	tsing Tilsvarandi vindhráði m/s	logni vindhráði m/s	Hámarks- vind- hraði m/s
0-12,2	Bergá (aðveitustöð) - Lækjarland (Vestan Hornafjarðarfjóts)	9	38	16	54	
12,2-22,3	Lækjarland-Heinabergsnes	7	37	12	52	
22,3-28,2	Heinabergsnes-horn við Kolgrímu	7	38	12	54	
28,2-32,7	Horn við Kolgrímu-1 km austan horns á Smyrlabjargi	8	38	14	54	
32,7-33,7	1 km austan horns á Smyrlabjargi-Horn á Smyrlabjargi	8	40	14	56	
33,7-39,0	Horn á Smyrlabjargi-horn í Staðardal	8	40	14	56	
39,0-44,5	Horn í Staðardal-horn við Steinavötn	8	38	14	54	
44,5-48,8	Horn við Steinavötn-horn austan Steinafjalls	7	37	12	52	
48,8-53,5	Horn austan Steinafjalls-horn vestan Breiðabólsstaðar	7	38	12	54	
53,5-59,8	Horn vestan Breiðabólsstaðar-horn við Vestri-Stemuós	8	37	14	52	
59,8-75,0	Horn við Vestri-Stemuós-horn við Fjallsá	7	37	12	52	
75,0-86,5	Horn við Fjallsá-Horn við Svarthamralæk	8	40	14	56	
86,5-97,4	Horn við Svarthamralæk-Horn við Nestanga	7	40	12	56	
97,4-109,5	Horn við Nestanga-Horn vestan Virkisár	8	40	14	56	
109,5-137,1	Horn Vestan Vírkisár-Blautakvísl	7	37	12	52	
137,1-141,9	Blautakvísl-3,5 km vestur fyrir horn við Lómagnúp	7	40	12	56	
141,9-146,4	3,5 km vestan horns við Lómagnúp-Horn í Rauðabergshrauni	7	38	12	54	
146,4-159,4	Horn í Rauðabergshrauni-Horn sunnan Orustuhóls	8	37	14	52	
159,4-170,6	Horn sunnan Orustuhóls-Spennistöð á Breiðbala	7	38	12	54	

Athugasemdir:

Drag-coefficient á beran vír	1,0	Öryggisstuðull fyrir tréstaura	1,8 ¹⁾
" " " ísaðan vír	0,6	" " stálmöstur	1,5

Mesta leyfileg áraun á vír

70% af flotmörkum

¹⁾ Raflínunefnd hefur til athugunar að hækka þennan stuðul, og óskar eftir viðræðum við Rafmagnsveitir ríkisins um það mál, áður en þessar forsendur eru notaðar.

ORKUSTOFNUN

Dags.

Tilv. vor

1981 04 21

JB/sj
Tilv. yðar

Iðnaðarráðuneytið
Arnarrhvoli
101 Reykjavík

Varðar: Hönnunarforsendur fyrir 132 kV línu
Sigalda-Kirkjubæjarklaustur

Hjálagt sendist hinu háa ráðuneyti tillögur Raflínunefndar um hönnunarforsendur (hámarksvindhraða og ísingu) fyrir two kafla af væntanlegri 132 kV línu Sigalda- Kirkjubæjarklaustur:

1. Spennistöð við Klaustur-Staður 1 km norðvestur af Hraunóxl (syðri leið)
2. Sigalda-Jökuldalir

Þarna á milli er um 25 km kafla. Vegna tilrauna til að finna línumni heppilegri leið yfir Eldgjá en áður var ráðgerð, mun það dragast fram á næsta haust að nefndin geri tillögur varðandi pennan kafla. Ný leið yfir Eldgjá hefur verið rædd við fulltrúa Náttúruverndarráðs, en ekki er unnt að ganga endanlega frá þessari leið fyrr en í sumar, er gefist hefur kostur á að skoða hana. Fyrir grófar kostnaðaráætlanir má reikna með eftirtöldum meðalforsendum þar til nánari tillögur hafa verið gerðar um pennan kafla, en þessar bráðabirgðatölur eru ónothæfar til eiginlegrar hönnunar.

Hámarksvindhraði	58 m/s
Ísing í vindi	12 cm
Vindur samfara ísingu	41 m/s
Ísing í logni	22 cm

Nefndin leggur til að ráðuneytið feli Rafmagnsveitum ríkisins að hanna þá línu kafla sem í upphafi eru taldir samkvæmt þessum forsendum.

Allra virðingarfyllst,

f.h. Raflínunefndar

Jakob Björnsson

Afrít: Rafmagnsveitur ríkisins

Heimilisfang	Nafnnúmer	Sími	Símsneini	Banki	Hlaupar. nr
Gata 12, 100 Reykjavík	1001 2050	011 22 00	Ólafur Ólafsson	Ísl. Almenningarsíðanefnd	4660

Fjarlægð frá spenni- stöð við Klaustur km	Línukafli	Ísing í vindí Pvermal ísingar cm	Ísing í vindí Tilsvarandi vindhraði m/s	Ísing í logni vindhraði m/s	Hámarks- vind- hraði m/s
0 - 3,4	Spennistöð - horn á Geirlandsheiði	9	40	16	56
3,4 -12,5	Horn á Geirlandsheiði - horn norðan Stórholt	8	38	14	54
12,5-15,7	Horn norðan Stórholt - horn norðvestan Rauðhóls	9	38	16	54
15,7-22,3	Horn norðvestan Rauðhóls - 1 km NV af Hraunfellsöxl	9	40	16	56

Athugasemdir:

Drag coefficient á beran vír	1,0	Öryggisstuðull fyrir trústaura	1,8 ¹⁾
" " " ísaðan vír	0,6	" " stálmöstur	1,5

Mesta leyfileg áraun á vír
 70% af flotmörkum

-
- 1) Raflinunefnd hefur til athugunar að hækka þennan stuðul, og óskar eftir viðræðum við Rafmagnsveitir ríkisins um það mál, áður en þessar forsendur eru notaðar.

Raflínunefnd
1981-04-21

Tillögur um hönnunarforsendur fyrir 132 kV línu Sigalda-Klaustur
Kafliinn Sigalda-Jökuldalir
FHS/AO/GG/JB/sg

- 35 -

Fjarlægð frá Sigöldu km	Línukaflí	Ísing í vindi			Hámarks- vind- hraði m/s
		Pvermál í singar cm	Tilsvarendi vindhraði m/s	Ísing í logni cm	
0- 1,0	Sigalda-horn sunnan Tungnáar	14	38	26	54
1,0- 8,0	Horn sunnan Tungnáar - horn við Vesturbjalla	10	38	18	54
8,8-19,5	Horn við Vesturbjalla - horn ANA af Ljótapolli	9	38	16	54
19,5-21,4	Horn ANA af Ljótapolli - horn ASA af Ljótapolli	14	40	26	56
21,4-22,6	Horn ASA af Ljótapolli - horn í Austurbjöllum	12	41	22	58
22,6-23,9	Horn í Austurbjöllum - horn norður af Stóra-Kýlingi	10	41	18	58
23,8-24,5	Horn norður af Stóra-Kýlingi - horn í Stóra- Kýlingi (ársþenn)	12	44	22	62
24,5-28,0	Horn í Stóra-Kýlingi - horn 2 km SA af Stakahnjúk	10	40	18	56
28,0-28,7	Horn 2 km SA af Stakahnjúk - horn 2 km NV af Réttahnjúk	12	40	22	56
28,7-30,9	Horn 2 km NV af Réttahnjúk - horn í Jökuldöllum	10	40	18	56
<u>Athugasemdir:</u>					
Drag coefficient á beran vir		1,0			Öryggisstuddull fyrir trústaura 1,8 ¹⁾
" " " ísaðan vir		0,6			" " stálmöstur 1,5
Mesta leyfileg áraun á vir					
70% af flotmörkum					
1) Raflínunefnd hefur til athugunar að hækka þennan stuðul og óskar eftir viðræðum við Rafmagnsveitir ríkisins um það verk, áður en þessar forsendur eru notaðar.					

Dags.

Tilv. vor

1981 10 30

JB/sg

Dags.

Tilv. yðar

Iðnaðarráðuneytið
Arnarhvoli
101 Reykjavík

Varðar: Hönnunarforsendur fyrir 132 kv línu
Sigalda-Kirkjubæjarklaustur

Hjálagt sendast hinu háa ráðuneyti tillögur Raflínunefndar um hámarks-vindhraða og ísingu er lögð skuli til grundvallar hönnun þessarar háspennulínu.

Linuleiðin var rædd oftsinnis við fulltrúa Rafmagnsveitna ríkisins og Landsvirkjunar í Hönnunarnefnd Suðurlínu. Leiðin, sem Raflinu-nefnd leggur til að farin verði, er sýnd á meðfylgjandi korti í meginindráttum, en að öðru leyti vísast til mælinga sem Hönnunarnefndin hefur undir höndum.

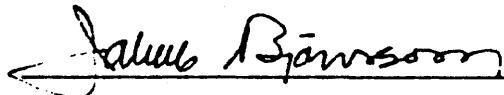
Raflínunefnd leyfir sér að leggja til að ráðuneytið feli Rafmagnsveitum ríkisins að leggja línum milli Sigöldu og Klausturs eftir þessari leið og hanna hana út frá þessum forsendum.

Vegna undirbúnings Rafmagnsveitna ríkisins hefur nefndin áður látið þeim óformlega í té þessar forsendur fyrir einstaka hluta línumnar sem hér segir:

- í lok apríl 1981 Frá spennistöð við Prestbakka - 1 km NV af Hraunfellsöxl.
í lok apríl 1981 Frá Sigöldu að horni í Jökuldölum.
í lok sept. 1981 Milli þessara kafla.

Allra virðingarfyllst.

f.h. Raflínunefndar

Jakob Björnsson

Afrit: Rafmagnsveitur ríkisins
Hönnunarnefnd Suðurlínu
c/o Tryggvi Sigurbjarnarson

Tillögur um unnarforsendur
fyrir 132 KV linu
Sigalda-Kirkjubæjklaustur

Fjarlægð frá
Sigoldu
km

		Ísing í vindu	Ísing í vindvarandi	Ísing í vindhradi	Hámarks- vind- hrabi
		cm	m/s	cm	m/s
0-	1,0	Sigalda-horn sunnan Tungrnaár	14	38	26
1,0-	8,8	Horn sunnan Tungrnaár- horn við Vesturbjalla	10	38	18
8,8-19,5		Horn við Vesturbjalla-horn ANA of Ljótapolli	9	38	16
19,5-21,4		Horn ANA af Ljótapolli-horn ASA af Ljótapolli	14	40	26
21,4-22,6		Horn ASA af Ljótapolli - horn, Austurbjöllum	12	41	22
22,6-23,8		Horn i Austurbjöllum - horn norður af Stóra-Kýlingi	10	41	18
23,8-24,5		Horn norður af Stóra-Kýlingi-horn i Stóra-Kýlingi (ársþenn) 12	44	22	62
24,5-38,0		Horn i Stóra-Kýlingi-horn 2 km SA af Stakahnjúk	10	40	18
28,0-28,7		Horn 2 km SA af Stakahnjúk-horn 2 km NV af Réttahnjúk	12	40	22
28,7-30,9		Horn 2 km NV af Réttahnjúk-horn i Jökuldölum	10	40	18
28,7		Försl.			
30,9-31,8		Horn í Jökuldölum - horn S.V. Grænafjalls	10	41	18
31,8-34,2		Horn S.V. Grænafjalls - 1 km NV horns við Tindafjöll	12	41	22
34,2-35,2		1 km NV horns við Tindafjöll - Horn við Tindafjöll	14	42	26
35,2-38,8		Horn við Tindafjöll - Horn N. Mórauðavatnshnúka	14	41	26
38,8-41,0		Horn N. Mórauðavatnshnúka - 540 m hæð A Mórauðavatnshnúka 11	41	20	58
41,0-49,7		540 m hæð A Mórauðavatnshnúka - Horn V Skaffár	9	40	16
49,7-57,4		Horn V. Skaffár - 1 km NV af Hraunfellsöxl 1)	8	38	14
57,4-64,0		1 km NV af Hraunfellsöxl - horn norðvestan Rauðhóls	9	40	16
64,0-67,2		Horn norðvestan Rauðhóls - horn norðan Stórhólts	9	38	16
67,2-76,3		Horn norðan Stórhólts - horn á Geirlandsheiði	8	38	14
76,3-79,7		Horn á Geirlandsheiði - spennistöð á Breiðbala	9	40	16

Athugasemdir:

Drag-coefficient á beran vir	1,0	Öryggsstuðull f. tréstaura	1,8
" - á ísaðan vir	0,6	" - f. stálmöstur	1,5
Eðlisþyngd ísingar	0,75		

Mesta leyfileg áraun á vir 70%
af flotmörkum

Vindhraði samfara ísingu 71% af hámarksvindhraða án ísingar (áraun 50%
af næstu vindáraun).

1982 05 06

Iðnaðarráðuneytið,
Arnarhvoli,
løl Reykjavík.

Varðar: hönnunarforsendur fyrir 132 kv línu,
Sigalda - Kirkjubæjarklaustur.

Með bréfi Raflínunefndar til hins háa ráðuneytis, dagsettu 1981 04 21 sendi hún tillögur sínar um hönnunarforsendur fyrir 132 kv línu á leiðinni frá Sigöldu í Jökuldali.

Síðar var línuleiðinni breytt lítillega austan Sigöldu að horni sunnan Tungnaár. Nefndin endurskoðaði því tillögur sínar fyrir þennan hluta leiðarinnar og eru þær nú sem hér segir á meðfylgjandi blaði, að öðru leyti eru hönnunarforsendurnar óbreyttar.

Allra virðingarfylst,

f.h. Raflínunefndar

Jakob Björnsson

Afrit:Rafmagnsveitur ríkisins

Raflinunefnd

1982 05 06

Tillögur um hönnunarforsendur
fyrir 132 kv línu Sigalda-Klaustur
Kæflinn Sigalda-Jökuldælir
FHS/AO/GG/JB/

<u>Ísing í vindi</u>		Ísing			Hámarks-	
Pjærslægð	frá	Til-	í	í	vind-	
Sigöldu	Línukafli	pvermál	svarandi	vindhraði	logni	hraði
km		cm	m/s	m	cm	m/s

0 - 1,0 Sigalda - horn sunnan Tunghárr 10-12 38 26 54

Fylgiskjal 1.2

Isingar þvermál cm	Ising í vindi		Ising í logni cm	Hámarks- vindhraði m/s
	Tilsvvarandi vindhraði m/s			

GILSFJARDARÐVERUN

Kaldrani-Ólafsdalur	8	38	14	54
Yfir Gilsfjörð:				
f 10 m hæð ¹⁾	12	43	20	60
f 40 m hæð ¹⁾	12	48	20	68
Digrimúli-Gilsfjarðarmúli	10	38	18	54
Gilsfjarðarmúli-aðveitustöð	8	38	14	54

PORSKAFJARDARÐVERUN

Yfir Þorskafjörð:				
f 10 m hæð	12	43	20	60
f 30 m hæð ¹⁾	12	47	20	66

1) Breyting vindhraða með hæð reiknast eftir formúlunni

$$\frac{V_z}{V_{10}} = \left(\frac{z}{10} \right)^{0,09}$$

Athugasemdir:

Drag-coefficient á beran vír : 1,0

" " " ísaðan vír: 0,6

Eðlisþyngd ísingar 0,75

Öryggisstuðull fyrir tréstaura 1,8

" " stálmöstur 1,5

Mesta leyfileg áraun á vír 70% af brotpoli

Vindhraði samfara ísingu 71% af hámarks vindhraða án ísingar (áraun 50% af mestu vindáraun)

A fjarðarspennum er reiknað með fullu vindálagi á 200 m lengd og 60% vindáraunar á afganginn af spenninu.

Möstur í fjarðarspennum skulu þola slit á einum vír bæði við vind á ísaða víra og í logni við íspunga sem nemur helmingi af hámarksíspunga í logni.

Samfara ísingu í vindi, ísingu í logni og hámarks vindhraða (án ísingar) er reiknað fullt vindálag á mastur án ísingar þó ekki í vírslitstilvíkinu; þá er reiknað með íspunga án vinds.

Í vírslitstilviki er reiknað með öryggistuðlinum 1,1 fyrir stál.

Raflinnunefnd
1982-11-24

Tillögur um álagsforsendur fyrir 132 kV línu.
Hryggstekkur - Kísilmálverksniðja
A0/FHS/JB/sq

km	Línuakfli	Ising í windi		Ising í logni		Hámarks- . vindhraði
		bvermal	Tilsvar- ísingar	andí	vindhraði	
				m/s	cm	m/s
0-1.3	Hryggstekkur - Horn í Skriðdal	7	34	12		48
1.3 - 5.4	Horn í Skriðdal - Horn við Ljósárdal	8	36	14		50
5.4 - 10.0	Horn við Ljósárdal - Horn í Brúðardal	10	38	18		54
10,0 - 12,6	Horn í Brúðardal - Horn á Pórdalsheiði	10	40	18		56
12,6 - 24.1	Horn á Pórdalsheiði - Horn við Búðará	8	38	14		54
24,1 - 29,0	Horn við Búðará - Sómastaðagerði	8	40	14		56

Athugasemdir:

Drag coefficient á beran vír 1.0 öryggisstuðull fyrir trústaura 1.8
" " " ísaðan virð 0.6 " " stálm. 1.5

Mesta leyfileg áraun
á vir 70% af flotmörkum

Dags.

Tilv. vor

1980-08-08
Dags.JB/sq
Tilv. yðar

Rafmagnsveitur ríkisins
 Laugavegi 118
 105 Reykjavík

Raflínunefnd hefur borist bréf yðar, dags. 30. júlí 1980, þar sem óskað er umsagnar nefndarinnar um álagsforsendur vegna winds og iss á eftirtöldum háspennulínum fyrir 132 kV spennu:

1. Akureyri-Dalvík
2. Laxá-Kópasker
3. Grimsá-Evvindará

Nefndin hefur rætt þetta erindi á fundum sínum og þar sem svars er í raun óskað innan 1-2 vikna hafa einstakir nefndarmenn einnig unnið að athugun málsins milli funda. Það skal hins vegar tekið fram, að á svo stuttum tíma er nefndinni með engu móti kleift að gera þessu máli full skil og á það einkum við línum Laxá-Kópasker. Eru það vinsamleg tilmæli nefndarinnar að sem lengstur fyrirvari sé jafnan hafður, ef leitað er álits hennar á hönnunarforsendum eða línuleiðum. Gefst þá m.a. tími til skoðunarferða og til að afla upplýsinga frá bændum og öðrum staðkunnugum mönnum, sem og til að draga saman og gaumgæfa upplýsingar um vind- og ísingarskaða sem orðið hafa á nálagum línum.

Verður nú vikið að tillögum nefndarinnar:

1. Lína Akureyri-Dalvík.

Raflínunefnd skoðaði fyrirhugaða línuleið í skoðunarferð 29. júlí s.l. áður en formleg tilmæli höfðu borist um umsögn nefndarinnar. Var leiðin skoðuð sem hluti af hugsanlegri leið fyrir 132 kV hlekk í landskerfinu milli Blönduvirkjunar og Akureyrar. Tillögur um hönnunarforsendur fyrir línuflann Akureyri-Tréstaðir fylgja í fylgiskjali með bréfi þessu. Áður en tillaga er gerð fyrir línuflann Tréstaðir-Dalvík óskar Raflínunefnd eftir að fá settar á kort upplýsingar um línuaskaða sem orðið hafa vegna ísingar og hvassviðra á línum Rafmagnsveitna ríkisins í Eyjafirði. Var þetta rætt við Samúel Ásgeirsson á fundi nefndarinnar 31. júlí s.l. og þ. l. ágúst voru honum gefnar upp dagsetningar á ýmsum skaðaveðrum, sem nefndinni er kunnugt um og þá sem fyrir hendi eru upplýsingar um ísingarmagn á línum í Eyjafirði. Eskilegt værir að á kortið væru merktar upplýsingar um alla skaða sem orðið hafa vegna ísingar eða hvassviðra, einnig þótt ekki séu til tölur um ísingarmagn. Þá kæmi og til greina að leita upplýsinga hjá bændum á svæðinu Tréstaðir-Dalvík, m.a. til að spryrjast fyrir um hvassviðri og skaða af þeirra völdum í námunda við línustæðið.

2. Lína Laxárvirkjun-Kópasker

Línuleið þessa hefur Raflínunefnd ekki skoðað og því miður hefur nefndin engin tök á að gera það á þeim stutta tíma sem virðist vera til stefnu. Það er álit Raflínunefndar að mjög kæmi til álita að kanna aðrar línuleiðir á kaflanum Laxá-Bakkahlaup. Með bréfi þessu fylgja kort, sem sýna þrjú afbrigði línuleiðar, sem vert gæti verið að kanna nánar. Eitt afbrigðið (afbrigði 3) er um 1.3 km styttra en fyrirhuguð leið, annað afbrigðið (afbrigði 1) má heita jafn langt, en hið þriðja (afbrigði 2) er einum kílómetra lengra. Raunar er einnig með punktalínu sýnd hugsanleg leið um Hvammsheiði, sem lengja myndi tvö afbrigðanna (afbrigði 1 og 2) um 0.7 km. Rétt er að taka fram að hér er aðeins um kortavinnu að ræða, og vandkvæði kynnu að koma fram við skoðun. Er þetta megin ástæðan fyrir því að afbrigðin eru höfð svo mörg. Tilgangur afbrigðanna er einkum að fá hagstæðari línuleið á kaflanum Tröllagil-Rauðhóll. Á hluta þessa kafla er vitað að veruleg ísing hefur komið á núverandi línu, og annar hluti liggur mjög þvert á norðaustanátt, sem ætla má að sé hættuleg slydduisingarátt á þessum slóðum. Á sérstöku fylgiskjali er að finna hugmyndir Raflínunefndar um hönnunarvindhraða á línuleið Laxá-Kópasker. Að því er varðar ísingu telur nefndin hins vegar ekki unnt að láta álit í ljós að svo lítt athuguðu máli, en eins og áður segir hefur hún ekki haft tök á að skoða línuleiðina og hún hefur litlar upplýsingar í höndum um þá línumarkaða, sem orðið hafa á núverandi línu á þessum slóðum. Varðandi áðurnefnd afbrigði línuleiðar skal tekið fram að þau eru sett fram í þeim tvíþætta tilgangi annars vegar að forðast mestu hættustaði og óhagstæða línustefnu, en hins vegar að draga úr óvissu um hönnunarforsendur.

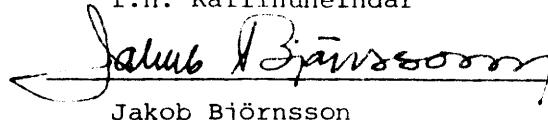
3. Lína Grimsá-Eyvindará

Línustæði þetta er Raflínunefnd nokkuð kunnugt af fyrri umræðum og skóðunarferðum. Tillögur nefndarinnar um kaflan Gilsá-Eyvindará er að finna í fylgiskjali með bréfi þessu.

Að lokum vill Raflínunefnd ítreka þá skoðun sína, að mjög nauðsynlegt sé að ætla rúman tíma til undirbúnings byggingar háspennulína, leiðvals og skoðunar á línuleiðum, öflunar upplýsinga um veður og ísingu, ákvörðunar hönnunarforsenda, mælinga og hönnunarvinnu. Þetta er að sjálfsögðu engum ljósara en hönnunar- og framkvæmdaaðilum, en spurningin er hvort unnt er að gera skipulagt og samstellt átak til ýmissa frumathugana vegna þeirra meiri háttar háspennulína, sem ætla má að komist á framkvæmdastig næstu einn til two áratugi. Samkvæmt skipunarbréfi á Raflínunefnd að vinna að slíkum frumathugun^{um} að því er varðar meginorkuflutningslinur, en æskilegt virðist að tilsvarandi athuganir fari einnig fram að því er varðar aðrar mikilvægar stofnlínur svo sem þær sem hér er fjallað um. Er þessu beint til Rafmagnsveitna ríkisins en að sjálfsögðu er Raflínunefnd reiðubúin til viðræðna og samráðs eftir því sem óskað kynni að verða eftir.

Virðingarfyllst,

f.h. Raflínunefndar

Jakob Björnsson

Raflínunefnd

1980 08 08

Tillögur um hámarksvindhraða til
grundvallar hönnun á 132 kV línu
Laxá - Kópasker
FHS/JB/AO/sg

	Lengd km	Vindhraði m/s
<u>Leið RARIK</u>		
Laxá - 180 m hæð norðan Langavatns	3,3	50
180 m hæð norðan Langavatns - 360 m hæð norðan Hveragils	6,5	52
360 m hæð norðan Hveragils - 420 m hæð í Höfuðreiðum	3,7	54
420 m hæð í Höfuðreiðum - 360 m hæð í Árnahvammi	2,7	56
360 m hæð í Árnahvammi - 180 m hæð í Garðshaukadal	15,7	54
180 m hæð í Garðshaukadal - Kópasker	43,1	52

Afbrigði 1

Laxárvirkjun - 220 m hæð við Þverá	12,8	50
220 m hæð við Þverá - Grjótagil norðanvert	2,4	52
Grjótagil norðanvert - horn í 180 m hæð á Fjallaheiði	16,8	54
Horn í 180 m hæð á Fjallaheiði - Kópasker	43,0	52

Afbrigði 2

Laxá - 220 m hæð við Þverá	12,8	50
220 m hæð við Þverá - Grjótagil norðanvert	2,4	52
Grjótagil norðanvert - 180 m hæð í Garðshaukadal	17,6	54
180 m hæð í Garðshaukadal - Kópasker	42,9	52

Afbrigði 3

Laxá - 180 m hæð norðan Langavatns	3,3	50
180 m hæð norðan Langavatns - horn við Grjótagil	11,6	52
Horn við Grjótagil - 180 m hæð í Fjallaheiði	17,0	54
180 m hæð í Fjallaheiði - Kópasker	41,8	52

Aðalísingarsvæði gæti verið frá norðanverðu Tröllagili að Rauðahól
á leið RARIK

Raflínunefnd

Tillögur um hönnunarforsendur
fyrir 132 kV línur
Gilsá - Egilsstaðir og
Akureyri-Dalvík á kaflanum
Rangárvellir-Tréstaðir
FHS/JB/AO/sq

1980 08 08

132 kV Gilsá - Eyvindará

Álagsforsendur

Línukafli	Ísing í windi	Ísing	Hámarksvind- í hraði
Þvermál	Tilsvarandi logni		m/s
Ísingar	Vindhraði	cm	
cm	m/s		

Gilsá-Eyvindará	7	33	12	46
-----------------	---	----	----	----

132 kV Akureyri-Dalvík

Álagsforsendur fyrir kaflann
Rangárvellir-Tréstaðir

Línukafli	Ísing í windi	Ísing	Hámarksvind- í hraði
Þvermál	Tilsvarandi í		
Ísingar	Vindhraði	Logni	
cm	m/s	cm	m/s

Rangárvellir-horn við Ásláksstaði	8	37	14	52
Horn við Ásláksstaði-horn norðan Tréstaða	7	36	12	50

Athugasemdir:

Drag-coefficient á beran vír	1.0	Öryggisstuðull fyrir trústaura	1.8
" " á ísaðan vír	0.6	" " stálmöstur	1.5
Eðlisþyngd ísingar	0.75	Mesta leyfileg áraun á vír	70% af flotmörkun

Vindhraði samfara ísingu 71% af hámarkshraða án ísingar (áraun 50% af mestu vindáraun).

Rafslílinnunefnd
1983 01 12

Tillögur um álagsforsendur fyrir 132 kv línu
Tréstaðir - Dalvík
A0/FHS/JB/sq

- 51 -

Fylgiskjal 1.5

km	Línukaflí	Ising í vindí		Ising í logni	Hámarks vindhraði
		Pvermál í singar cm	Tilsvvarandi vindhraði m/s		
0 - 3,5	Horn norðan Tréstaða - horn við Litlu-Brekku	9	37	16	52
3,5 - 5,5	Horn við Litlu-Brekku - Lækjarbakki	8	38	14	54
5,5 - 7,5	Lækjarbakki - mitt á milli Ytri-Reistará og Bladursheims	8	40	14	56
7,5 - 12,1	Mitt á milli Ytri-Reistará og Baldursheims - Fagriskógor	8	38	14	54
12,1 - 15,0	Fagriskógor - Horn við Rauðavík	8	40	14	56
15,0 - 18,0	Horn við Rauðavík - Hátún	10	38	18	54
18,0 - 25,6	Hátún - Horn við Háls	12	38	22	54
25,6 - 30,6	Horn við Háls - Spennistöð við Dalvík	12	37	22	52

280. fundurMiðvikudagur 25. maí 1983

Mættir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Árni Björn Jónasson, Línuhönnun

1. Lína Tréstaðir-Dalvík. Rætt var um ísingarforsendur í logni á kaflanum Dalvík-Rauðavík.

Rafmagnsveitur ríkisins hafa ítrekað óskað endurskoðunar nefndarinnar á forsendum um ísingu í logni á þessum kafla, með tilliti til þess, að upphaflegar forsendur nefndarinnar um ísingu í logni leiða til þess að nota þarf annan vír á þessum köflum en annars á línum. Að athuguðu máli getur nefndin fallist á eftirfarandi breytignar á ísingu í logni:

Horn við Rauðavík-Hátún 15 cm í stað 18 cm

Hátún - spennistöð við Dalvík 18 cm í stað 22 cm

Aðrar forsendur eru óbreyttar.

2. Árni björn Jónasson kynnti uppkast að skýrslu um úrvinnslu álestra á ísingarmælispenn. Ákveðið var að taka næsta fund nefndarinnar í að fara yfir uppkastið með Árna.

Dags.

Tilv. vor

1980-02-01

JB/sj

Dags.

Tilv. yðar

Línuhönnun
 Verkfræðistofa
 Ármúla 11
 ... 105 Reykjavík

Varðar: Hönnunarforsendur fyrir línu kafla í Drangaskarði
 í 132 kV línu Dalvík-Ólafsfjörður

Línuhönnun h.f. hefur óskað eftir tillögum Raflínunefndar um ísingu og vindálag á mastur í Drangaskarði og aðlæg spenn.

Nefndin hefur ekki haft tækifæri til að skoða aðstæður á staðnum, en styðst við kort og umsögn Árna Björns Jónassonar verkfræðingsum þær. Engar mælingar liggja fyrir á vindhraða eða ísingu og ekki vinnst tími til að gera þær, þær sem möstur hafa þegar verið reist. Línu-kafla þessi er um margt einstæður. Þannig er hæsti hluti hans í um 845 m hæð yfir sjó, eða hærra en nokkur önnur lína hefur verið lögð hér á landi. Um hliðstæður er því ekki að ræða eða reynslu við sam-bærilegar aðstæður.

Tillögur nefndarinnar eru þessar:

Mastur í 845 m hæð:

Vindhraði án ísingar : 70 m/s

Ísing í vindi:

Ísingarþvermál á mastri 100 cm

Vindhraði við þá ísingu 50 m/s

Aðlæg spenn

Vindhraði án ísingar 60 m/s

Ísing í vindi:

Ísingarþvermál 14 cm

Vindhraði við þá ísingu 43 m/s

Ísing í logni : Tvöfaldur þungi ísingar
 í vindi

Möstur við enda aðlægra spenna:

Vindhraði án ísingar 60 m/s

Ísing í vindi

Þykkt ískápu á möstrin 15 cm

Vindhraði við þá ísingu 43 m/s

Athygli skal vakin á því, að í ísingartilvikum má búast við mismikilli ísingu sín hvoru megin Drangaskarðs. Af þeim sökum og fleirum mælir nefndin með því að möstur þau sem þegar hafa verið reist á skarðinu verði styrkt eftir sem tök eru á.

Virðingarfyllst,

f.h. Raflínunefndar

Jakob Björnsson

Afrit: Iðnaðarráðuneytið
 Rafmagnsveitir ríkisins

I-**ORKUSTOFNUN**

Dags.

1980-02-01

Dags.

Tilv. vor

JB/sf

Tilv. yðar

Línuhönnun h.f.
Verkfræðistofa
Ármúli 11
105 Reykjavík

Varðar: Vopnafjarðarlinu

Línuhönnun h.f. hefur með bréfi frá 1979 12 13 óskað eftir því við Raflínunefnd að hún segi álit sitt á hönnunarforsendum fyrir Vopnafjarðarlinu á Hellisheiði og Búri.

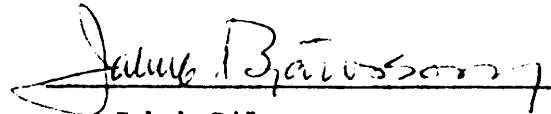
Sökum þess, að línan er þegar í byggingu verður nefndin að gefa umsögn sína án þess að tóm gefist til ísingarmælinga, því að enn mun ekki hafa komið umtalsverð ísing á mælispenn það, sem Rafmagnsveitir ríkisins settu á þessum slóðum á síðasta ári. Ekki hefur heldur gefist tóm til að fara á staðinn til skoðunar. Hefur eingöngu verið stuðst við kort og umsagnir Árna Björns Jónassonar verkfræðings hjá Línuhönnun, en hann hefur skoðað aðstæður.

Nefndin hefur fengið upplýst frá Rafmagnsveitunum að aðstæður til viðgerðar á þeim hlutum línumnar, sem hér um ræðir geti að vetri til verið mun örðugri en á öðrum hlutum hennar, þannig að viðgerð þar gæti tekið mun lengri tíma en annarsstaðar.

Nefndin er þeirrar skoðunar að rétt sé að taka tillit til þessa atriðis við val á hönnunarforsendu. Hjálagt fylgja tillögur nefndarinnar um forsendur á þessum köflum.

Virðingarfyllst,

f.h. Raflínunefndar

Jakob Björnsson

Afrit: Iðnaðarráðuneytið
Rafmagnsveitir ríkisins

Raflínunefnd

Tillögur um hönnunarforsendur
á Hellisheiði og Búri á Vopna-
fjarðarlinu

80-01-24

JB/sq

km	Linukafi	Ísing í vindí		Ísing í logni	Hámarks- vind- hraði
		Þvermál í singar	Tilsvarandi vindhraði m/s		
0-2,0	Frá hornpunkti við Brekku- gerð að hlíðarfæti	9	38	16	54
2,0-3,3	Frá hlíðarfæti að hornpunkti í um 200 m hæð	10	38	18	54
3,3-5,7	Frá hornpunkti yfir Hellis- heiði að Hrútagili	14	40	26	56
5,7-8,0	Frá Hrútagili að horni við Fagradalsá	10	38	18	54
8,0-9,5	Frá horni við Fagradalsá að horni í mynni Fagradals	8	37	14	52
9,5-12,4	Frá horni í mynni Fagradals í 200 m hæð við Kiðá	16	41	30	58
12,4-12,9	Frá 200 m hæð við Kiðá að að hlíðarfæti við Böðvarsstaði	12	38	22	54

Raflínunefnd

1981 07 13

Tillögur um álagsforsendur fyrir
66 kV línu Írafoss-Hveragerði
A0/FHS/JB/sg

km	Línukafli	Ísing í vindí		Ísing í logni cm	Hámarks vind- hraði m/s
		þvermál ísingar cm	Tilsvar. vindhraði m/s		
0 - 6,1	Írafoss-Tunga	7	37	12	52
6,1-11,9	Tunga-horn við Eðagil	7	38	12	54
11,9-15,4	Horn við Eðagil-Aðveitustöð við Velli	7	37		52

Raflinunefnd
1982-11-18

Tillögur um álagsforsendur
fyrr 66 kV línu Hveragerði-þorlákshöfn
A0/FHS/JB/sq

km	Línukafli	Ísing í vindi		Ísing		Hámarks- vind' hræði m/s
		Pvermál í singar	Tilsvar- andi vindhraði m/s	Tilsvar- andi logni m/s	cm	
0 - 5,8	Vellir (Hveragerði) - Horn vestan þóroddsstaða	7	37	12		52
5,8 - 10,1	Horn vestan þóroddsstaða - Horn á Hjallaffjalli	8	38	14		54
10,1 - 18,1	Horn á Hjallaffjalli - Aðveitustöð við þorlákshöfn	7	37	12		52

Athugasemdir:

Drag coefficient á beran vir 1.0 öryggisstuðull f. trústaura 1.8
" " " " " " stálm.

Mesta leyfileg áraun
á vir 70% af flotmörkum

Raflinunefnd

Tillaga um álagsforsendur
 fyrir 66 kV línu frá spennistöð við
 Suðla í Reyðarfirði að spennistöð
 við Eskifjörð
 FHS/JB/AO/sg

1982-05-26

	km	frá Suðlum	Línukafli	tsing i vindí	tsing	Hámarks-
				Pvermál í singar cm	Tilsvarendi vindhraði	vind- hraði m/s
0 -				38	12	54

Spennistöð við Suðla-spennistöð við
 Eskifjörð

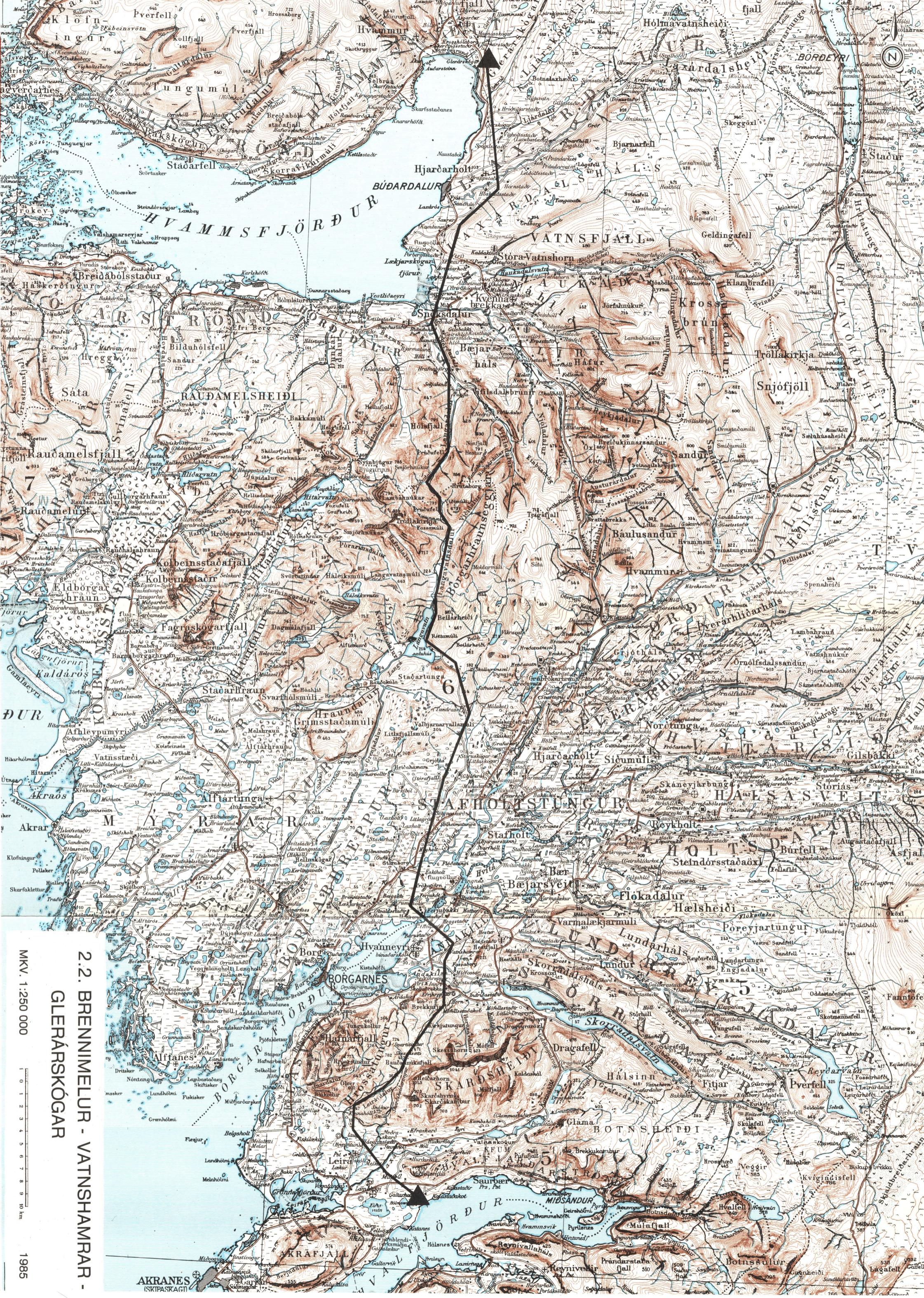
þó ekki með ófengilegum skilum. Því er ekki ófengilegur, en ófengilegur er ekki ófengilegur.

Fylgiskjal 2

Kort af línuleiðum

FYLGISKJAL 2 KORT AF LÍNULEIÐUM

- 2.1 Lína Sigalda - Kirkjubæjarklaustur - Höfn
 - 2.1.1 Sigalda - Prestbakki
 - 2.1.2 Prestbakki - Breiðamerkursandur
 - 2.1.3 Breiðamerkursandur - Bergsá við Höfn
- 2.2 Lína Brennimelur - Vatnshamrar - Glerárskógar
- 2.3 Þverun Gilsfjarðar
- 2.4 Þverun Þorskafjarðar
- 2.5 Lína Blanda - Akureyri
- 2.6 Lína Fljótsdalur - Akureyri
 - 2.6.1 Fljótsdalur - Ódáðahraun
 - 2.6.2 Ódáðahraun - Akureyri
- 2.7 Sprengisandsleið
 - 2.7.1 Hrauneyjafoss - Fjórðungsvatn
 - 2.7.2 Fjórðungsvatn - Akureyri
- 2.8 Lína Hryggstekkur - Sómastaðagerði
Lína Stuðlar - Eskifjörður
- 2.9 Lína Laxá - Kópasker
 - 2.9.1 Laxá - Reykjaheiði
 - 2.9.2 Reykjaheiði - Bakkahlaup
 - 2.9.3 Bakkahlalup - Kópasker
- 2.10 Lína Grímsá - Eyvindará
- 2.11 Lína Akureyri - Ólafsfjörður
 - 2.11.1 Akureyri - Rauðavík
 - 2.11.2 Rauðavík - Ólafsfjörður
- 2.12 Vopnafjarðarlína
- 2.13 Írafoss - Hveragerði - Þorlákshöfn

2.2. BRENNIMELUR - VATNSHAMRAR GLERÁRSKÓGAR

MKV. 1:250 000

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 km

1985

2.3. ÞVERUN GILSFJARDAR

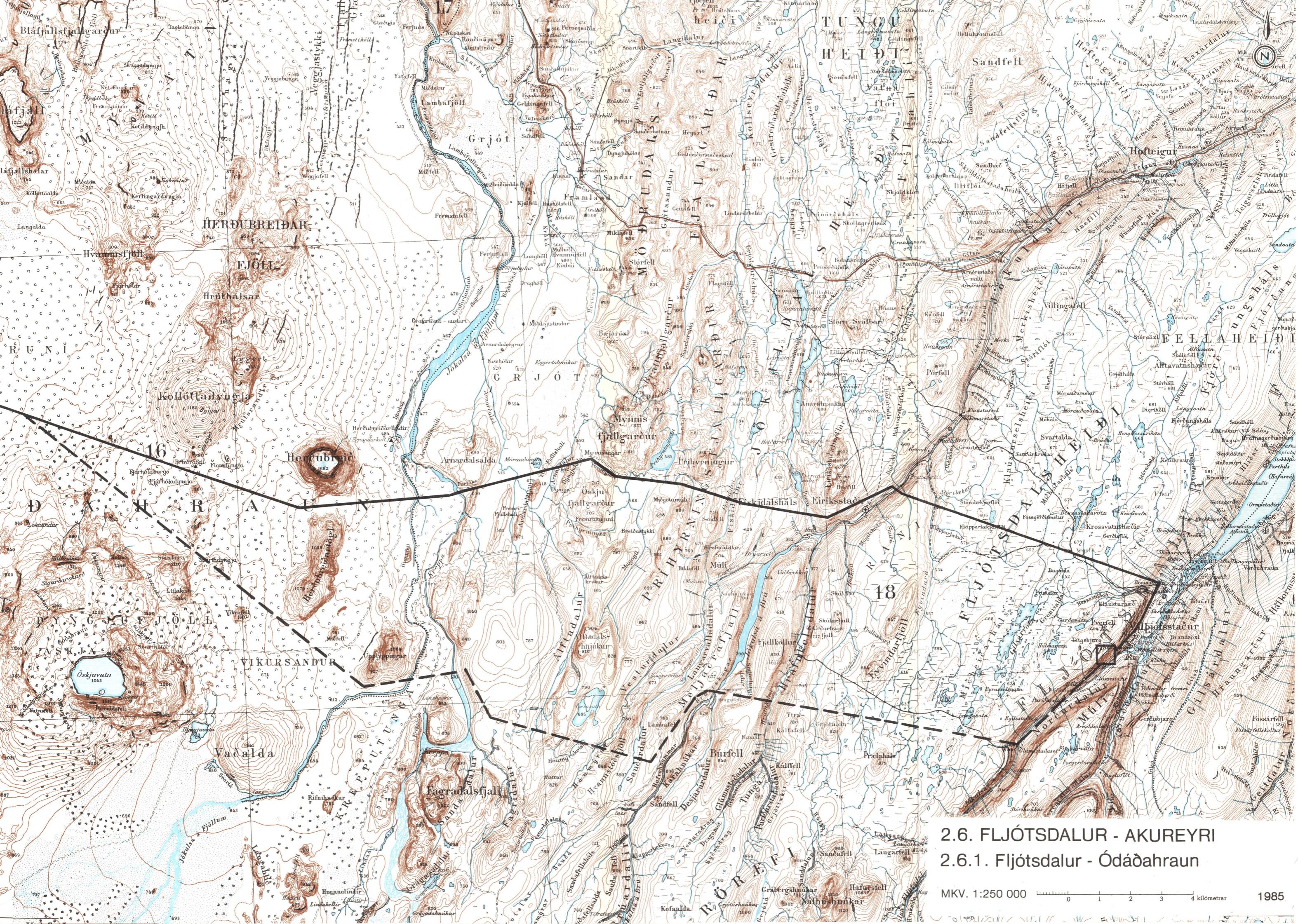

2.5. BLANDA - AKUREYRI

MKV. 1:250 000

1985

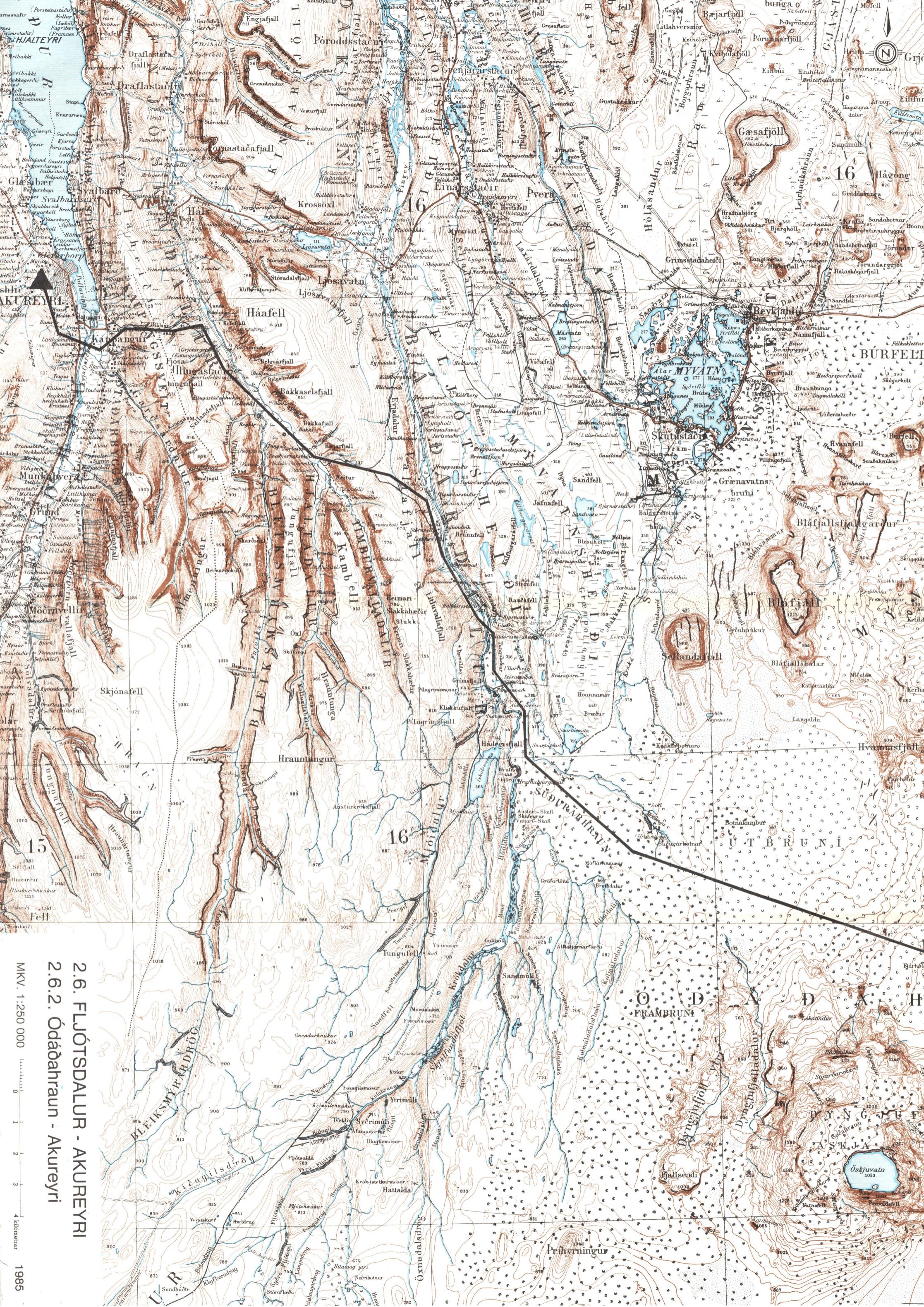
0 1 2 3 4 kilometer

2.6. FLJÓTSDALUR - AKUREYRI
2.6.1. Fljótsdalur - Ódáðahraun

MKV. 1:250 000 0 1 2 3 4 kilómetrar

1985

2.6. FLJÓTSDALUR - AKUREYRI

2.6.2. Ódáðahraun - Akureyri

MKV. 1:250 000

0
1
2
3
4 kilometer

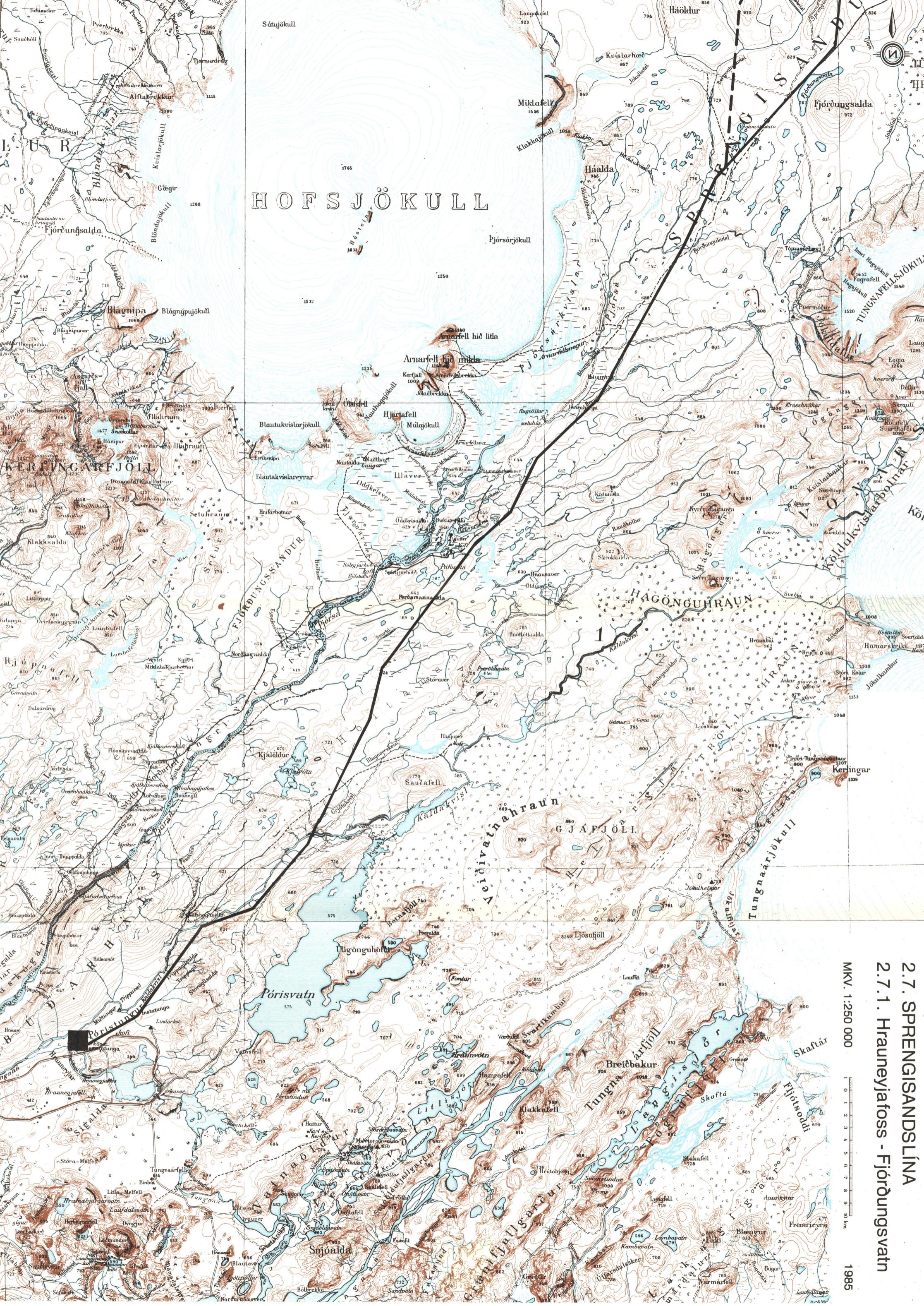
1985

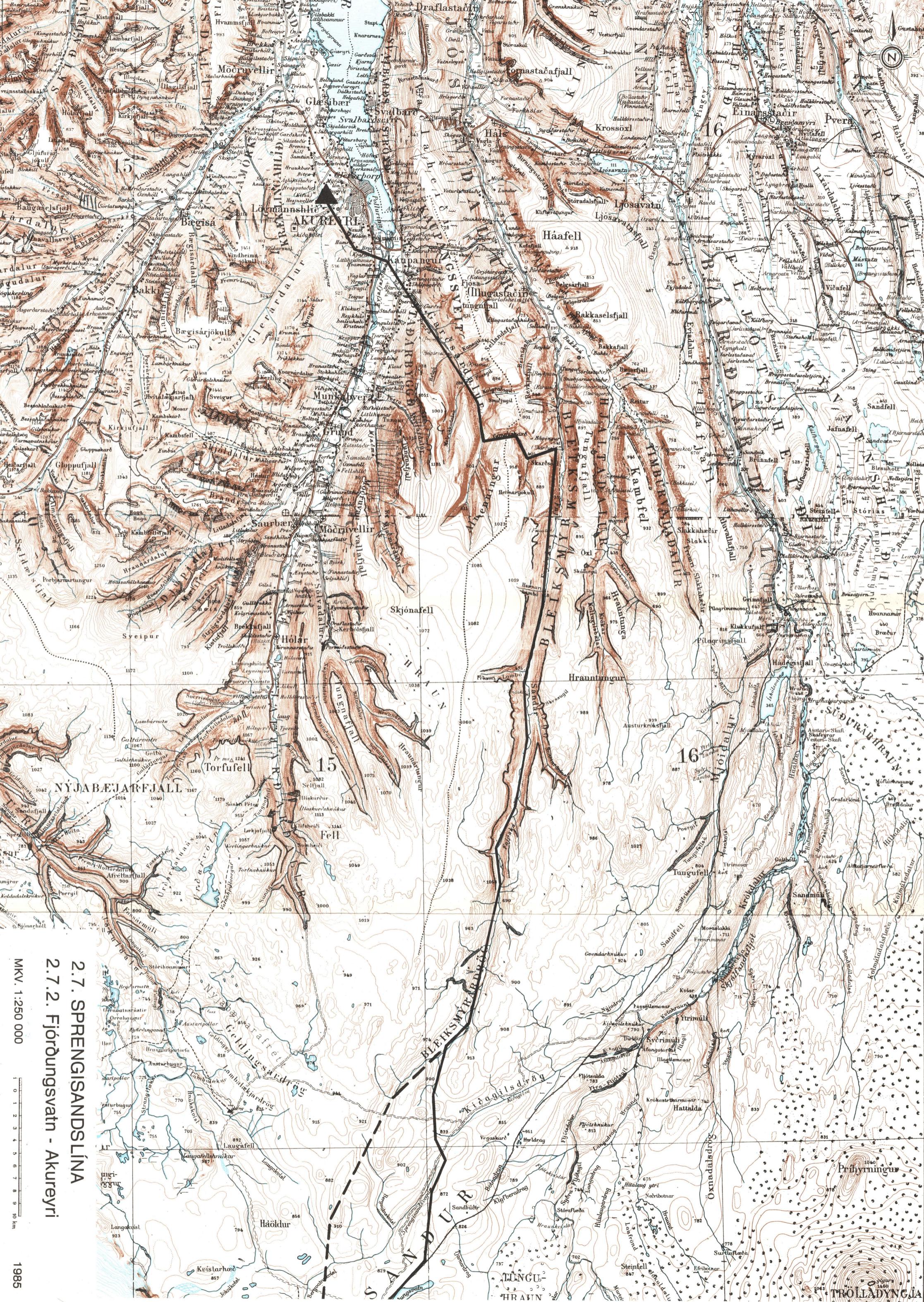
2.7. SPRENGISANDSLÍNA

2.7.1. Hrauneyjafoss - Fjörðungsvatn

MKV. 1:250 000

1985

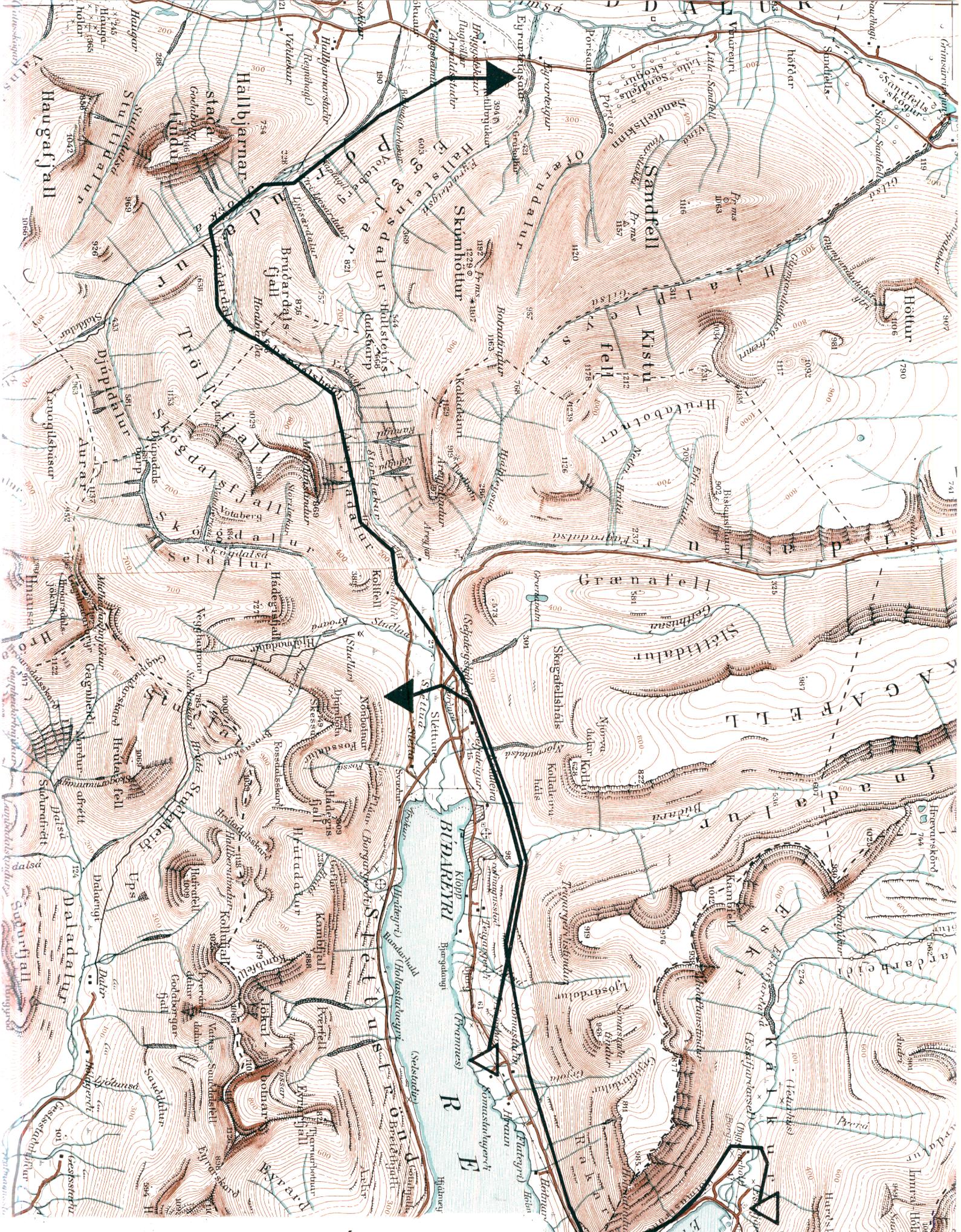
2.7. SPRENGISANDSLÍNA

2.7.2. Fjörðungsvatn - Akureyri

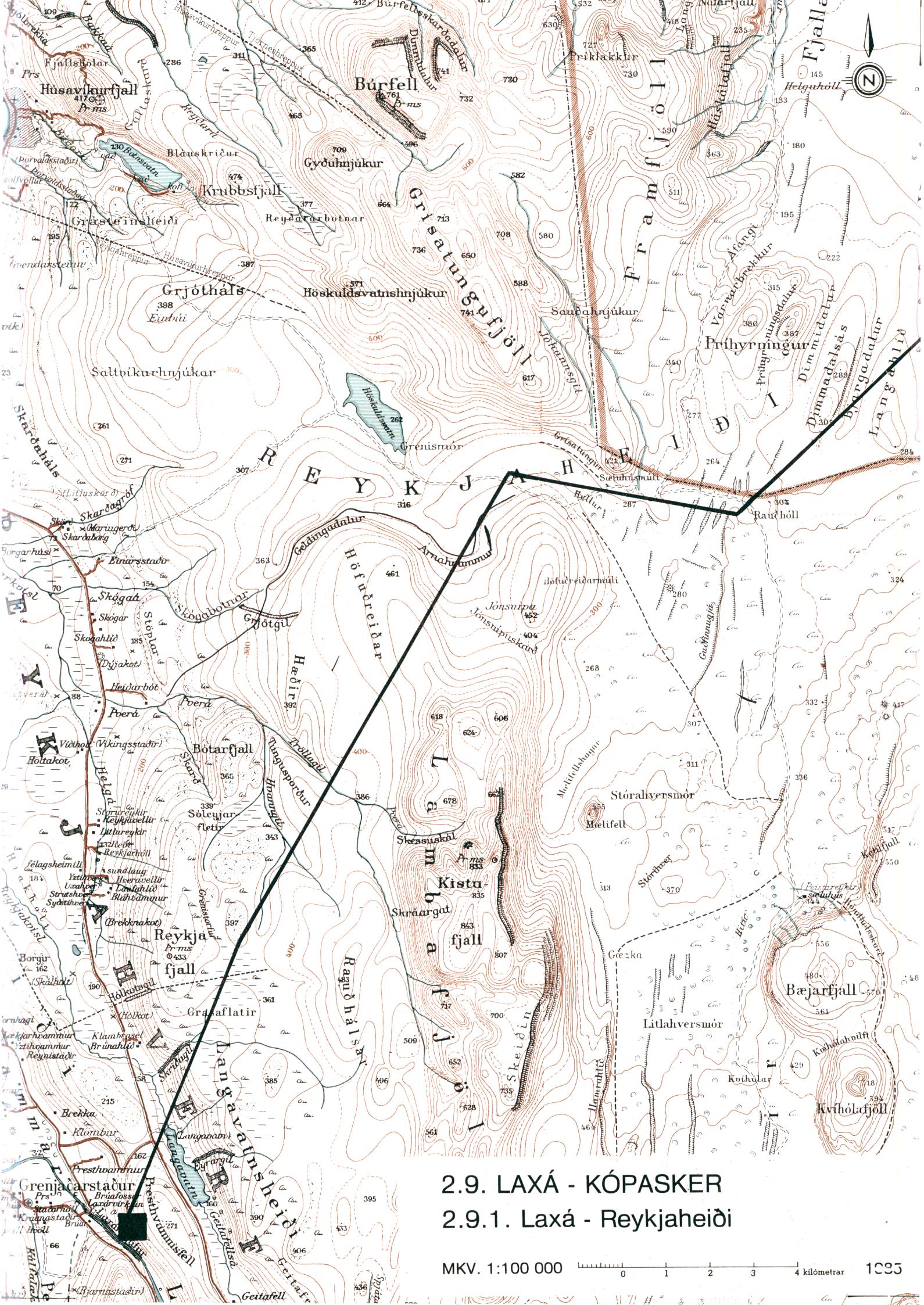
MKV. 1:250 000

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 km

1985

2.8. HRYGGSTEKKUR - SÓMASTÁÐA - GERÐI - STUÐLAR - ESKIFJÖRDUR

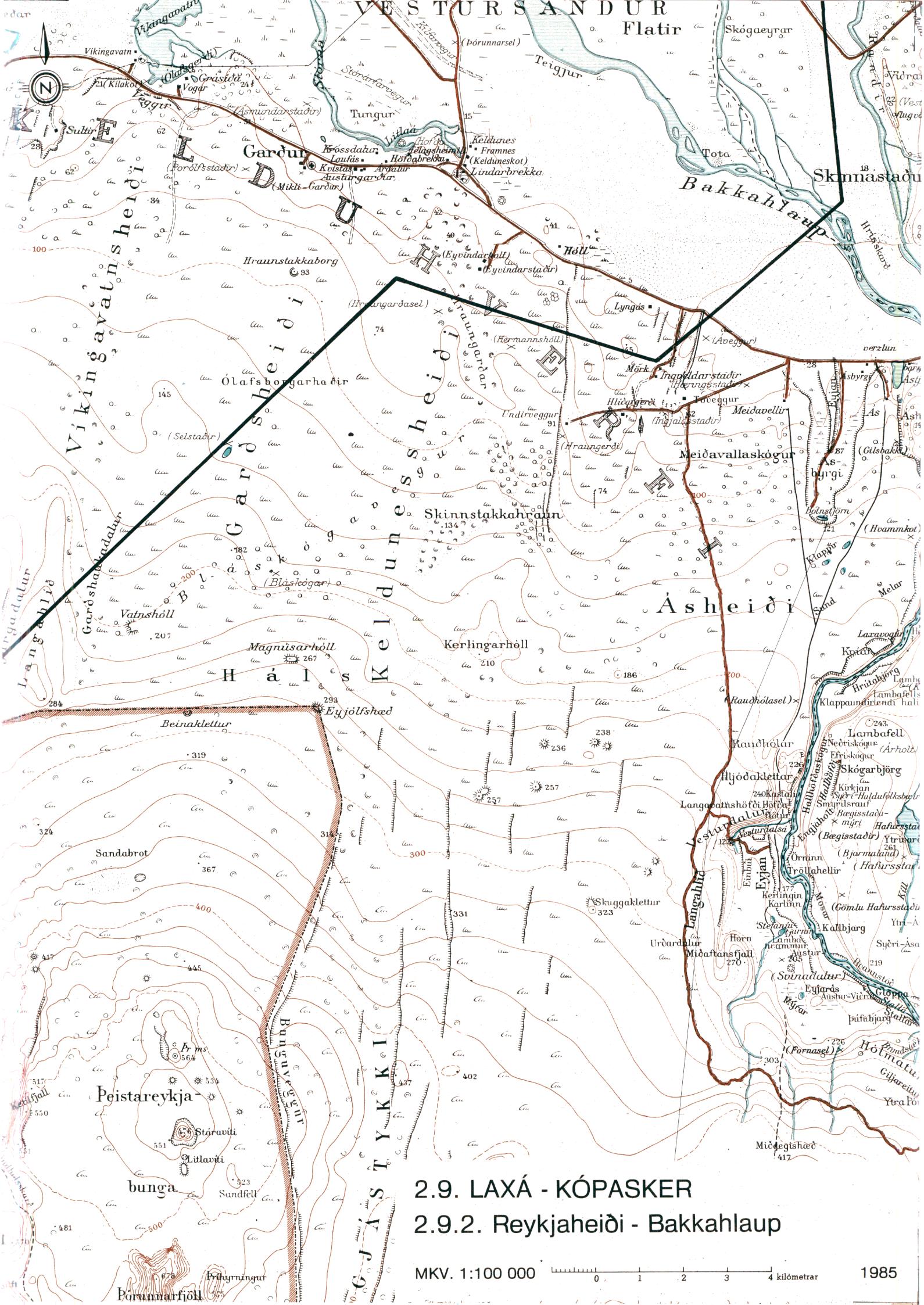
2.9. LAXÁ - KÓPASKER

2.9.1. Laxá - Reykjaheiði

MKV. 1:100 000

0 1 2 3 4 kilómetrar

1085

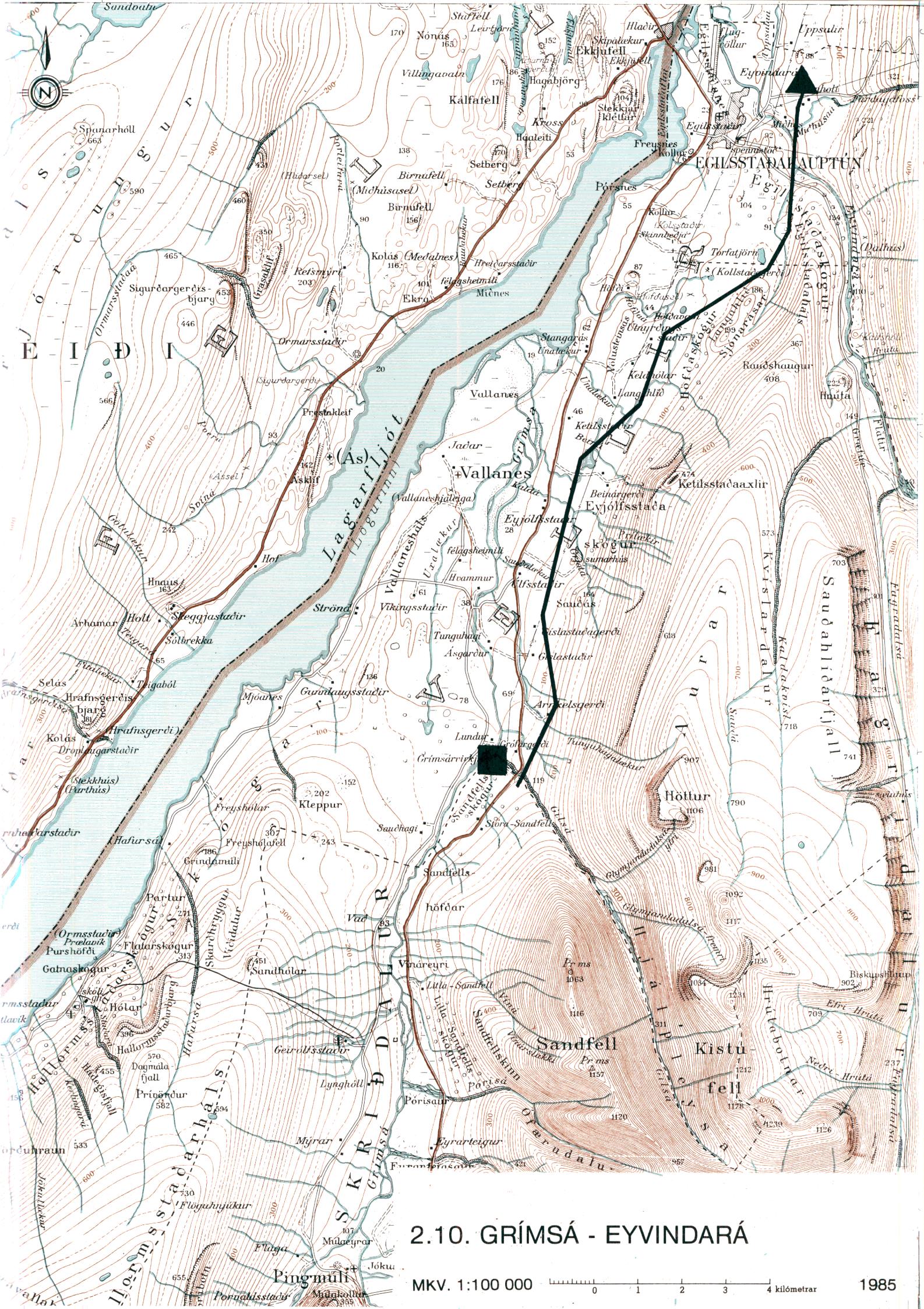
2.9. LAXÁ - KÓPASKER

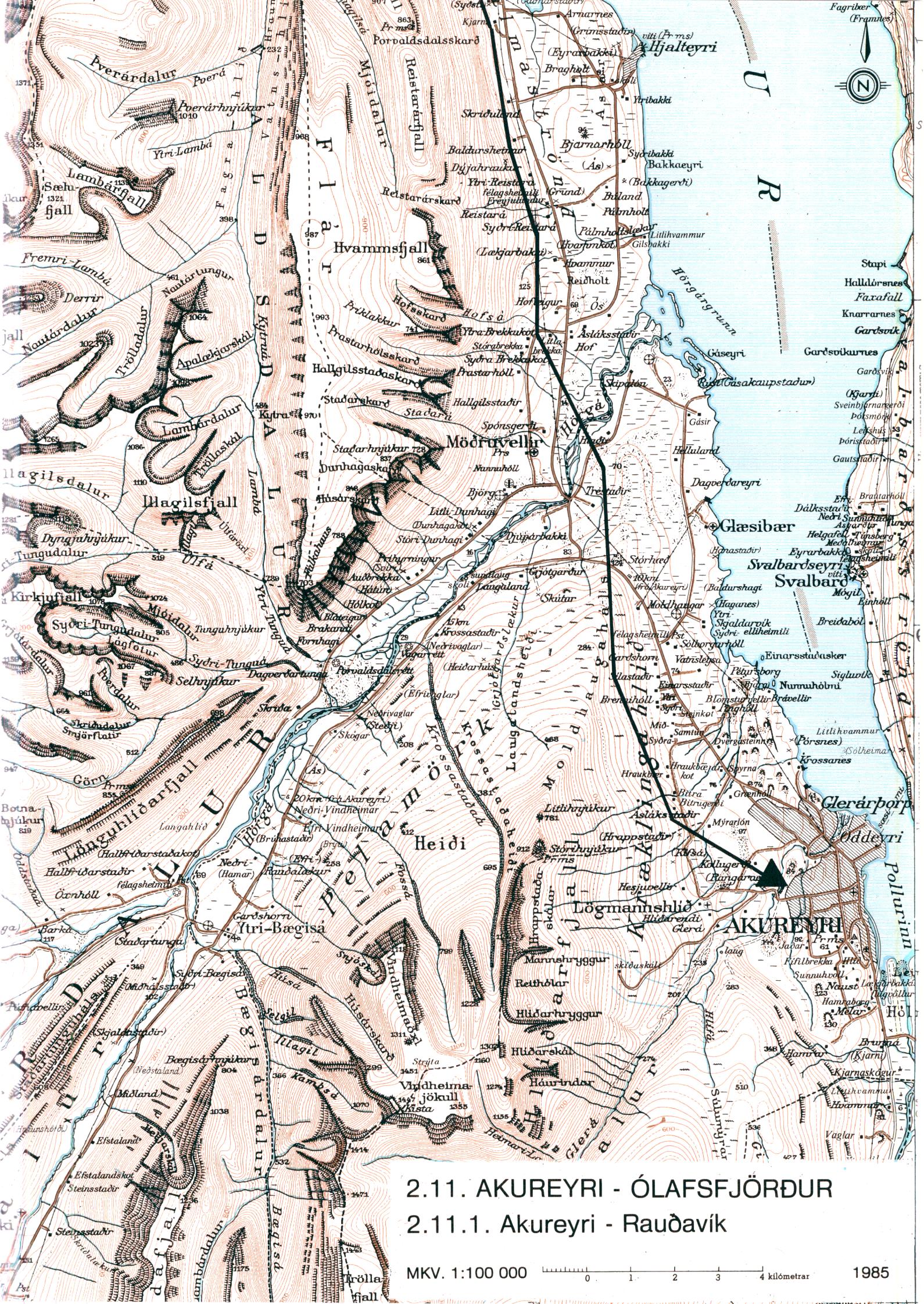
2.9.2. Reykjaheiði - Bakkahlaup

MKV. 1:100 000

1985

2.11. AKUREYRI - ÓLAFSFJÖRDUR

2.11.2. Rauðavík - Ólafsfjörður

Fylgiskjal 3

Skýrslur um skoðunarferðir Raflínunefndar

FYLGISKJAL 3 SKÝRSLUR UM SKOÐUNARFERÐIR RAFLÍNUNEFNDAR

	Bls.
3.1 Skoðunarferð um Suðurland, 14.-16. júní 1978	109
3.2.1 Skoðunarferð Reykjavík Kirkjubæjarklaustur	115
3.2.2 Skoðunarferð Suðausturlína Sigalda - Breiðbali	117
3.3 Skoðunarferð á Tungnaárvæðið, föstudagur 22. sept. 1978, 160. fundur	121
3.4 Skoðunarferð Raflínunefndar á línukaflanum Sigalda - Kirkjubæjarklaustur, 10.-12. sept. 1979	123
3.5 Skoðunarferð í Eldgjá 12. ágúst 1981	127
3.6 Skoðunarferð í þyrlu í sept. 1979	129
3.7 Skoðunarferð 16.-17. ágúst 1979 Mýrar - Snæfellsnes - Dalasýsla	131
3.8 Skoðunarferð um Skarðsheiðaveg	137
3.9 Skoðunarferð í þyrlu um línuleið á Norðurlandi	139
3.10 Skoðunarferð um Bárðardal og Ódáðahraun 28. júlí 1980, 214. fundur	141
3.11 Skoðunarferð Raflínunefndar með þyrlu Landhelgispæslunnar TF-RÁN, 7. og 8. júlí 1981	143
3.12 Skýrsla um skounarferð Raflínunefndar í þyrlu um linuleiðir frá Þjórsárvæðinu til Reykjavíkur, um Sprengisand, í Bárðardal og þaðan í Fljótsdal og frá Jökulsá á Brú á Þjórsárvæðið, hinn 29. júní 1983.	147
3.13 Skoðunarferð um Brúaröræfi og Fljótsdalshérað 25.-27. júlí 1983	151
3.14 Skoðunarferð um línustæði á Sprengisandi og um línuleiðir norðan Vatnajökuls, dagana 18.-21. ágúst 1982	155

Leiðréttigar

Vegna mistaka voru nokkur þeirra fylgiskjala, sem hér fara á eftir fjöldituð óleiðrétt.
Þetta gildir einkum um fylgiskjöl nr. 3.5, 3.11, 3.12 og 3.13. Útbúnir hafa verið
leiðréttingarmiðar fyrir hvert þeirra.

14.-16. júní 1978

Raflinunefnd

Skoðunarferð um Suðurland 14.-16. júní 1978

Pátttakendur: Agnar Olsen

Flosi Hrafn Sigurðsson

Guðjón Guðmundsson

Jakob Björnsson

Samúel Ásgeirsson Rarik

Raflinunefnd fór dagana 14.-16. júní 1978 í skoðunarferð um Suðurland til að kanna aðstæður og heppilega linuleið fyrir 132 kV háspennulinu um Suðurlandsundirlendi frá Hveragerði um Selfoss, Hellu og Hvolsvöll til Vikur í Mýrdal og fyrir 132 kV línu um Suðausturland frá Síðu til Hornafjarðar. Síðari línan yrði hluti af línu frá Sigoldu til Hornafjarðar, sem myndi loka hring meginorkuflutningslína um landið. Greint er frá skoðunarferðunum í fundargerðum 149.-151. fundar raflinunefndar, en hér verða raktar helstu niðurstöður:

1. Suðurlandslína

Gert er ráð fyrir að lína þessi verði byggð fyrir 132 kV spennu, þótt hugsanlegt sé að hlutar hennar eða jafnvel línan öll verði rekin á 66 kV spennu í fyrstu. Til greina kemur að línan fái orku frá Sogslínu 2 og gæti greinipunktur þá verið sunnan við Sogn í Ölfusi. Annar möguleiki væri, að línan tengdist við nýja 132 kV línu, sem lögð yrði frá Írafossi að Selfossi. Fyrri möguleikinn var athugaður í skoðunarferðinni. Frá greinipunktinum lægi lína til vesturs með fjallshliðinni ofan við Ölfusborgir og Reyki að hugsanlegu ilræktarveri og aðveitustöð á sléttunni vestan Gufudals. Fremur þróngt er til linulagnar ofan Ölfusborga, Reykja og sumarbústaðar norðan við Reyki, en þó vandræðalaust. Frá sumarbústaðnum kynni línan að þurfa að liggja upp brekku og um skarð í átt að Gufudal en þegar yfir skarðið væri komið sveigði hún til vesturs yfir Varmá að aðveitustöð.

Frá greinipunktinum lægi lína til austur að öxl sem gengur suðvestur úr Ingólfssfjalli í átt að Kögunarhól. Best væri að línan færi yfir öxlina næst fjalllinu en hugsanlegt er þó að vera framan í öxlinni skammt ofan við Búrfellslinu 2, en ekki er pláss fyrir línuma niðri á sléttlendinu

vegna Búrfellslinu og þjóðvegarins. Þegar niður af öxlinni kæmi nálgaðist línan Búrfellslinu og lægi samhliða henni að norðan allt austur undir Þjórsá. Er öll þessi leið að sjá eðlileg og vandræðalaus. Aðveitustöð fyrir Selfoss yrði norðan Laugardæla og virðist þar heppilegur staður og landrými nóg.

Skammt vestan Þjórsár beygir Búrfellsina til norðurs og færi Suðurlandslina þar undir hana, en yfir veg og 33 kV raflínu á árbakkanum. Suðurlandslina þveraði Þjórsá skammt fyrir neðan 33 kV línuna. Hún lægi svo sunnan við þjóðveginn og þveraði Ytri-Rangá fyrir sunnan bæinn Rangá og lægi sunnan við skeiðvöllinn á eystri bakka árinnar en austan hans mætti auðveldlega koma fyrir aðveitustöð fyrir Hellu.

Frá Hellu virðist heppilegast að línan liggi talsvert sunnan þjóðvegarins og sunnan Stórólfsvallabúsins að nýrri aðveitustöð fyrir Hvolsvöll.

Frá Hvolsvelli lægi línan í fyrstu suður um Landeyjar; væntanlega samhliða núverandi 33 kV Vestmannaeyjalinu en sveigði síðan til austurs að þverun yfir Markarfljót. Heppilegasta leið yfir Markarfljót og um Austur-Landeyjar var ekki könnuð í ferðinni og þarfnaði því nánari athugunar síðar. Austan Markarfljóts yrði línan að vera sunnan végar og helst um hálfan km sunnan við 19 kV raflínuna, en kanna þarf jarðveg á þessum slóðum. Línan ætti að liggja neðan við Holt en þræða síðan vatnsbakkann ofan við Holtsós. Gæti verið að einn staur eða svo þyrfti að standa út í vatninu. Línan lægi neðan Steina, en ofan Leirnahverfis, neðan Hrútafells og a.m.k. 1 km, sunnan við flugvöllinn á Skógasandi. Á Sólheimasandi væri línan sunnan végar, en nánari athugun þarf á því hvort heppilegra er að línan sé norðan eða sunnan Péturseyjar. Heppilegt virðist að þvera Klifanda við brúna, en þaðan gæti línan legið sunnan Skeiðflatar og Rauðháls eða e.t.v. fremur um lága ása norðan Oddnýjartjarnar. Þarf að athuga þetta nánar. Frá Brekku og austur fyrir Reynisfjall lægi línan sunnan végar yfir ræktarlönd. Siðasta spölinn að Vík yrði línan að liggja austan végar og Víkurár. Ekki var athugaður staður fyrir aðveitustöð, enda óvist hvort hún yrði í Vík eða norðan þorpsins og jafnvel norðan Reynisfjalls.

Í heild má segja að leiðangursmönnum virtist leiðarval fremur litlum vandkvæðum bundið, en leggja ber áherslu á að hér var um frumathugun að ræða, sem ætlað er að skapa grundvöll fyrir nánari athuganir og umræður.

2. Suðausturlína

Línuskoðun var miðuð við að lina frá Sigöldu lægi annað hvort norðan Geirlandshrauns um Geirlandsheiði eða sunnan Geirlandshrauns um Blesahraunsheiði, en í báðum tilvikum kæmi línan niður á láglendið norðan við Geirland og lægi um Breiðbala þar sem heppilegur staður virðist fyrir aðveitustöð. Línan lægi svo til austurs á bakka Breiðbalakvíslar að Keldunúp. Þaðan lægi hún í stefnu 1-2 km sunnan við flugvöllinn við Foss og héldi áfram vel sunnan vegar og raflinu yfir Brunahraun, þar sem síminn er rétt sunnan við veg. Linan yrði sunnan við Orustuhól og Teigingalæk og færi yfir Hverfisfljót rétt neðan við símann áður en fljótið breikkar. Linan lægi svo ofan við Hvol og Mariubakka og um mitt Rauðabergshraun í hraunodda sem skagar út til austurs. Þaðan lægi hún yfir Núpsvötn og Súlu sunnan brúar og áfram sunnan vegar og brúar yfir Sandgígjukvísl.

Austur frá Sandgígjukvísl er um tvær leiðir að ræða. Liggur önnur meðfram veginum og sunnan brúar yfir Skeiðará, en hin lægi neðar á sandinum í stefnu á Hof í Öræfum. Var sú leið könnuð nokkuð og virðist ágætlega fær að Skeiðará, sem þar mun a.m.k. 5 km breið. Þyrfti að kanna þessa leið nánar og þá sérstaklega þverun yfir ána. Linan lægi svo ofan Fagurhólsmýrar, rétt norðan við Fátækramannahól og Rauðhól. Við Öldulón væri línan neðan við raflínuna. Við Kviá og víðar á þessum slóðum, allt austur fyrir Stemmu, yrði línan mjög nærri sjó og þyrfti þar að auka einangrun vegna áhrifa sjávarseltu. Þverun við Fjallsá var athuguð sérstaklega og væri heppilegust milli bakka sunnan við símann. Yrði þar vætanlega horn á vestari bakka. Mjög þróngt er milli vegar og sjávar austan Jökulsár á Breiðamerkursandi og þar brýtur sjór nú landið. Voru á einum stað, aðeins um 80 metrar frá vegi að sjávarsorfinni skoru inn í sjávarbakkann. Þarna er fyrir raflína og getur þurft að færa hana á kafla eða a.m.k. rétta úr hornum til að rýma fyrir 132 kV línumni neðan vegar. Yfir Stemmu yrði farið neðan við raflínuna. Þvera þarf raflínuna áður en komið er að Fellsá en vera þar þó neðan vegar og hóla. Skömmu áður en komið er að Hala þarf línan að fara yfir nýræktarlönd eða rétt vestan

þeirra og upp fyrir veg en austan bæja þyrfti linan vegna símans að fara niður á bakka Breiðabólsstaðalóns og liggja þar með raflinunni. Virðist þetta fær lausn, en að sjálfsögðu einfaldaðist málíð nokkuð, ef hægt væri að losna við símann. Mætti þá vera ofan vegar og bæja að austan, en fara fljótlega niður fyrir veg að vestan. Þverun á Steinvötnum þarf að skoða sérstaklega en síminn er þar rétt neðan brúar. Austan Steinavatna er flugbraut og þarf að vera neðan hennar. Líkleg línuleið fyrir Kálfafellsdal virðist um miðja vegu milli vegar og sjávar. Við Hestgerðislón þarf að kanna hvort ekki er hægt að losna við símann og leggja 132 kV linuna þá ofan vegar að verulegu leyti þar sem síminn er nú, en þó ofan bæjar. Annar möguleiki en þó algert neyðarúrræði frá rekstrarlegu sjónarmiði séð, væri að koma núverandi raflinu á þessum stutta kafla fyrir á staurum 132 kV linunnar. Þyrfti þá sérstakan rofabúnað og mikla gát við viðhaldsaðgerðir. Priðji möguleiki væri að leggja linuna yfir Borgarhafnarheiði í um 300 m hæð yfir sjó og koma niður við Smyrlabjargaárvirkjun. Var ekið upp að lónum virkjunarinnar en ekki er þessi leið fullkönnuð, enda talið æskilegra að hafa linuna sunnan Borgarhafnarfjalls. Til austurs frá Smyrlabjörgum er um tvær meginleiðir að ræða. Sú leið sem leiðangursmönnum leist best á framkvæmda- og umhverfislega liggur yfir Kolgrímu milli búrar og Skálfellsbæja og þar upp fyrir klettaranu. Linan lægi svo um mjög gott linuland í stefnu sunnan við Holtasel og Viðborössel. Austan við Hólmsá færi linan fram hjá stóru nýræktarstykki að sunnan eða norðan eftir því á hvoru þætti fara betur frá náttúruverndar- og ræktunarsjónamiðum. Hin leiðin væri yfir Kolgrímu neðan bíúar og svo áfram til austurs a.m.k. 1 km sunnan vegar. Til könnunar á fyrri leiðinni óku leiðangursmenn ásamt Friðriki Kristjánssyni rafstöðvarstjóra á Höfn upp með Hólmsá allt að Fláajökli. Virtist þeim að athuguðu málí að minni lýti væri að tréstauralinu á þeirri leið en neðan þjóðvegar þar sem mikið línuhraðak er fyrir og ber við himinn, þegar horft er til suðurs og suðausturs. Þverun yfir Hornafjarðarfljót er að sjálfsögðu háð línuleið austan og vestan fljóts, en mikil landþrengsli eru í Nesjum og flugvöllurinn í Árnanesi er einnig mjög til hindrunar. Var heppilegasta línuleið í Nesjum talin með fjöllum fram, sunnan við Ketillaugarfjall og Bergárdalsheiði, en norðan við Meðalfell.

Gæti aðveitustöð fyrir Hornafjörð þá verið einhvers staðar á svæðinu milli Hóla og Haga, en kanna þarf aðstæður þar nánar. Vestan við Ketillaugarfjall er um two möguleika að velja. Linan getur legið norður með fjallinu ofan vegar í átt að Krossbæ, en sveigt svo til vesturs í vatnsborðinu og farið yfir Hornafjarðarfljót neðan brúar. Hinn möguleikinn væri að linan lægi til vesturs rétt sunnan við Þveit og norðan við Stapa og þaðan vestur yfir fljótið með stefnu nokkuð sunnan við Viðborðssel.

Í heild virðist hér um heppilega linuleið að ræða, þótt vandkvæði séu á stöku stað og þörf nánari athugunar og samráðs við síma- og náttúruverndaráðila.

Leiðangursmenn leituðu upplýsinga og nutu aðstoðar nokkurra aðila í ferðinni: Á Kirkjubækjarklaustri var rætt við Steinþór Jóhannesson og Siggeir Björnsson hreppsstjóra í Holti. Voru þeir m.a. spurðir um ísingur, sem þeir sögðu sjaldgæfa á þessum slóðum. Þeir nefndu þó að símalínur í Landbroti með N-S stefnu hefðu slitnað vegna ísingar og Steinþór minntist þess einnig að hafa séð hlaðast á girðingar í logni og þá að sjálfsögðu án tillits til stefnu. Siggeir benti á hugsanlegt flugvallarstæði við Hólmslæki suðvestan við Klaustur, sem taka gæti þurft tillit til ef lína yrði lögð til suðvesturs frá Klaustri.

Siggeir Lárusson á Klaustri og sonur hans Kristinn Siggeirsson á Hörgslandi voru fengnir til fylgdar um Skeiðarársand og gáfu þeir margvislegar upplýsingar og fóru með nefndinni frá Kirkjubækjarklastri að Fagurhólmseyri. Þeir töldu fremur rétt að fara yfir Súlu og Sandgigjukvísl við brýrnar en sunnar á sandinum. Kristni leist og fremur illa á linustæði í mýrum og leirum sunnan við Brunahraun.

Rætt var við Magnús Lárusson á Svinafelli um linuleið yfir Skeiðará og Skeiðarársand. Sagði hann að jakar gætu í hlaupum borist langt niður á sand og í stærri hlaupum allt á sjó út. Stærstu jakarnir stranda þó ofarlega. Magnús talaði um að álar í Skeiðará gætu verið tveggja metra djúpir, en því miður láðist að spyrja hann hve neðarlega það væri í ánni. Magnús sagði hvassviðri geta orðið mjög mikil í norðaustan átt á Svinafelli og sýndi nefndarmönnum stóran trukk sem hafði fokið á hvolf (kyrrstæður). Hann nefndi að handleggssver ísing hefði komið á síma þar sem hann lá fyrr, en siður hefði ísing komið á hann á núverandi stað.

Rætt var við Sigurð Björnsson á Kvískerjum um linuleið um Öræfin og leist honum ekki illa á að linan færi ofan við Fagurhólsmýri. Hann benti m.a. á að sjór bryti land austan Jökulsár á Breiðamerkursandi, en bjóst þó við að jafnvægi væri þar að komast á. Sigurður mundi eftir handleggssverri ísingu en sagði ísingu sjaldgæfa. Vindar gætu orðið mjög hvassar af norðvestri á Kvískerjum og af norðri á Breiðamerkursandi. Hann nefndi dæmi um að kyrrstæður trukkur hefði dregist góðan spöl á hlið i stórvíðri á Kvískerjum.

Rætt var ítarlega við Friðrik Kristjánsson rafstöðvarstjóra á Höfn um línuleiðir og stað fyrir aðveitustöð i Hornafirði. Friðrik ók með nefndarmönnum um Nes og Mýrar og allt upp að Fláajökli. Þá var og rætt við hann um reynslu af línlögn yfir Hornafjarðarfljót um Skógey. Mælti hann með að fara ofar yfir fljótið og benti á mikil landþrengsli til línlagna um Nes og í námunda við flugvöllinn í Árnanesi.

156. fundur: Skoðunarferð Reykjavík-Kirkjubæjarklaustur

Mánuðagur 24. júlí 1978

Pátttakendur: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Guðjón Guðmundsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Kristján Jónsson, Rarik
Samúel Ásgeirsson, Rarik
Birgir Jónsson, Orkustofnun
Árni Magnússon, bílstjóri

Á leið frá Reykjavík til Kirkjubæjarklausturs voru fyrri athuganir Raflínunefndar á hugsanlegu linustæði fyrir 132 kV Suðurlandslinu frá Hveragerði um Selfoss, Hellu, Hvolsvöll og Austur-Landeyjar allt í Vík í Mýrdal kynntar fyrir Kristjáni Jónssyni, rafmagnsveitustjóra rikisins. Jafnframt voru nokkrir staðir á leiðinni kannaðir betur en í fyrri skoðunarferð 14.-16. júní 1978. Lagt var af stað kl. 17 og komið að Kirkjubæjarklaustri um kl. 01 um nóttina. Gengið vár á Seljalandsmúla og þverun yfir Markarfljót athuguð þaðan í sjónauka. Virðist hún heppilegust við neðri enda neðsta varnargarðs vestur af Fitjamýri. Tiltölulega skammt er þarna milli bakka og fljótið rennur á hallalitlu landi. Ekið var upp á hálsinn austan við Steig og athuguð leið meðfram gamla þjóðveginum norðan Oddnýjartjarnar að Brekku. Virðist þarna ágæt línuleið, styttri og heppilegri en sunnan Skeiðflatar. Rætt var um að einnig gæti komið til greina að línan lægi frá Pétursey norðan við Búrfell að Heiðarvatni. Ekki var þessi möguleiki þó kannaður að öðru leyti en því að ekið var um Heiðardal að Heiðarvatni. Lína sem lægi upp hjá Steig sunnan við Búrfell gæti raunar einnig haldið áfram um Láguheiði að Heiðarvatni. Leið til austurs frá Heiðarvatni var ekki könnuð að þessu sinni.

25.-26. júlí 1978

Raflínunefnd

Skoðunarferð: Suðausturlína: Sigalda-Breiðbali

Pátttakendur: Agnar Olsen

Guðjón Guðmundsson

Jakob Björnsson

Flosi Hrafn Sigurðsson

Kristján Jónsson, Rarik

Samúel Ásgeirsson, Rarik

Birgir Jónsson, Orkustofnun

Kristinn Siggeirsson, Hörgslandi

Árni Magnússon, bílstjóri

Raflínunefnd fór dagana 24.-26. júlí 1978 í skoðunarferð um Suðurland.

Þ. 24. júlí voru athugaðir nokkrir staðir á linuleið Suðurlandslinu frá Hveragerði að Heiðarvatni og er þeim athugunum lýst í fundargerð 156. fundar. Dagana 25.-26. júlí var könnuð leið Suðausturlínu frá Breiðbala að Sigöldu og er fjallað um þá könnun í fundargerðum 157. og 158. fundar, en hér verður greint frá helstu niðurstöðum. Áður hafði Birgir Jónsson jarðfræðingur kannað þessa leið á vegum nefndarinnar í júlí 1976 og var stuðst við tillöguuppdrátt hans í athugunum leiðangursmanna. Þann 25. júlí var kannaður austari hluti leiðarinnar frá Breiðbala að Skaftá og naut nefndin þá aðstoðar og leiðsagnar Kristins Siggeirssonar bónda á Siðu.

Sem fyrr leist nefndinni vel á spennistöðvarstæði á Breiðbala norðan Breiðabalakvíslar og austan Geirlandsár. Þaðan lægi línan vestur yfir Geirlandsá og norður með Hlöðubrekkum; en sveigði síðan til vesturs upp á Geirlandsheiði, en æskilegt virðist að þoka linunni svolitið norðar en sýnt er á tillöguuppdrætti Birgis, ef gil sem skerast suður í Geirlandsheiði eru ekki verulega til trafala.

Norðaustan við Helgastaðafjall ætti línan að liggja um Svetlingadali dálitið norðar og neðar en sýnt er á uppdrætti Birgis. Þegar komið er vestur fyrir fjallið virðist heppilegast að línan fari norður yfir Geirlandsá og liggi þar á árbakkanum yfir mynnið á Illagili og norðan við bugðu á Geirlandsá. Með þessu móti lægi línan góðan spöl norðaustan við Fagrafoss. Í skarðinu milli Geirlandshrauns og Lauffells ætti línan að liggja nær Lauffelli norðan kofahóls.

lægi

Frá skarðinu sunnan við Lauffell/linan í fyrstu til vesturs um melfláka en síðar yfir mýrar og austari kvísl Eldhraunsins skammt sunnan við strýtumyndaðan gigbarm í hrauninu. Er linan þarna nálægt nyrðri linuleiðinni á tillöguupprætti Birgis en þó líklega lítið eitt norðar.

Linan ætti að liggja norðan við Sæmundarsker og um daldrag milli þess og Grjótárhöfuðs. Linan lægi yfir neðsta hluta Grótár skömmu áður en komið er að Skaftá á sama stað og Birgir gerði ráð fyrir eða e.t.v. örlitið sunnar. Athuga þarf þverun Skaftár nánar með tilliti til hlaupa og í samráði við náttúruverndaraðila. Ljóst er að auðvelt er að þvera ána efst í fallandanum þar sem Birgir gerði ráð fyrir, en hugsanlega má einnig þvera hana með nægjanlegu öryggi af balanum norðan Grjótár og stykkla þá á háum hólum austan til í Skaftá en að vestan þyrfti að stykla á lægri hólma sem kynni þó að gefa allgott öryggi þar sem hann fer hakkandi til norðurs og hefur syðri hlutinn því skjól af þeim nyrðri (auk þess sem steypa mætti undirstöðu).

Ágæt leið virðist upp með Syðri-Ófæru í Álftavatnskrók. Þaðan liggur leiðin til norðvesturs yfir Eldgjá í skarði norðaustan Mórauðavatnshnjúka. Linan þarf að vera nálægt miðju skarðinu og beggja vegna þess þarf mjög að vara sig á snjósöfnun. Er sennilega best að hafa linuna milli gilja vestan við lægsta stakkann, sem gengur frá Álftavatnskrók upp undir skarðið. Etti þar að vera minni hætta á mikilli snjósöfnun en þar sem linan er sýnd á tillöguupprætti Birgis. Norðvestan skarðsins er sennilega einnig betra að flytja linuna svolitið til suðvesturs, reyna að stykla á smáhólum á sléttubotninum og fara upp rana norðvestan hennar.

Milli Tindfjalla og Vinstrasnóks ætti linan að sveigja heldur meira til norðurs en Birgir gerði ráð fyrir og liggja austan söðulmyndaða hnúksins, sem er milli Tindfjalla og Skuggafjalla.

Ekki leist leiðangursmönnum nægjanlega vel á linuleið austan Grænafjalls og könnuðu því leið yfir skarð i fjalllinu og virtist hún heldur aðgengilegri. Að athuguðu málí leist þeim hins vegar best á að sveigja linuna til vest-norðvesturs suðvestan Skuggafjalla og leggja hana á ásum uppi sunnan og suðvestan Grænafjalls. Væri þá spennnt yfir austasta hluta Jökuldala þar sem vegurinn liggur þróngt eftir árfarveginum á dalbotnинum. Linan sveigði svo til norðurs vestan Grænalóns eftir svörtum söndum og þveraði Tungnaá á sömu slóðum og Birgir gerði ráð fyrir.

Norðan Tungnaár var linuleið ekki athuguð nákvæmlega en þar virðist linulögn vandræðalítill allt að Sigoldu. Við Sigoldu var talið heppilegast að fara strax suðurfyrir ána og þverar línan því Tungnaá 5 sinnum, ef fylgt er tillöguuppdrætti Birgis, en þrisvar ef línan er flutt suður fyrir ána við Vesturbjalla.

Í heild leist leiðangursmönnum mjög vel á linuleiðina samkvæmt tillögu- uppdrætti Birgis og með þeim breytingum, sem hér hefur verið gerð grein fyrir en flestar eru þær raunar fremur smávægilegar lagfæringar. Viðast liggur linuleiðin í góðu eða sæmilegu vari fyrir skýjaisingu af hærri fjöllum eða ásum umhverfis og linustefna er viðast heppileg. Frá náttúruverndarsjónarmiði virðist linuleiðin einnig vandræðalaus og simavandamál eru engin. Hvassviðrasamt er vafalaust sums staðar á linuleiðinni og annars staðar er hætta á mikilli snjósöfnun. Væri því mjög æskilegt að kanna snjóalög síðari hluta vetrar, einkum á linuleið milli Tungnaár og Skaftár.

22.09.78

Raflinunefnd

160. fundur

Föstudagur 22. september 1978

Skoðunarferð á Tungnaárvæðið

Pátttakendur: Jakob Björnsson

Agnar Olsen

Guðjón Guðmundsson

Flosi Hrafn Sigurðsson

Samúel Ásgeirsson Rarik

Guðmundur Jónasson, bílstjóri

Raflinunefnd fór í skoðunarferð á Tungnaárvæðið til að kanna betur en áður vestasta hluta hugsanlegrar línuleiðar Sigalda-Síða-Höfn í Hornafirði, en fyrri skoðunarferð var farin 24.-26. júlí 1978.

Lagt var upp frá Reykjavík kl. 7³⁰ og komið þangað aftur kl. 24⁰⁰ að kvöldi.

Fyrst var hugað að línuleið sunnan Tungnaár og var stuðst við tillöguuppdrátt, sem Birgir Jónsson gerði fyrir Raflinunefnd. Stoppað var sunnan við Vesturbjalla og virtist leiðangursmönnum að umhverfissjónarmið mæltu ekki ákveðið gegn því að línan væri sunnan ár, ef talið væri æskilegt að fækka þverunum yfir Tungnaá úr 5 í 3. Hins vegar er land þar erfiðara til línulagnar en norðan ár vegna hrauna. Ekki var tekin ákvörðun um þetta efni, en a.m.k. sumir leiðangursmanna töldu eðlilegra að línan væri sunnan ár á þessum kafla. Skoðaðar voru þveranir við Svartakrók og var syðri tillaga Birgis talin heppilegri. Virtist aðstaða þar góð og þverunin mun stytri en sú nyrðri.

Norðan Tungnaár var ekið að Veiðivötnum og þaðan suður fyrir Snjóöldu. Gengið var á hæðardrag, þaðan sem sá til hugsanlegra þverana yfir Tungnaá á þessum slóðum. Var ekki annað að sjá en þar væri vel fært.

Þegar hér var komið sögu var skollið á úrkomuveður og byrjað að bregða birtu og varð því ekki af frekari skoðun norðan Tungnaár að þessu sinni.

Raflínunefnd

Skoðunarferð Raflínunefndar
á línuflanum Sigalda-Kirkjubæjar-
klaustur 10.-12. sept. 1979
JB/sg

Þátttakendur: Jakob Björnsson
Guðjón Guðmundsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Arni Jón Eliasson, RARIK

Lagt var af stað úr Reykjavík um kl. 17 mánudaginn 10. september og ekið að Kirkjubæjarklaustri og gist þar.

Daginn eftir, þriðjudaginn 11. september, var fyrst athugað spennistöðvarstæði norðan Breiðbalakvíslar. Vel viðunandi staður fannst fyrir spennistöðina á eyrunum sunnan við gamla veginn, dálitið frá Geirlandsá, beint suður af Prestbakka.

A Kirkjubæjarklaustri bættist í hóðinn Þórður Ólafsson frá Landsvirkjun, sem kom frá Höfn í Hornafirði.

Könnuð var fyrst línuleið frá spennistöðvarstæðinu upp á brún Geirlandsheiðar í ca. 180 m hæð. Rætt var við Sigfús Vigfússon, bónda í Geirlandi, um veðurfar á þessum slóðum og línuleið upp brekkuna. Sigfús varaði við úða frá fossi sem fellur niður af brekkuninni vestur af Geirlandi, en Hönnunarnefnd Suðausturlínu hafði gert tillögu um að línan lægi upp á brúnina sunnan við fossinn. Taldi Sigfús, að í norðanátt gæti úðinn valdið ísingu á línu þar. Leiðangursmenn voru sammála um að rétt væri að línan lægi norður með Hlóðubrekkum (sem Sigfús segir að heiti réttu nefni Loðinsbrekkur) og upp á brúnina í nánd við beitarhús frá Geirlandi. Við beitarhúsin taldi Sigfús vera byljótt, en þessi leið var samt talin betri en hin fyrri, og var Sigfús sammála því áliti.

Þessu næst var ekið upp hjá Heiðarseli og skoðuð línuleið sunnan Geirlandshrauns um Hellnamýri. Þessi leið verður hér nefnd "syðri leið" til aðgreiningar frá línuleið norðan Geirlandshrauns, sem Raflínunefnd hefur áður gert tillögu um. Nefnist hún "nyrðri leiðin". Valinn var staður á Hellnamýri fyrir ísingarhaf. Ráðlegt var talið að leggja línum sunnan við Hellnamýri, þar sem hún er nokkru lægri. Nokkru vestar, norðan við Kanafjöll, er lína um þessa leið allmjög áveðurs fyrir austan suðaustan og suðvestanvindum. Ekki var farið á þann stað, vegna bleytu.

Ennfremur var borið saman að leggja línum norðan við Fell og hæð, 318 m y.s. sem er beint suður af Helgastaðafelli, eða sunnan við báðar þessar hæðir. Var ákveðið að kanna báðar leiðir síðar.

Syðri leiðinni, sunnan Geirlandshrauna, er talið það til kosta að vera nær byggð og e.t.v. auðveldari umferðar. Nyrðri leiðin er á hinn bóginn talin vera í betra vari einkum fyrir suðlægum og austlægum áttum.

Endanleg niðurstaða fékkst ekki í þessum leiðangri af samanburði leiðanna, en ákveðið var að fulltrúar RARIK og Landsvirkjunar könnuðu báðar leiðir nánar með tilliti til umferðar.

Ljóst er, að á nyrðri leiðinni er rétt að sveigja línum meðfram norðurhlið Geirlandshrauns, sunnan Kálfár, en leggja hana ekki beint vestur yfir Lauffellsmyrar, sem eru mjög blautlendar.

Þessu næst var ekið upp vestan Skaftár. Hugað var að þverun yfir Skaftá. Virtust fleiri en ein leið koma til álita, en nauðsynlegt talið að kanna þær nánar með tilliti til hegðunar Skaftár í hlaupum. Var ákveðið að ræða málið við Sigurjón Rist. Hugsanlegt var talið, að þverunarstaðurinn hefði áhrif á val milli nyrðri og syðri leiðar, enda þótt þetta tvennt bindi ekki hvað annað.

Þá voru athugaðar leiðir vestan Skaftár yfir Hánýpugil, yfir í Álftavatnskrók.

Til greina þóttu koma leiðir beggja vegna Syðri-Ófæru, úr Álftavatnskrók; þó leist mönnum heldur betur á að vera norðan Syrði-Ófæru. Valið þarna á milli gæti ráðist af þverun yfir Skaftá, svo og umhverfissjónarmiðum. Að öðru leyti virðist ekki vera umtalsverður munur á þessum leiðum.

Að lokum var valinn staður fyrir ísingar spenn á svæðinu milli Tindfjalla og Skuggafjalla. Þótti rétt að lækka línum lítið eitt á þeim slóðum með því að hliðra henni til NNA frá tillögum Hönnunarnefndar, en hún hafði gert ráð fyrir nokkrum breytingum frá upphaflegum tillögum Raflínunefndar, sem í því voru fólgnar, að línan skyldi liggja um skarð við enda Tindfjalla í stað þess að hún lægi lengra til NA eins og Raflínunefnd hafði lagt til. Fellur þessi breytta leið Hönnunarnefndar betur að línumleiðinni norðan skarðsins, yfir Tungnaá, og allt í Sigöldu, eins og Hönnunarnefnd leggur til að hún verði. Að þeim slóðum er um

veigamiklar breytingar að ræða á línuleiðinni frá tillögum Raflínu-
nefndar.

Að lokinni þessari skoðun var ekið beint að Sigöldu og gist þar.

Daginn eftir, miðvikudaginn 12. september, var skoðuð leiðin frá Sig-
öldu upp á hálendið norðan Eldgjár, þar sem frá var horfið daginn áður.

Á leiðinni frá Sigöldu að Tungnaá við Svartakrók fylgir línan að heita
má sömu leið og nefndin hafði áður skoðað. Innan Tungnaár hefur Hönn-
unarnefnd gert þar breytingartillögur að línan liggi meðfram Tungnaá
yfir í Austur-Bjalla að ráðgerðum þverunarstað á Tungnaá við Stóra-
Kýling, í stað þess að liggja upp að enda Snjóöldu og norðan með Tungnaá
að þverunarstað austan Snjóöldu, eins og Raflínunefnd hafði lagt til.
Á þessum kafla, frá þverun við Svartakrók að þverun gegnt Stóra-Kýling,
virtist leiðangursmönnum leiðin vel valin; þó gæti verið ástæða til
að færa hana lengra frá ánni á kafla þar sem hún er að brjóta sig inn
í bakkann til austurs og hefur áður flæmst um lága sandbakka austan ár.

Þá var ekið að Stóra-Kýling og gengið upp á öxl í norðurenda hans, þar
sem horn yrði á línunni. Þverunarstaðurinn virtist vel viðunandi.
Leiðin frá öxlinni til austurs virtist einnig álitleg, allt til Jökul-
dala, og raunar allt upp í skarðið við Tindfjöll. Gengið var upp í
skarðið. Leiðin gegnum það er styttri en hin sem Raflínunefnd hafði
gert tillögur um, og liggur lengra til NA, á heldur lægra landi, væntan-
lega snjóléttara og ekki eins vindasömu. Eftir að hafa skoðað leiðina
í gegnum skarðið félst Raflínunefnd á tillöguna um hana, en telur
nauðsynlegt að kanna snjóalög norðvestan þess áður en endanlega er
ákveðið að leggja línuna þar í gegn.

Að lokinni gönguferðinni upp í skarðið var haldið til Reykjavíkur.

Leiðréttigar

Skoðunarferð á línustæði Suðurlínu í námunda við Eldgjá 12. ágúst 1981.

Fylgiskjal 3.5

Bls. 127, öll síðan

Dáttakendur: Agnar Olsen, Flosi Hrafn Sigurðsson, Samúel Ásgeirsson,
Dorleifur Einarsson frá Náttúruverndarráði

Lagt var af stað frá Reykjavík um kl. 7 og ekið að Sigöldu og þaðan um Fjallabaksleið að Eldgjá.

Tilgangur fararinnar var þrípættur:

1. Að kanna möguleika á því i samráði við Dorleif Einarsson að flytja línuleiðina nær veginum yfir Eldgjá heldur en upphaflegar var gert ráð fyrir.
2. Að kanna gil og aðrar torfærur á línuleiðinni milli Tindafjalla og Eldgjár.
3. Að kanna tillögur um breytingar á línuleið frá upphaflegum tillögum Raflínudefnar sem línumenn höfðu gert á línukaflanum í námunda við Álfakrók.

Varðandi 1. liðinn var niðurstaðan sú eftir itarlega könnun og umræður að fulltrúi Náttúruverndarráðs taldi ekki með neinu móti fært að færa línuna að veginum yfir Eldgjá og Raflinu-nefnd taldi sér ekki fært að halda tillögum um slíkt til streitu þegar sú afstaða Náttúruverndarráðs lá fyrir.

Varðandi annan liðinn varð niðurstaðan sú eftir rækilega skoðun að talið var gerlegt að lagfæra ýmsar þær torfærur, sem bent hafði verið á á leið linunnar þannig að unnt ætti að vera að komast með henni jafnt summar sem veturn og að fenginni þeirri niðurstöðu var ekki talin ástæða til að gera breytingar á línuleiðinni.

Varðandi þriðja liðinn varð niðurstaðan sú að færa línuna aftur í sitt upprunalega horf og láta hana liggja yfir Álfakrók.

Lesið var á kraftmæli sem komið hafði verið upp á Herðubreiðarhálsi skammt frá Tindafjöllum. Á spenni, sem snýr norð-norð vestur suð-suðaustur sýndu báðir víesar 500 kg. Á spenni sem snýr þvert á þá stefnu sýndi hámarksvisirinn, það er að segja rauði visirinn 500 kg en hinn 300 kg. Báðir mælar voru stilltir eftir álestur og sýndu að því búnu 300 kg.

Komið var til Reykjavíkur úr þessari ferð k. 23,30.

Skoðunarferð á línustæði

Suðurlínu í námunda við Eldgjá 12. ágúst 1981.

Þátttakendur: Flosi Hrafn Sigurðsosn, Agnar Olsen, Samúel Ásgeirsson,
Þorleifur Einarsson frá Náttúruverndarráði

Lagt var af stað frá Reykjavík um kl. 7 og ekið að Sigöldu og þaðan um
Fjallabaksleið að Eldgjá.

Tilgangur fararinnar var þríþættur:

1. Að kanna möguleika á því að í samráði við Þorleif Einarsson að flytja
línuleiðina nær veginum yfir Eldgjá heldur en upphaflega var gert ráð fyrir.
2. Að kanna gil og aðrar torfærur á línuleiðinni milli Tindgjalla og Eldfjár.
3. Að kanna tillögur um breytingar á línuleið frá upphaflegum tillögum
Raflínunefndar sem línumenn höfðu gerð á línuflanum í námunda við
Álfakrók.

Varðandi 1. liðinn varð niðurstaðan sú eftir ítarlega könnun og umræður
að fulltrúi Náttúruverndarráðs taldi ekki með neinu móti fært að færa línu
að veginum yfir Eldgjá og Raflínunefnd taldi sér ekki fært að halda tillögum
um slíkt til streitu þegar sú afstaða Náttúruverndarráðs lá fyrir.

Varðandi annan liðinn varð niðurstaðan sú efitr rækilega skoðun að talið
var gerlegt að lagfæra samkvæmt torfærum, sem að bent hafði verið á samkvæmt
leið linunnar þannig að unnt ætti að vera að komast með henni jafnt sumar
sem vetur og að fenginni þeirri niðurstöðu var ekki talin ástæða til að gera
breytingar á línuleiðinni.

Varðandi þriðja liðinn varð niðurstaðan sú að færa línu aftur í sitt
upprunalega horf og láta hana liggja yfir Álfakrók.

Lesið var á mælispenn sem komið hafði verið upp á Herðubreiðarhálsi skammt
frá Tindfjöllum á spenni, sem snýr norð-norð vestur suð-suðastur sýndu
báðir vírar 500 kg á spenni sem snéri þvert á þá stefnu sýndi hámarksvíssirinn
það er að segja rauði víssirinn 500 kg en hinn 300 kg. Báðir mælar voru
stilltir eftir álestur og sýndu að því búnu 300 kg.

Komið var til Reykjavíkur úr þessari ferð kl. 23,30.

18.09. '79

Raflínunefnd

Skoðunarferð: Suðausturlína-Skaftárhlaup

Páttakendur:	Flosi Hrafn Sigurðsson	Raflínunefnd
	Pórður Ólafsson	Landsvirkjun
	Jón Norðfjörð	Landsvirkjun
	Björn Jónsson	flugmaður

Í framhaldi af umræðum á fundi Raflínunefndar 17. september 1979 flaug undirritaður ásamt Pórði Ólafssyni tæknifræðingi og starfsmanni Landsvirkjunar með þyrlu Landhelgisgæslunnar til könnunar á aðstæðum við hugsanlega þverunarstaði Suðausturlínu á Skaftá þann 18. september, en þá var gert ráð fyrir að hlaupið yrði nálægt hámarki. Lagt var upp frá Reykjavík um kl. 12 og lent í Sigöldu, þar sem tekið var eldsneyti og Jón Norðfjörð bættist í hópinn.

Frá Sigöldu var flogið meðfram væntanlegri línuleið að Skaftá, en þar var lent á tveimur hæðum og í Rótarhlóma og myndir teknar um leið og athugaðar voru aðstæður til þverunar. Um svipað leyti áætlaði Sigurjón Rist hlaupmagnið við brúna á Ásaeldvatni og varð niðurstaðan um $450 \text{ m}^3/\text{s}$, en síðar undir kvöld um $550 \text{ m}^3/\text{s}$. Má því væntanlega gera ráð fyrir að vatnsmagnið við athugun okkar hafia verið vel innan við hálfþámarksvatnsmagn í hlaupum, sem mun vera a.m.k. $1000 - 1200 \text{ m}^3/\text{s}$, og e.t.v. aðeins um þriðjungur. Ber að sjálfsögðu að hafa þetta í huga.

Það var samdóma álit Pórðar og undirritaðs að varla komi til greina að leggja línum yfir Rótarhlóma vegna þess hve lágor (og breiður) vesturhluti hans var við þá flóðhæð sem athugun okkar fór fram og vegna þess hve stutt er í betri þverun á móts við norðurbakka Grjótár. Þar virtist okkur í sjálfu sér best þverun að slepptri þverun ofar þar sem Birgir gerði ráð fyrir henni. Lægi línan þá 2-300 metra sunnan vegar þar sem hann beygir frá ánni í átt að Eldgjá, yfir norðanverða Lambatunguhóla og um hólma í ánni yfir á norðurbakka Grjótár. Þessi þverun liggur mjög vel við leiðinni norðan Geirlandshrauna. Sé hins vegar farin leiðin sunnan Geirlandshrauns er freistandi að athuga nánar þverun beint vestur af Leiðólfssfelli skammt ofan ármótanna þar sem Syðri Ófæra fellur í Skaftá. Þessi þverun virtist okkur vel fær við það vatnsmagn sem var í ánni og raunar talsvert meira. Huga þyrfti þó nánar að aðstæðum þarna, meiri háttar hlaupum, tvisvar til þrisvar sinnum meira vatnsstreymi en var við athugun okkar. Frá þessum þverunarstaði lægi línan í fyrstu neðarlega í grasbrekkum suðvestan Syrði-Ófæru en síðan uppi í hálsnum vestan hennar og þar yfir Hánýpugil.

Frá Skaftá var flogið sem leið liggur meðfram línuleið sunnan Geirlandshrauns að spennistöðvarstæði á Breiðbala og þaðan að Klaustri, en þar varð Þórður Ólafsson eftir. Aðrir leiðangursmenn flugu til baka að Sigöldu, þar sem Jón Norðfjörð yfиргaf þyrluna, en hann hafði annast elsneytisflutninga frá Reykjavík að Sigöldu. Var fyrst flogið svo sem leið gæti legið frá Breiðbala norðan við Fell og Stórhól en það er afbrigði af leið sunnan Geirlandshrauns. Virtist sú leið vel fær og áhugaverð. Þótt talsvert sé um tjarnir og bleytur virðist þurrt á milli og hægt að þræða góða leið. Því næst var fylgt leið norðan Geirlandshrauns að þverunarstað við Skaftá. Lauffelsmýrar virðast fossblautar og mjög óheppilegt línustæði yfir þær. Hins vegar virtist mega finna vel viðunandi línustæði upp undir Geirlandshrauni. Þar sem lágt var flogið kom vel í ljós að lina norðan Geirlandshrauns væri í góðu vari fyrir skýjaisingu í suðlægum áttum langleiðina vestur undir Leiðólfssfell. Virðist undirrituðum því nauðsynlegt að þessi leið sé könnuð nánar af tæknimönnum til að traustari samanburður fáist við syðri leiðina. Jafnframt þarf að kanna betur áðurnefnd afbrigði syðri leiðarinnar norðan við Fell og Stórhól.

Frá Skaftá var línuleið fylgt til Sigöldu þar sem eldsneyti var tekið, en síðan flogið til Reykjavíkur og lent þar um kl. 17³⁰.

Austan Tungnaár á móts við Ljótapoll er sýnilega ráðlegt að færa línuleiðina nokkuð til austurs þótt það kosti horn. Kvísl úr ánni lá þar með austurbakka og sveigði langt upp á leirur. Þarna brýtur áin sýnilega land og hætt er við að hún geti hlykkjast enn lengra austur á leirurnar. Þarf þetta nánari athugunar við. Að öðru leyti kom ráðgerð línuleið á Tungnaárvæðinu ágætlega fyrir séð úr þyrlu.

Reykjavík 19. september 1979

F.H.S.

Skoðunarferð 16.-17. ágúst 1979 - Mýrar - Snæfellsnes - Dalasýsla

Tilgangur fararinnar var að leita leiða fyrir nýja 132 kV - háspennulinu milli Brennimels og Glerárskóga og huga um leið að tengingu Snæfellsness við meginorkuflutningskerfið í framtíðinni.

Raflinunefnd hefur farið þess á leit við Rafmagnsveitur ríkisins að þær kanni, hvort tiltækilegt gæti verið að hækka spennu á núverandi 66 kV - Snæfellsneslinu frá Vatnshömrum í 132 kV. Frá endapunkti slikrar endurbyggðrar línu, sem gæti verið í námunda við Haffjarðará, Kaldá eða Hítará mætti svo byggja nýja 132 kV-línu til Glerárskóga. Kannaðar voru þrjár leiðir. Sú vestasta lægi frá spennistöð vestan Haffjarðarár, vestan við Ytri-Rauðamelskúlur, framhjá Svínavatni og Götuvatni yfir á Skógarströnd. Miðleiðin gæti legið frá spennistöð austan Kaldár eða nálægt Hítará, meðfram rótum Kolbeinsstaðafjalls og sunnan og austan Hlíðarvatns um Fossveg yfir að Dunki á Skógarströnd. Þriðja leiðin lægi frá spennistöð nálægt Hítará um Hítardal, Svínbjúg og Bustardal í Hörðudal.

Jafnframt voru kannaðar tvær beinni línur fyrir 132 kV-línu milli Vatnshamra og Glerárskóga, sú vestari um Langadal, Sópandaskarð, Prúðudal og Laugardal í Hörðudal, en sú austari um Norðurárdal, Bröttubrekku, Suðurárdal og Sökkólfsdal í Miðdali.

Ennfremur voru í ferðinni skoðaðar spennistöðvar á Brennimel og Vatnshömrum og rætt um nýja 132 kV línu milli þeirra, sem talin var eiga að liggja um Leirárdal að sunnan en samsíða núverandi 132 kV línu um norðanverðan Skarðsheiðarveg. Þá var og skoðuð spennistöð í byggingu við Glerárskóga, og þótti nefndarmönnum þar næsta þróngt um stöðina, enda hefur hún verið flutt á annan stað en þeir ætluðu henni í upphafi. Hugsanlegt er þó að fá mætti þjóðveginum hnikað til þannig að meira rúm skapaðist fyrir nýjar línur. Þess er að gæta að áður en langt líður getur þurft að tengja nýja 132 kV-línu í stöðina og til greina gæti einnig komið 66 kV-lína til Búðardals og Stykkishólms.

Verður nú vikið nokkuð að helstu niðurstöðum skoðunarferðarinnar en jafnframt visast til meðfylgjandi vinnukorta Raflínunefndar í mælikvarðanum 1:50.000, en á þau hafa hugsanlegar línuleiðir verið skissaðar samkvæmt frumathugun Raflínunefndar í ferðinni.

Brennimelur

Rætt var um að æskilegt væri af útlitsástæðum að hafa nýja 132 kV-linu á sömu staurum og núverandi 132 kV lína að fyrsta horni vestan stöðvarinnar. Þetta þýdir að umbyggja þyrfti línuna á þessum kafla. Við hornið greindust línurnar og sú nýja færi upp Leirárdal en kæmi aftur að núverandi línu á norðanverðum Skarðsheiðarvegi og lægi svo samhliða henni að vestan að Vatnshömrum.

Vatnshamrar

Nefndarmönnum leist vel á spennistöðina á Vatnshömrum. Rætt var um að æski-legt væri af útlitsástæðum að ný 132 kV-lína að sunnan færi út frá stöðinni á sömu staurum og núverandi 132 kV-lína. Þyrfti þá að umbyggja hana.

Verði ekki talið fjárhagslega og tæknilega hagkvæmt að umbyggja og hækka spennu á núverandi 66 kV-Snæfellslínu í 132 kV, yrði nýrri 132 kV línu um Langadal eða vestari leiðir í fyrstu valin staður nokkurn veginn samhliða núverandi 11 kV frá Vatnshömrum, Norðurárdalslinu.

Götuvatnsleið

Frá spennistöð vestan Haffjarðarár lægi línan upp á milli Þverár og Rauðamels, vestan við Ytri Rauðamelskúlur en skammt norðan þeirra sveigði hún til norðausturs í beina stefnu rétt suðaustan við Almannaborg að hornpunktum suðaustan við Efri Borg. Þaðan lægi línan út eftir Skógaströndinni, líklega neðan við Dunk og Ketilsstaði að hornpunktum norðan við Hörðuból. Hún sveigði svo til norðnorðausturs og væri á að giska 7-800 metra austan Lækjarskógs en um 1 kilómetra vestan Brautarhols og færi þar yfir hálsinn, líklega mest í 220-240 m hæð yfir sjó. Nokkrir möguleikar eru á framhaldi línunnar í Glerárskóga, en sá sem leiðangursmönnum leist einna best á við þessa frumskoðun var að línan kæmi þvert niður af hálsinum um það bil mitt á milli Sauðhúsa og vegamóta til Búðardals. Þaðan lægi línan inn með hlíðarfætinum ofan Sauðhúsa og Höskuldarstaða. Nálægt Dagmálagili beygði línan norður yfir dalinn austan við Hjarðarholt og lægi milli Ljárskóga og Vígholtssstaða en beygði svo að spennistöðinni við Glerárskóga.

Leiðin frá spennistöð vestan Haffjarðarár að spennistöð við Glerárskóga gæti verið nálægt 62.5 km samkvæmt lauslegri mælingu, en milli spennistöðva við Vatnshamra og Haffjarðará gætu verið um 46 km. Öll væri vegalengdin frá Vatnshömrum í Glerárskóga því nálægt 109 km ef þessari leið væri fylgt.

Engin sérstök vandkvæði virtust vera á línlögnum þessa leið og hæst yfir sjó færi hún 220-240 m á Laxárdalshálsi og við Almannaborgir á vestanverðri Rauðamelsheiði.

Fossvegur

Frá spennistöð öðru hvoru megin við Barnaborgarhraun í námunda við Kaldá eða Hitará mætti leggja línu til fjalla og svo með fjallsrótum fram fyrir Kolbeinsstaðafjall. Linan beygði svo til norðausturs sunnan Hliðarvatns milli Heggstaðamúla á aðra hönd og Þverfells og sandfells á hina. Linan lægi svo upp Fossbrekku og um Fossveg eða skammt norðvestan hans niður að Dunki á þá leið sem lýst var hér að framan.

Leið þessi virðist vandræðalitil, en hæst færi hún í um 320 - 370 m hæð yfir sjó og á hærri talan við hinn gamla Fossveg en lægra land má finna með því að krækja svolitið til norðvesturs. Vegalengd milli Glerárskóga og spennistöðvar við núverandi Snæfellsneslinu væri liklega á bilinu 63-66 km eftir því hvar spennistöðinni væri valinn staður, en fjarlægð frá spennistöð að Vatnshömrum væri þá um 37-33 km. Heildarvegalengd frá Vatnshömrum í Glerárskóga væri því um 100 km (100 eða 99 km).

Hér er um nálægt 10 km styttingu að ræða frá Götuvatnsleið, en vegalengd að Vegamótum lengist að sama skapi eða rúmlega það, þ.e. um 10 til 14 km. Þegar tekið er tillit til landslags og lægri hæðar yfir sjó virðist Götuvatnsleið þó hafa nokkra yfirburði.

Svínbjúgur (Hitardalur)

Frá spennistöð nálægt Hitará virðist allgóð línuleið vestan til í Hitardal. Linan lægi vestan Hróbjarga, austan Valfells, vestan Hólms og Hitarvatns, en beygði svo til norðausturs yfir Svínbjúg í um 370 metra hæð yfir sjó. Þaðan lægi hún niður Bustardal og svo til norðurs niður með Skraumu. Á móts við Selárdal sveigði linan til austurs yfir Hólsskarð og svo á ská yfir neðsta hluta Hörðudals og úr því eftir þeirri leið sem áður hefur verið lýst að Glerárskógum. Ekki voru tök á að sjá til þessarar leiðar í Bustardal.

Vegalengdin frá spennistöð skammt frá Hitará að Glerárskógum er nálægt 62 km. og hæst fer leiðin eins og áður segir í um 370 metra hæð yfir sjó. Fjarlægð frá spennistöðinni að Vatnshömrum er liklega um 30 km og heildarfjarlægð frá Vatnshörmrum að Glerárskógum því um 92 km. Vegalengd að Vegamótum er um 16 km lengri en frá spennustöð á Götuvatnsleið.

Tekið skal fram að einnig væru tök á að láta línuna liggja frá hornpunktí við Hólm meðfram austurhlíðum Hitardals, ofan við Helgastað. Einning gæti hún legið vestan í dalnum á móts við eyðibýlið Velli en tekið þaðan stefnu fyrir Svarfshólsmúla. Myndi þetta stytta nokkuð vegalengd milli Glerárskóga og Vatnshamra.

Sópandaskarð (Langavatnsdalur)

Þessi leið var könnuð einna ýtarlegast af Raflínunefnd. Hún lægi yfir Hvítá við Hvítárvelli en tæki þaðan stefnu til norðvesturs milli Eskiholts og Heyholts til að forðast kjarrlendi og sumarbústaðalönd eftir föngum. Frá hornpunktí vestan þjóðvegar beygði linan til norðnorðausturs vestan við Litlugröf og nálægt eyðibýlinu Stórfjalli, skammt austan við Valbjarnármúla og þaðan skammt austan og norðan vegar að Langavatni og inn með því að austan. Hún lægi svo inn Langavatnsdal og sveigði milli Fossamúla og Prúðufells annars vegar og Viðimúla hins vegar að Sópandaskarði og yfir það í rúmlega 380 metra hæð yfir sjó. Norðan skarðs fylgdi linan vegin og gilbarmi niður í um 200 metra hæð en sveigði svo til norðausturs um suðaustanverðan Prúðudal og svo til norðurs um Laugardal. Um Hörðudal lægi linan að mestu austan ár að hornpunktí nálægt Hörðubóli en fylgdi svo áður lýsti leið að Glerárskógum.

Leið þessi þótti athyglisverð bæði af því að hún er styst þeirra leiða, sem kannaðar voru milli Vatnshamra og Glerárskóga, um 78 km samkvæmt lauslegri mælingu, en einnig vegna þess að linan lægi viðast í góðu vari og litil vandkvæði eru sjáanleg, m.a. engir árestrar við síma og vegagerð. Land er að vísu heldur óskemmtilegt til línlagnar við Langavatn og forðast þarf kjarrlendi á suðurhluta leiðarinnar.

Þarf að kanna, hvort verður fjárhagslega og öryggislega hagkvæmast að leggja 132 kV línu um Sópandaskarð og tengja síðar Glerárskóga, Búðardal og Stykkishólm með um 72 km langri 66 kV línu frá Glerárskóginum að greinipunkti ofan Stykkishólms. Þess er að gæta að við þessa tilhögun sparast mjög dýr spennistöð á sunnanverðu Snæfellsnesi eða Mýrum og einnig tvöföldun á línu milli sepnistöðvarinnar og Vegamóta, auk þess að öryggi er meira með þessari tilhögun, en þeim sem fjallað hefur verið um hér að framan. Líttill kostnaðarmunur gæti hins vegar reynst á þessari leið og leið um Bröttubrekku.

Brattabrekka

Könnuð var lauslega línuleið um Miðdali, Bröttubrekku og Norðurárdal, en hún virðist nokkru lengri en leiðin um Langavatnsdal og Sópandaskarð, auk þess sem ýms og veruleg vandkvæði eru á að finna heppilegt línustæði, ekki síst yfir fjallveginn um Bröttubrekku og í Norðurárdal.

Frá hornpunktí vestan Brautarholts lægi línuleið þessi á ská yfir neðanverða Miðdali upp á milli Hamraenda og Bæjar og svo sunnan og vestan Miðár að hornpunktí við Skallhól og þaðan inn Sökkólfssdal og Suðurárdal vestan ár. Ekki voru tök á því að kanna nægjanlega hvernig koma ætti línumundi fyrir í Bröttubrekku og Norðurárdal og þarfnaðst það því nánari athugunar ef til kemur. Lausleg mæling gaf til kynna að lína þessa leið milli Vatnshamra og Glerár-skóga væri um 80 km. Er þá gert ráð fyrir að hægt verði að fara með linuna niður Norðurárdal, en þurfi að fara með hana yfir Grjótháls, lengist hún um nokkra kilómetra. Umhverfislega virðist lína um Sópandaskarð heppilegri en lína um Bröttubrekku, en þar er hinsvegar hagræði að nálægð þjóðvegar.

ORKUSTOFNUN

RAFLÍNUNEFND

/at

18.6.1981.

238. fundur - Skoðunarferð um Skarðsheiðarveg.

Fimmtudagur 18. júní 1981.

Mættir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Samúel Ásgeirsson, RARIK
Guðmundur Ragnarsson, RARIK

Raflínunefnd fór í skoðunarferð um Skarðsheiðarveg. Lagt var upp frá Reykjavík kl. 8 og komið þangað aftur kl. 19. Ekið var fyrir Hafnarfjall og um norðanverðan Skarðsheiðarveg að Miðfitjahól, en gengið þaðan suður Leirárdal. Virtist sémilegt línustæði í dalnum vestan ár. Frá Brennimel yrði þá í fyrstu fylgt núverandi 132 KV-línu, en við fyrsta horn á henni yrði tekin stefna á mynni Leirárdals milli bæjanna Leirár og Háverðsstaða. Kanna þarf þetta þó nánar. Norðan Miðfitjahóls koma þrjár leiðir til greina. Sú stysta sem liggur meðfram núverandi línu vestan hólsins og Hrafngil mælist um 23,8 km frá Brennimel til Vatnsmra. Sú næsta ur austan hólsins og um austanverðan Sauðahrygg, vestan Álfsteinsár og mælist um 24,5 km. Sú lengsta liggur vestan hólsins niður með Árdalsá og vestan Brekkufjalls og mælist um 25,7 km. Hugsanlega mætti stytta allar þessar leiðir um því sem næst 1,5 km, með því að fara þvert yfir neðanverðan Leirárdal og yfir hrygginn, sem gengur vestur úr Snóki. Línan lægi þá milli Hávarðsstaða og Steinsholts.

Leiðir þær, sem nú hafa verið nefndar, koma til samanburðar við leið núverandi 132 KV línu milli Brennimels og Vatnshamra, sem er um 20,5 km að lengd, og annars vegar við línu-leið vestan Hafnarfjalls, sem er um 30,4 km og hins vegar

Raflínunefnd

línuleið um Geldingardraga, sem er um hálfum km lengri eða nálægt 30,9 km. Er þá gert ráð fyrir að síðastnefnda leiðin liggi ekki um Kornahlíð heldur vestar milli Djúpагils og Brennigils og annaðhvort um Drangsdal eða Lambadal og norðan Kambshóls, eða um Saurbæjarháls og milli Eyrarvatns og Glammastaðavatns.

Leiðangursmenn athuguðu nokkuð allar þessar leiðir í skoðunarferðinni en m.a. vegna lengdar koma tvær síðasttöldu leiðirnar síst til greina. Af öryggisástæðum er verulegur kostur að fylgja ekki nákvæmlega núverandi línuleið þar sem aðstæður og umhverfissjónarmið leyfa annað. Nefndin telur því eftir atvikum rétt að beina nánari athugunum niður með Álfsteinsá.

Skoðunarferð á þyrlu um línuleiðir á Norðurlandi,
laugardaginn 6. nóvember 1982.

Þátttakendur: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun
3ja manna áhöfn þyrlunnar TF-RÁN

Lagt var af stað frá Reykjavík um kl. 10,00 á þyrflu Landhelgis-gæslunnar TF-RÁN. Flogið norður yfir Hvalfjörð og um Svínadal og Borgarfjörð og stefna tekin upp með Norðlingafljóti. Á þessari leið var hugað að huganlegu framtíðarlínustæði frá Blönduvirkjun suður í Borgarfjörð. Línan lægi um Hallmundarhraun niður með Norðlingafljóti. Flogið var austur með norðurjaðri Langjökuls og krækt suður til Hveravalla á Kili. Þar var höfð skömm viðstaða en síðan flogið norðan við Hofsjökul að syðsta hluta Bleiksmýrardraga. Hring-sólar var þar í drögunum stefnan síðan tekin til austurs norðan við Fjórðungsöldu og þaðan að spenninu á vestanverðum Dyngjuhálsi. Mjög opioð var þar til norðurs og norðvesturs vestan Trölladyngju. Virðist hættulegasta ísingaráttin vera næsta þvert á spennið. Lesið var á álagsmælinn og var hámarksálestur 1300 kg en álag á aflestrartíma 750 kg. Veðurhæð var 2 vindstig og vægt frost, ca.-1 til -2°C. Þaðan var flogið til norðurs en sveigt til vesturs vestan við Príhyrning og flogið yfir Kiðagil í Bleiksmýrardrög. Línuleið virðist sæmileg bæði norðan og sunnan Trölladyngju en ísingarhætta er vafalítið veruleg vestan og norðan hennar. Flogið var norður eftir Bleiksmýrardal allt norður í Fnjóskadal og sveigt þar til austurs um Hellugnúps-skarð að ísingarspenninu á Vallafjalli á dalbrúninni ofan Hlíðskóga. Opið er þar til norðurs og norð-norð-austurs og ísingarhætta því tals-verð á dalbrúninni. Lent var við spennið og lesið af mælinum hámarks-álag ar 1700 kg en álag á álestrartíma 700 kg. Veðurhæð ca. 3 vind-stig og frost -3°C. Mælirinn var stilltur eins og áður var gert við Trölladyngju eftir álestur. Þess saust merki að ísing hafði fallið af tilraunalinunni og virtist hún hafa verið um 5 cm að þvermáli og fremur vatnsmikil. Lína frá greinipunkti við Stóru-Tungu til

Akureyrar gæti legið niður Bárðardal og á ská upp úr dalnum í námunda við Stóru-Velli og fram hjá tilraunaspenninu að norðanverðu í Hellugnúpsskarð. Flogið var til baka í Bleiksmýrardal og þaðan um Gönguskarð í Garðsárdal og sem leið liggur til Akureyrar. Í Gönguskarði virðist heppilegt að velja línustæði að sunnanverðu vegna hugsanlegrar snjóflóðahættu. Góð leið virðist niður Garðsárdal og þaðan til Akureyrar. Eftir skamma viðstöðu var farið frá Akureyri um kl. 13,30. Var fyrst skoðað spennivirkí á Rangárvöllum og aðstaða til frekari línulagna að og frá því. Flogið var með línumni vestur yfir Moldhaugaháls og Hörgárdal þar sem lent var á Sveigi. Á Moldhaugahálsi væri heppilegt að vera norðan við núverandi línu og að minnsta kosti 50 m neðar til þess að minnka hættu á samtíma slydduísingu á báðum línumnum. Frá Moldhaugahálsi lægi linan í fyrstu ofan bæja og áfram suðaustan Hörgár fyrir mynni Öxnadals, línan héldi svo áfram um Hörgárdal og upp á Sveig þar sem ekki var talin skýjaísingarhætta en gæta þarf varúðar vegna snjóflóðahættu frá Flöguselshnjúk. Frá Sveigi var flogið um Hprgárdalsheiði. Þar var talið betra að hafa línumna austan Heiðarár og suðaustan Norðurárár allt í Norðurárdal en þar lægi hún meðfram núverandi línu sunnanvert í dalnum. Flogið var að Stóra-Vatnsskarði og um Valadal. Athugaðar voru þrjár hugsanlegar leiðir úr Skagafirði að Blönduvirkjun. Leiðir þessar lægu um Stóra-Vatnsskarð, Hrómundarskarð og Kiðaskarð. Leiðin um Stóra-Vatnsskarð er lengst, um Hrómundarskarð virðist greið leið og skjót en talið var að þar væri meiri ísingarhætta en á syðstu leiðinni um Kiðaskarð. Lent var á hálsinum austan Blöndudals á móts við Eldjárnsstaði og hugað að línuleiðinni á síðasta kaflanum að virkjuninni. Frá þessum stað ar flogið suðvestur yfir heiðar þar sem línan gæti hugsanlega legið frá Blönduvirkjun að Norðlignafljóti er þar víða opið mjög til norðurs og að því er virðist talsverð skýjaísingarhætta á köflum. Úr Borgarfirði var flogið um Skarðsheiðarveg og Leirárdal þar sem hugað var að línuleiðum en lent var á Reykjavíkurflugvelli um kl. 16,10.

28.07.80

Raflínunefnd

214. fundur

Mánudagur 28. júlí 1980

Skoðunarferð um Bárðardal og Ódáðahraun

Mættir: Jakob Björnsson

Flosi Hrafn Sigurðsson

Guðjón Guðmundsson

Agnar Olsen

Samúel Ásgeirsson Rarik

Fram var haldið skoðunarferð Raflínunefndar og lagt upp frá Stóru-Tjörnum um kl. 08, en komið til Akureyrar um kl. 03 að nóttu eftir 19 tíma ferð. Ökumenn meginhluta leiðar voru Jón Gauti Böðvarsson og Benedikt Sigurðsson frá Grænavatni í Mývatnssveit.

Ekið var upp Bárðardal austanverðan og hugað að niðurkomuleið línu úr Hellugnúpsskarði. Er hér höfð í huga 220 kV meginorkuflutningslína milli Fljótsdalsvirkjunar og Akureyrar, sem lægi samhliða núverandi Kröflulínu frá Akureyri um Bíldsárskarð og Fnjóskadal í Hellugnúpsskarð. Heppilegast virðist að línan kæmi niður í námunda við Hlíðskóga eða milli Hlíðskóga og Stóruvalla og lægi svo inn vestanverðan Bárðardal, líklega ofan bæja að Stóruvöllum og Lækjarvöllum en neðan bæja á Litluvöllum og Halldórsstöðum. Línan gæti þverað Skjálfandafljót skammt ofan ármóta við Svartá en lægi svo upp hrauntungu á eystri bakka Skjálfandafljóts að hugsanlegum greinipunkti neðan við Stórutungu (á línu milli Stórutungu og Mýrar). Frá þessum greinipunkti gæti lína legið um Mjóadal suður Sprengisand og skammt er og að virkjunarstað neðan íshólsvatns. Lína sú, sem var meginviðfangsefni skoðunarferðarinnar lægi hins vegar til suðausturs upp á milli Svartár og Suðurár, en færi fljótlega yfir Suðurá sem sveigir til austurs. Línan sveigði svo einnig til austurs og lægi samhliða ánni í úfni apalhrauni, Suðurárhrauni, en svo nefnist hraunbreiðan milli Suðurár og Sandár. Línan þarf sennilega að fylgja apalhrauninu, sem lengst en sveifir svo til austurs sunnan Kollóttudyngju og Herðubreiðar í skarðið milli Herðubreiðar og Herðubreiðartagla. Úr skarðinu lægi línan í stefnu á Þorlákslindir.

Leiðangursmönnum leist vel á þessa línuleið, þótt nokkuð verði hún ef til vill erfið í byggingu vegna hrauna. Úrkoma er þarna einna minnst á landinu og viða er mikið var gegn skýjaísingu á hærri hluta leiðarinnar. Helst gæti var verið í minnsta lagi milli Kollóttudýngju og Herðubreiðar.

Veður var frábært og skyggni gott framan af degi, en þykknaði upp undir kvöld og ský og smáregn hamlaði nokkuð skoðun sunnan Herðubreiðar. Fulljóst er þó að hér er um vel færa og mjög athyglisverða línuleið að ræða.

Í ferðinni var rætt við Þórólf Jónsson í Stórutungu, fyrrverandi bónda þar, en hann er nú aldraður maður, ættaður frá Mýri í Bárðardal. Taldi hann að suðvestanátt væri hvössust í Stórutungu. Aðspurður sagðist hann hafa séð ísingu á línu í innsta hluta Bárðardals, en aðeins lítils háttar eða svo sem fingurssvera. Fór hann með leiðangursmönnum að áðurnefndum hugsanlegum greinipunkti neðan við Stórutungu.

Naumast þarf að taka það fram að hér var um frumskoðun að ræða, en síðar þarf að skoða þessa leið nánar, og gæti m.a. verið hentugt að skoða hraunahlutann úr lofti. Þá þarf síðar að skoða austurhluta leiðarinnar, frá Porkákstindum í Fljótsdal. Ekki þótti ástæða til að setja upp ísingarhöf á þessari leið.

Leiðréttigar

2. málsgrein, 1. lína:

Ór Þórudal liggur daldrag til norðausturs yfir í Áreyjardal.

Fylgiskjal 3.11

3. málsgrein, 3. lína:

hálsi var flogið inn með Eyjabökum að sunnan allt inn að jöklí

5. málsgrein, öll:

Frá Egilsstöðum var haldið aftur inn að Bessastaðaá og þaðan var byggðalinunni fylgt nokkurn veginn yfir Fljótsdalsheiði yfir að Jökulsá á Brú. Hugað var að mögulegum þverunum á Jökulsá á Brú. Við þessa þverun þarf að huga að því að á þessum slóðum getur síðar meir komið upp miðlunarhlón og þarf að taka tillit til þess við val á þverunarstað. Mögulegt virðist að þvera væntanlegt lón milli Eiríksstaða og Brúar en annar möguleiki er að þvera ána neðan við væntanlega stíflu og þar með einnig neðan Eiríksstaða.

Þáttakendur:

Flosi Hrafn Sigurðsson

Jakob Björnsson

og áhöfn þyrlununnar Björn Jónsson flugmaður, Benedikt

Ásgrímsson flugmaður og Bjarni Jóhannesson vélamaður

Lagt var af stað kl. 19,30 og flogið að Skarðsheiði. Fyrst var hugað að línuleið upp á Skarðsheiði að sunnan um skarðið austan Snóks meðfram núverandi línu í sjálfu skarðinu þótti sem lína myndi verða þarna áveðra gagnvart ísingu og ennfremur þótti þróngt um hana úr skarðinu niður að norðan bæði vegna línunnar sem fyrir er og eins vegna gilja. Heppilegra þótti því að fara með línuna upp Leirárdal vestan Snóks niður af Skarðsheiði að norðan voru hins vegar þrjá leiðir í fyrsta lagi meðfram ánni í öðru lagi meðfram núverandi línu og í þriðja lagi niður með ánni vestan Brekkufjalls. Allar þóttu þessar leiðir færar en eðlilegast var talið að ný lína þarna um fylgi nokkurn veginn núverandi línu.

Þessu næst var flogið yfir hálandið norðan Langjökuls og stefnt að fyrir-huguðum virkjunarstað Blöndu við ármót hennar og Gilsár. Átlunin var að skoða línuleið um Kiðaskarð, Hrómundarskarð og Vatnsskarð. Ófært var vegna þess hve lágskýjað var um Kiðaskarð og Hróðmundarskarð en farið var um Vatnsskarð lent var á slakka í hæðinni austan Blöndudals sunnan við hæð 503. Fyrirleiðir um Kiðaskarð eða Hróðmundarskarð væri heppilegast að línan lægi yfir hálsinn austan Blöndudals sunnan við hæð 503 en norðan við þá hæð ef að línan lægi um Vatnsskarð. Reynt var að fara um Hörgárdals-heiði til Akureyrar það reyndist ekki fært sökum þess hve lágskýjað var þá var reynt að fara yfir Heljardalsheiði það reyndist heldur ekki unnt af sömu ástæðum og þá var enn reynt að flúgja yfir fjöllin en nauðsynlegt reyndist að snúa við aftur til Skagafjarðar og var flogið út með Skagafirði austanverðum mjög lágt og út fyrir Siglunes og inn Eyjafjörð og lent á Akureyri kl. 22,25 og komið í náttstað á Hótel Eddu kl. 23,00

Síðari dag skoðunarferðarinnar þriðjudag 8. júlí bættist Guðjón Guðmundsson í hópinn á Akureyri. Lagt var af stað frá Akureyrarflugvelli kl. 10 reynt var að fljúga austur yfir Bíldsárskarð það var ekki fært sökum þess hve lágskýjað var flogið var yfir Vaðlaheiði norðar og í Fnjóskadal og þaðan um Ljósavatnsskarð í Bárðardal og inn Bárðardal og upp að ármótum Suðurár, Svartár og Skjálfandafljóts og þaðan upp með Suðurá.

Hraunið sunnan Svartár virðist úfið en þó virtist vel fær leið um það fyrir línu einnig virtist fær leið norðan árinnar um það bil einum kílómetra norðan bugðu er lengst gengur í norður. Flogið var áfram til austurs og var ætlunin að fljúga milli Herðubreiðar og Dyngjufjalla. Þegar nokkru austar kom gerðist skyjað og og voru þá flognir allmargir hringir og kom svo að staðsetning var orðin óljós að lokum var tekin staðsetning með lorantækjum og reyndist vélin þá vera norðan Herðubreiðar var þá flogið til austurs uns Jökulsá á Fjöllum sást þar batnaði skyggnið, var þá flogið til suðurs og inn milli Herðubreiðar og Herðubreiðartagla og lent í skarðinu vestan Herðubreiðar milli hennar og Kollóttudýngju. Svo virtist sem línuleið á þessum slóðum gæti verið í nokkru en þó litlu .Vorin til norðurs. Vandræðalaust virðist að leggja línu milli Herðubreiðar og Herðubreiðartagla frá nánast öllum sjónarmiðum. Flogið var áfram til austurs og yfir Jökulsá ofan við ármót hennar og Kreppu og áfram til vesturs yfir Kreppuog lent á hnjúki sunnan við Þorlákslindir. Þveranir yfir Jökulsá og Kreppu virtust heppilegar á þessari leið sem flogin var en einnig sýndist vel mögulegt að þvera árnar í einu lagi neðan við ármótin. Vandræðalaust virðist að leggja línuna framhjá Þorlákslindum. Áfram var flogið til austurs og virtist heppileg línuleið sunnan Þríhyrningsvatns og um Fiskidalsháls til austurs og að Jökulsá á Brú nálægt brú.

Frá Brú á Jökuldal var flogið austur yfir Fljótsdalsheiði og komið að byggðalinunni skömmu áður en hún liggur niður í Fljótsdal. Þessi leið virðist vandræðalítill fyrir línu. Frá Bessastaðaá var flogið beinustu til Egilsstaða til að taka eldsneyti og lent þar kl. 13,oo.

Frá Egilsstöðum var haldið kl. 14,40 og flogið inn Skriðdal og þaðan um Þórudal til Reyðarfjarðar var ætlunin að skoða leið. ^{leið. fyrir} línu frá Hryggstekk að stóriðjustað í Sómastaðagerði í Reyðarfirði þar sem komið hefur til orða að reisa kíslilmálverksmiðju.

Úr Þórudal liggur daldrag til norðausturs yfir í Árnýjardal á Eyjadal.

Leið um Þórudal virðist sæmileg en rétt er að vera austan í drögunum upp úr honum. Framhjá Búðareyrarkauptúni þyrfti línan að liggja ofan kauptúnsins og jafnvel yfir nefið ofan við fossinn. Á leiðinni til baka var flogið um Áreyjardal og þaðan yfir í Hallsteinsdal. Sú leið virtist miklu lakari fyrir línu heldur en hin fyrri um Þórudal.

Frá Hallsteinsdal var flogið á Hallormsstaðaháls og lent þar nálægt mælispenniu og lesið á það en mælar ekki stilltir. Frá Hallormsstaðahálsi var flugið inn með Eyjabökkum að sunnan allt inn að jökli og út með þeim að norðan og út á heiðina meðfram væntanlegum veituskurðum.

Hugað var stuttlega að leið frá Fljótsdalsvirkjun inn í Fljótsdal og yfir Fljótsdalsheiði sunnan en sú leið sem að áður var lýst. Það virðist vel gerlegt að fara með línu inn Fljótsdal og upp á heiðina innan við hamrabeltin sem að eru í hlíðinni inn af virkjuninni líklega á milli Egilsstaða og Þuríðarstaða. Þessu næst var snúið við og flogið aftur til Egilsstaða til að taka eldsneyti.

Frá EGilsstöðum var haldið aftur inn að Bessastaðaá og þaðan var byggða-línunni fylgt nokkurn veginn yfir Fljótsdalsheiði yfir að Jökulsá á Brú. Hugað var að mögulegum á jökulsá á Brú. Við þessa þverun þarf að huga að því að á þessum slóðum getur síðar meir komið upp lón og þarf að taka tillit til þess við val á þverunarstað. Mögulegt virðist að þvera væntanlegt lón milli Eiríksstaða og Brúar en annar möguleiki er að þvera ána neðan við væntanlega stíflu og þar með einnig neðan Eiríksstaða.

Þessunæst var hugað að leiðum fyrir tengingu þessarar línu við virkjun við Hafrahamma og fyrir linu frá þeirri virkjun er færi um svipaðar slóðir og hin fyrri. Hugað var að leið inn Hrafnkelsdal og til vesturs milli Fjallkolls og Búrfells að Hafrahammavirkjun. Virtist sú leið vel fær en gæta verður þó þess að hluti dalsins fer undir lón sem myndað yrði með stíflunni neðan við Eiríksstaði. Önnur hugsanleg leið er inn með

Jökulsá á Brú að vestan og inn undir Hafrahvamma á þessari leið verður þó línan að liggja nokkuð ofarlega í hálsinum. Þriðji og væntanlega heppilegasti möguleikinn er að fara með síða tengilínu inn Laugarvalladal og þaðan til austurs yfir hálsinn á milli dalsins og Jökulsár á Brú skammt neðanvið Hafrahvamma.

Frá Hafrahvömmum varflogið að Jökulsá á Fjöllum var hugað að línuleið frá Þorlákslindum vestan Vaðöldu inn með Vaðöldu og Dyngjuvatns flogið var með hugsanlegri línuleið meðfram sunnanverðum Dyngjufjöllum og til vesturs sunnan Trölladyngju á þessari leið eru miklir sandar, sem línan lægi um. Eftir að komið var vestur fyrir Trölladyngju var flogið eftir hugsanlegri línuleið til vesturs norðan Tungnafellsjöklus en sunnan Fjórðungsöldu vestur á Sprengisand. Á þessi leið lægi línan um mikla sanda og mela. Eftir að komið var vestur á Sprengisand var fylgt nokkuð línuleið Sprengisandslinu allt að Sigöldu ætlunin hafði verið að fljúga í Eldgjá en vegna eldsneytisskort varð að hætta við þá fyrir-ætlunar.

Frá Sigöldu var flogið að Hrauneyjafossi þaðan var fylgt væntanlegri Hrauneyjafosslinu til vesturs allt vestur á móts við Skjaldbreið. Á leiðinni til Reykjavíkur var skoðuð hugsanleg línuleið frá Skjaldbreið um skarðið vestan Ármannsfells og suðvestur yfir Mosfellsheiði að Geithálsi. Í háskarðinu milli Ármannsfells og Botnssúlna væri athugandi að setja ísingarspenn með kraftmálum. Djúpir skorningar eruí hlíðunum upp í skraðið beggja vegna og hryggir á milli þeirra. Sunnan skarðsins gæti línan legið eftir hjalla vestan Öxarár eða jafnvel enn vestar. Línan lægi sunnan Stíflisdalsvatns og stefndi einnig sunnan Skálafells að Hvalfjarðarlínunni við horn á Mosfellsheiði og fylgi henni síðan að spennistöðinni við Geitháls.

Komið var til Reykjavíkur kl. 19,10.

Leiðréttigar

2. málsgrein, öll

Bls. 146

Frá Hafrahvömmum var flogið að Jökulsá á Fjöllum. Var hugað að línuleið frá Þorlákslindum vestan Vaðöldu milli Vaðöldu og Dyngjuvatns. Flogið var með hugsanlegri línuleið meðfram sunnanverðum Dyngjufjöllum og til vesturs sunnan Trölladyngju. Á þessari leið eru miklir sandar, sem línan lægi um. Eftir að komið var vestur fyrir Trölladyngju var flogið eftir hugsanlegri línuleið til vesturs norðan Tungnafellsjöklus en sunnan Fjórðungsöldu vestur á Sprengisand. Á þessari leið lægi línan um mikla sanda og mela. Eftir að komið var vestur á Sprengisand var fylgt nokkuð línuleið Sprengisandslinu allt að Sigöldu. Ætlunin hafði verið að fljúga í Eldgjá en vegna eldsneytisskorts varð að hætta við þá fyrirætlun.

Raflínunefnd

1984 09 19

Skýrsla um skoðunarferð Raflínu-
nefndar í þyrlu um línuleiðir
frá Þjórsárvæðinu til Reykjavíkur
um Sprengisand í Bárðardal og þaðan
í Fljótsdal og úr Fljótsdal og frá
Jökulsá á Brú á Þjórsárvæðið
hinn 29. júní 1983.
JB/sg

Þátttakendur: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Í áhöfn þyrlunnar TF RÁN, sem farið var með, voru Páll Halldórsson
og Þórhallur Karlsson, flugmenn, og Kristján Jónsson, stýrimaður.

Skoðunarferð Raflínunefndar 29. júní 1983. Lagt var upp frá Reykjavík
kl. 11,05 og flogið austur um Mosfellsheiði með stefnu á Gagnheiði
milli Botnssúlna og Ármannsfells fylgt var hugsanlegri leið frá Geit-
hálsi á Þjórsárvæðið um og ofan ármóta við Tungnaá.

Leið þessi lægi í fyrstu samsíða Brennimelslínu, en greindist frá henni
á hornpunkti á Háamel en lægi þaðan með norðaustlægri stefnu skammt
ofan Brúsastaða og þaðan með stefnu í Gagnheiðarskarð milli Ármannsfells
og Votnssúlna. Upp í skarðið getur veirð um tvær leiir að velja, önnur
er um dalskorning austur undir Ármannsfelli en hin meira miðsvæðis um
hrygg milli gilsskorninga. Úr skarðinu þarf að taka norðaustlægri stefnu
austan Tröllháls að Hrauneyjafosslínu norðvestan Skjaldbreiðar. Þaðan
væri fylgt Hrauneyjafosslínu að sannan allt að Sandafelli við ármót
Þjórsár og Tungnaár. Að undanteknu hákarðinu hjá Gagnheiði virðist
línan á þessari leið vera allvel varin gegn skyjaísingu allt austur undir
Fitjaása en á kafla þar og á Gagnheiði er línan lítt varin til suðurs.
Leið þessi virðist í heild sinni mjög athyglisverð fyrir línulögn frá
Þjórsárvæðinu til Reykjavíkur.

Frá Sandafelli getur línan legið að virkjun við Sultartanga og öðrum
virkjunum þar í grenndinni.

Leiðréttigar

2. málsgrein, öll

Lagt var upp frá Reykjavík kl. 11,05 og flogið austur um Mosfellsheiði með stefnu á
Gagnheiði milli Botnssúlna og Ármannsfells. Fylgt var hugsanlegri leið frá Geithálsi
á Þjórsárvæðið um og ofan ármóta við Tungnaá.

3. málsgrein, 4. lína

og Botnssúlna. Upp í skarðið getur verið um tvær leiðir að velja, önnur

3. málsgrein, 9. lína:

Þjórsár og Tunganaár. Að undanteknu háskarðinu á Gagnheiði virðist

Frá Sandagelli var flogið að Hrauneyjafossi og þaðan fylgt leið væntanlegrar Sprengisandslinu upp austanverðar Þóristungur að þverun við Köldukvísl. Þessi leið virðist nokkuð vel varin gegn skýjaísingu. Frá þverun við Köldukvísl lægi linuleiðin vestan við Kvíslaveitur allt að Háumýrum. Á þessari leið fer land hækkandi og er víða mjög berangurslegt. Frá Háumýrum lægi línuleiðin að vestanverðu Fjórðungsvatni. Frá Fjórðungsvatni virtist góð línuleið austan við Sprengisandsveg í Kiðagilsdrög og þaðan vestan Kiðagilshnjúks í Mjóadalsdrög. Þaðan virðist eðlilegt að línan liggi austan tilí dalnum að Skjálfandafljóti og yfir það að hugsanlegri greinistöð nálægt Stórutungu.

Á kaflanum frá Fjórðungsvatni í Kiðagilsdrög virtist mun snjóléttara á þessari leið en norðan hennar og vestan.

Frá greinistöð við stóru-Tungu er hugsanlegt að leggja linu niður Bárðardal yfir Hellugnúpaskarð og Fnjóskadal um Bíldsárskarð til Akureyrar.

Frá grenipunktinum við Stóru-Tungu lægi línan fyrst til suðurs milli Svartár og Skjálfandafljóts og síðanupp suður á hraun sunnan Suðurár þaðan lægi leiðin um Suðurárbotna með stefnu milli Dyngjufjalla og kollóttu Dyngju, línan sveigði svo til austurs um skarð milli Herðubreiðar og Herðubreidartagla. Áfram lægi línan til austurs yfir Jökulsá og Kreppu við Þorlákslindir.

Frá Suðurárhrauni sunnan Svartárvatns austur undir Kollóttudygju er línuleiðin opin til norðurs á köflum.

Frá Þorlákslindum lægi línan til austurs nálægt Mórauðavatni og sunnan Þríhyrningsvatns og Þríhyrnings og þaðan til austurs yfir Fiskidalsháls og áfram sunnan Eiríksstaðahnefla og yfir Jökulsá nálægt ármótum hennar og Hölnár. Frá ármótum við Hölná lægi leiðin þvert yfir Fljótsdalshéiði í stefnu á Bessastaði í Fljótsdal og þaðan inn dalinn að Fljótsdalsvirkjun.

Frá Þorlákslindum í Fljótsdal virðist línan víðast hvar vera í sémilegu vari fyrir skýjaísingu nema helst á Fiskidalshálsi.

Frá Fljótsdal var flogið að Egilsstöðum en lent var á Hallormsstaðahálsi við mælispennið, sem hafði brotnað vegna ísingar var rætt á staðnum um viðgerð og flutning á því að því búnu var haldið til Egilsstaða.

Frá Egilsstöðum var haldið aftur inn í Fljótsdal. Frá væntanlegri Fljótsdalsvirkjun var fyrst flogið inn dalinn en sveigt til vesturs

upp á Fljotsdalsheiði nálægt Glúmsstaðaseli og þaðan áfram til vesturs norðan Prælaháls og Grjótöldu með stefnu á Kárahnjúka. Frá Kárahnjúkum var flogið til vesturs sunnaí Þríhyrningsfjallgarðs og Gæsavatns um Álfadalsdrög og þaðan vestur yfir Kreppu og Jökulsá með stefnu rétt sunnan við Upptyppinga. Þaðan var flogið í norðvestur sunnan Herðubreiðartagla en norðan Vikrafells uns komið var aftur á fyrrnefnda línuleið milli Dyngjufjalla og Kollóttu dyngju.

Þessi leið sem flogin var er hugsanlegt afbrigði af línuleiðinni milli Fljótsdals og Bárðardals en leiðangursmönnum leist sem þessi syðri leið stæði um flest að baki nyrðri leiðinni um Þorlákslindir, sem áður var lýst og syðri leiðin kæmi varla til greina nema að fljótlega kæmi til virkjun í Jökulsá á Brú við Hafrahvamma. Þessi syðri leið er liklegri til að vera hluti af línuleið milli Fljotsdals og Þjórsárvæðisins er lægi sunnan Dyngjufjalla.

Sníð var nú til baka í átt að Jökulsá uns komið var nálægt Vaðöldu þaðan var haldið til suðurs milli Vaðölduog Dyngjufjalla með stefnu á Trölladyngju og þaðan til vesturs sunnan Trölladyngju lent var við mælispenn vestan til í Dyngjuhálsi. Á sjálfum Dyngjuhálsinum voru 9/10 hlutar landsins huldir undir snjó en autt var við spennið. Lesið var á spennið. Álagið var 600 kg við álestur í suðvestan 3 vindstigum og 10 stiga hita en hámarksálestur var 1800 kg. Mælirinn var stilltur að loknum álestri.

Frá mælispenninu var flogið til norðurs vestan Trölladyngju og virtist land þar mjög opið til norðurs allt til Mývatns. flogið var til austurs norðan Trölladyngju en sunnan Þríhyrnings í því skyni að kanna hugsanlega leið fyrir línu norðan dyngjunnar. Sú leið var einnig mjög opin til norðurs þangað til komið er í var af Dyngjufjöllum.

Með þessu lauk í rauninni skoðunarferðinni því nú flogið beinstu leið til Reykjavíkur.

Leiðangursmönnum virtist sem línuleið til vesturs öðru hvoru megin við Trölladyngju væri margháttuðum vandkvæðum bundin bæði veðurfarslega og byggingarlega og skiptir þar ekki öllu máli hvorumegin við Trölladyngju er farið.

Lent var á Reykjavíkurflugvelli kl. 17.30. Veður í þessari skoðunarferð var með afbrigðum gott.

Leiðréttigar

1. málsgrein, 1. lína:

Bls. 148

Frá Sandafelli var flogið að Hrauneyjafossi og þaðan fylgt leið væntan-

8. málsgrein, öll:

Úr Fljótsdal var flogið að Egilsstöðum en lent var á Hallormsstaðahálsi við mælispennið, sem hafði brotnað vegna ísingar. Var rætt á staðnum um viðgerð og flutning á því. Að því búnu var haldið til Egilsstaða.

Leiðréttigar

Skoðunarferð um línuleið milli Akureyrar og Fljótsdals á kaflanum austan Jökulsár á Fjöllum 25.-27. júlí 1983.

Fylgiskjal 3.13

Bls. 151, öll síðan:

Páttakendur: Jakob Björnsson, Flosi Hrafn Sigurðsson, Gunnar Jónsson
Þorgeir Andrésson (Landsvirkjun)

Lagt var af stað með flugvél til Egilsstaða kl. um 19 og ekið um kvöldið að Skjöldólfss-töðum á Jökuldal og gist þar. Komið að Skjöldólfssstöðum um kl. 23,30 að kvöldi þess 25. júlímánaðar.

Farið var að undirbúa brottför frá Skjöldólfssstöðum þann 26. júlí kl. 6,30 og lagt af stað þaðan kl. 7,47. Ekið upp Efra Jökuldal. Á Efradal var skoðuð ágæt þveruná á Jökulsá á Brú um 2 km neðan Eiríksstaða þar sem há malartunga gengur út að ánni að vestan. Heppilegast væri líklega að hafa þverunina syóst á þessum malarási. Þar gæti spennlengdin verið 7-800 metrar. Vestan Jökulsár væri heppilegasta línuleiðin frá þveruninni yfir fjallsöxl ofan við bæina Brú og Eiríksstaði en þaðan lægi línan vestur yfir Fiskidalsháls.

Ekið var að Vaðbrekku þar sem Aðalsteinn Aðalsteinsson bóndi slóst í förina. Ekið var frá Vaðbrekku yfir Jökulsá á Brú og á Fiskidalsháls. Á Fiskidalshálsi er fremur berangurslegt og línan opin fyrir norðlægum áttum svipað eins og línan milli Kröflu og Fljótsdals er á Grjótgarðshálsi.

Frá Fiskidalshálsi lægi línan til vesturs sunnan Þríhyrnings að suðurenda Þríhyrningsvatns Frá sunnanverðu Þríhyrningsvatni lægi línuleiðin um Ytramynni yfir norðanverðan Dyngjuháls og þaðan sunnanvert við Mórauðavatn með stefnu á Þorlákslindir. Þessi línuleið virðist allgöð.

Gengið var upp í skarðið austan Þorlákslinda og horft til vesturs yfir Kreppu og Jökulsá á Fjöllum. Vandalaust virðist að leggja línuna framhjá lindunum án þess að nokkur umhverfisspjöll verði af henni. Sömuleiðis virðast þveranirnar á Kreppu og Jökulsá vandræðalitlar og línuleiðin þaðan vestur í skarðið milli Herðubreiðar og Herðubreiðar-tagla.

Nú var ekið til suðurs og að Kreppu austan ár á móts við Lónshnjúk. Þaðan var horft til vesturs yfir Kreppu og Jökulsá á hugsanlega línuleið bæði sunnan og norðan Upptyppinga.

Skoðunarferð um línuleið milli Akureyrar og Fljótsdals á kaflanum austan Jökulsár á Fjöllum 25.-27. júlí 1983.

Þáttakendur: Jakob Björnsson, Flosi Hrafn Sigurðsson, Gunnar Jónsson, Þorgeir Andrésson (Landsvirkjun)

Lagt var af stað með flugvél til Egilsstaða kl. um 19 og ekið um kvöldið að Skjöldólfssstöðum á Jökuldal og gist þar. Komið að Skjöldólfssstöðum um kl. 23,30 að kvöldi þess 25. júlímánaðar.

Farið var að undirbúa brottför frá Skjöldólfssstöðum þann 26. júlí kl. 6,30 og lagt af stað þaðan kl. 7,47. Ekið upp Efra Jökuldal. Á Efradal var skoðuð ágæt þverun að Jökulsá á Brú um 2 km neðan Eiríksstaða þar sem há malartugna gengur út að ánni að vestan. Heppilegast væri líklega að hafa þverunina syðst á þessum malarási þar gæti spennlengdin verið 7-800 metrar. Vestan Jökulsá væri heppilegasta línuleiðin frá þveruninni yfir fjallsöxl ofan við bæina Brú og Eiríksstaði en þaðan lægi línan vestur yfir Fiðdalsháls.

Ekið var að Vaðbrekku Aðalsteinn Aðalsteinsson bóndi slóst í förina. Ekið var frá Vaðbrekku yfir Jökulsá á Brú og á Fiskidalsháls. Á Fiskidalshálsi er fremur berangurslegt og línan opin fyrir norðlægum áttum svipəð eins og línan milli Kröflu og Fljótsdals er á Grjótdalshálsi.

Frá Fiskidalshálsi lægi línan til vesturs sunnan Þríhyrnings að suður-enda Þríhyrningsvatns. Frá sunnanverðu Þríhyrningsvatni lægi línuleiðin um Ytra Minni yfir norðanverðan Dynghjuháls og þaðan sunnanvert við Mórauðavatn með stefnu á Þorlákslindir. Þessi línuleið virðist allgóð.

Gengið var upp í skarðið austan Þorlákslinda og horft til vesturs yfir Kreppu og Jökulsá á Fjöllum. Vandalaust virðist að leggja línuma framhjá lindunum án þess að nokkur umhverfisspjöll verði af henni sömuleiðis virðist þveranirnar á Kreppu og Jökulsá vandræða litlar og línuleiðin þaðan vestur í skarðið milli Herðubreiðar og Herðubreiðartagla.

Nú var ekið til suðurs og að Kreppu austan ár á móts við Lónshnjúk. Þaðan var horft til vesturs yfir Kreppu og Jökulsá á hugsanlega línuleið bæði sunnan og norðan Upptyppinga.

Línuleið sunnan Upptyppinga gæti legið hvort heldur sem væri til Akureyrar um skarðið milli Vikrafells og Herðubreiðartagla yfir á fyrri línuleiðina milli Dyngjufjalla og Herðubreiðar eða norðan Vaðöldu og meðfram Dyngju-fjöllum til suðvesturs og síðan vestur öðruhvoru megin við Trölladyngju og vestur á Þjórsárvæðið.

Frá þveruninni á Kreppu á móts við Lónshnjúk lægi línuleiðin sunnan Gæsa-vatns yfir skarð í Hvannstóðsfjöllum austur yfir Sauðárdal og niður með austanverðu Lambafelli að mynni Hafrahvammagljúfra, en á þeim slóðum yrði vantanlega stöðvarhús Hafrahvammavirkjunar.

Í heild sinni virðist þessi syðri línuleið frá Kreppu að Kárahnjúkum nokkuð síðri en línuleiðin frá Þorlákslindum að Eiríksstöðum.

Nú var lokið við að skoða línuleiðina milli Jökulsár á Fjöllum og Jökulsár á Brú var nú ekið að Vaðbrekku og þaðan í náttstað að Skjöldólfssstöðum og komið þangað kl. 24.

Daginn eftir 27. juli var búist til brottferðar um kl. 6,30 en lagt af stað að loknum morgunverði og ekið að Vaðbrekku og þaðan inn Hrafnkelsdal og upp á Fjallkoll og áfram til suðurs uppi hliðar Búrfells en þaðan sveigt til vesturs vestur undir Jökulsá á Brú á móts við mynni Hafrahvammagljúfurs.

Frá mynni Hafrahvammagljúfurs gæti línuleiðin legið til austurs yfir skarðið milli Búrfells og Fjallkolls og þaðan austur yfir Hrafnkelsdal upp úr dalnum gæti líklega línuleið legið norðan Ytra Kálfafells, Grjótoldu og Þrælaháls og þaðan yfir í Fljótsdal nálægt Kleif og síðan út eftir dalnum að Fljóts-dalsvirkjun.

Þetta virðist vera vel fær linuleið þó að hún sé á köflum votlend.

Nyrðri línuleiðin lægi frá þverun norðan Eiríksstaða suðaustur yfir Fljóts-dalsheiði í stefnu á Bessastaði og lægi niður í Fljótsdal í námunda við núverandi línu milli Kröflu og Hryggstekks en sveigði síðan inn dalinn að Fljótsdalsvirkjun.

Til viðbótar þessum línuleiðum, sem að lýst hefur verið hér að framan var lítillega skoðuð leið fyrir línu í efri mörkum Hallorsstaðaskógar milli hans og Hallormsstaðaháls ofan til. Þessi leið er hugsuð fyrir aðra línu er lægi milli Fljótsdalsvirkjunar og Hryggstekks en æskilegt væri að hún lægi ekki sömu leið yfir Hallormsstaðaháls eins og núvernadi lína þar sem að Hallormsstaðaháls hefur sýnt sig að vera mikið ísingarsvæði. Ákveðið var að ræða þessa leiðarhugmynd nánar við skógræktarstjóra.

Að þessari skoðun lokinni var ekið til Egilsstaða og flogið þaðan til Reykjavíkur um kvöldið. Til Reykjavíkur var komið kl. 22,oo.

1984-11-02

GJ/sq

Skoðunarferð um línustæði á Sprengisandi og um línuleiðir
norðan Vatnajökuls, dagana 18/8 - 21/8 1982.

Þáttakendur: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun
Magnús Hallgrímsson, Landsvirkjun
Þórður Ólafsson, Landsvirkjun
Sturla Rögnvaldsson, bifreiðastjóri

Lagt var upp frá Reykjavík kl. um 8,00 og var ekið þaðan um Búrfell að Hrauneyjafossvirkjun og áfram sem leið liggur til Köldukvíslarbrú eða öllu heldur að vaðinu ofan brúarinnar. Frá Hrauneyjafossi að Köldukvíslarbrú virtist gott línustæði suðaustan Kölduvkíslar og fremur skýlt. Þegar komið er nokkuð norður fyrir Kölduvkíslarbrú fer landið hækkandi og verður opnara fyrir vindum og jafnframt verður snjóþyngra. Vegna Kvíslaveitu er eðlilegt að fára væntanlega línu frá því sem áður var fyrirhugað vestur fyrir veituna allt norður fyrir Egvindarkvísl og áfram að hornpunktí austan Háumýra og þaðan með stefnu vestanvert á Vegamótavötn. Á þessari leið var komið við í búðum Landsvirkjunar í þúfuveri og bættust þar í hópinn Þórður Ólafsson og Magnús Hallgrímsson, starfsmenn Landsvirkjunar en þeir hafa í sumar unnið að athugun á þessu línustæði á vegum hennar. Við Vegamótavötn var sveigt til norðurs og ekið yfir Bergvatnskvísl upp í hæðirnar suður af Bleiksmýrardögum um hæð, sem er í 910 m y.s. Þá var ekið eftir drögunum og væntanlegri línuleið allt niður í botn Bleiksmýrardals. Á leiðinni var komið við hjá nýju spenni, sem staðsett er skammt norðaustan við vegamótin þar sem græinast slóðirnar til Laugafells, norður á Hólafjall og suður og austur til Sprengisandsvegar. Leiðangursmönnum fannst ísingarspennið full norðarlega og hefði betur verið komið á hæð 910 m y.s. Veður var gott þar sem ekið var um þennan dag en þegar kom norður í drögin var nokkuð tekið að bregða birtu. Úr dalbotninum var ekið til Laugafells og gisti allir ferðalangarnir þar um nóttina í húsi ferðafélagsins. Þangað var komið í myrkri undir miðnætti.

Í Laugafellsskála fóru menn snemma á fætur fimmtudaginn 19. ágúst eða um kl. 6.30. Eftir morgunverð var haldið þaðan eftir slóðinni, sem liggur austur í Kiðagilsdrög. Daginn áður hafði dvíndandi birta og skyggni nokkuð hamlað athugun á leið línunnar um Bleiksmýrardrögin. Þá hafði heldur ekki gefist tími til að athuga leið er lægi NA frá Vegamótavötnum og fylgdi Sprengisandsleið um daldrag í efstu Kiðagilsdrög en sveigði þaðan um daldrag í Bleiksmýrardrögin. Því var nú brugðið á það ráð að skoða aftur nyrsta hluta línustæðisins um Bleiksmýrardrögin en eftir það var farin sú leið, sem áður er nefnd til suðurs í Kiðagilsdrög og þaðan meðfram Sprengisandsleið suður undir Fjórðungsvatn. Leist mönnum þessi leið heldur vænlegri en sú sem Landsvirkjunarmenn höfðu áður kannað. Á þessum slóðum skildu leiðir við þá Landsvirkjunarmenn. Öll línuleiðin frá Hrauneyjafossi í Bleiksmýrardrögin virðist auðveld til línulagnar.

Í Tómasarhaga var beygt til austurs á Gæsavatnaleið. Skyldi hugað að línustæðum norðan Vatnajökuls og sunnan Trölladyngju. Veður gerðist mjög óhagstætt til þessara athugana, súld og þokuloft, skyggni minnkandi eftir því sem austar dró. Ekið var sem leið liggur yfir kvíslar Skjálfandafljóts og um Gæsavötn á Dyngjuháls. Leiðin var könnuð eftir því sem tök voru á en skyggni var mjög takmarkað og þar á hálsinum var að auki þæfings ófærð af snjó. Snjórinn minnkaði þó þegar kom niður á Urðarhálsinn og skyggni batnaði að sama skapi eftir því sem austar kom og neðar. Á leiðinni var skoðað nýlegt spenn, sem staðsett er í vestanverðum Dyngjuhálsi, SV af Trölladyngju. Opið er til norðurs frá spenninu og staðsetning þess því góð. Því miður hamlaði súld og snjóýringur og lélegt skyggni athugunum á Gæsavatnaleið að Jökulsáraurum. Skyggni fékkst hins vegar nokkuð gott norður í Drekagil en eftir það tók mjög að rökkva. Hugsanleg línuleið á þessum slóðum lægi milli Vaðoldu og Dyngjufjalla og virðist heppilegri línuleið austan Dynjuvatns. Frá Drekagli var ekið með stuttri viðkomu í Herðubreiðarlindum í náttstað í hótel Reynihlíð, en þangað var komið stundu eftir miðnætti.

Eftir morgunverð í Reynihlíð kl. 8,00 föstudaginn 20. ágúst var ekið eftir þjóðveginum vestur til Bárðardals og síðan eftir dalnum austanverðum brúna hjá Halldórsstöðum að Mýri og yfir Mjóadalsá á Sprengisandsveg. Á leiðinni inn Bárðardal huguðu menn að línustæði í dalnum og mögulegum greinipunktum. Frá hugsanlegum greinipunkti í Stóru-Tungu virti: eðlilegt að velja línuleið austan Mjóadalsár inn undir Fiská

en þaðan eru tvær leiðir mögulegar. Önnur lægi yfir Mjóadalsá og fylgdi NV bakka hennar að Ytri-Bótará og svo upp Mjóadal. Hin leiðin lægi upp með Fiská og á vesturbakka Íshólsvatns og þaðan SV yfir hálsinn í Mjóadal í námunda við gömlu reiðleiðina.

Í Fossgilsmosum var áð nokkra stund en eftir það var ekið allt í Kiðagilsdrög jafnframt því sem athuguð var möguleg lega línumnar. Línan lægi vestan við Kiðagilshnjúk og um Kiðagilsdrög og meðfram Sprengisandsleið suður undir Fjórðungsvatn. Á vegamótum í Kiðagilsdrögum var beygt til vesturs inn á slóðina til Laugafells. Nú var enn á ný könnuð möguleg lega línumnar frá vegamótum þessum norður í Bleiksmýrardrög. Komu nú starfsmenn Landsvirkjunar þeir PÓ og MH enn til liðs við nefndarmenn og fóru með þeim norður með Bleiksmýrardrögum að Fremra-Landsuðurgili. Var þar gengið niður í hlíð dalsins og hugað að línuleið eftir dalbotninum. Enn var ekið í Bleiksmýrardrög en þar voru Landsvirkjunarmenn kvaddir. Ekið var suður eftir drögunum og yfir hæðina 910 m y.s. og áfram yfir Bergvatnskvísl suður á Sprengisandsleið. Frá því um morguninn hafði veður verið gott og skyggni sämilegt þar til komið var suður í Bleiksmýrardrög. Nú brá þó til hins verra og lagði þoku yfir þannig að tók fyrir alla útsýn á leiðinni suður undir Fjórðungsvatn. Loks var ekið suður Sprengisandsveg og um Hrauneyjafoss- og Búrfellsvirkjanir til Reykjavíkur. Þar lauk ferðinni kl. 05,00 að morgni þess 21. ágúst.

Fylgiskjal 4

Bréf, skýrslur og greinargerðir varðandi störf Raflínunefndar

<u>FYLGISKJAL 4 BRÉF, SKÝRSLUR OG GREINARGERÐIR VARDANDI STÖRF RAFLÍNUNEFNDAR</u>		<u>Bls.</u>
4.1	Minnisblað til iðnaðarráðherra um Raflínunefnd	161
4.2	Bréf Iðnaðarráðuneytis til Raflínunefndar dags. 20.apríl 1979	165
4.3	Bréf Iðnaðarráðuneytis til Raflínunefndar dags. 19.maí 1983	167
4.4	Bréf Raflínunefndar til Þorleifs Einarsonar dags. 1979 05.16	169
4.5	Bréf Þorleifs Einarssonar til Raflínunefndar dags. 4.júní 1979	171
4.6	Bréf Raflínunefndar til Rafmagnsveitna ríkisins dags. 1981 11.05.	173
4.7	Bréf Raflínunefndar til Rafmagnsveitna ríkisins dags. 1979 01.08.	175
4.8	Bréf Raflínunefndar til Rafmagnsveitna ríkisins dags. 1979 07.02.	177
4.9	Bréf Raflínunefndar til Rafmagnsveitna ríkisins dags. 1980 02.18.	179
4.10	Könnunarferð um Kolbeinsdal og Heljardal	183
4.11	Könnunarferðir um Hörgárdalsheiði 1980 og 1981	189
4.12	Ferð um Kiðaskarð og nálægar slóðir	193
4.13	Greinargerð um vinda ísingu o.fl. á fyrirhuguðu raflínustæði milli Eyjafjarðar og Blöndudals	195
4.14	Bréf Rafmagnsveitna ríkisins til Raflínunefndar dags. 30.07 1980.	203
4.15	Greinarkorn um vindasama staði á vesturströnd Eyjafjarðar innan Dalvíkur	205
4.16	Bréf Línuhönnunar hf. til Raflínunefndar dags. 13.12. 1979	213
4.17	Bréf Raflínunefndar til Rafmagnsveitnaríkisins dags. 1978 06.30.	215
4.18	Bréf Rafmagnsveitna ríkisins til Raflínunefndar dags. 05.05 1982	217
4.19	Bréf Rafmagnsveitna ríkisins til Raflínunefndar dags. 20.04 1982	219
4.20	Bréf Rafmagnsveitna ríkisins til Raflínunefndar dags. 18.11. 1982	221
4.21	Sandbúðir, rannsóknarstöð frá 16/9 1973 - 10/8 1978	223
4.22	Ísingarmælistærðir	227

Raflinunefnd

1979-02-07

Minnisblað til Iðnaðarráðherra
um Raflinunefnd
AO/FHS/JB

1. Skipun og verksvið Raflinunefndar

Raflinunefnd var skipuð af Iðnaðarráðuneytinu í júlí 1972. Í henni eiga nú sæti:

Flosi Hrafn Sigurðsson, veðurfræðingur

Guðjón Guðmundsson, rekstrarstjóri

Jakob Björnsson, orkumálastjóri

Agnar Olsen, deildarverkfræðingur¹⁾

Nefndin vann í fyrstu eingöngu að undirbúningi háspennulínu milli Norðurlands og Suðurlands og starfaði þá undir nafninu "Vinnuhópur um háspennulínu milli Norður- og Suðurlands". Með bréf Iðnaðarráðuneytisins dags.

17. des. 1973, sem stílað er á "Raflinunefnd", voru nefndinni falin ný verkefni, og frá og með þeim tíma hefur hún starfað undir nafninu "Raflinunefnd". Hin nýju verkefni voru þessi:

1. Að kanna aðstæður til raflínulagna frá Akureyri um Kröflusvæði og Egilsstaði til Hafnar í Hornafirði.
2. Að kanna aðstæður til línulagna er tengi Snæfellsnes og Vestfirði við aðallínukerfi landsins.

Nefndin hefur litið svo á, að enda þótt tenging sé komin á með Byggðalínu milli Norður- og Suðurlands sé hlutverki hennar varðandi línulögн yfir hálendið ekki þar með lokið, því að væntanlega verður lögð lína þar síðar. Hún hefur því haldið áfram athugunum á línuleið yfir Sprengisand.

Þar eð línur þær, sem taldar eru í skipunarbréfum nefndarinnar mynda meginhlutann í væntanlegu landskerfi til raforkuflutnings hefur nefndin talið það óhjákvæmilegt að huga í störfum sínum nokkuð að gerð sliks kerfis í heild til þess að geta tengt hin einstöku línuverkefni sín saman á eðlilegan hátt.

1) Agnar Olsen hóf störf í nefndinni 2. maí 1978.

Fram til þess tíma hafði Tryggvi Sigurbjarnarson verkfræðingur starfað í nefndinni.

2. Framvinduskýrslur um störf nefndarinnar

Gerð hefur verið grein fyrir fyrri störfum nefndarinnar í þremur framvinduskýrslum. Fjallar hin fyrsta um tímabilið júlí 1972 - maí 1973. Önnur framvinduskýrslan nær yfir tímabilið júní 1973 - maí 1975, og sú þriðja yfir tímabilið júní 1975 til okt. 1977.

3. Stutt yfirlit yfir viðfangsefni nefndarinnar til þessa.

Gerðar hafa verið tillögur um leiðaval og álagsforsendur fyrir eftir-taldar 132 kV háspennulinur:

Brennimelur-Vatnshamrar
Vatnshamrar-Varmahlíð
Akureyri-Krafla
Krafla-Bessastaðaá
Bessastaðaá-Hryggstekkur
Hryggstekkur-Djúpivogur
Hrútatunga-Króksfjarðarnes
Króksfjarðarnes-Mjólká
Mjólká-Gemlufall

Í undirbúningi er tillöguggerð um línuma

Djúpivogur-Höfn

og unnið er að athugunum á
linu yfir Sprengisand.

Þá hefur nefndin gert nokkrar frumathuganir á hugsanlegri 132 kV línu Sigalda-Höfn í Hornafirði, og í samráði við Rafmagnsveitir ríkisins, á slikum línum um Suðurland, t.d. Hveragerði-Selfoss-Hella-Hvolsvöllur-Vík í Mýrdal.

Raflínunefnd hefur að beiðni Landsvirkjunar fjallað lítið eitt um 220 kV línu Landsvirkjunar Geitháls-Grundartagi og hugsanlega línu-leið Hrauneyjafoss-Hvalfjörður, en línum Landsvirkjunar loka megin-orkuflutningshring þeim, sem nefndin hefur verið að vinna að.

Nefndin hefur safnað upplýsingum um ísingu á loftlinum og unnið að því að koma á traustari athugun og skráningu ísingartilfella í framtíðinni. Samdar hafa verið leiðbeiningar um ísingarathuganir og gerð eyðublöð, sem dreift hefur verið til starfsmanna rafveitna.

Vegna þess hve vindhraði og ísing eru ráðandi þettir við hönnun há-spennulínu beitti nefndin sér fyrir því að starfrækt var veðurstöð á Nýjabærarfjalli sunnan Eyjafjarðar 1972-73 (Nýibær) og á Sprengisandi norðan Fjórðungsvatns 1973-78 (Sandbúðir). Auk þess hefur hún beitt sér fyrir því að settar væru upp tilraunalínur búnar kraftmálum á allmögum stöðum þar sem væntanlegar línur liggja um fjalllendi. Ennfremur hefur verið leitað eftir upplýsingum frá bændum í grennd við ráðgerðar línuleiðir; og frá Rafmagnsveitum ríkisins og öðrum rafveitum; Pósti og síma og fleiri aðilum um ísingu á mannvirkjum þeirra og bilanir á þeim.

Nefndin hefur kynnt Pósti og síma, Vegagerð ríkisins og Samstarfs-nefnd Iðnaðarráðuneytisins og Náttúruverndarráðs um orkumál (SINO) línuleiðir þær, sem hún hefur fjallað um og leitað álits og upplýsinga um vandkvæði, sem þeim kynni að vera samfara.

4. Verkefni Raflínunefndar nú og hér eftir.

Raflínunefnd hefur gert tillögur um hönnunarforsendur fyrir allar þær linur, sem talðar eru í erindisbréfum hennar, með þremur undantekningum:

Lína Djúpivogur-Höfn í Hornafirði
Tenging Snæfellsness
Sprengisandslína.

Nefndin væntir þess að hafa tilbúnar tillögur um línu milli Djúpavogs og Hafnar áður en langt um liður. Hún hefur hins vegar látið tengingu Snæfellsness og Sprengisandslinu mæta afgangi í störfum sínum sökum þess, að þær hafa ekki verið aðkallandi. Allmikill undirbúningur hefur þó verið unninn að Sprengisandslinu.

Augljóst er að framundan eru mörg verkefni í lagningu meginflutningslína, til viðbótar þeim, sem taldar eru í erindisbréfum nefndarinnar. Er alls ekki of snemmt að fara að huga að þeim. Reynsla nefndarinnar sýnir, að undirbúningstími vill oft verða of stuttur. Hún telur því koma til athugunar að fela henni til viðbótar núverandi verkefnum viðfangsefni þau sem hér eru talin. Tvö þeirra (1 og 3) hefur nefndin raunar þegar fjallað nokkuð um.

1. Að gera tillögur um línuleið og hönnunarforsendur fyrir línu frá Höfn í Hornafirði vestur með suðurströndinni að Kirkju-bæjarklaustri og þaðan um Fjallabaksveg nyrðri að Sigöldu og frá Klaustri vestur Mýrdalssand, um Vík og Hvolsvöll að Selfossi og Hveragerði.
2. Frumathugun á leiðum fyrir meginflutningslinur með 132 kV spennu og hærri sem líklegt er að lagðar verði næstu 1-2 áratugi.
3. Að skipuleggja almenna söfnun upplýsinga hér á landi um vindhraða og isingu. Sjálf framkvæmd söfnunarinnar, varðveisla gagna og úrvinnsla verði falin Orkustofnun, sem safnaði gögnum þessum frá rafveitum og virkjunarfyrirtækjum og öðrum, auk hugsanlegra eigin athugana.
4. Að vera linubyggjendum til ráðuneytis um val á leiðum og ákvörðun á hönnunarforsendum fyrir mikilvægar flutnings- og dreifilínur innan einstakra landshluta, eftir því sem þeir kunna að óska slikrar ráðgjafar.

IÐNAÐARRÁÐUNEYTIÐ
ARNARHVOLOI, REYKJAVÍK

Raflinunefnd
hr. formaður Jakob Björnsson
Orkustofnun
Laugavegi 116
105 REYKJAVÍK

TILV. RÁÐUNEYTIS

DAGS.

I/541

20. apríl 1979

I minnisblaði Raflinunefndar til iðnaðarráðherra, dags. 7. febrúar s.l. er m.a. tekið fram, að framundan séu mörg verkefni í lagningu meginflutningslína, til viðbótar þeim, sem taldar eru í erindisbréfum nefndarinnar og sé alls ekki of snemmt að fara að huga að þeim. Telur nefndin koma til athugunar að henni sé falið til viðbótar núverandi verkefnum, eftirtalin verkefni:

1. Að gera tillögur um línuleið og hönnunarforsendur fyrir línu frá Höfn í Hornafirði vestur með suðurströndinni að Kirkjubæjarklaustri og þaðan um Fjallabaksveg nyrðri að Sigöldu og frá Klaustri vestur Mýrdalssand, um Vík og Hvolsvöll að Selfossi og Hveragerði.
2. Frumathugun á leiðum fyrir meginflutningslinur með 132 kV spennu og hærri sem líklegt er að lagðar verði næstu 1-2 áratugi.
3. Að skipuleggja almenna söfnun upplýsinga hér á landi í samvinnu við Veðurstofu Íslands um vindhraða og ísingi. Sjálf framkvæmd söfnunarinnar, varðveisla gagna og úrvinnsla verði í samvinnu við Veðurstofuna fálin Orkustofnun, sem safnaði gögnum frá rafveitum og virkjunarfyrirtækjum og öðrum, auk hugsanlegra eigin athugana.
4. Að vera línubyggendum til ráðuneytis um val á leiðum og ákvörðun á hönnunarforsendum fyrir mikilvægar flutnings- og dreifilínur innan einstakra landshluta, eftir því sem þeir kunna að óska slikrar ráðgjafar.

Verkefnin í tl. 1 og 3 hefur nefndin þegar fjallað nokkuð um.

Ráðuneytið fellst á tillögur nefndarinnar og felur henni, til viðbótar þeim verkefnum, sem hún þegar hefur, framangreind verkefni eins og nefndin leggur til.

F. h. r.

Jakob Björnsson

IÐNAÐARRÁÐUNEYTIÐ
ARNARHVOLOI, REYKJAVÍK

Orkustofnun
Grensásvegi 9

108 REYKJAVÍK

TILV. RÁÐUNEYTIS

DAGS.

I/031.0

19. maí 1983

Með bréfi ráðuneytisins, dags. 19. júni 1972, var skipuð nefnd til að starfa að rannsókn á línustæðum fyrir háspennulinur um öræfi Íslands, einkum með tilliti til ísingarhættu.

Í nefndinni eru:

Jakob Björnsson, orkumálastjóri, Kúrlandi 12, Reykjavík.
Gegnir hann formennsku í nefndinni.

Flosi Hrafn Sigurðsson, veðurfræðingur, Drápuhlíð 39,
Reykjavík.

Guðjón Guðmundsson, skrifstofustjóri, Barmahlíð 6,
Reykjavík.

Agnar Olsen, verkfræðingur, Móaflöti 35, Reykjavík.

Nefndin hefur skilað áfangaskýrslum til ráðuneytisins og verið árlega úrskurðuð þóknun fyrir störf sín.

Nefndin hefur á umliðnum árum verið tiunduð með nefndum ráðuneytisins til einstakra afmarkaðra tímabundinna verkefna.

Rétt þykir vegna eðlis þess ætlunarverks, sem hér um ræðir, að það færist af vettvangi ráðuneytisins sem slikt og er umrætt verkefni og nefnd hér með staðsett á Orkustofnun sem og annar kostnaður lútandi þessu.

Tekið skal fram, að áfangaþóknum Raflínunefndar fyrir árið 1982 verður þó greidd af ráðuneytinu.

Hjálmar Ermansson
Haukur Þorláksson

Afrit:

Jakob Björnsson
Orkumálastjóri.

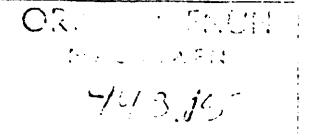
ORKUSTOFNUN

Dags.

Tilv. vor

1979-05-16
Dags.JB/sq
Tilv. yðar

Porleifur Einarsson, jarðfræðingur
 Churchill College
 Cambridge
 England

Varðar: Linuleið Sigalda-Klaustur-Höfn

Kæri Porleifur,

Raflinunefnd sendir þér hjálagt uppdrætti af linuleið fyrirhugaðrar 132 kV háspennulinu milli Hafnar í Hornafirði og Sigöldu. Þið Birgir Jónsson, jarðfræðingur á Orkustofnun, hafið áður rætt þessa linuleið. Hafði Birgir meðferðis ýmsar athugasemdir frá þér í skoðunarferð, sem Raflinunefnd fór um þessa leið í fyrrasumar. Í þeirri ferð var sú lega ákveðin, sem kortin sýna, og minnir mig að flestallar þínar athugasemdir væru teknar til greina.

Það eru vinsamleg tilmæli Raflinunefndar til þín, að þú punktir niður athugasemdir við þá leið sem hér sýnd - ef þú hefur enn einhverjar-, og sendir henni þær hið fyrsta. Þessi lína er e.t.v. nær framkvæmd en áður var gert ráð fyrir.

Þú gerðir á sínum tíma þá athugasemd að æskilegt væri að línan væri færð eins langt frá Keldunúp og unnt væri. Þetta var athugað ittarlega í ferðinni. Niðurstaðan varð, að vegna Breiðbalakvíslar treystist nefndin ekki til að leggja annað til en að línan liggi norðan kvíslarinnar.

Eins og uppdrátturinn sýnir liggur línan yfir Brunahraun vel sunnan við Orrustuhól. Gert er ráð fyrir að lögð verði snyrtileg slóð yfir hraunið meðfram línumanni. Línan er það langt sunnan vegar að slóðin mun ekki sjást frá honum. Athugað var, að krækja með línumuna alveg suður fyrir hraunið, en það var talið illgerlegt, að höfðu samráði við heimamenn, vegna bleytu.

Gert er ráð fyrir að fara yfir Núpsvötn og Sandgígjukvísl örskammt sunnan við brýrnar. Þaðan fjarlægist línan veginn og liggur í stefnu skammt norðan við Hof í Öræfum, eins og kortið sýnir.

Við Breiðabólsstað og Hala í Suðursveit liggur línan upp fyrir veg vestan bæjanna, uppendir fjallið, og síðan undir því, en fer þó rétt niður fyrir veginn áður en Breiðabólsstaðalóni sleppir. Þetta er eini möguleikinn vegna síma og sveitaraflínu á þessum slóðum.

Við Hestgerðislón liggur línan undir fjalllinu, milli þess og lónsins, og þar er ekki mikil svigrúm til að færa hana til, vegna landþrengsla, síma og sveitaraflínu. Nefndin kannadi möguleika á að sléppa alveg framhjá þessum þrengslum með því að leggja línumuna yfir Borgarhafnarheiði, en hvarf frá þeirri leið eftir skoðun, vegna margra ástæðna.

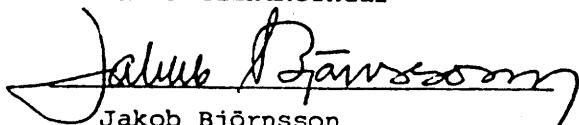
Frá Kolgrímu í Suðursveit liggur línan norðan við klettarana sem eru norðan végar, þannig að hún sést ekki frá veginum, og þaðan í beina stefnu sunnan við Viðborðssel, um það bil miðja vega milli végar og Fláajökuls. Þetta er mun betra línustæði en sunnan végar, þurrara og minna um ræktað land. Að vandlega athuguðu máli teljum við, að þessi leið sé einnig æskilegri frá útlitssjónarmiði en leið sunnan végar, þar er línan mun þarna ekki skyggja á jökulinn frá veginum séð vegna fjarlægðar og nánast hverfa í landslagið, en aftur á móti bera við haf og himinn sunnan végar. Yfir Hornafjarðarfljót er farið rétt sunnan við brúna og yfir undir fjöllin austan fljóts, og þaðan meðfram fjöllum, austan végar, að spennistöð i námunda við Lambhóla sunnan Bergár. Þessi leið var valin að rækilega athuguðu máli eftir að nefndin hafði rætt við heimamenn á Höfn, ȝynnt sér landþrengsli í Nesjum, tekið tillit til flugvallarins þar og athugað reynsluna af núverandi línu frá Smyru til Hafnar, yfir Hornafjarðarfljót.

Um linuleiðina milli Klausturs og Sigöldu er það helst að segja, að í skoðunarferðinni var leiðin færð nokkuð til norðausturs, frá upphaflegri ráðagerð, þannig að hún sneiðir nú vel framhjá Fagrafossi. Yfir Skaftá var leiðin valin m.a. með tilliti til Skaftárhlaupa. Framhjá Eldgjá er leiðin óbreytt frá því sem Birgir sýndi þér, en norðar er breyting gerð frá upphaflegum hugmyndum þar eða ekki þótti við skoðun ráðlegt að leggja línum norðan Grænafjalls. Í þess stað var fundin leið yfir Jökuldali ofarlega, sunnan Grænafjalls og vestan Grænalóns að þverunarstað við Tungnaá undir Snjóöldu. Yfir Jökuldalina er línan strengd í einu spenni og ber þannig mjög lítið á henni frá slóðinni. Yfir Tungnaá er farið aftur ofarlega við Svartakrók og þaðan meðfram ánni, hjá Vesturbjöllum og svo beint í Sigöldu. Til greina kom að fara aftur yfir Tungnaá neðan Hófsvaðs, bak við Vesturbjalla og enn yfir ána nálægt Hnubbafossum. Horfið var frá þessari leið vegna erfiðleika við eftirlitsferðir meðfram línumni á snjóbíl að vetri og ferðir til að finna bilanir, þar eð Tungnaá er alltaf opin neðan Veiðivatna. Auk þess er óæskilegt að þvera ána mjög oft.

Gert er ráð fyrir að mæla þessa leið í sumar og hefst það verk bráðlega. Af þeim sökum væri nefndinni kærkomis að heyra frá þér hið allra fyrsa. Áður en mæling hefst verður leiðin borin undir Náttúruverndarráð, og þá er mikilvægt að þín umsögn liggi fyrir.

Með bestu kveðjum,

f.h. Raflínunefndar

Jakob Björnsson

Afrít: Náttúruverndarráð

Cambridge, 4. júní 1979.

Jakob Björnsson, orkumálastjóri
Orkustofnun
Laugavegi 116
Reykjavík
Iceland

Varðar: Línuleið Sigalda - Klaustur - Höfn.

Kæri Jakob.

Bestu pakkir fyrir bréf frá 16.5.79 og kortin varðandi fyrirhugaða háspennulínu frá Sigöldu um Kirkjubæjarklaustur til Hafnar í Hornafirði frá ykkur í Raflínunefnd. Mér sýnist línustæðið vel valið og að umhverfissjónarmiða hafi verið gætt svo sem kostur er. Þó vildi ég fá tækifæri til að líta á legu línunnar áður en það verður endanlega ákveðið á eftirtoldum stöðum: Klaustur-Keldunúpur, Núpsstaður-Lómagnúpur, Hestgerði, Viðborð og við Þveit í Nesjum. Ég treysti mér ekki til að taka afstöðu til legu línunnar á þessum stöðum eftir minni og kortum. Þetta ætti vart að valda töfum við mælingar en ég kem heim 30. júní. Að öðru leyti er ég samþykkur ykkat tillögum um legu háspennulínunnar milli Sigöldu og Hafnar í Hornafirði.

Etlast er til að jarðraski við mælingar og uppsetningu línunnar verði haldið í lágmarki og að lagfæring á óhjákvæmi-legu jarðraski fari fram svo fljótt sem kostur er eftir að vinnu við sjálfa línulögninga lýkur.

Með bestu kveðjum
þorleifur Einarsson
Þorleifur Einarsson

Afrít sent Náttúruverndarráði.

1981 11 05

JB/sg

Rafmagnsveitur ríkisins
Laugavegi 116
105 Reykjavík

Linuleið Brennimelur-Vatnshamrar

Hjálagt sendir Raflinunefnd tillögu sína um legu á nýrri 132 kv línu milli Brennimels og Vatnshamra. Nýja línan er hugsuð í meginatriðum samhliða núverandi línu, nema á sunnanverðum Skarðsheiðarvegi, þar sem hún liggur niður Leirárdal, en ekki samhliða eldri línumni, sem liggur austar á þeim kafla.

Dess er óskað að Rafmagnsveiturnar geri nefndinni aðvart hið fyrsta ef þær telja nauðsynlegt eða eskilegt að víkja línumni eitthvað sem heitir frá þessari leið, t.d. vegna viðræðna við landeigendur; jarðvegs eða af öðrum slikum ástæðum.

Raflinunefnd hefur grófskoðað linuleiðina, en hins vegar ekki kannað landamerki jarða meðfram henni, né heldur jarðveg.

Að fengnum upplýsingum um hugsanlega tilfærslu mun nefndin senda tillögur sínar um álagsforsendur.

Virðingarfyllst,

f.h. Raflinunefndar

Jakob Björnsson

1979 01 08

JB/sg

Rafmagnsveitur ríkisins
Laugavegi 116
Reykjavík

Varðar: Framtíðartengingu Snæfellsness
við 132 kV landskerfið

Eitt af þeim verkefnum, sem talin eru í skipunarbréfi Iónaðarráðuneytisins til Raflínunefndar er að athuga tengingu Snæfellsness við landskerfið. Um sama leyti og bréfið var skrifad unnu Rafmagnsveitur ríkisins að langingu 66 kV línumnar frá Vatnshömrum að Vegamótum. Nefndin hefur því litið svo á að sú tenging, sem um ræðir í skipunarbréfinu sé framtíðartenging Snæfellsness við 132 kV landskerfið. Umrædd 66 kV lina leyfti hins vegar vanda þessa landshluta í bili.

Nefndin býr sig nú undir að sinna þessu verkefni, sem hún hefur látið biða meðan önnur og meira aðkallandi verk kölluðu að. Hefur hún rætt nokkuð hugsanlegar leiðir til að tengja Snæfellsnes nánar við meginflutningskerfið en nú er. Sú leið, sem nefndin hefur einkum staðnæmst við er eftirfarandi:

Núverandi 66 kV lina frá Vatnshömrum að Vegamótum verði ef kleyft er umbyggð fyrir 132 kV spennu á kaflanum Vatnshamrar-Hoffjardará. Á þeim slóðum verði sett 132/66 kV aðveitustöð fyrir Snæfellsnes. Frá henni lággji síðan núverandi 66 kV lina að Vegamótum, sem má tvöfalta síðar er flutningsþörf krefur. Frá aðveitustöðinni yrði svo lögð 132 kV lina norður Heydal, um Skógarströnd og í aðveitustöðina við Glerárskóga.

Með þessari tilhögum vinnst það að óflug tenging Snæfellsness við landskerfið er tryggð, jafnframt því sem 132 kV kerfið er mjög eftir á kaflanum Vatnshamrar- Hrútatunga, en athuganir sýna að kaflinn Brennimelur-Hrútatunga getur orðið flöskuháls í landskerfinu. Með því að tvöfalta línuma Brennimelur-Vatnshamrar ryður þessi lausn á tengingu Snæfellsness þeim flöskuhálsi úr vegi.

Af þessu tilefni vill Raflínunefnd óska eftir samvinnu við Rafmagnsveitur ríkisins við að kanna möguleika á að hækka spennuna á framan-greindum línu kafla úr 66 í 132 kV og styrkja hana jafnframt svo að hún standist væntanlegar hönnunarþrsendur nefndarinnar með þeim vir-gildileika, sem yfirleitt er notaður í 132 kV kerfinu.

Virðingarfyllst,

f.h. Raflínunefndar

Jakob Björnsson

1979 07 02

JB/sg

Rafmagnsveitur ríkisins
Laugavegi 118
Reykjavík

Varðar: Tengingu Snæfellsness við
132 kV landskerfið

Visað er til bréfs Raflínunefndar til Rafmagnsveitnanna varðandi þetta mál frá 1979 01 08.

Raflínunefnd leyfir sér hér með að óska eftir að Rafmagnsveitur ríkisins láti nefndinni í té álitsgerð ásamt lauslegri kostnaðaráætlun um hækjun spennu úr 66 í 132 kV á línu kaflanum Vatnshamrar-Haffjarðará og umbyggingu 66 kV línumnar á þeim kafla með 185 mm^2 vir að koparigildi, samskonar og í Norðurlínu, miðað við að línan standist eftirtaldar álagsskröfur:

Hámarks vindhraði án ísingar	48 m/s
Hámarksísing í logni	12 cm
Vindur samfara ísingu	34 m/s
Samsvarandi ísing (með vindí)	7 cm

Aðrar forsendur þær sömu og fyrir Norðurlínu.

Í áætluninni má reikna mmeð að við framkvæmd þessa geti umraedd lína verið spennulaus að staðaldri allan þann tíma sem umbygging tekur, þar eð áður hefði verið lögð 132 kV lína frá Glerárskóum að Haffjarðará, og Snæfellsnes tengt henni.

Virðingarfyllst,
f.h. Raflínunefndar

Jakob Björnsson

1980-02-18

JB/sg

Rafmagnsveitir ríkisins
Laugavegi 118
105 Reykjavík

Varðar: Framtíðartengingu Snæfellsness við landskerfið og styrking þess á Vesturlandi.

Meðal verkefna, sem Iðnaðarráðuneytið fól Raflínunefnd var að gera tillögur um framtíðartengingu Snæfellsness við 132 kV landskerfið.

Nefndinni er ljóst, að í framtíðinni þarf að styrkja 132 kV kerfið á Vesturlandi frá því sem nú er, vegna orkuflutnings til Vestfjarða og Norðurlands.

Ljóst er að þetta tvennt, framtíðartenging Snæfellsness og styrking landskerfisins á Vesturlandi, er samtvinnad, og verður að skoðast í samhengi.

Nefndin fór í skoðunarferð 16.-17. ágúst 1979 og kannaði ýmsar leiðir í þessu sambandi. Til þess að velja á milli þeirra þarf m.a. að bera saman kostnað við tengingu Snæfellsness + styrkingu landskerfisins á Vesturlandi. Nefndin vill hér með fara þess á leit vð Rafmagnsveitir ríkisins að þær hjálpi henni vð slikan kostnaðarsamanburð. Tilgangurinn er að fækka þeim leiðum sem skoða þarf nánar.

Hjálagt fylgja yfirlit yfir þá kostnaðarliði og línu kafla sem ganga þurfa inn í slikan samanburð. Auk nýrra 132 og 66 kV lína fela sumar leiðirnar í sér umbyggingu á hluta af núverandi 66 kV línu Vatnshamrar-Vegamót fyrir 132 kV spennu, og þarf að áætla kostnað við slika umbyggingu.

Óskað er heildarkostnaðar við línum + úttök og spennistöðvar eftir hverri leið um sig.

Tekið skal fram, að í öllum leiðum er gert ráð fyrir að Snæfellsnes verði tengt 132 kV kerfinu um tvær 66 kV línum, þannig að aðflutningur sé tryggður þótt önnur þeirra slitni.

Hjálagt sendist Rafmagnsveitum einnig skýrsla nefndarinnar um áður- nefnda skoðunarferð, ásamt kortum þar sem leiðir eru sýndar, aðrar en leið 1 og 2. Leið 1 liggur um Holtavörðuheiði og 2 um Bröttubrekku.

Virðingarfyllst,
f.h. Raflínunefndar

Raflinuneind

1979 10 26

Framtíðartenging Snæfellsness
við landskerfið og styrking
þess á Vesturlandi
Liðir í kostnaðarsamanburði

Varðandi línulengdir í hinum mismunandi kostum, sjá "Framtíðartenging Snæfellsness við landskerfið og styrking þess á Vesturlandi. Yfirlit yfir línulengdir" frá 1979 10 26.

Leiðir 1, 2 og 3:

132 kV úttak í Vatnshömrum

132 kV úttak í Glerárskóginum

132/66 kV spennistöð í Glerárskóginum, með einu 66 kV úttaki

Leiðir 4, 5, 6, 7 og 8:

132 kV úttak í Vatnshömrum

132 kV úttak í Glerárskóginum

132/66 kV spennistöð (á mismunandi stöðum, eftir leið)

með tveimur 66 kV úttökum.

Raflínunefn

1979 10 26

Framtíðartenging Snæfellsness
við landskerfið, og styrking
bess á Vesturlandi
Yfirlit yfir linulengdir

Leiðir	132 kV nýlögn	132 kV umbygging úr 66 kV	66 kV linur
1. Vatnshamrar - Hrútatunga, Holtav.h.	77	-	72,0
2. Vatnshamrar - Glerársk., Brattabré.	(80)	-	72,0
3. " " , Langav.d.	78	-	72,0
4. Glerárskógar-Raftás spst.	65,0	24,5	33,0
5. Glerárskógar-Fiskilækur spst.	62,0	30,0	27,5
6. Glerárskógar-Hítará, spst.	66,0	33,0	25,0
7. Glerárskógar-Kaldá spst.	63,0	37,0	21,0
8. Glerárskógar-Haffjarðará spst.	62,5	46,0	11,5

Leiðarlýsing

Um aldir lá fjölfarin leið milli byggarlaga um Heljardalsheiði. Til eru lýsingar af þessari leið, þar sem gerð er grein fyrir landslagi, örnefnum og því hvar lágu götur þeirra er foru gangandi eða ríðandi milli efstu bæja á Kolbeinsdal og Svarfaðardal. Hér verður leiðinni lýst stuttlega og þá fremur með tilliti til ísa og snjóálagaga eða þess hvar hættur eru helst af snjóflóðum, vatnavöxtum eða skriðuföllum. Jafnframt verður reynt að gera grein fyrir því hverjir möguleikar eru á að komast um landið á vélknúnum farartækjum til eftirlits eða annarra verka.

Þegar farið var úr Skagafirði lá þjóðleiðin frá Skriðulandi í Kolbeinsdal inn dalinn, upp Heljarbrekkur og samnefndan dal á Heljardalsheiði, en af henni niður í Svarfaðardal.

Um Kolbeinsdal, Heljarbrekkur og neðri hluta Heljardals er tiltölulega greiðfært, en eftir það verður landið brattara og erfiðara yfirferðar um hríð, uns hallar af heiðinni til byggða í Eyjafirði. Þegar þetta er haft í huga er ekki eðlilegt að skipta leiðinni í þrjá áfanga, þegar henni er lýst. Þeir eru, úr Kolbeinsdal í Heljarbrekkur, Heljardalur og loks um Heljardalsheiði til Svarfaðards.

Úr Kolbeinsdal í Heljarbrekkur

Kolbeinsdalur liggur samhliða Hjaltadal, norðan hans og skerst þar inn í hálendið milli Skagafjarðar og Eyjafjarðar. Sunnan að dalnum liggja fyrst Ásinn um 299 m hárr en síðan áfram til austurs fjallið Elliði, sem verður hæst um 890 m y.s. Milli þeirra er lægð, sem kölluð er Hálsagróf, um hana liggur slóð úr Hjaltadal yfir í Kolbeinsdal. Ásinn er lágreistur og aflíðandi en öðru máli gegnir um Elliða. Hann hækkar til austurs og snýr fyrst snarbröttum hamrabeltum og hlíðum að Kolbeinsdal. Þarna eru hamrabeltin ókleif og samfelld, en hlíðarnar jafnar og lítt skornar (myndir 1, 2 og 3). Verður ekki séð að úr þeim sé veruleg hætta á snjóflóðum eða skriðuföllum, enda mun aðal snjóáátt á þessum slóðum vera af austri eða norðaustri. Alla vega virðast fáar skriður hafa runnið á þessu svæði. Þar sem fjallið rís hæst sveigir það til suðurs, svo og dalurinn. Þar heitir í fyrstu Almenningsháls en sunnar er Ármannsfell og mynda þessi fjöll SV hlíðar Kolbeinsdals. Norðan að dalnum liggja hins vegar Hnjúkar eða Kolbeinsdalshnjúkar. Hlíðarnar eru brattar en ofan þeirra er fjallið skorið af giljum og í því eru víða skálar þeim megin, sem snýr að dalnum. Úr hverjum gilkjafti gengur aurskriða niður á jafnlendið, en gilin eru hið efra girt tröllslegum hamrabeltum (mynd 4). Allt er þetta fjall með þeim svip að líklega má telja að snjóflóð falli úr því síðari hluta vetrar og er þá haft í huga að oftast falla þau efst úr lóðréttum og reglulegum hlíðum eða úr giljum og skálum hlémegin í fjöllum. Skálar þessar og skorningar fyllast sennilega oft af snjó og er því ekki ólíklegt að úr þeim geti víða fallið snjóflóð, þegar svo háttar veðurfari og snjóalögum. Þess skal þó getið að alls staðar þarna í dalnum er undirlendið vítt, milli fjallsins og árinnar, Kolbeinsdalsár, sem liðast niður eftir honum. Sennilega er því oftast farinn allur kraftur úr þeim snjóflóðum, sem hlaupa úr fjallinu, aður en þau ná fram á ár-

bakkann. Við byggingu hvers kyns mannvirkja á þessu svæði þyrfti hins vegar að hafa gat á ánni, sem vafalaust flæmist um allan dalbotninn á vetrum og í vorflóðum. Þærinn Skriðuland stendur norðan undir Hnjúkunum, þar á móti, sem slóðin um Hálsagróf kemur niður að ánni sunnan hennar. Frá þessum bæ lá þjóðleiðin á Heljardalsheiði. Farið var inn dalinn undir Hnjúkafjallinu, norðan árinar. Nokkru áður en komið er á móts við bugðuna á Elliða sveigja hlíðar Hnjúkafjallsins til norðurs og mynda þar vesturhlíðar afdals, sem gengur þar úr Kolbeinsdal (myndir 4 og 6). Það er Heljardalur. Dalur þessi liggur allur hærra en botn Kolbeinsdalsins, þannig að upp í hann er farið um brattar brekkur. Þær heita Heljarbrekkur. Eftir honum fellur Heljará, sem rennur í Kolbeinsdalsá á eyrunum neðan dalsins. Á móti mynni þessa afdals sveigir Kolbeinsdalurinn til suðurs um fjallið Elliða, sem áður segir. Þar á bugðunni gengur annar afdalur úr honum til austurs, sá heitir Skíðadalur. Á milli þessara tveggja afdala er Heljarfjall, og myndar það austurmörk Heljardalsins. Sunnan Skíðadals liggur svo Hrútakálahnjúkur austan að Kolbeinsdalnum, en fyrir sunnan er Ingjaldshnjúkur. Fyrir botni Kolbeinsdals eru loks Tungnahryggur og Tungnahryggsjökull. Slóðin um Hálsagróf úr Hjaltadal sveigir inn með Kolbeinsdalsánni að sunnan og liggur að bænum Fjalli, sem stendur undir Elliða nokkru innar í dalnum en Skriðuland. Áin rennur á sléttum eyrum allt fram að Skriðulandi og þar er vað á henni. Á báða vegu eru móar og valllendisgrundir en er fjær dregur taka við grösugar hlíðar fjallanna. Frá Fjalli er hægt að aka inn að fjárréttinni, sem stendur undir Heljarbrekkum og upp brekkurnar er rudd slóð. Þessi leið verður fljótt ófær að haustinu vegna snjóa og ísalaga en þá má fara þar um á vélsleðum og stærra beltistækjum og fljótlegt er með ýtu að ryðja þar braut flestum farartækjum. Þegar komið er upp á Heljarbrekkurnar sést að þær eru raunar eins konar þröskuldur Heljardalsins. Mynni hans er nokkuð vítt og brekkurnar eru ekki snarbrattar. Nafnið þarf því engan að fæla hvorki frá fór né framkvæmdum og segja má að hið sama gildi um fleiri af þessum Heljarnöfnum. Áin hefur grafið sér gljufur þar sem hún rennur niður úr dalnum í gegnum þennan þröskuld. Austan þess liggur slóðin upp brekkurnar og virðist halda sér nokkuð vel því þarna sjást engin merki um rof eða skriðuföll (myndir 5-8).

Heljardalur

Af Heljarbrekkum blasir allur dalurinn við. Þar sést einnig glöggt að þær eru einskonar kambur eða þröskuldur, sem stendur þvert í dal-kaftium, því af þeim hallar í fyrstu niður á dalinn. Áin rennur eftir honum miðjum, en beggja megin að henni eru brattar hlíðar. Einkum er vesturhlíðin, Hnjúkafjallið, brött og giljum skorið og er ekki ólíklegt að úr henni geti runnið snjóflóð, því dalurinn mun allur vera hin mesta snjóakista. Hlíð Heljarfjallsins þar á móti er hins vegar ekki eins skorin. Þar er víða stórgrytt urð og bratt er einnig niður að ánni en þó er nokkur stallur í hlíðinni neðan til. Hjalli þessi er í líkri hæð og brúnin á Heljarbrekkum og nær inn undir Heljarskál, sem er víðátumikil dæld hátt uppi í norðvestur hlíð Heljarfjallsins. Þessi stallur virðist enda þar og af honum verður að fara niður að ánni ef haldið skal upp eftir dalnum. Af brúninni á Heljarbrekkum er einnig nokkuð greið gata beint niður að ánni. Norðan við Heljarskál tekur við Tungufjall og myndar það austurhlíðar dalsins. Hækkar hann nú, sveigir fyrst lítið eitt til vesturs, en bugðast svo aftur til austurs. Þar liggur leiðin upp á heiðina um

svonefnda Bröttubrekkju og áfram upp að Stóruvörðu, sem er í um 860 m y.s. Hún stendur á sýslumörkum Skagafjarðar og Eyjafjarðar.

Lengra nær þessi lýsing ekki, því sú könnun, sem að baki hennar er endaði í Bröttubrekkju, þar sem sjá mátti glöggt til heiðarinnar. Í vesturhlíðinni á ofanverðum dalnum getur að líta leifar símalínunnar, sem lögð var yfir heiðina árið 1906. Erfiðlega mun hafa gengið að halda henni við, enda má nærrí geta að ekki hefur verið áhlaupaverk að komast með línumni, þegar engir fararskjótar voru tiltækir utan hestar. Dalinn sjálfan og heiðina hafa menn þó sennilega alla tíð þurft að ganga eftir að snjóar félle. Heljardalurinn er erfiður yfirferðar. Að sumrinu er hægt að komast á bíl upp á brekkubrúnina í mynni dalsins en naumast nokkuð lengra. Að haustinu teppist sú slóð fljótlega og eftir það er vænlegast að fara um dalinn á vélsleða, eftir að nægur snjór er fallinn. Í flestu færi er þá hægt að aka slíku farartæki upp í Bröttubrekkju en ef færi er gott er gerlegt að aka vélsleða yfir heiðina. Í miklum lausasnjó getur slikt ferðalag verið torsótt og seint verður snjóbílum eða jarðytum beitt á heiðina sjálfa ef haldið skal úr Skagafirði að vetri til. Af því sem hér hefur verið sagt er augljóst að það sem helst gæti torveldað framkvæmdir hvers konar á þessum slóðum væru skriðuföll, snjóflóð eða ágangur vatns og ísa. Þá má og ljóst vera að á leiðinni eru ákveðnir staðir, sem einkum væri ástæða til að fá frekari upplýsingar um eða að skoða árnar við mismunandi aðstæður á ýmsum árstínum. Skal það nú rakið.

Rétt væri að fylgjast með skriðuföllum og snjóflóðum, sem fallið gætu úr hlíðum Hnjúkarfjallsins á leiðinni frá Skriðulandi inn í Heljardrekku. Sama málí gegnir um hlíðar Elliða þar beint á móti.

Kanna þarf hvernig Kolbeinsáin breiðir úr sér um dalbotninn að vetrinum og hvernig hún riður sig að vorinu.

Athuga þarf hvort snjóflóð falli úr vesturhlíðum Heljardalsins, úr Heljarfjalli eða úr Tungufjalli og með hverjum hætti Heljaráin riður sig að vorinu.

Til þess að athuga það, sem hér hefur verið talið er sennilega heppilegt að kanna þessar slóðir í mars eða aprílmánuði og vissulega væri fróðlegt að fara heiðina milli byggða t.d. seint í febrúar og aftur t.d. í júní, til þess að kanna snjóalög og ummerki eftir þau. Þann 10. desember 1980, fer sa er þetta skráir ásamt Kristjáni Grant frá Akureyri könnunarferð um þessa dali. Sú lýsing sem hér fer á undan var gerð eftir þeirri vitneskju, sem þá var aflað. Þessari leiðarlýsingu fylgir stutt frásögn af þessari ferð og aðstæðum á þessu svæði eins og þær voru þá.

Heimildir

Gleggstar lýsingar á þessum leiðum er að finna í árbókum Ferðafélags Íslands. Árbókinni frá 1973 er ýtarleg lýsing á þjóðleiðinni milli byggða um Heljardalsheiði eftir Kolbein Kristinsson frá Skriðulandi. Þar er og að finna stutta lýsingu á Heljardalsheiði eftir Hjört E. Þórarinsson á Tjörn í Svarfaðardal. Í árbókinni frá 1938 er stutt lýsing á Heljardalsheiði eftir Steindór Steindórsson frá Hlöðum. Í árbókinni frá 1946 er loks að finna lýsingu á Kolbeinsdal og leiðinni um Heljardalsheiði eftir Hallgrím Jónasson.

þeir menn, sem þessar lýsingar hafa skrifað eru að sjálfsgöðu kunnugir þessari leið. Af mörgum öðrum, sem einnig eru kunnugir þessu svæði mætti t.d. nefna, Jónas Hallgrímsson verkstæðisformann á Dalvík (ár. F.Í. 1973), Guðmund Jónasson fjallabílstjóra í Reykjavík, sem vann þarna í símavinnu á árum áður og Sigurbör Hjörleifsson frá Messuholti í Skagafirði, sem ferðast hefur þarna um á vélslendum í seinni tíð.

Kolbeinsdalur - Heljardalur, könnunarferð miðvikudaginn 10/12 1980

Lagt var af stað frá Varmahlið kl. 7 og ekið að Víðinesi í Hjaltadal. Spurðum við bón dann þar til végar, jafnframt spurðum við hann um staðhætti þarna í dölunum. Hann sagði að þar hefi bæði verið talið snjóbungt og snjóflóðahætt áður fyrr en hin síðari ár taldi hann hafa verið snjólétt. Þá gat hann þess að erfitt hefði verið talið að ferðast um dalina á vetrum. Viðaði hann okkur síðan til végar. Ókum við fyrst inn á jeppaslop, sem liggur um Hálsagróf yfir í Kolbeinsdal. Komumst við skamma leið eftir slóð þessari, sem er niðurgrafen og var nú full af snjó. Frá brekkurótum Hjaltadalsmegin héldum við ferðinni áfram á tveim vélsleðum. Á jeppa hefði vafalaust mátt komast eithvað lengra og jafnvel yfir í Kolbeinsdal út undir bæinn Fjall. Það sem hamlaði förinni á bíl var fyrst og fremst það hve grafin slóðin er í hálsinum. Þegar við komum upp á hann blasti Kolbeinsdalurinn við. Veður var fremur óhagstætt þennan dag, NA stekkingur, nokkurt frost en bjart yfir. Vindur fór fremur vaxandi er á daginn leið. Áfram héldum við eftir slóðinni niður að ánni. Snjór er lítill í dalnum (myndir 1, 2, 3, 4, 9). Áin er undir ísi en virtist vera í farvegi sínum þarna á móts við bæna Skriðuland og Fjall. Svo hagar til á þessum stað að hún rennur nær N hlíð dalsins og eru bakkar hennar þeim megin grónir en sunnan að henni eru eyrar. Ísar eru allstaðar talsverðir við ána (myndir 1 og 2). Snjór vex þegar innar kemur í dalinn og getur talist hálfsnjóa þegar komið er inn undir Heljargrekkur (myndir 5 og 6). Á svæðinu frá Fjalli allt að mynni Skíðadals brengja ísar verulega að ánni. Hún rennur þaðan í mörgum álum en megin vatnið slær sér yfir að suðurhlíðunum, þ.e. Elliða. Sumir bessara ála eru opnir og er áin allmikið bólgin á þessum slóðum, sem allar eru ísi lagðar. Í hlíðum fjallanna er hins végar lítill snjór svo og í giljum og brúnum og hvergi sjást þar hengjur. Við urðum að aka langt inn í dalinn, nær að mynni Skíðadalsins, til þess að komast yfir ána á snjó. Þaðan sóttist okkur ferðin greiðlega upp Heljargrekkurnar, enda fór snjór vaxandi eftir því sem ofar dro í þær. Af brúninni sást Heljardalurinn. Í honum er allmikill snjór. Snjóhula 6/8 eða svo. Skaflar eru teknir að myndast í giljum en annars sýnist snjóinn jafnfallinn. Heljaráin rennur eftir dalskorunni og er opin. Haldið var inn eftir stallinum í hlíð Heljarfjallsins en síðan niður að ánni undir Heljarskál. Teknar voru myndir, sem eiga að sýna ástandið þarna, en sumar þeirra eru óglöggar, þar eð skyggni fór versnandi með vaxandi fjúki og loks neðanbyl (myndir 7, 8, 10, 11 og 12). Snerum við aftur í dalbotninum, eftir að hafa séð til heiðarinnar. Í brekkunum þar upp er mikill snjór og segja má að hann fari yfirleit vaxandi eftir því sem ofar dregur á dalinn (myndir 15 og 16). Efst í brekkunum og á háheiðinni lítur út fyrir að vera kafsnjór en nýlega fallinn. Hvergi sáust hengjur eða snjóspýjur í hlíðunum. Ferðin niður dalinn gekk greiðlega, enda höfðum við slóð okkar að nokkru til þess að styðjast við. Komum við að bílnum eftir um tveggja klst. ferð og héldum síðan til Varmahliðar.

Gunnar Jónsson.

Ath.: Myndir og myndaskrá eru í vörslu Orkustofnunar.

Hörgárdalsheiði

Leiðarlýsing

Heiðin er einn þeirra fjallvega, sem tengja saman Skagafjörð og Eyjafjörð. Hún liggur til norðausturs í nokkuð beinu framhaldi af Norðurárdal. Af henni er komið niður í Hörgárdal. Að austan eða suðaustan takmarkast hún af Selfjalli, Víkingsfjalli og Grjótárhnjúk en vestan eða norðvestan að henni liggja fyrst Landshnjúkur og Horn en síðan Tungur, Lúpárhnjúkur og Ólafarhnjúkur og er þá leiðin farin úr Skagafirði. Úr Norðurárdal er haldið inn til heiðarinnar frá þjóðveginum, þar sem hann sveigir að brúnni á Norðurá (mynd 1 frá 11/12 1980). Fyrst er farið vestan árinnar að gamalli brú sem er stutt innan við leitarmannakofa, sem barna er (mynd 1 og 2 frá 11/12 1980). Barna eru hlíðarnar fremur brattar niður að ánni en sú vestari þó meira afliðandi. Áin breiðir ekki úr sér en að henni eru 100 - 200 metra breiðar eyrar. Þegar yfir brúna kemur liggur áin nær vesturhlíðinni en undirlendi er talsvert á austari bakkanum (mynd 3 frá 11/12 1980). Næstu two km eða svo liggur leiðin um flata vallendismóa en gróðurinn teygir sig sýnilega hátt upp í brekkurnar. Stórbýft er barna hið næsta ánni en lyngbrekkur efra. Þetta landssvæði heitir Hálfánartungur, þar var búið áður fyrr. Innan við þetta flatlendi þrengir mjög að ánni og þar rennur Miðdalsá í hana úr norðri (mynd 5 frá 11/12 1980). Norðuráin fellur hér í gljúfri með snarbratta hlíð Tungna að vestan en að austan eru hlíðar Selfjalls meira afliðandi (myndir 6 og 7 og 9-13 frá 11/12 1980). Úr Hálfánartungum liggur leiðin áfram austan ár og nú upp þann þrónga dal eða skarð, sem Norðurá rennur um milli Tungna og Selfjalls. Fljótlega verður fyrir mikil gil 50 - 60 m breitt sem sker hlíðar Selfjallsins frá efstu hjóllum allt niður til árinnar. Það heitir Illagil. Þjóðleiðin lá neðan til á bakkanum en einnig er unnt að fara upp fyrir gilið og er sú leið einsýn ef ekið er á vélsléða (myndir 6-11 frá 11/12 1980). Þessi dalur eða öllu heldur fjallaskarð breikkar eftir því sem norðar kemur í heiðina og segja má að hún hefjist þar sem farið er úr Hálfánartungum inn í skarðið. Út úr skarðinu er síðan komið undir Víkingsfjalli og er þar Lúpárhnjúkur vestan ár. Nokkur gil eru barna á milli þótt ekki séu þau lík Illagili að mikilleika. Hlíðin er barna í skarðinu öllu fremur brött en milli brúnarinnar á árgljúfrinu og hamraveggjanna eða snarbrattra hnjkanna hið efra er um það bil 200-300 metra breitt svæði, sem hægt er að aka eftir á vélsléða og ýtu en væri fullbratt fyrir snjóbíl og segir það nokkuð til um hallann. Barna um hlíðina hefur þjóðleiðin legið. Eftirtektarvert er hve landð er heillegt, lítt sorfið og gróðurinn samfelldur (myndir 12 og 13 frá 11/12 1980). Þetta skarð er eini hluti leiðarinnar þar sem grunur gæti vaknað um hættur af vindum, ísingu, aurskriðum eða snjóflóðum. Sá grunur fjarlægist þó mjög vegfarandan svo samfelldur sem gróðurinn sýnist og landið lítt rofið af vatni og veðrum. Við norðurenda Víkingsfjalls endar þetta skarð. Þar sveigir þjóðleiðin til norðurs og eru nú fyrst Víkingsdalur og Grjótárhnjúkur að austan en vestan að heiðinni liggja Lúpárhnjúkur og norðar Ólafarhnjúkur. Barna eru upptök Norðurárinna, sem verður til af þremur ám, Víkingsdalsá, Lúpá og Heiðará, sem kemur úr norðri.

Þjóðleiðin lá upp með Heiðaránni. Landið er nú allt með öðrum svip en verið hefur um hríð. Fjöllin þrengja hvergi að, gljúfrin eru horfin að baki og framundan eru víðáttumiklir flóar, sem liggja að Heiðaránni. Stefnan er tekin á lágt fell, sem liggur vestan við Grjótárhnjúk. Heiðará á þar upptök úr tveim slökkum sem liggja á báða venu að fellinu. Sá vestari heitir Fremrislakki og um hann lá þjóðleiðin, sá austari heitir Heimarlislakki og mætti allt eins hugsa sér að fara þar um. Norðan við Fremrislakka er komið á brekkubrún, norðurhlíðar fellsins og Grjótárhnjúks renna saman og mynda allbratta hlíð niður að Hörgá. Þar heitir Sveigur. Þarna brýtur og heiðina því þjóðleiðin lá til austurs og niður Sveig og eftir það með Hörgánni til byggðarinnar (myndir 10-13 frá 1/4 1981). Brekkan upp Sveig er ekki brattari en svo að þar má aka upp á vélsleða hvoru megin fellsins sem er. Þegar snjór er nægur er leiðin meira aflíðandi upp í Fremrislakka og hefur það sennilega verið sjálfsögð reiðgata. Gera má ráð fyrir að efsti hluti Hörgárdals og landið með Heiðará sé snjóþungt. Við slíkar aðstæður er mjög auðvelt að beita þar vélsleðum og snjóbílum en ókunnugt er þeim, sem þetta skrifar hvernig þarna háttar til þegar jörð er auð. Það virðist nokkuð augljóst að þessi leið hafi haft margt til síns ágætis, þegar til greina kom að um hana lægi þjóðvegurinn norður. Ef gera ætti frekari athuganir á þessu svæði væri helst þörf á því að kanna betur snjóalög í flóanum við Heiðará frá Víkingsfjalli í Fremrislakka. Þá væri hyggilegt að fylgjast með hugsanlegum snjóflóðum og skriðuföllum í hlíðinni, sem nær frá Hálf-dánartungum norður að Víkingsfjalli, auk þess sem fróðlegt væri að athuga aðstæður á þessari leið að sumrinu.

Sú leiðarlýsing, sem hér fór á undan er byggð á athugunum, sem gerðar voru í tveim ferðum á heiðina. Fyrri ferðin var farin þann 11/12 1980 úr Norðurárdal. Þann dag var leiðin könnuð um 1 km norður fyrir Illagil en þar var þá snuíð aftur vegna veðurs. Síðari ferðin var farin þann 1/4 1981. Þá var ekið á vélsleðum úr Hörgárdal og allt suður að Illagili í mjög góðu veðri. Hér fara á eftir stuttar frásagnir af þessum ferðum og lýsingar á aðstæðum þar sem þá var farið um. Í báðum þessum ferðum voru Gunnar Jónsson frá Orkustofnun og Kristján Grant frá Akureyri.

Heimildir: Lýsing á Hörgárdalsheiði er til í árbók Ferðafélags Íslands frá 1946, skráð af Hallgrími Jónassyni.

Könnunarferð fimmþudaginn 11/12 1980

Í birtingu, kl. um 10, var lagt upp frá þjóðveginum á heiðina. Veður var mjög óhagstætt, norðaustanátt og gekk á með hvössum éljum, sem fóru vaxandi er á dagin leið. Í Hálfðánartungum var nokkur snjór, snjóhula um 3-4/8 en nokkru meira á flatneskjunni innan við brúna. Þó gekk okkur erfiðlega að aka sleðunum þarna í stórbýfinu og varð það úr að við skildum þá eftir, þar sem gljúfrið hefst og gengum þaðan. Teknar voru myndir á leiðinni, sbr. myndaskrá. Þegar komið var inn á skarðið var snjór mjög lítill þar í hlíðinni, riflega fyllt í rót, en gil og skorningar hins vegar full af snjó, t.d. var Illagil nær fullt. Gengið var upp fyrir gilið og þar áfram inn hlíðina um 1 km. Gerðist nú veður mjög slæmt og skyggni nánast ekkert, var því ákveðið að snúa við og kanna austari hluta leiðarinnar seinna, þegar kominn væri meiri snjór og hægt væri að beita til þess tækjum. Á leið okkar sáum við hvergi aurskriður og eftirtektarvert þótti okkur hve hlíðin ofan við gljúfrið er lítt rofin af vatnsgangi eða veðrum.

Könnunarferð miðvikudaginn 1/4 1981

Pennan dag var kannaður austurhluti heiðarinar. Í Hörgárdal frá bænum Flögu ókum við á sleðunum, inn dalinn upp Sveig og Fremrislakka á heiðina. Héldum við síðan sem leið liggar með Heiðará og undir Víkingsfjalli og Selfjalli að Illgil. Þar snerum við aftur og tókum myndir á bakaleið jafnframt því sem heiðin var skoðuð og aðstæður þar. Fyrst voru teknar myndir við Illgil bæði til vesturs og austurs (mynd 1 og 2 frá 1/4 1981). Sýna þær að nokkru snjóalögin eins og þau voru þarna. Virtist snjóahula á öllu svæðinu vera 7/8 til alsnjóa. Þarna við gilið og í hlíðinni ofan við gilið gátum við þess til að snjódýpt væri um 50 - 60 sm. Næstu myndir sýna Grjótárhnjúk (3), séð frá Víkingsfjalli og síðan Víkingsfjallíð og er sú mynd (4) tekin í hlíðinni undir Tryppaskál. Á skarðinu meðfram gljúfrunum sér hvergi votta fyrir snjóflóðum og er snjóinn nærliggjandi jafnfallinn og óhreyfður. Lítillega hefur hann þó tæst utan í hlíðinni á Víkingsfjalli. Myndir 5, 6 og 7 eiga að sýna snjóalögin þarna á skarðinu, en mynd 8 er hins vegar tekin inn eftir Víkingsdal. Mynd 9 er tekin undir Grjótárhnjúki til vesturs, á henni sést að nokkru hlíðin í skarðinu svo og flóinn við Heiðarána. Á flóanum virtist snjódýpt vera mun meiri, jafnvel 2 m eða svo. Næstu myndir (10-13) sýna svo Sveiginn og brekkurnar niður á Hörgárdalinn. Okkur þótti mjög eftirtektarvert á þessari leið hve snjor virtist jafnfallinn og óhreyfður. Hvegi sást að snjóflóð hefur fallið, hvergi snjóspýjur í hlíðum og hvergi merki um þau miklu stórvíðri, sem gengið hafa að undanförnu. Þess skal að lokum getið að víða í Eyjafirði var annar svipur á t.d. voru snjóflóð og snjóspýjur í tugatali fallin úr hlíðum Þórmóðsstaðaldals þennan sama dag.

Gunnar Jónsson.

Ath.: Myndir og myndaskrá eru í vörslu Orkustofnunar.

Ferð um Kiðaskarð og nálægar slóðir

Þann 11. desember 1982 var haldið á Haukagilsheiði þeirra erinda að skipta um álagsmæli á tilraunalínu þeirri, sem þar hefur staðið frá því á árinu 1972. Komið hafði í ljós við síðustu athugun að mælirinn stóð fastur. Auk þessa var könnuð leiðin upp Mælifellsdal um Kiðaskarð vestur á brún Svartárdals við Hvammsá. Þá var rætt við Margeir Björnsson, bónda á Mælifellsá um ísingar og snjóflóðahættu í Kiðaskarði.

Þátttakendur í ferðinni voru Gunnar Jónsson frá Orkustofnun og Sigurbör Hjörleifsson frá Messuholti. Lagt var upp frá Mælifellsá á tveim vélsleðum. Fyrst var ekið inn Mælifellsdal að spenninu á Haukagilsheiði. Þaðan var haldið norður á Reykjafjall en af fjallinu niður eftir Sauðadal í Kiðaskarð. Þessu næst var ekið vestur úr skarðinu í austurbrúnir Svartárdals, ofan við bæinn Stafn. Þá var farið norður eftir dalbrúninni allt í Hvammsárdrög. Þar var áð litla stund. Næst var snúið ferðinni austur og upp í Káraskarð um Þrándarhlíð og þá niður eftir því á Kiðaskarðið. Lá nú leiðin austur skarðið og aftur á Mælifellsdal og loks niður eftir honum til bæjarins á Mælifellsá. Veður var mjög hægstætt, austan gola og heiðskírt með vægu frosti. Myndir voru teknar í ferðinni og fylgja þær þessari frásögn ásamt korti með myndaskrá. Á því má sjá leiðina, sem farin var og eru þeir staðir þar sem myndir voru teknar merktir inn á það.

Kiðaskarð

Skarðið liggur til vesturs og suðvesturs af Mælifellsdal eigi alllöngu áður en komið er á móts við Mælifellshnjúk, þegar farinn er Kjálvegur hinn forni úr Skagafirði. Af dalnum eru aflíðandi brekkur upp í skarðið, sem er fremur þróngt og bugðast milli hárra fjalla. Þar eru Selhnjúkur og Þrándarhlíð að norðan en Reykjafjall að sunnan. Hlíðarnar, sem liggja að skarðinu eru mjög brattar einkum að sunnanverðu. Skarðið hækkar eftir því sem vestar dregur og þrengist. Hæst er það skamman spöl vestan við Káraskarð, sem er talsvert gil eða drag í norðurhlíð Kiðaskarðs, vestanverða. Frá þessum stað lækkar skarðið til vesturs og víkkar. Skömmu áður en út úr því kemur liggur Sauðadalur, lítið dalverpi, að því úr suðri. Yfir Kiðaskarð liggur gömul reiðleið milli byggðarlags og um það liðast nú jeppaslóð af Mælifellsdal niður í Svartárdal hjá Stafni. Vestan við Kiðaskarð verður nokkur lægð í landið og liggur sú til norðvesturs niður með Hvammsá. Þarna móta lágar hæðir skjól að sunnan ásamt Reykjafjalli hið næsta skarðinu en nokkuð fjær liggja að lægð þessari brúnir Svartárdals í suðvestri og suðri. Norðaustan við lægðina gnæfir Þrándarhlíð og lengra í norðri Valahnjúkur, 20-30 km norðar er svo fjallendið milli Skagafjarðar og Langadals. Niður með Hvammsánni eru aflíðandi brekkur og áframhaldandi skjól á báða vegu. Svipaða sögu má segja um vesturhlíð Svartárdals upp frá bænum Hóli, þar synist vera skjól gott fyrir sunnanátt. Í norðvestri 15-20 km fjær gnæfa Svínadals- og Vatnsdalsfjöll. Austan við þau milli þeirra og Langadalsfjalls virðist hins vegar nokkuð opið vestur til Húnaflóa. Bændur í Svartárdal og Blöndudal munu vera kunnugastir veðurfari og aðstæðum öllum á svæðinu vestan Kiðaskarðs að Gilsá í Blöndudal.

Frásögn Margeirs bónda á Mælifellsá.

Margeir hefur allt frá upphafi haft eftirlit með endurvarpsstöð Pósts og Síma á Prándarhlíðarbrún. Fyrstu árin sem stöðin var starfrækt fór hann oftast vikulega með rafmagnslínunni, sem liggur upp á fjallíð til stöðvarinnar. Lína þessi fer um Mælifellsdal en sveigir af honum upp í Kiðaskarð og liggur í suðurhlíð þess, þar til komið er á móts við húsið, en það stendur efst á fjalllinu, sem myndar norðurhlíð skarðsins vestan við Selhnjúk. Margeir segir að þar í sveitum þekki menn ekki nafnið Þrándarhlíðarfjall og telur helst að muni vera ættað að sunnan. Nafnið Þrándarhlíð segir hann hins vegar alkunnugt örnefni þar um slóðir og telur hann það vera heiti á vesturhlíð þess fjalls, sem endurvarpsstöðin stendur á. Á móts við húsið beygir línan þvert yfir skarðið og upp fjallíð til stöðvarinnar. Í fjallshlíðinni um 100 m ofan við jafnlendi í skarðinu er horn á línumni. Þar sveigir hún lítið eitt til norðvesturs, í átt að húsinu, 4-5 staurabilum ofar er enn horn á henni, frá því upp á brúnina eru um 150 m og á þeirri vega-lengd eru um 6 staurar. Margeir telur að ísing sé óalgeng neðan við neðra hornið á línumni, þarna í fjallshlíðinni. Hann segist aldrei hafa séð ísingu á línumni þar sem hún liggur í Kiðaskarðinu sjálfu. Ofan við neðra hornið segir hann hins vegar að ísing sé algeng og telur að á næsta staurabili sé tíð ísing um 10 sm í þvermál. Síðan vaxi ísingin eftir því sem ofar dregur í fjallshlíðina að magni og verði um 80 sm í þvermál á brúninni þegar mest er. Algengt telur hann vera að ísingin þarna á brún fjallsins verði 30-40 sm í þvermál. Tíðast er ísingin glær að gerð og helst virðist honum að hún myndist þegar skýjað er þarna efra. Í Kiðaskarðinu segir hann vera einlægan vindstrekking til annarar hvorrar áttar. Þar er nær aldrei logn. Á þrem stöðum falla títt snjóflóð úr norðurhlíð Kiðaskarðs. Tveir þessara staða eru austan við en þó meðfram línumni, þar sem hún liggur upp fjallshlíðina, og smáspýjur koma úr gildragi, sem er dálítíð vestar. Þessi snjóflóð falla yfirleitt ekki niður í skarðbotninn, eru yfirleitt lítil og hafa ekki valdið skaða. Þau sveigja ávalt til vesturs með hlíðinni áður en botni skarðsins er náð (sjá kort). Margeir segist aldrei hafa séð snjóflóð falla úr vesturhlíðum skarðsins en létt þess þó getið að hann væri ekki eins kunnugur í vestasta hluta þess eða á svæðinu þar vestur af.

Gunnar Jónsson.

Ath.: Myndir og myndaskrá eru í vörslu Orkustofnunar.

GREINARGERÐ UM VINDA, ISINGU OFL. A FYRIRHUGUÐU RAFLÍNUSTÆÐI
MILLI EYJAFJARDAR OG BLÖNDUDALS.

e. Magnús Jónsson, Veðurfræðing.

Ath. Sjá fylgiskjal 2.5

Inngangur

Síðastliðið vor fól Orkustofnun undirrituðum að taka sér ferð á hendur um sveitir þær, sem fyrirhugað er að leggja raflínu milli Eyjafjarðar og Blönduvirkjunar, og kynna sér og skrá þekkingu bænda á veðurfari sínya sveita. Áhuginn beindist fyrst og fremst að vindafari, ísingu, snjóalögum og snjóflóðum þótt ýmislegt annað bæri á góma.

Nokkra daga í maí og júní sl. lagði ég því land undir bíl, og heimsótti fólk á allflestum bæjum sem eru nálægt fyrirhuguðu raflínustæði. Móttökur voru jafnan góðar, þótt áhugi manna og eftirtekt á veðri væri misjöfn eins og gengur. Alls fór ég heim á 24 bæi.

Leiðin

Leiðin sem væntanleg raflína á að liggja um, er í stórum dráttum þessi, (sjá kort), byrjað á Moldhaugnahálsi, norðan Akureyrar: Um Þelamörk og Hörgárdal austan Hörgár, yfir Hörgárdalsheiði, vestur Norðurárdal, yfir Héraðsvötn skammt frá Tungukoti um Tungusveit að Stapa. Þaðan er gert ráð fyrir að minnsta kosti tveimur kostum á leiðarvali. Annars vegar að fara beint um Lýtingsstaðarhrepp í Hrómundarskarð og þaðan ofan í Svartárdal skammt norðan við Leifsstaði. Hins vegar er gert ráð fyrir að fara yfir Lýtingsstaðarhrepp norðan Mælifells, til suðvesturs um Selflóá, gegnum Kiðaskarð og ofan í Svartárdal hjá Hvammi. Síðan í Suðurhlíð dalsins skammt fyrir sunnan Steiná og vestur um í Blöndudal milli Bollastaða og Eyvindarstaða. Leiðin um Kiðaskarð er alls um 100 km að lengd, en um 5 km styttra er að fara um Hrómundarskarð.

Rætt var við bændur á eftirtöldum bæjum: Skógar, Vindheimar, Garðshorn, Ytri-Bægisá, Þúfnavellir, Myrká og Staðarbakki í Eyjafjarðarsýslu. Fremri-Kot, Egilsá, Flatartunga, Laugardalur, Stapi, Merkigarður, Laugarhvammur, Hvíteyrar, Nautabú, Syðri-Mælifellsá og Ytra-Vatn í Skagafjarðarsýslu. Stafn, Hvammur, Steiná, Leifsstaðir, Bollastaðir og Eyvindarstaðir í Húnavatns-sýslu.

Auk þessa var rætt við fyrri ábuendur í Héraðsdal og Litladal í Tungusveit.

Frásögn bænda

Mjög víða átti ég fróðleg samtöl við bændur þessara bæja um veður og veðurfar, þótt mér finnist ekki ástæða til að gera sérstaklega grein fyrir hverju viðtali. Að öðrum ólöstuðum, var þó mestan fróðleik að fá hjá Eiði Guðmundssyni á Þúfnavöllum í Hörgárdal. Hann er og hefur verið alla æfi mikill áhugamaður um veður, hefur haldið veðurdagbók í áratugi og man einstök veður allt til aldamóta. Er hann 95 ára gamall og ótrúlega ern til anda og líkama af svo gömlum manni að vera. Er hann aðalheimildarmaður minn um veður á Þela-mörk og í Hörgárdal. Veðurfróðir menn eru einnig Sverrir Baldvinsson á Skóginum Arni Hermannsson á Ytri-Bægisá, Þórólfur Ármannsson á Myrká og Skúli Guðmundsson á Staðarbakka. Hafa allir þessir menn átt þárrna heima í 30-60 ár og Eiður í 90 ár.

Að mörgum þeirra bæja, sem ég kom á í Skagafirði hafa menn einnig búið lengi. Guðmundur L. Friðfinnsson hefur átt heima á Egilsá alla sína 77 ára æfi. Þeir Arnljótur Helgason í Merkigarði, Gunnar Oddsson í Flatartungu, Jóhann Guðmundsson í Stapa, Friðrik Ingólfsson í Laugarhvammi, Jóhannes Guðmundsson á Ytra-Vatni og Steindór Sigurjónsson á Nautabúi auk Björns Egilssonar fyrrverandi bónda á Syðri-Mælifellsá, hafa allir búið á sama staðnum í 35 til 50 ár. Skemur hafa búið þeir Indriði Sigurjónsson á Hvíteyrum, Margeir Björnsson á Syðri-Mæli-fellsá, Sigurður Friðriksson í Laugarhvammi og Valdimar Gunnarsson á Fremri-Kotum.

Í Svartárdal eru menn veðurreyndir: Þórir Sigvaldason í Stafni, Þorleifur Jóhannesson í Hvammi og Stefán Sigurðsson á Steiná hafa allir meira en hálfra aldar reynslu af veðri í Svartárdal. Hefur sá síðastnefndi og sonur hans Sigurjón

mikinn áhuga á veðri. Skemmtiri reynslu hafa þeir Ingólfur Björnsson á Bollastöðum og Bjarni Sigurðsson á Eyvindarstöðum.

A

Þelamörk - Hörgárdalur.

Mönnum bar saman um að Þelamörk væri veðursælt svæði, illviðri fátið og aftaka veðurhæð nánast óþekkt. Hvassast yrði í suðvestlægri átt, þótt norðvestan veður væru yfirleitt verri vegna fannkomu, sem þeim fylgdi að vetrarlagi.

Þegar kemur fram í Hörgárdalinn þ.e. suður fyrir Staðartungu fara suðvestan veðrin versnandi. Taldi Eiður á Þúfnavöllum að aftakaveður gerði þar um slóðir á fimm ára fresti að meðaltali. Veðrin yrðu því verri sem lengra kæmi inn í dalinn. Mesta veður, sem komið hefur í Hörgárdal sagði Eiður hafa verið 1. febrúar 1956 en þá urðu miklar skemmdir á þeim fylgdi að Flögu.

Vindar hegða sér í fremri hluta Hörgárdals eins og víðar í nágrenni hárra og brattra fjalla. Heiftarlegum byljum "slær niður" í dalina og má oft sjá þá koma niður hliðarnar eins og "plóga". Slikir byljir ná yfir takmarkað svæði, en ógerlegt er að vita hvar þeir lenda hverju sinni. Verður því Hörgárdalur framan Myrkár að teljast varhugavert vindasvæði, sennilega af verstu gerð þeirra sem hérlendis eru í innsveitum.

Ísing var sögð fátið og yfirleitt lítil. Nánast aldrei neitt á línum sem lægju í norðaustlæga - suðvestlæga stefnu. Árið 1976 (?) höfðu orðið skemmdir á "þverlinu" norðan við Staðartunguháls og taldi Árni Hermannsson að ísing hefði þá verið um 20 cm á þeirri línu. Þórólfur á Myrká minntist einu sinni ísingar á þverlinu og taldi þvermál hennar hafa verið um 10 cm.

Yfirleitt töldu menn að snjólétt væri á Þelamörk og í Hörgárdal. Snjóflóð falla alloft ofan í Hörgárdal úr Háafjalli. Hins vegar ná fæst þeirra niður að Hörgá og oftast er um lítil flóð að ræða.

Aurskriður munu nokkrum sinnum hafa fallið í austanverðum dalnum og fyrr á öldum valdið bæði mann- og eignatjóni. Meiri háttar aurskriður hafa ekki fallið á þessum slóðum á þessari öld.

B

Hörgárdalsheiði

Af eðlilegum ástæðum verður fátt eitt fullyrt um veður og vinda á Hörgárdalsheiði. Nokkrir bændur töldu snjóþyngsli á heiðinn vera svipuð og á Öxna-dalsheiði en snjóflóð höfðu þeir ekki heyrta um eða séð á Hörgárdalsheiði.

C

Norðurárdalur

Í Norðurárdal eru aðeins tveir bæir í byggð. Á Fremri-Kotum og Egilsá voru menn á einu máli um að veður væru alla jafna stillt og ofsaveður nánast óþekkt. Nyrst á Kjálka var sömu sögu að segja. Ég tel hins vegar rétt að benda á, að í Blönduhlíð geta komið miklir windsveipir, þegar vindur stendur af Blönduhlíðarfjöllum, einkum Silfrastaðafjalli og Akrafjalli. Mjög sjaldan verður þessara bylja vart vestan Héraðsvatna og ná þeir því aðeins nokkra kílómetra frá fjöllunum.

Ég tel að svipaðra bylja geti orðið vart á svæðinu vestan Egilsár um 3 km kafla vestur á Herpistanga. Þessa þarf ekki að gæta í Flatartungu bæði vegna þess að Flatartunga er alllangt frá Silfrastaðafjalli og auk þess er bærinn í nokkru skjóli í norðan- og norðaustan átt.

Ísingu sögðust menn ekki hafa séð á þessum þrem bæjum, snjóflóð engin né aurskriður sunnan til í dalnum. Miklar aurskriður fóllu hins vegar við Fremri-Kot árið 1954 (?).

D

Lýtingsstaðahreppur

Hér er um að ræða svæðið frá Héraðsvötnum í austri, vestur á Efri-Byggð í vestri. Landslag er allbreytilegt og vinda- og veðurfar er það einnig. Á öllu svæðinu eru menn sammála um að vindhraði verði mestur í suðvestlægri átt. Mönnum bar einnig saman um að fárvíðri kæmu vart fyrir allt frá Héraðsvötnum vestur fyrir Mælifell. Þó væru staðir í nágrenni Stapa sínu verstir, einkum í vestan átt. Nokkur "þrengsli" eru þar í landslaginu, þar sem Stapar eru í norðri en Hellisás í suðri. Þá sagði Jóhann Guðmundsson í Stapa, að einu sinni hefði "slegið niður" af Blönduhlíðarfjöllum og feykt tveimur bílum 10-20 metra þrátt fyrir að þeir væru frosnir niður í hlaðið á bænum. Svona "niðursláttur" í austan átt hefði þó aðeins gerst einu sinni á þeim 40 árum sem hann hefur búið í Stapa.

Þegar kemur vestur á Efri-Byggð breytist veðurlag talsvert. Að sögn er oft verulegur munur á veðurhæð í suðvestlægri átt á Nautabúi og Syðri Mælifellsá. Oft væri feyknaða hvast á Syðri-Mælifellsá þegar veður væri skaplegt á Nautabúi (þar er veðurathugunarstöð).

Jóhannes á Ytra-Vatni sagði að sögur fáru af miklum vestan og suðvestan veðrum á bænum Brekkukoti, sem stóð á milli Syðri-Mælifellsár og Ytra-Vatns,

en nokkru nær fjallinu. Alllangt er síðan það býli fór í eyði.

Hvergi höfðu menn tekið eftir ísingú á "langsumlinum" en 29.ágúst 1976 (?) sagði Steindór á Nautabúi að 10-15 cm ísing hefði hlaðist á "þverlínuna" sem liggur upp á Efri-Byggð skammt frá Nautabúi. Slitnaði línan þá á alllöngum kafla.

E Kiðaskarð - Svartárdalur

Kynni Margeirs á Syðri - Mælifellsá af Kiðaskarði eru allnokkur, en hann hefur annast eftirlit með endurvarpsstöð, sem stendur á Þrándahliðarfjalli norðan Kiðaskarðs. Álit hans á veðurlagi og ísingú í Kiðaskarði kemur fram í skýrslu Gunnars Jónssonar á Orkustofnun: "Ferð um Kiðaskarð og nálægar slóðir". Margeir sagði veður yfirleitt miklu betri niður í skarðinu en upp á Þrándarhliðarfjalli þótt sjaldan væri logn í skarðinu. Þá taldi hann að línan sem liggur í skarðinu væri á langbesta stað, sem þar væri hægt að finna.

Þórir í Stafni og Sigurjón á Steiná eru allkunnugir í Kiðaskarði og á svæðinu þar fyrir vestan niður í Svartárdal. Á þessu flatlendi taldi Þórir ekki verða umtalsvert verri veður en niðri í dalnum. Í sama streng tók Þorleifur í Hvammi. Að sögn Svartárdælinga er veðursáld mikil í Svartárdal, og hættuleg veður nánast óþekkt. Á rúmri hálfri öld, sem Stefán Sigurðsson hefur búið að Steiná, hafði aldrei orðið svo mikil veðurhæð, að nokkur hætta væri á skemmdum á húsum. Suðaustan áttin væri versta áttin út fyrir Steiná, en þar fyrir norðan yrði vindur suðlægari, þegar verst léti.

Ísingú minntust menn ekki að hafa séð á línum, svo að orð væri á gerandi.

F Blöndudalur

Á Bollastöðum og á Eyvindarstöðum bar mönnum saman um að mesta veðurhæð yrði í suðvestan veðrum. Talsvert verri yrðu þau á Bollastöðum og skipti þá yfirleitt um á hálsinum milli bæjanna. Ekki vissu menn þarna til þess að verulegt tjón hefði orðið af völdum hvassviðris. Ísing ekki teljandi.

Niðurstöður

Af framansögðu má ljóst vera, að fyrirhugað línustæði er yfirleitt veðursælt á íslenskan mælikvarða. Er þá að sjálfsögðu átt við byggðir þær, sem línan á að liggja um. Aðeins er að litlu leyti reynt að gera grein fyrir veðurlagi á heiðum og fjöllum, enda óhægt um vik.

Það liggur í hlutarins eðli, að erfitt er að breyta upplýsingum, fengnum á þennan hátt, í tölur eins og æskilegt væri, þegar taka skal tillit til þeirra við hönnun mannvirkja. Menn leggja mismunandi mat á vindu og veður, og það sem einum þykir aftaka veðurhæð á veðursælum stað, getur þótt venjulegt hvassviðri þar sem vindasamt er. Þrátt fyrir þessa augljósu vankanta og óvissu, skal reynt að skipta svæðinu niður í þrjá flokka eftir líklegrí hámarks-veðurhæð. Í flokki I yrðu þau svæði, sem best eru talin, en í flokk III færðu þau svæði sem vindasömum eru samkvæmt minu mati á upplýsingum bænda. Öll leiðin skiftist þá á eftirfarandi hátt (sjá kort):

Flokkur I:

- 1) Þelamörkin frá Moldhaugnahálsi að Staðartunguhálsi.
- 2) Norðurárdalur frá Heiðarsporði skammt vestur fyrir Egilsá.
- 3) Frá Herpistanga að stað milli Stapa og Héraðsdals.
- 4) Frá hálsinum milli Merkigarðs og Stapa vestur að mörkum Efri- og Neðri-Byggðar.
- 5) Svartárdalur, vestur á hálsinn milli Svartárdals og Blöndudals.

Flokkur II:

- 1) Hörgárdalur, frá Staðartunguhálsi fram að Myrká.
- 2) Um 3km spotti vestan Egilsár vestur á Herpistanga.
- 3) Um 2km kafli nálægt Stapa.
- 4) Efri-Byggð í Lýtingsstaðarhreppi.
- 5) Blöndudalur.

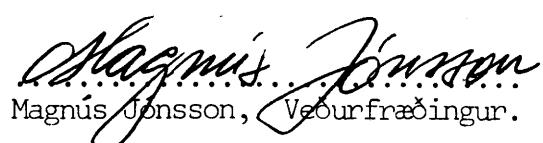
Flokkur III:

- 1) Fremsti hluti Hörgárdals frá Myrká.

Hér að framan hefur heiðum og fjalllendi verið sleppt. Mörk hálandis og láglendis eru auðvitað ekki neinn ákveðinn staður, en ég hef notast við 3-400 m hæð yfir sjávarmáli.

Ógerlegt er að flokka þetta svæði með tilliti til ísingar samkvæmt upplýsingum fengnum á þennan hátt. Þaði er það, að ísingarskilyrði geta verið svipuð á stóru svæði, þótt mjög mismikið setjist á raf- og símalínur vegna mismunandi legustefnu. Einnig hef ég þá tilfinningu, að almennt veiti menn ísingu ekki athygli fyrr en hún verður svo mikil að línur bila.

Gert í ágúst 1983,

Magnus Jonsson,
Veourfræðingur.

RAFMAGNSVEITUR RÍKISINS

LAUGAVEGI 116 - 105 REYKJAVÍK
SÍMI 17400 - SÍMNEFNI: RARIK

Raflínunefnd
c/o Jakob Björnsson, orkumálastjóri
Orkustofnun
Grensásvegi 9
108 Reykjavík

TILV. YÐAR

BRÉF YÐAR

TILV. VOR

SÁ/bk

DAGS.

30.07.80

Rafmagnsveitur ríkisins fara þess hér með á leit við Raflínunefnd að hún gefi umsögn um álag frá vindi og ís á eftirtaldar línur, sem byggðar eru fyrir 132 kV spennu.

1. Akureyri - Dalvík
2. Laxá - Kópasker
3. Grímsá - Eyvindará

Eins og fram kom í umræðum okkar í gær er stefnt að því að pantastaura í þessar línur um miðjan ágúst. Til viðbótar því sem þá kom fram, skal tekið fram að á næsta ári verður byggt:

1. Af línunni Akureyri - Dalvík aðeins byggður fyrsti hluti línunnar eða Akureyri - Tréstaðir. Líta skal á línuna sem hluta af flutningslinu Akureyri - Skagafjörður.
2. Af línunni Laxá - Kópasker verður byggður fyrri hluti Laxá - Lindarbrekka.

Hjálagt fylgja kort í 1:50.000 af fyrirhuguðum línuleiðum.

Samrit: Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson

Agnar Olsen

Ath. Kort sem nefnd eru í bréfinu fylgja ekki í þessari skýrslu en vísað er til fylgiskjala nr 2.11 , 2.9 og 2.10

G r e i n a r k o r n
um vindasama staði á vesturströnd Eyjafjarðar innan
Dalvíkur.

I nóvember 1982 fór Flosi H. Sigurðsson veðurfræðingur þess á leit við undirritaðan, að hann tæki að sér að heimsækja bændur á svæðinu frá mynni Hörgárdals út að Dalvík. Tilefnið var að vegna fyrirhugaðrar raflínulagnar um svæði þetta höfðu Rafmagnsveitur ríkisins óskað eftir upplýsingum heimamanna um vindasama staði svo og ísingu á raf- og símalínum. Um mánaðamótin nóv.-des. hélt því undirritaður á fund bænda.

A Hofi býr Gunnlaugur Pálsson og hefur hann búið þar á fjóðra áratug. Taldi hann hvössustu áttina vera suðvestan, þ.e. út úr Hörgárdalnum. Ekki mundi hann eftir teljandi sköðum á bænum eða næsta nágrenni vegna suðvestan ofsa. Einstaka sinnum kæmu heiftarlegir byljir ofan af fjalllinu úr vestri. Norðaustan áttin væri vart til, heldur yrði vindur norðvestlægur, þegar norðaustan átt væri úti fyrir (frákast frá fjalllinu). Austan átt sagði Gunnlaugur afar fátíða, en þó höfðu einu óveðurskemmdirnar á Hofi í hans búskapartíð orðið í austan hvassviðri. Ekki mundi hann eftir teljandi ísing, og aðeins einu sinni rak hann minni til að lína hefði slitnað í nágrenni Hofs. Hélt hann að það hefði verið í suðvestan roki.

A Syðri-Reistará býr Sveinn Þorbergsson. Sagði hann suðvestan áttina vera slæma, en hélt þó að farið væri að draga úr henni á sínum bæ miðað við það sem sunnar væri. Sagðist hann vita mörg dæmi þess, að "vitlaust suðvestan veður" væri um Hvamm austur á Reiðholt, þegar skaplegt veður væri á Syðri-Reistará. Lang hættulegustu veðrin sagði hann vera vestan bylji, sem kæmu niður úr skarði allmiklu beint ofan við bæinn og heitir Reistarárskarð. Síðan 1948 höfðu einu sinni orðið fokskaðar að Syðri-Reistará er þak tók af húsi í vestan fárvíðri. Ekki minntist hann teljandi ísingar.

A Skriðulandi hitti undirritaður Jóhannes Hermannsson. Sagði hann vestan byljina ofan af fjalllinu vera einu hættulegu veðrin þar. Suðvestan áttina sagði hann vera orðna meinlitla, þegar svo utarlega væri komið. Ekki sagði hann tjón hafa orðið á sínum bæ svo hann myndi, en rámaði í, að staurar hefðu brotnað í suðvestan veðri niður á Holtunum (Pálsholt og Reiðholt). Sennilega er það sama tilvikið og Gunnlaugur á

Hofi talaði um. Aðspurður sagði Jóhannes að vestan byljirnir gætu komið hvar sem væri í nágrenni Skriðulands, en þó væru þeir sennilega verstir nálægt Syðri-Reistará og svo norðan við Fagraskógi.

I Fagraskógi býr Magnús Stefánsson. Taldi hann engin hættuleg veður vera nema í vestanátt. I aftakaveðrum gæti "slegið ofan" af fjalllinu úr SV, V eða NV. Dæmi um feiknalegar vindhviður nefndi hann frá haustinu 1975 (?). Þá var hann að byggja fjós, og er slegið hafði verið upp fyrir úthringnum, gerði ofsaveður úr vestri. I einum bylnum fauk hluti uppsláttarins og fór til austurs. Fór hann þá ásamt fleira fólki að reyna að bjarga því sem eftir var af uppsláttinum. Sem þeir eru að vinna við það sjá þeir hvar ný stroka kemur niður hlíðina og stefnir hún á kúahóp, sem var á beit í túninu. Um leið og hviðan laust hópinn, skipti það engum togum að þrjár þeirra fóru undan Kára ofan í skurð. Vissi Magnús engin önnur dæmi þess að kýr hefðu fokið:: Ekki töldu Magnús og menn hans lengur ráðlegt að vinna við uppsláttinn og héldu heim á leið. Stuttu seinna kom enn einn bylurinn, og þar með var saga uppsláttarins öll. Athyglisvert var að nú fauk uppslátturinn í gagnstæða átt miðað við áður.

Pótt Magnús teldi mikla bylji geta komið í Fagraskógi, áleit hann að þeir væru enn heiftarlegri á svæðinu frá Torfnesi út fyrir Rauðuvík eða jafnvel enn utar. Aðspurður sagði Magnús, að mjög mislangur tími liði milli þessara ofsaveðra, en 2-3 ár væri sennilegur meðaltals-tími þann tíma sem hann hefði búið í Fagraskógi.

Isingar sagðist hann lítið hafa orðið var á undanförnum áratugum.

Næsti bær í byggð utan Fagraskógar er Hagi. Þar býr Ármann Rögnvaldsson. Hefur hann búið þarna ásamt konu sinni Ulla í liðlega 10 ár. Sagðist Ármann hafa haldið, að hann þekkti "hvassviðri" áður en hann hóf búskap að Haga, en vestan og norðvestan veðrin, sem þarna hefði gert síðasta áratuginn tækju þó langt fram öllu því, sem hann hafði áður kynnst. Nefndi hann sem dæmi, að eitt sinn fauk hann yfir gaddavírsgirðingu. Hafði hann þó verið búinn að taka eftir, að bylurinn stefndi að honum, lagst því niður og haldið eins fast og hann gat utan um einn staurinn. Pað dugði þó lítið

og hlaut hann talsverðar skrámur og mar í þessari flugferð.

Annað dæmi nefndi hann um vestan ofviðri. Spáð hafði verið vestan hvassviðri og af fenginni reynslu taldi hann tryggara að huga að lausum hlutum utan húss í tíma. Batt hann því niður hjólhýsi, sem stóð sunnan undir húsínu. Ekki tókst honum þó að bjarga hjólhýsinu, því það brotnaði í spón undan veðrinu, án þess að fjúka.

Armann taldi, að veður væri mun skaplegra í vestan og norðvestan átt nær fjalllinu (Kötlufjalli), og þá mun nær en gert er ráð fyrir að línan liggi (sjá kort). Ekki mundi Armann eftir teljandi ísingu í nágrenni Haga.

I Hátúni hitti undirritaður fyrir bræðurna Jón og Rögnvald Bjarnasyni. Ekkí mundu þeir eftir alvarlegum fok-sköðum að Hátúni. Verstu veðrin væru í sunnan og suðvestan átt, út úr Þorvaldsdalnum. Þau veður töldu þeir þó ekki eins slæm og vestan veðrin í kring um Rauðuvík.

Ísingu sögðu þeir ekki teljandi í nágrenninu og raunar ekki fyrr en komið væri út undir Hámundarstaði.

Sigurvin Sölvason er háaldraður bóndi í Vallholti. Þar væri suðvestan áttin verst en þó ekkert í líkingu við það sem vestan veðrin gætu orðið "inn á strönd", en þar sagðist Sigurvin einnig hafa búið.

Ísingu sagði hann nokkuð tíða, einkum norðar og vestar, en fremur sjaldan væri hún mikil. Ísingarveður væru yfirleitt af austri eða norðvestri.

Að Krossum býr Snorri Kristjánsson. Sagði hann verstu veður þar koma úr vestri yfir fjallöxlina (Hámundarstaðafjall) eða jafnvel norðvestri. Hann taldi að vestan veðrin yrðu verri nær ströndinni til austurs. Áleit Snorri að vestan eða norðvestan aftakaveður gerði á 2-3 ára fresti að jafnaði. Árið 1954 fuku fjárhús á Krossum en aðra fokskaða sagði hann ekki hafa orðið í sinni búskapartíð.

Snorri sagði ísingu oft hafa brotið staura þar um slóðir, enda hefði hann nokkrum sinnum séð ísingu á ~~linum~~ allt að 5-6 þumlunga í þvermál.

A Hálsi býr Friðrik Magnússon. Sagði hann aldrei hættulega hvasst þar um slóðir og ekki sambærilega bylji þar og "á ströndinni". Einna verst væri norðaustan áttin, en í þeirri átt bæri oft á ísingu á húsum. Hefði hann nokkrum sinnum séð áhleðslu á vírum allt að 10-15 cm í þvermál. Staurar hefðu

brotnað, en ekki mundi hann hvenær eða hve oft.

Samantekt.

Hér að framan hefur verið gerð grein fyrir þeim sam-tolum, sem undirritaður átti við bændur á vesturströnd Eyja-fjarðar innan Dalvíkur. Óparfi er að minna á, að upplýsingar, sem fengnar eru án allra mælinga og athugana hljóta að vera ónákvæmar og jafnvel rangar. Mismunandi mat, misminni og jafn-vel ýkjur eru mannlegir þættir, sem raska raunveruleikanum. Pótt ég viti, að mig skorðir þann hæfileika (og fleiri) að greina fyrrnefnda þætti frá staðreyndum mun ég reyna að draga upp helstu atriði, sem mér fannst koma út úr þessum viðtölum.

1. Í mynni Hörgárdals út að Pálmholti verða mestu ill-viðrin í suðvestan átt. Á þessu svæði eru vestan aftakaveður fátíð nema þá nyrst.

2. Þegar kemur út fyrir Hvamm - Pálmholt dregur verulega úr suðvestan áttinni, en í stað þess verða vestan byljirnir tíðari. Þannig/vestan áttin lang hættulegust allt norður fyrir Kötlufjall. Innan þessa svæðis eru tvö tiltölulega takmörkuð svæði, þar sem vestan veðrin virðast bæði tíðari og hættulegri en annars er. Þetta er í fyrsta lagi svæðið frá Torfnesi norður fyrir Haga, og í öðru lagi svæðið austan Reistarárskarðs (sjá kort).

3. Norðan við Kötlufjall tekur við svæði þar sem sunnan og suðvestan veðrin eru verst. Innan þessa svæðis eru tak-markaðir blettir þar sem vestan eða norðvestan byljir geta orðið hættulegir, en þeir eru fátíðir.

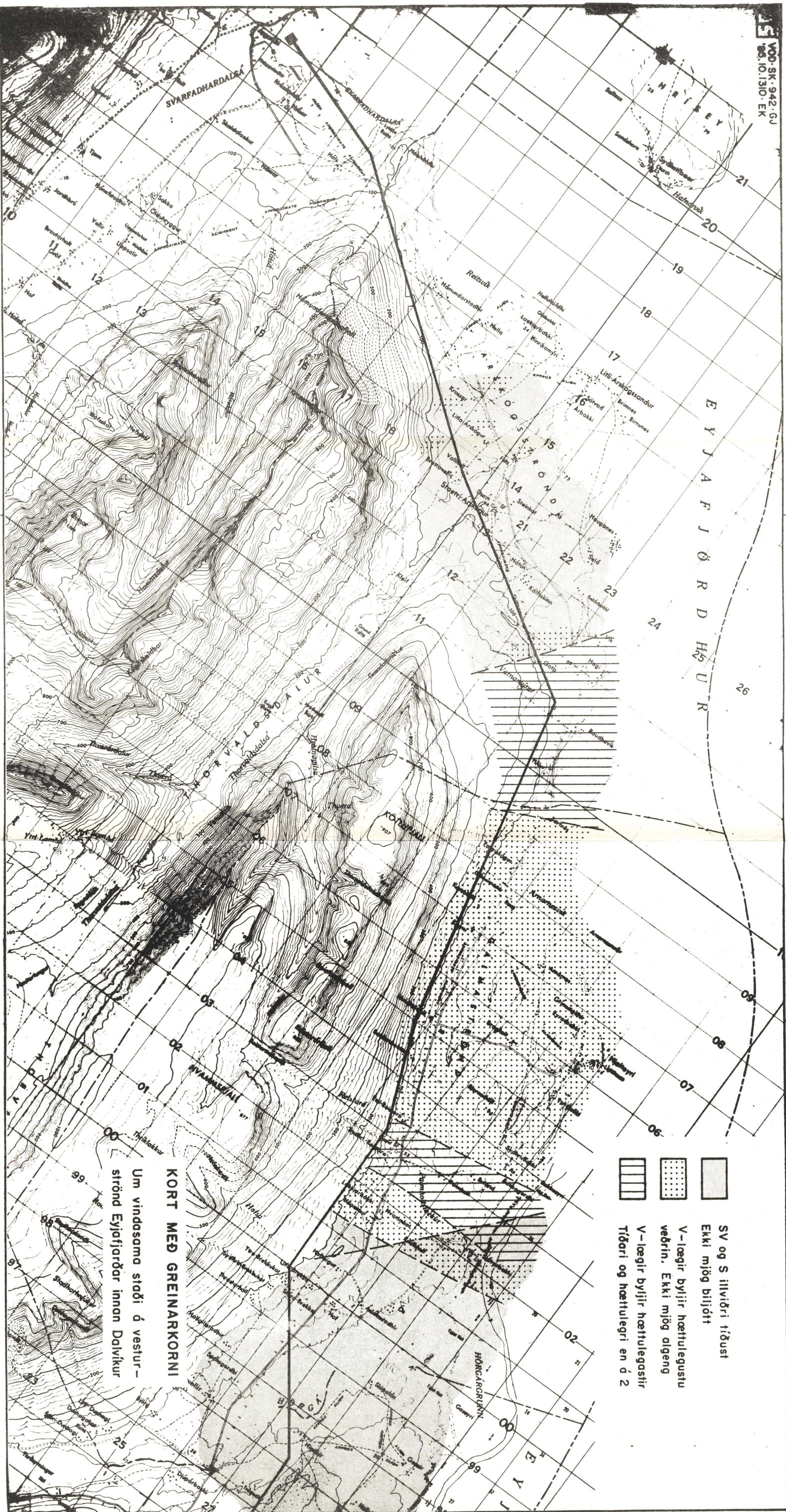
Mér fannst það á mönnum, að suðvestanveðrin, sem standa út úr Hörgárdalnum og Þorvaldsdalnum, hefðu nokkuð önnur ein-kenni en vestan veðrin sem koma ofan af fjöllunum. Í suðvestan-veðrunum verður oft mjög mikill meðalvindhraði og hviður þá oftast eins og "eðlilegt" má teljast (hviðustuðull 1.3-1.5). Hinsvegar í byljunum ofan af fjöllunum er meðalhraðinn oft lítill, en annað veifið skella síðan á heiftarlegir "wind-göndlar". Þessi einkennismunur kann líka að hafa þau áhrif á menn, að þeim finnist miklu meiri vindhraði í vestan byljunum en í hviðum suðvestan hvassviðranna. Á móti kemur, að erfitt er að draga í efa lýsingar manna á krafti þessara bylja, sem koma "ofan af fjöllunum".

A meðfylgjandi korti hef ég merkt inn á nokkur vindasvæði. Að sjálfssögðu má ekki líta á mörk svæðanna sem neinn algildan sannleik, svo óljós, sem veðramörk oftast nær eru.

4. Ísing á ~~470m~~ virðist ekki vera teljandi fyrr en komið er norður fyrir Stærri Árskógi. Þar fyrir norðan, allt til Dalvíkur sýnist mér að megi reikna með 10-15 cm. áhleðslu á víra á 5-10 ára fresti. Fá ísingartilvik "á ströndinni" kunnar að verulegu leyti að skýrast með því að línur liggja þar flestar frá norðri til suðurs.

Akureyri í desember 1982.

Magnús Jónsson
Magnús Jónsson

LÍNUHÖNNUN HF.

VERKFRAÐISTOFA
CONSULTING ENGINEERS

Raflínunefnd,
c/o hr. Jakob Björnsson orkum.stj.,
Orkustofnun,
Grensásvegi 9.

Dagsetning - Date

13/12 '79

Tilvisun - Reference

ABJ/eh

Vegna hönnunar 132 kV línu Dalvík- Ólafsfjörður, óskar undirritaður eftir tillögum Raflínunefndar um ísingar og vindálag á möstur í Drangaskarði (sjá kort).

Staðhættir eru þannig að eitt hornmastur stendur upp í sjálfu skarðinu í 845 m.h.y.s. og óskýlt fyrir veðri úr öllum áttum.

Að sunnan er hornmastur í Kartárdal í 670 m.h.y.s. með 350 m haf og virðist í góðu skjóli. Norðanmegin er hornmastur í Burstabrekkudal í 735 m. h.y.s. með 260 m haf og einnig sýnist það í vari.

Ekki eru burðarmöstur milli fyrrnefndra hornmastra.

Undirritaður álítur eftir vettvangsskoðun ekki verulega ísingarhættu þarna nema á mastrið í 845 m.h.y.s. og hluta af aðliggjandi höfum.

Einnig óskar undirritaður eftir tillögum Raflínunefndar um ísingar og vindálag yfir Búrið (sjá kort) vegna hönnunar 66 kV Vopnafjarðarlinu. Á Búrinu mældist 18 cm ískjölur á stiku 13.11. '79.

Virðingarfyllst,

Arni Björn Jónasson
-Arni Björn Jónasson-

1978-06-30

JB/sg

Rafmagnsveitur ríkisins
Laugavegi 116
Reykjavík

Varðar: Leiðir fyrir 132 kV linur á Suðurlandi

Rafmagnsveitustjóri ríkisins, Kristján Jónsson, fór þess fyrir nokkru á leit við Raflínunefnd, að hún léti þeim í té umsögn um leiðir fyrir nokkrar 132 kV linur á Suðurlandi, sem Rafmagnsveiturnar gera ráð fyrir að leggja á næstunni.

Raflínunefnd skoðaði þessar leiðir fyrir skömmu um leið og hún kannaði leið fyrir svonefnda Suðausturlínu, frá Kirkjubæjarklaustri að Höfn í Hornafirði. Hjálagt fylgir greinargerð um þessa skoðunarferð, þar sem leiðum þessum er lýst.

Raflínunefnd er reiðubúin að veita frekari aðstoð i máli þessu ef óskað er.

Virðingarfyllst,

f.h. Raflínunefndar

Jakob Björnsson

Ath. Fylgiskjal nr 3.1 er sú greinargerð, sem vísað er í bréfinu.

RAFMAGNSVEITUR RÍKISINS

LAUGAVEGI 116 - 105 REYKJAVÍK
SÍMI 17400 - SÍMNEFNI: RARIK

Raflinunefnd
c/o Orkustofnun
Grensásvegi 9
108 REYKJAVÍK

TILV. YÐAR

BRÉF YÐAR

TILV. VOR

DAGS.

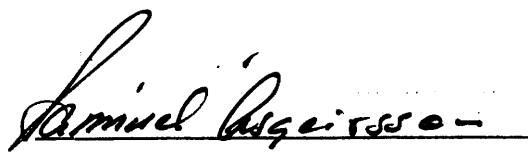
SÁ/kb

05.05.1982

Rafmagnsveitur ríkisins fara þess hér með að leit við ykkur að þið ákvarðið mekaniskt álag fyrir 66 kV raflinur, Sauðárkrók - Höfsós og Hveragerði - Þorlákshöfn.

Endanleg línuleið hefur ekki verið valin, en kort er sýna legu línanna verður sent ykkur strax og þau liggja fyrir.

Ákvörðun um mekaniskt álag þarf að liggja fyrir fljótlega, vegna þess að út frá þeim gögnum verður tekin ákvörðun um hvort línan verður á tvistæðum eða einum staur.

Samúel Ásgairsson

RAFMAGNSVEITUR RÍKISINS

LAUGAVEGI 116 - 105 REYKJAVÍK
SÍMI 17400 - SÍMNEFNI: RARIK

Raflinunefnd
c/o Orkustofnun
Grensásvegi 9
108 REYKJAVÍK.

TILV. YÐAR

BRÉF YÐAR

TILV. VOR

SÁ/kb

DAGS.

20.04.1982.

Í framhaldi af viðræðum okkar 15. apríl sl. sendi
ég ykkur kort af línuleiðum, Suðurlínu og línu
Stuðlar - Eskifjörður.

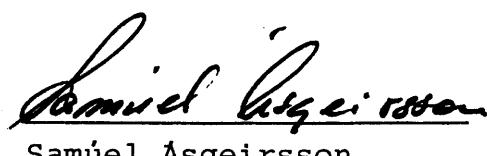
Umsögn ykkar óskast um eftirfarandi:

1. 132 kV Suðurlína. Endurskoðun á mekanisku
álagi á Tungnaárþverun við Austurbjalla.
2. 66 kV Eskifjarðarlína. Umsögn um mekaniskt
álag.

Fylgirit: Kort 1:100 000 Suðurlína. Sigalda -
Prestbakki.

Kort 1:50 000 66 kV Eskifjarðarlína.

Umsögn raflinunefndar um mekaniskt álag
á Suðurlínu milli Sigoldu og Prestbakka.

Samúel Ásgeirsson

RAFMAGNSVEITUR RÍKISINS

LAUGAVEGI 118 - 105 REYKJAVÍK
SÍMI 17400 - SÍMFNI: RARIK

✓ Raflínunefnd
c/o Orkustofnun
Grensásvegi 9
108 REYKJAVÍK

TILV. YÐAR

BRÉF YÐAR

TILV. VOR

DAGS.

SÁ/jm

18.11.82

Varðar: Álagsforsendur fyrir 66 kW línu frá
Stuðlum í Reyðarfirði til Eskifjarðar.

Í samráði við starfsmenn rafmagnsveitnanna á Austurlandi var álagsforsendum breytt á kaflanum frá aðveitustöð Stuðlar að Seljateigshjáleigu (km 0 + 00 - 0 + 01.8).

Nýjar álagsforsendur.

Ísing í vindi 10 sm.

Tilsvarandi vindhraði 40 m/sek.

Ísing í logni 14 sm.

Hámarksvindhraði 56 m/sek.

Virðingarfyllst,

Samúel Ásgeirsson

Rannsóknastöð frá 16/9 1973 til 10/8 1978.

Blað 1 af 4

Gert: í febr. 1982
GJ

Reynslan af rekstri stöðvarinnar á Nýjabæ þótti vera slík að ólíklegt væri að lína yrði lögð niður eftir Eyjafjarðardal.

Fyrir því var ákveðið að færa rannsóknastöðina sunnar og austar. Mönum kom saman um að athuganir á þeim slóðum kemu að gagni ef aðrar leiðir yrðu valdar.

Í ágúst mánuði árið 1973 var þetta svæði kannað nokkuð á bíl og merktir þeir staðir, sem helzt þóttu koma til greina.

Eftir að þetta var gert fór Raflínunefnd um svæðið í þyrlu Landhelgisgæzlunnar. Leit hún á þessa kosti en fór að auki vítt um á norðanverðu miðhálendinu og skoðaði línuleiðir.

Ákveðið var að staðsetja bækistöðina á gömlu Sprengisandsleiðinni, norðaustur af Fjórðungsöldu, þar sem heitir Tjarnardrag.

Parna var stöðin síðar reist og hlaut nafnið Sandbúðir, eftir til-lögu frá Örnefnastofnun.

Staðinn ber hátt í sandauðninni. Þar er útsýni mikil og sér langt til allra átta, nema suðurs en í þá stefnu eru 5-8 km að Fjórðungsöldu, sem er 972 m á hæð. Til vesturs eru um 4 km að bíslóðinni þar sem hún liggur norður yfir sandinn.

Dagana 8 - 22. september, árið 1973 var unnið við að reisa Sandbúðastöðina. Megin starfið hafði þó áður verið unnið í Reykjavík. Þar var smíðaður hluti af íbúðarhúsini, miðhlutinn, sem tengdi saman "Moelven"skálana. Þá var og dreginn saman allur útbúnaður, sem talin var þörf fyrir og ekki hafði áður verið staðsettur á Nýjabæ.

Bækistöðin var stækkuð mjög, frá því sem þar hafði verið, bæði var aukið við húsakostinn og bætt við tækjum á staðinn, enda var nú gert ráð fyrir að starfsemin yrði parna um eitt hvert árabil.

Sú varð og raunin á. Parna var unnið að athugunum næstu fimm árin. Gerðar voru reglulegar veðurathuganir prisvar á sólarhring.

Lesið var af kraftmælum á tilraunalínum og fylgst var náið með ísingu á þeim svo og á ísingargrindum, sem parna voru settar upp.

Begar ástæður voru til vann gæzlufólkis að nánari athugunum á ísingu. Fylgst var með snjóðýpt (og snjóálögum) svo og með vatnsgildi snævar. Myndir voru teknar af ísingu og öoru því sem til féll. Reynt var að meta aðstöðu til verklegra framkvæmda og ferða um svæðið. Begar fram liðu stundir var svo bætt við jarðskjálftamæli í bækistöðina og þar voru loks gerðar tilraunir með grastegundir á vegum kannsóknarstofnunar Landbúnaðarins.

Að því tímabili sem starfsemin stóð yfir voru parna eftirtaldir ábúendur og þann tíma, sem hér segir.

Guðrún Sigurðardóttir

Þorsteinn Ingvarsson..... 16/9 1973 - 9/9 1974

Einar Kristjánsson

Guðrún Eiriksdóttir..... 10/9 1974 - 31/8 1975

Guðrún Sigurðardóttir

Þorsteinn Ingvarsson..... 1/9 1975 - 31/7 1976

Haraldur Ágústsson

Ingigerður Ólafsdóttir..... 1/8 1976 - 13/8 1977

Lísbet Sigurðardóttir

Vilmundur P Kristinsson..... 14/8 1977 - 19/7 1978

Þorsteinn Ólafsson.....

... 20/7 1978 - 10/8 1978

Hannsóknastöð frá 16/9 1973 til 10/8 1978.

Gert: í febr. 1982.
GJ

Þorsteinn Ólafsson, sem síðastur er talinn til ábúenda var ráðinn gæzlumaður húsa og tækja unz því yrði við komið að fjærlegja útbúnaðinn.

Dagana 11/8 - 16/8 1978 voru síðan húsin í Sandbúðum og allur búnaður fluttur austur á Fljótsdalsheiði, en önnur tæki til Reykjavíkur.

Haustið 1980, dagana 12. til 15. september, var loks endanlega gengið frá á staðnum, þar sem bækistöðin hafði staðið. Tilraunalinurnar voru þó látnar standa svo og rafstöðvarskúrinn með nauðsynlegasta útbúnaði til neyðardvalar. Undirstöður húsanna voru sagaðar neðan við yfirborð jarðar. Öllu rusli var brennt og pað fjærlegt á vörubíl eða grafið.

Þar sem húsin stóðu er nú líttill nóll en á honum hlóðum við vörðu til minningar um fyrstu störf og búsetu manna á þessum slóðum.

Hér fylgir með upplifráttur af fyrirkomulagi áhalda og húsa ásamt mynd af Sandbúðum og nokkrum myndum úr ferðinni, sem farin var til gera þar klárt á haustdögum árið 1980. Þá fylgja hér og með nokkrar upplýsingar, sem vert er að halda til haga.

Efst á hæðinni, þar nálægt sem nú stendur einn stauranna í tilraunalinunni, fannst fljóttlega steinn, sem var auðkenndur með hvítum málum óletti og töluðu 3905. Við athugun kom í ljós að þetta var mælipunktur Orkustofnunar. Um hann var til þessi vitneskja, sem jafnframt er staðsetning Sandbúðastöðvarinnar.

Mælipunktur nr 3905.

Breidd: $64^{\circ} 54' 01''$

Lengd: $17^{\circ} 59' 37''$

Hæð: 821 m y.s.

þyngd: 982 lo2 65.

Þá fylgja hér loks með nokkrar mælitölur er varða frágang tækja.

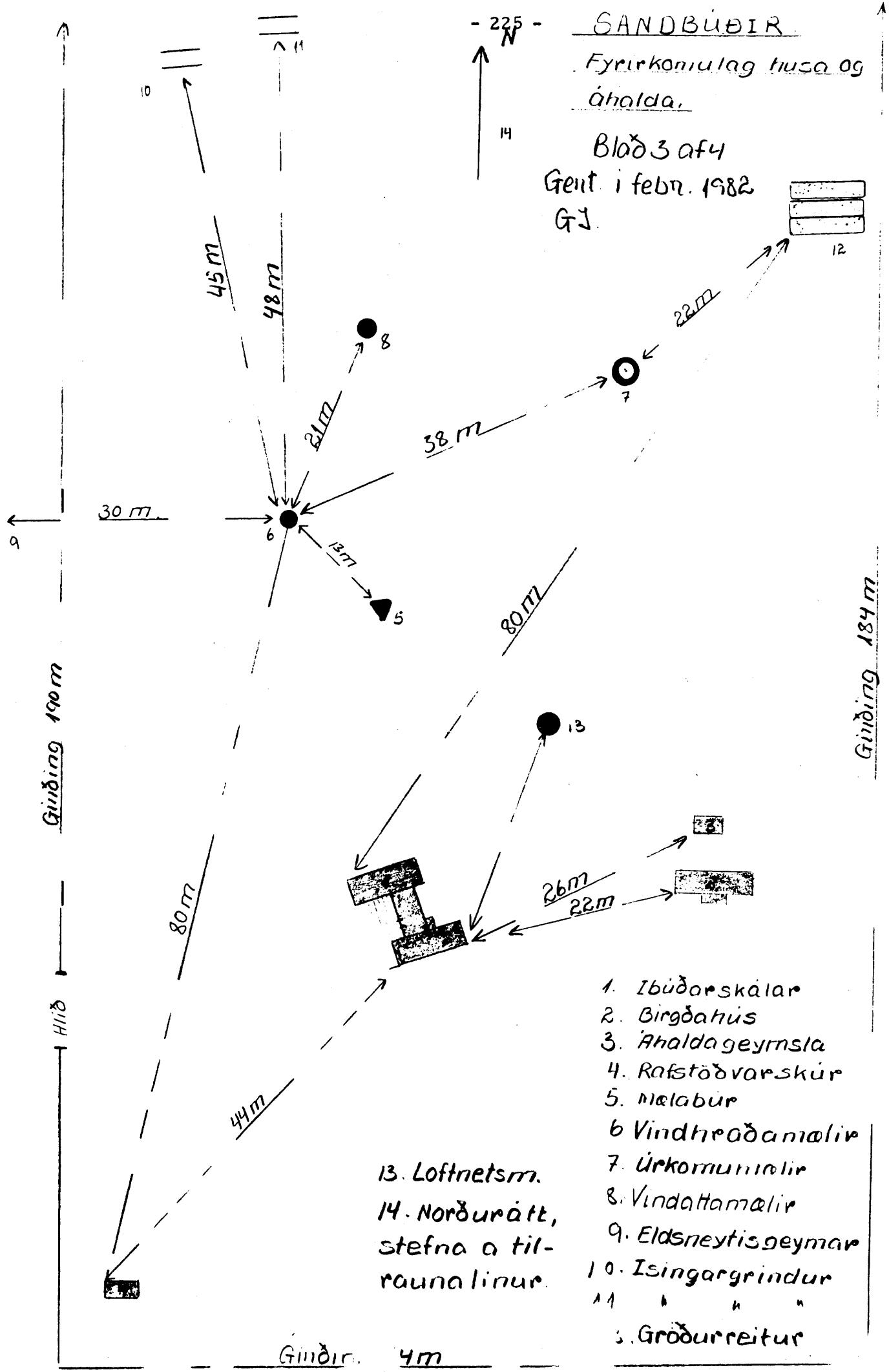
Hæð vindhraðamælis 5,95 m yfir jörð.

Hæð vindáttamælis 1,60 m " "

Hæð úrkomumælis 1,00 m " "

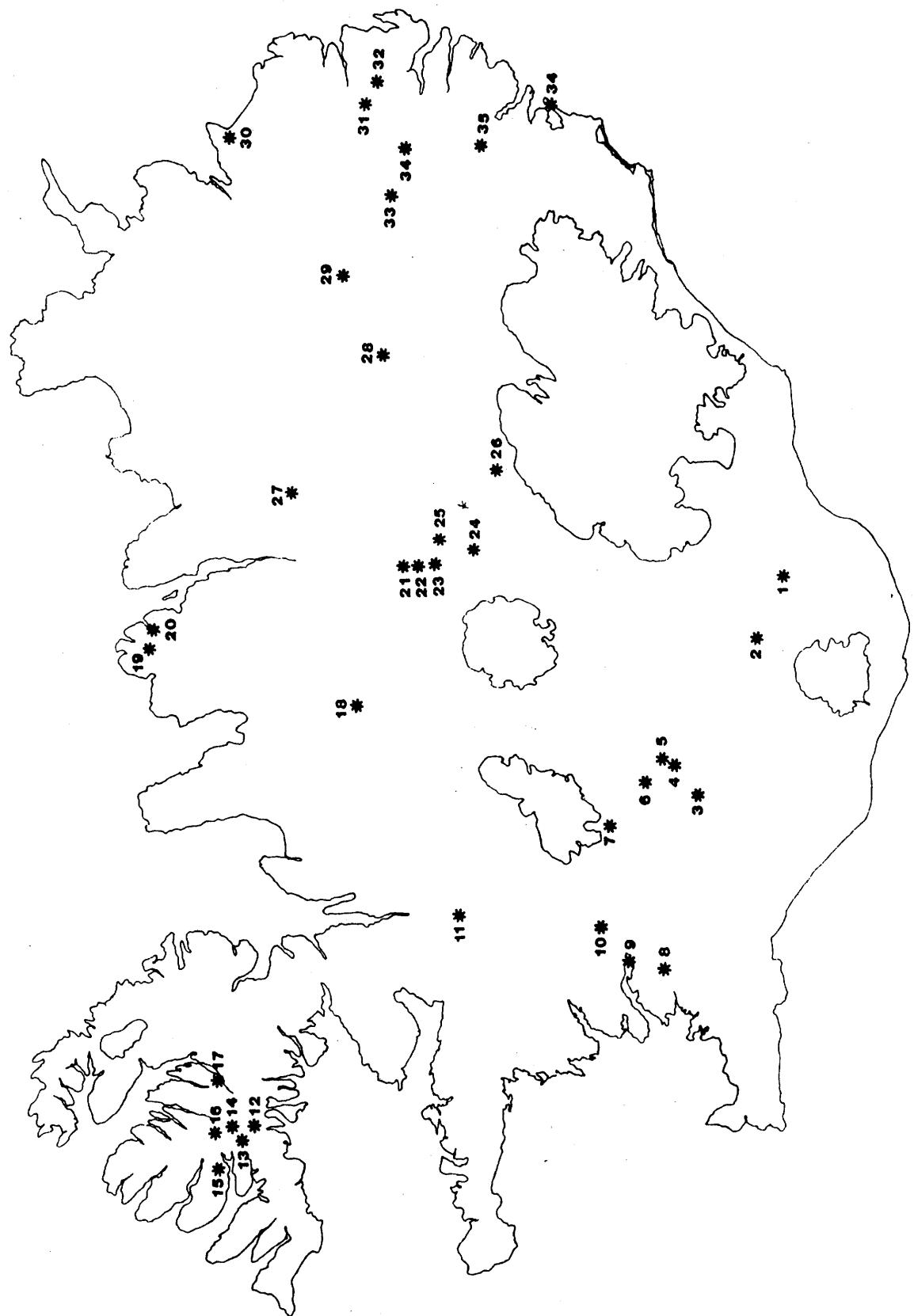
Hæð mælabúrs 1,95 m " "

Ath. Myndir og myndaskrá eru í vörzlu Orkustofnunar.

ÍSINGARMÆLISTAÐIR

1. HELLNAMÝRI
2. HERDUBREIÐARHÁLS
3. KEPPUR
4. SVARTÁ SYDRÍ
5. SVARTÁ NIRDRI
6. STÓRAVERSALDA
7. MOSASKARD
8. SVINASKARD
9. PYRILSNES
10. UXAHRYGGIR
- XII. HOLTAVÖRÐUHEIDI
- XII. HÖLMAVATN
13. STÓRA - EYJAVATN
14. SUNNAN GLÁMU
- XIV. DÝRAFJÖRDUR
- XV. NORDAN SJÓNFRÍDAR
- XVI. ÁLFTABORG
- XVII. HAUKAGILSHEIDI
- XVIII. SANDSKARD
- XIX. ÖLAFFSFJÖRDUR
- XX. NYBÆR X
- XXI. NYBÆR Y
- XII. HÆÐ I 876 m.h.y.s.
- XIV. SANDBÚDIR
- XV. BLEIKSMÝRARDRÓG
- XVI. TRÖLLADYNGJA
- XVII. BARDARDALUR
- XVIII. HERDUBREIÐ
- XIX. GESTREIÐARSTADASKARD
- XX. HELLISHEIDI
- XI. GAGNHEIDI
- XII. FÖNN
- XIII. FLJÓTSDALSHÉIDI
- XIV. HALLOMSSSTADAHÁLS
- XV. ÖXÍ
- XVI. STARMYRARRFJÖRUR

Fylgiskjal 5
Fundargerðir Raflínunefndar

31.10.77

Raflínunefnd

04.11.77

Raflínunefnd

130. fundur

Mettir: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Sigurjón Ísaksson, Orkustofnun

Enn var fram haldið samningu frambinduskýrslu og gengið frá drögum að köflum 6.2 - 6.3.

Rætt var við Sigurjón Ísaksson um söfnun upplýsinga um ísingu á loftlinum og vinnumbrögð í því sambandi.

131. fundur

Föstudagur 4. nóvember 1977

Mettir: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson Orkustofnun
Birgir Jónsson
Sigurjón Ísaksson

Fjallað var um mælingar á ísingarspennum.

Samið hefur verið við:

Sigurþór Hjörleifsson, Messuholti, um mælingar á Haukagilsheiði
Gunnstein Stefánsson, Egilestöðum um mælingar á Mörðudalsfjallgarði
" " " " " " á Grenisöldu
" " " " " " á Hallormsstaðahálsi
Hauk Jónsson, Haugum, Skriðdal " " á Öxi
Ragnar Kristjánasson, Djúpavogi " " á Staxmýrarfjörum
Brein Ólafsson, Bolungarvík " " á Hestkleif, við Stóra-Byjavatn, norðan í Glámu

Gunnar Jónsson mun hafa samband við mælingamenn þessa og taka við skýralum þeirra, en auk þess mun hann annast mælingar á spennum á Nýjabærarfétt.

Rætt var enn fremur um geymslu á ísingargögnum.

10.11.77

Raflínunefnd

15.11.77

Raflínunefnd

132. fundur

Fimmtudagur 14. nóvember 1977

Mettir: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson

Urnið var að samningu frambinduskýrslu og gerð drög að köflum 6.4, 6.5 og fyrri hluta kafla 8.

133. fundur

Friðjudagur 15. nóvember 1977

Mettir: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson

Lokið var við drög að frambinduskýrslu um störf nefndarinnar á tímabilinu júní 1975- október 1977. Gengið var frá köflum 7 og 8. Rætt var um frágang og útgáfu frambinduskýrslunnar.

21.11.77

Raflinunefnd

23.11.77

Raflinunefnd

134. fundur

Mánuðagur 21. nóvember 1977.

Mettir: Flosi Hrafn Sigurðsson
Jakob Björnsson
Guðjón Guðmundsson
Birgir Jónsson, Orkustofnun
Sigurjón Ísaksson,
Árni Björn Jónasson, verkfræðingur

Árni Björn Jónasson gerði grein fyrir skýrslu þeiri sem hann hefur tekið saman fyrir raflinunefnd og nefnist Isingaráhaf. Hefur hún að geyma hönnun á tilraunaspennum til isingarmeltinga.

Rett var um bilun sem varð á Byggðalínu að kvöldi 19. nóvember 1977. Guðjón skýrði frá að í ljós hefðu komið skemmdir á einangurum nálegt Þingeyrum.

Lesið var yfir handrit að fyrri hluta framvinduskýrslu og gerðar ýmsar lagfæringer.

135. fundur

Miðvikudagur 23. nóvember 1977

Mettir: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Birgir Jónsson, Orkustofnun

Fjallað var um drög að framvinduskýrslu. Seinnihluti skýrslunnar var lesinn og lagfærður.

24.11.'77

Raflinunefnd

136. fundur

Fimmtudagur 24. nóvember 1977

Mettir: Tryggvi Sigurbjarnarson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Jakob Björnsson
Guðjón Guðmundsson

Rett var um að eskilegt væri að við endurskoðun Orkulaga, sem sérstök nefnd undirbýr nú, yrðu sett ákvæði i lögum um heimild ráðherra til að láta leggja háspennulinur um lönd manna gegn greiðslu skáðabóta eftir mati eða samningum. Ær hér um hliðstatti ákvæði að ræða og er í Vegalögum að því er varðar vegi. Þótti eðillegt að skýr ákvæði um petta efni væri í Orkulögum, þótt vissar heimildir séu fyrir hendi í Vatnalogum. Gerð voru drög að bréfi til Iðnaðarráðuneytisins um málid.

Sámin voru drög að bréfi til Iðnaðarráðuneytisins varðandi greiðslu þóknunar fyrir störf nefndarinnar á tímabilinu 1. desember 1976-30. nóvember 1977. Bréfinu fylgi skrá yfir nefndarfundi á þessu tímabili.

28.11.77

Raflinunefnd

137. fundur

Mánuðagur 28. nóvember 1977

Mettir: Jakob Björnsson
Tryggvi Sigurbjarnarson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Árni Björn Jónasson, verkfræðingur

Enn voru gerðar lagfæringer á texta Framvinduskýrslu og gengið endanalega frá handritinu. Gengið var frá bréfum þeim til Iðnaðarráðuneytisins, sem drög voru gerð að á síðasta fundi.

Rett var um endurskoðun línumleiðar Austurlínu næst Kröflu og ákvæðin fundahöld í því sambandi.

05.12.77

Raflínunefnd

06.12.77

Raflínunefnd

138. fundur

Mánudagur 5. desember 1977

Mettir: Guðjón Guðmundsson
Tryggvi Sigurbjarnarson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðmundur Sæmundsson, Rarik

Rætt var um skipulag línuleiða í námunda við Kröfli og
áðstæður skoðaðar á kortum. Ákveðinn var framhaldsfundur
janúar 6. desember.

139. fundur

Driðjudagur 6. desember 1977

Mettir: Flosi Hrafn Sigurðsson
Tryggvi Sigurbjarnarson
Guðjón Guðmundsson
Sigurjón Ísaksson, Orkustofnun
Guðmundur Sæmundsson, Rarik
Gylfi Grimsson, Rarik

Enn var rætt um skipulag línulagna í námunda við Kröfli og
leið Austurlinu næst Kröfli. Ákveðið var að óska fundar við
fulltrúa Náttúruverndarráðs til að ráða breytingu á línuleið
í Hlíðardal.

Rætt var um frágang framvinduskýrslu og undirbúnning fjöldritunar.

04.01.78

Raflínunefnd

30.01.78

Raflínunefnd

140. fundur

Miðvikudagur 4. janúar 1978

Mettir: Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Tryggvi Sigurbjarnarson
Birgir Jónsson, Orkustofnun
Sigurjón Ísaksson *

Fjallað var um frágang Framvinduskýrslu 3 um störf nefndar-
innar, einkum fylgiskjöl og röðun þeirra.

Rætt var um lán kraftmæla til notkunar í isingarspennum
Rarik á Gagnheiði. Ákvörðun var frestast að óróu leyti en
því að þeir 2 mælar sem áður hefur verið lofað eru til reiðu.

Mettir: Guðjón Guðmundsson

Flosi Hrafn Sigurðsson
Tryggvi Sigurbjarnarson
Guðmundur Sæmundsson, Rarik
Birgir Jónsson, Orkustofnun
Sigurjón Ísaksson, *

Enn var rætt um skipulag línulagna við Kröfli. Fram kom að ekki verður
hreyft mótmælum af hálfi fulltrúa náttúruverndaraðs við síðustu tillögum
Raflínunefndar um legu Austurlinu frá Kröfluvirkjun niður Hlíðardal.
Ákveðið var að senda náttúruverndaraðilum kort af þessum línhluta þegar
melingu og staurasetningu er lokid.

Rætt var um vandamál Rafmagnsveitna ríkisins varðandi endurnýjun og
styrkingu línu að endurvarpstöð sjónvars á Gagnheiði. Kom fram að
Rafmagnsveitur ríkisins óska samrás og ráðgjafar varðandi línumagnina.
Spurst var fyrir um, hvort Rafmagnsveiturnar hefðu tilteknar veður-
fræðilegar hönnunarforsendur í huga og talið meðilegt að fá kortskilti af
núverandi línuleið og upplýsingar um staðsettunum tilraunaspenna þeirra
sem Raflínunefnd hefur lánað kraftmæla í. Ennfremur var talið nauð-
synlegt að safna saman öllum tiltekkum upplýsingum um isingu a mann-
virkjum endurvarpstöðvarinnar og raflínunni að henni. Væntir Raflínun-
efnd að fá upplýsingar um þessi atriði frá Rafmagnsveitunum.

Fundinum voru flutt tilmæli rafmagnsveitustjóra ríkisins um að Raflínun-
efnd taki hugsanlegar 132 kV raflínus um Suðurland til skoðunar í
samráði við Rafmagnsveiturnar, þar sem ljóst sé að innan fárra ára
þurfi að byggja einhvern hluta þeirra, m.a. vegna Vestmannaeyja.

Farið var yfir vélritað lokahandrit Framvinduskýrslu 3 og gerðar nokkrar
leiðréttningar og smábreytingar.

21. 03. 78

Raflinunefnd

03.04.78

Raflinunefnd

142. fundur

Driðjudagur 21. mars 1978

Mettir: Jakob Björnsson
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Tryggvi Sigurbjarnarson
 Guðjón Guðmundsson
 Birgir Jónsson, Orkustofnun
 Árni Björn Jónasson, Landsvirkjun

Farið var yfir fylgiskjöl með fram vinduskýrslu um störf nefndarinnar og Birgi Jónssyni og Sigurjóni Isakssyni falið að sjá um lokafrágang og fjöldritun.

Rett var um raforkuvandamál á Suðurlandi og framtíðarskipulag háspennulína þar. Sérstaklega var rett um vandamál Hveragerðis, Selfoss og Hvalsívarl.

Árni Björn skýrði frá fyrirhuguðum snjómelingaleiðangri Landsvirkjunar um hugsanlega leidhrauneyjarfossinu og hugsanlegt framhald þess leiðangurs um Sprengisand og samvinnu um þessar athuganir. Var ákveðið að Jakob reðdi mál Ísland Jóhann Má hjá Landsvirkjun.

Rett var um veður- og isingarathugunarstöðina í Sandbúnum og var talið rétt að leggja stöðina niður haustið 1978 eins og áður hefur verið haft í huga.

Loks var rett um isingarvandamál á Gagnheiði og hugsanlegar línluleiðir, þegar raflinan pangað verður endurnýjuð eða endurbætt. Talið var nauðsynlegt að afila upplýsinga um isingarreynslu á Gagnheiðarlínu og náleigum línum um Fjarðarheiði og til Eskifjarðar.

143. fundur

Mettir: Flosi Hrafn Sigurðsson
 Jakob Björnsson
 Guðjón Guðmundsson
 Birgir Jónsson, Orkustofnun

Fram var lagt bréf til nefndinarrinnar frá Hönnun h.f., Rafteikning h.f., Rafhönnun h.f. og Hannar s.f. þar sem þessi fyrirtæki bjóða samræmda þjónustu við hönnun orkuflutnings- og dreifikerfa fyrir rafmagn.

Rett var um úrvinnslu veður- og isingarathugana á Sandbúum, en mælingum lýkur þar á komandi sumri.

Akveðið var að biðja Birgi að útvega kort til að kanna hugsanlega línluleið Kirkjubækjarklaustur-Fagurhólmseyri-Höfn í Hornafíði og Hveragerði-Hvolsvöllur-Vík-Kirkjubækjarklaustur.

Rett var hvernig grípa skyldi á málaleitun Rarik varðandi línlíðgn um Suðurland og nýja línu að sjónvarpsstöðinni á Gagnheiðarhnjúki. Akveðið var að fá rafmagnsveisutstjóra á næsta nefndarfund.

Birgir Jónsson var beðinn um að senda fyrirspurnabréf til fleiri bandar, sem búa í námunda við línluleið Djúpivogur-Höfn í Hornafíði.

10.04.78

Raflinunefnd

144. fundur

Mánuðagur 10. apríl 1978

Mettir: Guðjón Guðmundsson
 Jakob Björnsson
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Kristján Jónsson, RARIK

Jakob skýrði frá því, að einn af nefndarmönnum Tryggvi Sigurbjarnarson, hafið með bréfi til Íðnaðarráðuneytisins dags. 7. apríl 1978, óskar eftir að vera leyurst frá störfum í nefndinni.

Rett var um 132 kW línum á Suðurlandi og samstarf Raflinunefndar og Rarik um könnun og ákvörðun línluleiða: frafoss-Selfoss-Hella-Hvolsvöllur-Landeyjalandur. Ennfremur var rett um hugsanlega línu frá Vík um Kirkjubækjarklaustur til Hafnar í Hornafíði, sem loka myndi hrинг um landið. Dennan möguleika þarf að berá saman við lokun hringsins með línu frá Sigoldu til Hafnar.

Rett var við Kristján um hugsanlegar línluleiðir að sjónvarpsstöðinni á Gagnheiði.

Flosi skýrði frá athugun, sem hann er að gera um mestu snjódypt, sem ætla má að komi fyrir einu sinni á löngu árabili, t.d. 50 árum á íslenskum veðurstöðvum.

27.04.78

Raflinunefnd

145. fundur

Driðjudagur 25. apríl 1978

Mettir: Jakob Björnsson
 Guðjón Guðmundsson
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Samúel Ásgeirsson
 Guðmundur Sæmundsson

Rett var um línuflann frá Kröflu framhjá hugsanlegu borsvæði við Hvítahóla í Hlíðardal. Fram kom að ekki legt geti verið að fá línu vegna nálegðar við borsvæði og hugsanlegrar isingarhættu vegna gufuústreymis. Fárra kosta þó völ um flutning og var því ákveðið að láta línluleiðina óþreytta. Talið var hins vegar rétt að halda fullum styrkleika að horni neðan Hvítahóla, b.e. sama styrk og ætlaður hafði verið upp á ásnum vestan Hlíðardals.

Rett var um næstu störf nefndarinnar og ákveðið að reyna að fá Helga Hallgrímsson verkfræðing og Hauk Þómasson jarðfræðing á fund til að ræða línustaði um sandana sunnan jöklar.

02.05.78

Raflinunefnd

17.05.78

Raflinunefnd

146. fundur

Þriðjudagur 2. maí 1978

Mættir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Sigurjón Þaksson, Orkustofnun

Agnar Olsen verkfræðingur hafði verið skipaður í nefndina í stað Tryggva Sigurbjarnarsonar og mætti nú í fyrsta sinn á nefndarfundi. Var skipun hans í nefndina fagnað og hann boðinn velkominn til starfa.

Sigurjón skýrði frá ísingartilfellum, sem honum hafði tekist að fá upplýsingar um veturninn 1977-1978. Var um allmörug tilvik að ræða, minnst var nefnd 5-6 cm ísingarbvermál, en mest 35 cm. í flestum tilvikanna var hins vegar um 7-10 cm þvermál að ræða, en einnig komu fyrir 15 og 18 cm.

Agnari Olsen var skýrt frá hvernig verkefni nefndarinnar standa og frá hinni ventanlegu framvinduskýrslu. Hann fékk og eintak af tveimur fyrri framvinduskýrslum.

147. fundur

Miðvikudagur 17. maí 1978

Mættir: Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Helgi Hallgrímsson, Vegagerð ríkisins
Haukur Þómasson, Orkustofnun

Rett var um hugsanlega línlögn um Skeiðarársand og var talið líklegt að heppilegast væri að línan lægi í vestur frá Hofi og stefndi á Gýju rétt neðan við brú og yfir Súlu 1-2 km neðan brúar og þaðan í Rauðbergshraun.

Einnig var rætt nokkuð um hugsanlega línlögn um Mýrdalssand. Talið var líklegt að umtalsverður hluti línnunnar myndi fara í Kótluhlaupi.

5.6.78

Raflinunefnd

14.06.78

Raflinunefnd

148. fundur

Mánuðagur 5. júní 1978

Mættir: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Birgir Jónsson, Orkustofnun

Fram var lögð Framvinduskýrsla 3 en þar er fjallað um stórf nefndarinnar á tímabilinu júní 1975 - október 1977. Skýrslan er merkt Reykjavík, nóvember 1977, en fjölritun hennar lauk í maí 1978.

Rett var um að rétt væri að fá prentaðan miða til að líma á þá síðu þar sem álagsforsendur Rarik á línlleið Mjólká-Breiðidalur eru birtar. Yrði þar tekið fram að þetta væru forsendur Rarik og lægri en tillögur Raflinunefndar, sem fram koma á næstu bláðsíðu fyrir aftan. Einnig yrði auðkenht að álagsforsendur á línlleið Breiðidalur-Bolungarvík væru frá Rarik.

Rett var um fyrirhugaða skoðunarferð Reykjavík-Höfn í Hornafirði.

149. fundur

Miðvikudagur 14. júní 1978

Mættir: Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Jakob Björnsson
Samúel Ásgeirsson, Rarik

Raflinunefnd fór í skoðunarferð og kannaði hugsanlegt línustæði fyrir Suðurlandslinu frá Hveragerði um Selfoss, Hellu og Hvolsvöll allt í vís í Mýrdal. Lagt var upp frá Reykjavík kl. 16 og komið í naturstað á Kirkjubæjarklaustri kl. 24. Sérstaklega var hugað að hugsanlegum greinipunkti við Sogslinu 2 neðan við Sogn í Ölfusi og spennistöðvarstæðum við Hveragerði, Selfoss, Hellu og Hvolsvöll. Jafnframt var athugð heppilegasta línlögn frá framkvæmda- og umhverfissjónarmiðum. Niðurstöðum er lýst í sérstakri skýrslu um skoðunarferdinum.

15.06.78

Raflinunefnd

150. fundur

Fimmtudagur 15. júní 1978

Mettir: Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Jakob Björnsson
Samúel Ásgeirsson, Rarik

Fram var haldið skoðunarferð og könnuð leið fyrir 132 kV há-spennulínu frá Kirkjubæjarklaustri eða Geirlandi til Hornafjárðar, en síðan er fyrirhuguð skoðunarferð um línumleið frá Sigoldu að Kirkjubæjarklaustri. Sérstaklega var hugað að spennistöðvarstaði í nánumda við Geirland á Siðu og í Nesjum í Hornafirði, að þverunum við vatnsföll og að línumleið um Skeiðarársand. Siggeir Lárusson á Kirkjubæjarklaustri og sonur hans Kristinn Siggeirsson á Hörgslandi voru fengnir til fylgdar um Skeiðarársand, en auk þeirra var línumleið rædd við Siggeir Björnsson hreppstjóra í Holti á Siðu, Magnús Lárusson í Svínafelli og Sigurð Björnsson á Kvískerjum í Örfum og Friðrik Kristjánsson rafstöðvarstjóra á Höfn í Hornafirði. Kónun hófst um kl. 9 en lauk kl. 23³⁰. Niðurstöðum er lýst í sérstakri skýrslu um skoðunarferðina.

16.06.78

Raflinunefnd

151. fundur

Fostudagur 16. júní 1978

Mettir: Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Jakob Björnsson
Samúel Ásgeirsson, Rarik

Lokið var skoðunarferð um Suðurland. Ekið var frá Höfn í Hornafirði kl. 7¹⁵ og komið til Reykjavíkur um kl. 17³⁰. Á leiðinni var endurskoðað fyrra mat á heppilegustu línumleið og athugaðir nánar nokkrir erfidið stádir svo sem við Hestgerðislón og Breiðabólstaðalón. Athugað var landbrot austan Jökulsá á Breiðamerkurkursandi en þar eru aðeins rúmír 100 metrar milli vega og sjávarbakka og raunar aðeins um 80 m frá veginni að skorunda, sem sjór hefur nýlega brotið. Þá var og athuguð þverun á Fjallsá og aðstæður til línumlagnar um Mýrdal, þar sem lélegt skyggni hafði hindrað skoðun þ. 14. júní. Um niðurstöður visast til sérstakrar skýrslu um skoðunarferð 14.-16. júní 1978.

20.06.78

Raflinunefnd

152. fundur

Priðjudagur 20. júní 1978

Mettir: Agnar Olsen
Guðjón Guðmundsson
Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Birgir Jónsson, Orkustofnun
Samúel Ásgeirsson, Rarik

F.H.S. lagði fram drög að skýrslu um skoðunarferð dagana 14.-16. júní 1978. Voru drögin rædd og gengið frá skýrslunni. FHS skýrði enn fremur frá því, að hann hefði rétt við Pétur Kristjánsson, fyrverandi bílstjóra en nú starfsmann Samvinnutrygginga, um leið yfir Skeiðarársand, en Pétur óist að hluta upp á Kirkjubæjarklaustri og er mjög kunnugur á sandinum, þeð vegna aksturs og vegna járn- og guileitar. Sagðist Pétur oft hafa ekki yfir Skeiðará með stefnu frá Hofi að Lómagnúpi, þeð i trykkum að vetrarlagi og í beltabilum og á vatnadréka. Veri án parna um 5 km breið og álarmið um meters djúpir. Taldi hann lítið vandamál að standa parna að vinnum að vetrarlagi og snemma vors, þegar tiltölulega lítið er í ánni. Um sandinn taldi hann mega að á þessum slóðum með hvæði flutningabíll eða vinnumvel sem veri, ef fylgt væri troðinni slóð. Sagði Pétur að stórkraní hefði verið notaður syðst á sandinum við gulleitina og hefði það þó verið að sumarlagi. Pétur benti enn fremur að heppilegt væri að dala vatni niður með staurnum sem reka á niður í sandinn og nota mórg smá högg og titring en ekki þung högg. Yfir ána þyrti að troða slóð og merkja beggja vegna ár pannig að auðvöld væri að fylgja henni. Pétur sagðist hafa ekki efti í vitann á Ingólfshöfði og hefði þar verið yfir mjög erfidið glætur að fara. Hefði verið brugðið á það ráð að reka fyrst hesta eftir slóðinni en aka síðan á léttu farartaki, en smáan saman þéttast slóðirnar og sandurinn svo lítið út frá þeim vegna titringa og er þá hegt að fara með þung farartaki, ef á þarf að halda.

Rett var um næstu stórf nefndarinnar og ákveðin skoðunarferð írafoss-Selfoss. Rett var um, hvort tiltekilegt væri að koma á seltuathugun á eingrúrun við Jökulsá á Breiðamerkurkursandi.

22.06.78

Raflinunefnd

153. fundur - Skoðunarferð Selfoss-Írafoss

Fimmtudagur 22. júní 1978

Mettir: Guðjón Guðmundsson
Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnlaugur Jónsson Orkustofnun

I framhaldi af skoðunarferð um Suðurland 14.-16. júní kannadi Raflinunefnd aðstæður til lagningar 132 kV háspennulínu er tengdi saman rafstöðina á Írafossi og hugsanlegan tengi- og aðveislustaði við Selfoss, norðan og austan við Laugardalsá. Þótti rétt að kanni pennan meðguleika þótt miklu eðillega virðist að fyrirhuguð 132 kV Suðurlandslína fái orku frá Sogslínu 2 í grænipunkti sunnan við Sogn í Ölfusi.

Erl skemmti af að segja að auðvöld virðist að finna nothæfa línumleið vestan Sogs og Ölfusar. Legi línan fyrst frá Írafossi vestur yfir Sog sunnan og samhlíða Sogslínu 2, en sveigói síðan til suðure yfir öxl sem gengur til norðausturs frá Bíldsfelli. Línan legi svo austan fjallains nálegt fjallbætóum í fyrstu og austan þeim Bíldsfells og Torfastaða. Línan geti legið ofan og raunar einnig neðan þeim Bíldsfells og Tannastaða og annaðhvort þverar Ölfusá ofan og samhlíða Búrfellsínu 2 eða nokkuð neðan við Laugabakka. Virðist leið þessi öll vandræðalitil. Hins vegar væri mjög örðugt um línlögum austan Sogs um Grímsnes vegna sumarbústada og fyrirhugaðra sumarbústaðalandia.

A heimileið var rætt um að fá Orkustofnun til að gera jarðvegskonunni á nokkrum svæði milli þjóðvegar og Sogss í Ölfusi þar sem til greina kemmi að tengja Suðurlandslínu við Sogslínu 2. Veri hér um að ræða svæðið neðan við Sogn frá priðja til áttunda masturs Sogslínu 2 austan þjóðvegar.

Skoðunarferðin hófst kl. 15 og lauk kl. 20.

30.06.78

Raflínunefnd

06.07.78

Raflínunefnd

154. fundur

Föstudagur 30. júní 1978

Mettir: Agnar Olsen
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Jakob Björnsson
 Guðjón Guðmundsson
 Birgir Jónsson, Orkustofnun
 Árni Jón Eliasson, Rarik

Árni Jón Eliasson lagði fram fjölríðaða skýrslu sem hann hafði tekið saman fyrir Rarik. Skýrslan nefnist ísing á háspennulinum í eigu Rarik - 1. október 1977 - 30. apríl 1978.

Guðrón skýrði frá, að hann hefði rætt við Bjalta Þorvarðarson rafveitustjóra á Selfossi um hugsanlegan stað fyrir aðveisitustöð norðaustan Laugardæla. Kaupfélag Árnesinga er eigandi jarðarinnar en sammingaviðreður standa yfir milli þess og Búnaðarsambands Suðurlands um kaup síðarnefnda aðilans á jörðinni, en hann hefur hana nú á leigu. Ventina lega væri heppilegt að ræða þessi mál við K.Á. áður en kaupsamningur verður gerður með það fyrir augum að ganga frá löðarmáli fyrir aðveisitustöð áður eða samanmis. Guðjón vakti athygli á að kanna byrfti kort af jarðhitamælingum Orkustofnunar á Laugardelum og taka tillit til þessa við staðarval fyrir aðveisitostöðina.

Samíð var bréf til Rarik, en fylgiskjóli með því verða skýrslur um skoðunarferðir Raflínunefndar um Suðurland 14.-16. og 22. júní 1978.

Rætt var um hugsanleg ný tilraunaspenn með kraftmælum, á vegum nefndarinnar og Rarik. Var ákveðið að ræða það mál nánar á næsta fundi.

Loks var rætt um hugsanlegt samstarf við Eólisfræðideild Raunvisindastofnunar háskólangs og fleiri aðila um þróun og smíði mælitækja til ísingarathugana og annarra mælinga því tengdra.

155. fundur

Fimmtudagur 6. júlí 1978

Mettir: Agnar Olsen
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Guðjón Guðmundsson
 Jakob Björnsson
 Árni Jón Eliasson, Rarik
 Birgir Jónsson, Orkustofnun

Gengið var frá bréfi til Íðnaðarráðuneytisins um þóknun til nefndarmanna vegna nefndarstarfa á árinu 1977.

Fram var haldið umráðum um ísingarhöfðu (með kraftmælum) fyrir Rarik hefur hug á að setji alupp. Var þar um að ræða línumleiðir milli Lagarfoss og Vopnafjarðar um Fagradal, Dalvíkur og Ólafsfjarðar um Karlsárdal og Burstabrekkuðal og ennfremur var rætt um ísingarhöf á Vestfjarðalinu á hryggjum nálmagt Hólmavatni og Öskjuvatni.

Rætt var um vindtitring á Norðurlínu.

Rætt var um skoðunarferð Sigalda-Kirkjubæjarklaustur og ákveðið að stefna að ferð 24.-26. júlí að forfallalaus.

24.7.78

Raflínunefnd

156. fundur: Skoðunarferð Reykjavík-Kirkjubæjarklaustur

Mánuðagur 24. júlí 1978

Báttakendur: Jakob Björnsson
 Agnar Olsen
 Guðjón Guðmundsson
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Kristján Jónsson, Rarik
 Samúel Ásgeirsson, Rarik
 Birgir Jónsson, Orkustofnun
 Árni Magnússon, bílstjóri

A leið frá Reykjavík til Kirkjubæjarklausturs voru fyrri athuganir Raflínunefndar á hugsanlegu línumstöði fyrir 132 KV Suðurlandslinu frá Heragerði um Selfoss, Hellu, Hvolsvöll og Austur-Landeyjar allt í Vík í Mýrdal kynntar fyrir Kristján Jónssyni, rafmagnsveitustjóra ríkisins. Jafnframt voru nokkrir staðir á leiðinni kannaðir betur en í fyrri skoðunarferð 14.-16. júní 1978. Lagt var af stað kl. 17 og komið að Kirkjubæjarklaustri um kl. 01 um nóttina. Gengið var á Seljalandsmúla og þverun yfir Markarfljót athuguð þáðan í sjónauka. Virðist hún heppilegust við nedri enda neðsta varnargards vestur af Fitjamyri. Tiltólulega skammt er þarna milli bakka og fjalltöld rennur á hallalitlu landi. Ekið var upp á hálsinn austan við Steig og athuguð leið meðfram gamla þjóðveginum norðan Oddnýjartjarnar að Brekku. Virðist þarna ágæt línumleið, styttri og heppilegri en sunnan Skeiðiflatar. Rætt var um að einnig gæti komið til greina að línan lægi frá Pétursey norðan við Búrfell að Heiðarvatni. Ekki var þessi mæguleiki þó kannaður að öðru leyti en því að ekið var um Heiðardal að Heiðarvatni. Lína sem lægi upp hjá Steig sunnan við Búrfell gæti raunat einnig haldið áfram um Láguheiði að Heiðarvatni. Leið til austurs frá Heiðarvatni var ekki könnuð að þessu sinni.

25.7.78

Raflinunend

-2-

157. fundur: Skoðunarferð Geirland-Skaftá

Driðjudagur 25. júlí 1978

Páttakendur: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Agnar Olsen
Kristján Jónsson Rarik
Samúel Ásgeirsson, Rarik
Birgir Jónsson, Orkustofnun
Kristinn Siggeirsson, bóndi Hörgslandi
Árni Magnússon bílstjóri

og Innra Grjótárhöfðu og þáðan horft á linuleiðir annars vegar til austurs og hins vegar til vesturs að Skaftá skammt norðan Grjótár. Um helstu niðurstöður leiðarkönnunar þessarar er fjallað í sérstakri skýrslu um skoðunarferðina 25.-26. júlí 1978.

Kannað var heppilegt linustæði Suðausturlínu á kaflanum Geirland-Skaftá. Lagt var upp frá Kirkjubæjarklaustri um kl. 9 og komið þangad aftur í nátstað um kl. 23³⁰. Leiðsögu-máður í fórinni var Kristinn Siggeirsson bóndi á Hörgslandi. Fyrst var ekið upp með Geirlandsá að norðan framhjá Mörtungu að Selá og þáðan horft niður á austanverða Geirlandsheiði. Dá var ekið vestur fyrir Kirkjubæjarklaustur og fylgt síðó sem liggur upp hjá Hunkubökum og Heiðarseli og um Eintúnaháls að Fagrafossi í Geirlandsá. Gengið var á Helgastaðafjall og þáðan horft á linustæði austur um Geirlandsheiði og upp með Geirlandsá að Fagrafossi. Ennfremur var hugað að hugsan-legu linustæði sunnan Helgastaðafjalls og Geirlandshrauns, en ekki þótti sú leiðhafa kosti til jafns við nyrðri leiðina. Afram var ekið fram hjá Fagrafossi og upp undir skarði milli Geirlandshrauns og Lauffells og gengið á Lauffell. Var þáðan horft á linustæði um skarðið og vestur yfir Morsa og Bringur og þáðan vestur yfir myrar og austari kvísl Eldhraunsins í stefnu norðan við Sæmundarsker. Einnig var horft á hugsan-legt linustæði vestur með Geirlandshrauni í stefnu milli Leiðólfssfells og Sæmundarskers en ástæðulaust þótti að velja þá leið. Snúið var til baka niður í byggð og ekið vestur yfir Skaftá og upp Skaftártungur. Aftur var ekið austur yfir Skaftá á brúnni við Skaptárdal og norður síðó, sem liggur vestan við Leiðólfssfell. Ekið var á Sæmundarsker

26.7.78

Raflínunefnd

-2-

158. fundur: Skoðunarferð Skaftá - Sigalda

Driðjudagur 26. júlí 1978

Páttakendur: Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Jakob Björnsson
Kristján Jónsson, Rarik
Samúel Ásgeirsson Rarik
Birgir Jónsson, Orkustofnun
Árni Magnússon, bílstjóri

Ekkí þótti þar fýsileg leið eða álitleg þverun yfir Tungnaá. Ekið var að Sigolduvirkjun og þar litio á tengivirkri og aðkomu að því. Um helstu niðurstöður leiðarkönnunar þessarar er fjallað í sérstakri skýrslu um skoðunarferðina 25.-26. júlí 1978.

Kannað var linustæði Suðausturlínu á kaflanum Skaftá-Sigalda. Lagt var upp frá Kirkjubæjarklaustri um kl. 9 að morgni og komið til Reykjavíkur um kl. 23³⁰ að kvöldi. KÖNNUÐ VAR ÞVERUN Á SKAFTÁ SKAMMT NORÐAN VIÐ GRJÓTÁ. EKIÐ VAR Á AUSTUR-BAKKA ELDGJÁR SUNNANVERÐRAR OG ATHUGUÐ LEIÐ MEÐ SYÐRI-ÓFÆRU Í ÁLFAVATNSKRÓK. ÞAÐIN LÆGI LINAN YFIR ELDGJÁ Í SKARÐI NORÐAUSTAN MÓRAUÐAVATNSHNÚKA. EKIÐ VAR YFIR GJÁNA Í SKARÐINU OG YFIR SLÉTTUNA NORÐAUSTAN HNÚKANNA OG UPP Í SKARÐIÐ HINU MEGIN. SÁ ÞÁÐAN NORÐUR EFTIR LINULEIÐINNI Í STEFNU MILLI TINDFJALLA OG SKUGGAFJALLA. SNÚIÐ VAR AF LEIÐ OG EKIÐ NORÐUR ELDGJÁ AÐ FJALLABAKSLEIÐ NÝRÐRI OG HENNÍ FYLGT AÐ LINULEIÐINNÍ SUÐVESTAN SKUGGAFJALLA. VAR ÞÁÐAN HORFT NIÐUR EFTIR LINUSTÆÐINU OG SÍÐAN KANNAÐAR HUGSANLEGAR LINULEIÐIR AUSTAN OG VESTAN GRÆNAFJALLS OG RAUNAR EINNIG UM SKARÐ NORÐAUSTANTIL Í FJALLINU. LEIST LEIÐANGURSMÖNNUM SKÁST AÐ HAÐA LINUNA Á ÁSUNN UPPI SUNNAR OG SUÐVESTAN GRÆNAFJALLS OG VAR ÞÁÐAN KÖNNUÐ ÁGÁT LEIÐ TIL NORÐURS VESTAN GRÆNALÓNS OG AUSTAN HNÚKA ALLT ÞAR TIL SÁST AÐ TUNGNAÁ. TIL AÐ KANNA ÞESSA LEIÐ OG ÞVERUN Á AUSTANVERÐUM JÖKULDÖLUM VAR GENGİÐ Á 685 M HÁTT FELL NORÐAN VEGAR EN SUNNAN GRÆNAFJALLS OG AUSTAN RÉTTARHNJÚKS. KANNAÐ VAR HVORT FINNA MÆTTI LEIÐ AÐ TUNGNAÁ Í NÁMUNDU VIÐ STAKAHNÚK EÐA VESTAR OG VAR ÞAÐ SKYNI M.A. EKIÐ OG GENGİÐ AÐ ÁNNI AUSTAN VIÐ STÓRA-KÝLING.

01.08.78

Raflínunefnd

159. fundur

Priðjudagur 1. Ágúst 1978

Mettir: Guðjón Guðmundsson
Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Agnar Olsen

Gengið var frá skýrslu um skoðunarferð Raflínunefndar um Suðurland, aðallega um línuleið Suðausturlínu frá Breiðbala að Sigöldu.

Gerður var listi yfir aðila, sem senda á Framvinduskýrslu 3.

Rætt var um næstu verkefni nefndarinnar.

22.09.78

Raflínunefnd

160. fundur

Föstudagur 22. september 1978

Skoðunarferð á Tungnaársvæðið

Dáttakendur: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Guðjón Guðmundsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Samúel Ásgeirsson Rarik
Guðmundur Jónasson, bílstjóri

Raflínunefnd fór í skoðunarferð á Tungnaársvæðið til að kanna betur en áður vestasta hluta hugsanlegrar línuleiðar Sigaldasíða-Höfn í Hornafirði, en fyrri skoðunarferð var farin 24.-26. júlí 1978.

Lagt var upp frá Reykjavík kl. 7³⁰ og komið þangað aftur kl. 24⁰⁰ að kvöldi.

Fyrst var hugað að línuleið sunnan Tungnaár og var stuðst við tillögupprátt, sem Birgir Jónsson gerði fyrir Raflínunefnd. Stoppað var sunnan við Vesturbjalla og virtist leiðangursmönnum að umhverfissjónarmið mæltu ekki ákveðið gegn því að línan væri sunnan ár, ef talið væri ekilegt að fækka þverunum yfir Tungnaár 5 í 3. Hins vegar er land þar erfiðar til línulagnar en norðan ár vegna hrauna. Ekki var tekin ákvörðun um petta efni, en a.m.k. sumir leiðangursmanna töldu eðlilegra að línan væri sunnan ár á þessum kafla. Skoðaðar voru þveranir við Svartakrók og var syðri tillaga Birgis talin heppilegri. Virtist aðstaða þar góð og þverunin mun styttri en sú nyrðri.

Norðan Tungnaár var ekið að Veiðivötnum og þaðan suður fyrir Snjóöldu. Gengið var á hæðardrag, þaðan sem sá til hugsanlegra þverana yfir Tungnaár á þessum slóðum. Var ekki annað að sjá en þar væri vel fært.

Þegar hér var komið sögu var skollið á úrkomuveður og byrjað að bregða birtu og varð því ekki af frekari skoðun norðan Tungnaár að þessu sinni.

31.10.78

Raflínunefnd

19.12.78

Raflínunefnd

161. fundur

Priðjudagur 31. október 1978

Mettir: Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Jakob Björnsson
Gunnar Jónasson, Orkustofnun
Sigurjón Ísaksson, Orkustofnun
Arni Björn Jónasson, Landsvirkjun
Arni Jón Elíasson, Rarik

Arni Björn greindi frá úrvinnslu á niðurstöðum kraftmelinga á isingarspennum. Rætt var um framhald þessarar úrvinnslu.

Rætt var um almenna söfnun upplýsinga um isingu á rafmagns- og símalínum.

Nokkur umræða varð um langtíma skipulagningu háspennulinu á landinu og hugsanleg áhrif slikrar skipulagningar á ákvæðanir til skemmti tíma.

Síkyrt var frá nýrrí tækni sem þróuð hefur verið í Raunvínsinda-stofnun Háskóla Íslands til gagnaskráningar.

Greint var frá erfiðoleikum að fá leyfi bænda til línulagnar í Kollafirði.

162. fundur

Priðjudagur 19. desember 1978

Mettir: Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Jakob Björnsson
Guðjón Guðmundsson
Bergþór Halldórsson

Rætt var um erfiðoleika vegna nálegðar síma og fyrirhugaðrar 132 kV háspennulinu á kaflanum Hryggsteckur-Höfn í Hornafirði. Bergþór gat þess að þegar hefðu verið gerðar nokkrar breytingar á legu símans í Skriðdal og sjánlegt væri hvernig leysa metti vandamál þar og í Berufirði. Hann greindir einnig frá því, að fyrirhugað væri að meginísamaðband milli Höfnar í Hornafirði og Djúpavogs yrði ráðiosamband og væri í 5 ára ámtun gert ráð fyrir að það komist á um 1980. Áðalvandamál að virðist því vera símasambandið við sveitabéina, en þar virðist helst koma til greina ráðiosamband eða sæstengir ásamt línubútum á nokkrum stöðum. Engar ámtlanir eru um slikear breytingar á sveitasímanum, en þær getu þó komið til ef komið yrði á sjálfvirkum síma. Þessar breytingar yrðu hins vegar óhjákvæmilegar við tilkomu 132 kV-línunnar, a.m.k. í Álfafirði.

Drepið var á hugsanleg símavandamál á leið 132 kV háspennulinu frá Sigöldu að Höfn í Hornafirði, sunnan jöklar. Ákveðið var að senda Bergþóri kort af þessari línuleið.

Rætt var um hugsanleg 132 kV háspennulinu frá Vatnshönum um Heydal í Glæráskóga. Þessi lína myndi m.a. tengja Snæfellsnes við meginorku-flutningshringinn og auka öruggi Vestfjarða.

8.1. '79

Raflínunefnd

163. fundur

Mánuðagur 8. janúar 1979

Mettir: Árnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Jakob Björnsson

Samið var bréf til Raflagnsveitna ríkisins um möguleika á spennuhækjun úr 66 kV í 132 kV á linumni Vatnshamrar-Vegamót.

Gerð var skrá yfir fundi Raflínunefndar á timabilinu 1. desember 1977 - 31. desember 1978, en á þessu timabili hafði nefndin haldið 25 fundi og þar af voru 8 skóðunarferðir. Jafnframt var samið bréf til Íónaárráðuneytisins um greiðslu á þóknun fyrir nefndarstörf á nefndu timabili.

29.1. '79

Raflínunefnd

164. fundur

Mánuðagur 29. janúar 1979

Mettir: Flosi Hrafn Sigurðsson
Jakob Björnsson
Ágnar Olsen
Árni Jón Eliasson, Rarik

Árni Jón skýrði frá, að hann hefði farið á Starmýrarfjörur og hefðu 3 af 5 staurum verið fallnir og einn hallaðist mikil. Tók hann kraftmælinn til Reykjavíkur. Ennfremur greindi Árni Jón frá athugunum á ísingu á línum það sem af er vetrí 1978-'79.

Rætt var um bréf sem nefndinni hafði borist frá Arctic Consultant Group í Danmörku, dags. 16. janúar 1979, og svar við því.

Almennar umræður fóru fram um hugsanleg framtíðarstörf nefndarinnar og fyrirhugaðar viðræður við íónaárráðherra.

02.02.79

Raflínunefnd

165. fundur

Föstudagur 2. febrúar 1979

Mettir: Jakob Björnsson
Ágnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson

Tekið var saman minnisblað um störf og viðfangsefni nefndarinnar vegna fyrirhugaðra viðræðu við íónaárráðherra. Í lokakfla felast tillögur um ný verkefni nefndarinnar.

12.2.79

Raflínunefnd

166. fundur

Mánuðagur 12. febrúar 1979

Mettir: Guðjón Guðmundsson
Ágnar Olsen
Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Samúel Asgeirsson, Rarik

Rætt var um hönnunarforsendur á háspennulínuleið Djúpivogur-Höfn í Hornafirði. Lesin voru bréf frá bandum, sem búsettir eru í nágrenni við línlíðina og upplýsingar þeirra ræddar.

16.02.79

Raflínunefnd

21.02.79

Raflínunefnd

168. fundur

Miðvikudagur 21. febrúar 1979

Mettir: Jakob Björnsson

Agnar Olsen

Guðjón Guðmundsson

Flosi Hrafn Sigurðsson

Radí voru ýmis atriði varðandi lokun meginorkuflutningshrings um landið með línlögn Sigalda-Höfn í Hornafirði-Hryggstekkur.

Byrjað var að semja svar við breffi Arctic Consultant Group í Danmörku, dags. 16. janúar 1979, varðandi hugsanlegar orkuflutningslínur í Grænlandi og hönnunarforsendur þeirra.

Mettir: Jakob Björnsson

Agnar Olsen

Guðjón Guðmundsson

Flosi Hrafn Sigurðsson

Gerð voru drög að hönnunarforsendum 132 kV háspennulínu á kaflanum Djúpivogur-Höfn í Hornafirði.

23.02 '79

Raflínunefnd

26.02.79

Raflínunefnd

169. fundur

Festudagur 23. febrúar 1979

Mettir: Jakob Björnsson

Flosi Hrafn Sigurðsson

Agnar Olsen

Samúel Ásgeirsson, Rarik

Radí voru drög að hönnunarforsendum hásepnnulínu Djúpivogur-Höfn í Hornafirði og gerðar nokkrar minni háttar lagfæringer.

Samúel benti á að vafasamt veri að miða mestu leyfilega áraun á viri við flotmörk vírs þar sem þau voru illa skilgreind. Eftir talverðar umræður var ákvæðið að mestu leyfileg áraun á viri á þessari línu skyldi vera 60% af slitpoli vírsins.

Gengið var frá tillögum nefndarinnar um línu þessa.

170. fundur

Mánudagur 26. febrúar 1979

Mettir: Flosi Hrafn Sigurðsson

Jakob Björnsson

Agnar Olsen

Fram var haldið umræðum um bréf "Arctic Consultant Group" í Danmörku frá 16. janúar 1979. Lokið var í meginatriðum að semja drög að svari.

02.03.79

Raflínunefnd

07.03.79

Raflínunefnd

171. fundur

Föstudagur 2. mars 1979

Mettir: Agnar Olsen
Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson

Gengið var endanlega frá svari við bréfi Arctic Consultant Group frá 16. janúar 1979.

Flosi lagði fram lauslegan hugmyndaupprátt af hugsanlegri línuleið frá Bessastaðaárvirkjun um Brú í Jökuldal og sunnan Herðubreiðar og Kollóttudýngju í Bárðardal nálægt fshólvatni, þar sem línan gæti tengst Sprengisandslinu og línu niður Bárðardal.

172. fundur

Miðvikudagur 7. mars 1979

Mettir: Hjörleifur Guttormsson, iónaðarráðherra
Pál Flygenring, ráðuneytisstjóri
Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson

Raflínunefnd gekk á fund iónaðarráðherra og ræddi við hann og Pál Flygenring ráðuneytisstjóra um nefndarstörfin og minnisblað, sem nefndin hafði tekið saman um það efni og hugsanleg framtíðarstörf nefndarinnar.

26.04.79

Raflínunefnd

18.04.79

Raflínunefnd

173. fundur

Mánudagur 26. mars 1979

Mettir: Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Jakob Björnsson
Guðjón Guðmundsson

Súðjón stakk upp á því að efnt yrði til fundar með rafmagnsveitustjóra ríkisins og framkvæmdastjóra Landsvirkjunar til að ræða suðurstörlum og ákvárdanatöku varðandi hana. Var ákveðið að Jakob bœðaði til síks fundar.

Enn var rætt um svar við bréfi Arctic Consultant Group í Danmörku.

174. fundur

Miðvikudagur 18. apríl 1979

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson

Jakob skýrði frá könnun, sem Orkustofnun hefur látið gera á flutningi orku um 132 kV landskerfið fram til 1986 án Króflu og 1989 með Króflu. Þeir eru studdar við orkuspá A. Voru skoðaðar glærur, sem sýndu ástandið á ýmsum tímum.

Rætt var um bréf, sem starfsmenn Rarik á Austurlandi hafa sent iónaðarráðherra og fjölmáðum, samanber frétt í "Tímanum" 10. apríl 1979. Þeir par lögð áhersla á nauðsyn þess að rannsóknir fari fram á línustöði áður en framkvæmdir hefjist við lagningu línu og gefið í skyn, að slikein rannsóknir hafi ekki farið fram vegna norður- og austurlínu og þeim líkt við tilraunaspenn, sem óvarlegt sé að lengja enn meira. Þótti nauðsynlega að koma á framferi leiðráttingu um þetta efni og ennfremur að veikja athygli á þeim rannsóknum og því undirbúningsstarfi, sem fram hefur farið á línustöði vœtanlegrar 132 kV línu frá Hryggtekk til Djúpavog til Hornafjarðar. Af blaðafregninni metti etla, að starfsmönnum Rarik á Austurlandi væri ókunnugt um starf það, sem á vegum Raflínunefndar hefði farið fram á línuleið þessari alit frá því að nefndin var í desember 1973 falið að kanna aðstæður til raflínulagna frá Akureyri um Króflusvæði og Egilsstaði til Hafnar í Hornafirði.

Vorur saman drög að athugasemdu við ályktun starfsmanna Rarik á Austurlandi 2. apríl 1979.

175. fundur

Mánuðagur 26. apríl 1979

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Guðjón Guðmundsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Kristján Jónsson, Rarik
Jóhann Már Mariusson, Landsvirkjun
Tryggvi Sigurbjarnarson, verkfraðingur

Ratt var um að eskilegt væri að Rafmagnsveitur ríkisins og Landsvirkjun settu á fót starfshóp eða hönnunarnefnd til að annast hönnun á línumni Hornafjörður-Sigalda. J.B. lagði fram svohljóandi hugmyndir um þessu samvinnum:

Rafmagnsveitur ríkisins og Landsvirkjun koma sér saman um að setja á laggirnar sameiginlega hönnunarnefnd Suðurlinu.

Hönnunarnefndin hannað línumna Höfn-Kirkjubæjklaustur-Sigalda, þ.e. styrkleikareiknar hana og velur línumleið endanlega, hvort tveggja að fengnum tillögum Raflínunefndar, sér um val á stóðulþagerd og efni, og útbýr útboðsgögnum eftir því sem við á. Niðurstöður Hönnunarnefndar fara síðan til þess aðila sem falin verður frammávæmd verksins.

Hönnunarnefndin kynntir sér þá hönnun Rafmagnsveitna ríkisins sem fram hefur farið á línumni Hryggsstokkur-Höfn og gerir umsögn um hana, sem gengur til framkvæmdaðila á sama hátt. Fyrir þennan línu kafla hefur Raflínunefnd þegar gert tillögur um hönnunar-forsendur.

Gert er ráð fyrir að Raflínunefnd reði við Hönnunarnefnd áður en hún gengur endanlega frá tillögum sinum um leið og forsendar fyrir línumna Höfn-Sigalda.

Viðstaddir fulltrúar Rafmagnsveitna ríkisins og Landsvirkjunar ákváðu að setja á stofn slika hönnunarnefnd, sem yrði skipud eftirfarandi mónum:

Tryggvi Sigurbjarnarson, formaður
Samúel Ásgeirsson, deildarverkfraðingur, Rarik
Agnar Olsen, deildarverkfraðingur, Landsvirkjun

Tryggvi mun kalla nefndina saman, en Rafmagnsveitur ríkisins og Landsvirkjun munu bera kostnað sem verða kann af störfum nefndarinnar.

Ratt var um og gengið frá athugasemdu frá Raflínunefnd við ályktun starfsmanna Rafmagnsveitna ríkisins á Austurlandi 2. apríl 1979.

Ratt um bréf Iðnadarráðuneytisins til Raflínunefndar, dags. 20. apríl 1979, og ný verkefni sem nefndinni þar eru falin.

176. fundur

Mánuðagur 7. maí 1979

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson

Radd var og merkt inn á kort línumleið Sigalda-Höfn í Hornafirði í ljósi athugasemda úr skoðunarferðum nefndarinnar sumarið 1978.

Ratt var um verkaskiptingu milli Raflínunefndar og Hönnunarnefndar og ákveðið að hin fyrnefnda hefði samband við Nátturuverndaráðila, en hin síðari við Póst og síma og Vegagerð ríkisins.

177. fundur

Þriðjudagur 15. maí 1979

Mettir: Flosi Hrafn Sigurðsson
Jakob Björnsson
Agnar Olsen

Fjallað var um línumleið Suðausturlínu og samið bréf til Þorleifs Einarssonar jarðfræðings og fulltrúa Náttúruverndarráðs. Verður bréfið ásamt kortum sent til Þorleifs sem um þessar mundir dvelst í Englandi.

22.05. '79

Raflinunefnd

05.06.79

Raflinunefnd

178. fundur

Priðjudagur 22. maí 1979

Mettir: Jakob Björnsson

Agnar Olsen

Guðjón Guðmundsson

Flosi Hrafn Sigurðsson

Rætt var um framhald undirbúningsstarfa nefndarinnar að því er varðar suðausturlínu. Talið var eðilegt að setja upp a.m.k. eitt tilraunaspenn á Fjallabaksleið nyrðri norðan Eldgjá.

Einnig var rætt um framtíðartengingu Snæfellsness og ráðgerð skoðunarferð á þær slóðir.

Loks var rætt um frumathugun á nokkrum línum sem til athugunar gátu komið næstu 1-2 áratugi.

179. fundur

Priðjudagur 5. júní 1979

Mettir: Jakob Björnsson

Agnar Olsen

Flosi Hrafn Sigurðsson

Rætt var um að fá Árna Björn Jónasson á fund nefndarinnar til að fregna af starfi hans fyrir nefndina. Ákveðið var að gera ráðstafanir til að niðurstöður mælinga á ísingarspennum bærust reglulega til nefndarinnar. Var ákveðið að fá Gunnar Jónasson á nefndarfund til að ræða petta.

Skrifað var bréf til Rari og ítrekuð ósk um athugun á því hvort hækka megi spennu úr 66 kV í 132 KV á línu Vatnshamrar-Haffjardará. Ákveðið var að við þessa könnun skyldi hámarks vindáraun miðu við 48 m/s vindhraða, ísing í logni skyldi talin 12 cm að þvermáli, en 7 cm samfara 34 m/s vind. Gera skal ráð fyrir að vír sé 185 mm² að koparígildi samskonar og á byggðalínum.

12.06. 79

Raflinunefnd

-2-

180. fundur

Priðjudagur 12. júní 1979

Mettir: Jakob Björnsson

Flosi Hrafn Sigurðsson

Agnar Olsen

Gunnar Jónasson

Árni Björn Jónasson

Flosi skýrði frá því að hann hefði rætt hugsanlega háspennulínuleið yfir Heljardalsheiði við Kolbein Kristinsson fyrrum bónda og veðurathugunarmann á Skribulandi í Kolbeinsdal, en hann annaðist um áratugi eftirlit og viðgerðir á símalinunni, sem á árunum 1906-1955 lá yfir Heljardalsheiði milli Heljardals og Svarfaðardals. Kolbeinn er fæddur 1895 og annaðist fáðir hans eftirlit með línumni í fyrstu en fyrir tvítugt fór Kolbeinn að hjálpa til og tók síðan við starfinu og gegndi því pangáð til hann flutti burt og línan ver lögð niður 1955. Kolbeinn verður 84 ára á þessu sumri og er blindur örðinn en andlega heill og sennilega öllum mönnum kunnugri á Heljardalsheiði.

Kolbeini sagðist svo frá að talsvert hefði verið um ísingi á hästa hluta Heljardalsheiðar frá Prestvörðu að vestan að Stórvörðu að austan. Stórvörða er efst á Stórvörðubrekku og hallar þáðan til Svarfaðardals, en Prestvörða er efst á Prestbrekku og þáðan hallar til Heljardals. Hallalítio er á háheiðinni milli þessara varða. Stundum voru vandræði af ísingum oft á vetrar, en einnig koma fyrir vandræðalausir vetur og jafnvel fleiri en einn í röð. Aðspurður sagði Kolbeinn að ísingin hefði a.m.k. getað verið handleggssver og átti þá við upphandleg jafnvel nefndi hann lærisverleika í þessu sambandi. Stundum var auðvælt að berja ísinguna af línumni og Kolbeinn hefði á tilfinninguni að hún hefði oft verið mest í hægviðri.

Kolbeinn taldi að í Heljardal yrði hvassast í vestanátt og sú átt væri einnig mjög illhvöss á Heljardalsheiði.

Kolbeinn sagði mikil um snjóflóð i Heljardal, t.d. úr Heljarskál, og var svo að skilja að snjóflóð féllu beggja vegna dalsins. Áraskipti eru þó mikil og stundum nokkur snjóflóðalaus ár í röð. Einnig gat hann um snjóflóðahettu Svarfaðardalsmegin við Heljardalsheiði og mannskáða sem þar hefðu orðið.

Lagt var fram bréf frá Þorleifi Einarssyni jarðfræðingi varðandi suðausturlínu. Sýnist honum línumstæði vel valið og að umþverfissjónarmiða hafi verið gatt svo sem kostur er. Hann áskilur sér þó rétt til að líta á legu línumnar á nokkrum stöðum áður en hún verður endanlega ákveðin.

Árni Björn Jónasson lagði fram lista yfir mælingar á ísingarspennum og hann og Gunnar Jónasson gerðu grein fyrir aflestrum undanfarið. Rætt var um frekari vinnu við þessa úrvinnslu og gerðar athugasemdir við eyðublöð.

26.06.79

Raflinunefnd

13.08.79

Raflinunefnd

181. fundur

Friðjudagur 26. júní 1979

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Árni Björn Jónasson, Landsvirkjun

Árni Björn lagði fram efnisyfirlit fyrirhugaðrar skýrslu um ísingarmælingar og nokkur demí um útreikninga álags. Var fyrirkomulæg skýrslunnar rætt.

Allmikið var fjallað um hugsanlegar línumleiðir meginorkuflutningslína í framtíðinni og þórf yfir ísingarathuganir í því sambandi.

182. fundur

Mánuðagur 13. ágúst 1979

Mettir: Jakob Björnsson
Guðjón Guðmundsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Tryggvi Sigurbjarnarson
Samúel Ásgeirsson

FHS lagði fram skýrslu um skoðunarferð sína á Heiðina há 5. ágúst 1979 og tilheyrandi kort.

Rætt var um breytingar á fyrirhugaðri leið Suðausturlínu, einkum yfir Hornafjarðarfjörð. Farið var yfir athugasemdir frá bændum o.fl., þer er verða línumleið á þessum síðóum.

G.G. skýrói frá að hann hefði rætt við Þorleif Hjaltason bónd á Höllum í Hornafirði um land undir aðveitustöð við Bergá. Tjáði Þorleifur sig fúsan að semja um land fyrir stóðina og akstur um vegi jarðarinnar.

16.08.79

Raflinunefnd

17.08.79

Raflinunefnd

183. fundur - Skoðunarferð Hítardalur-Hnappadalur

Fimmtudagur 16. ágúst 1979

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Emil Bóasson, Orkustofnun

Raflinunefnd fór í skoðunarferð til að kanna hugsanlegar línumleiðir fyrir nýja 132 kV-háspennulinu frá Brennimel að Gleráskóum og huga að framtíðartengingu Snæfellsness við meginorkuflutningskerfið.

Skoðaðar voru spennistóðvarnar á Brennimel og Vatnshórum. Talið var að ný lína milli þessara staða etti að liggja um Leirárdal en svo samsíða náverandi 132 kV-línu um norðanverðan Skarðsheiðarveg.

Frá Vatnshórum gæti hugsanlega komið til greina að umbyggja númerandi 66 kV-Snæfellsneslinu fyrir 132 kV og yrði það þá fyrri hluti nýrrar línu að Gleráskóum en ný lína taki svo við og geti hún legið um Hnappadal, annað hvort vestan Rauðmels um Götuvötn eða sunnan og austan Hlíðarvatns um Fossveg. Einnig geti þessi nýja lína hugsanlega legið um Hítardal, Svínbjúg og Burstardal.

Annar möguleiki er að byggja nýja 132 kV líni alla leið frá Vatnshórum og eru þá hugsanlegar línumleiðir, auk þeirra sem þegar haða verið nefndar, um Langavatnsdal, Sópandaskarð og Laugardal eða um Norðurárdal, Bröttubrekku og Miðdali.

Gerð var ýtarleg frumathugun á hugsanlegum línumleiðum um Hítardal og Hnappadal svo sem nánar er lýst í sérstakri skýrslu um skoðunarferð þessa.

Lagt var upp frá Reykjavík kl. 08 en komið í náttstað i Búðardal um kl. 24.

184. fundur - Skoðunarferð Langidalur - Miðdalir

Föstudagur 17. ágúst 1979

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Emil Bóasson, Orkustofnun

Fram var haldið skoðunarferð Raflinunefndar og kannáðar aðstæður til lagningar 132 kV-háspennulinu um Langavatnsdal og Miðdali. Skoðaðar voru aðstæður og þyrjunarframkvæmdir við spennustöð við Gleráskóga.

Línumleið um Langavatnsdal frá Gleráskóum að Vatnshórum er samkvæmt lauslegri athugun um 76 km, en leið um Miðdali, Bröttubrekku og Norðurárdal er a.m.k. um 11 km lengri auk þess sem leiðangursmónum vörtist þar við mun meiri erfiðileika að striða að því er línumleið verðar.

Allýtarleg athugun var gerð á aðstæðum til línumlagrarnar um Langavatnsdal. Ekið var um Hörðudal og Laugardal í Drúðudal og gengið og ekki þaðan í Sópandaskarð uns halla tók til Langavatnsdalens. Auk þess var ekki upp með Gljúfurá að Langavatn og horfz inn eftir dalnum í átri að Sópandaskarði. Má þannig segja að augum hafi verið rennt eftir allri línumleiðinni. Ekki eru sjáanleg veruleg vandkvædi á þessari línumleið, þótt land sé heldur leidinlegt til línumlagrarnar við Langavatn og nokkuð þurfi að likindum að krækja til vesturs með sunnanverða línumuna til að forðast kjarrlendi og sumarbústádalönd.

Könnuð var aðstæða til þverunar á Hvítá ofan við gómu Hvítárvallabruna rétt ofan við 11 kV línumuna og vörtist hún ágæt, en frá Hvítárvöllum lagi nýja línan samhlíða 11 kV-línumuni frá Vatnshórum í Norðurárdal.

Nánari frásögn af niðurstöðum athugana nefndarinnar er að finna í sérstakri skýrslu um skoðunarferðina.

Lagt var upp frá Búðardal um kl. 9 að morgni en komið til Reykjavíkur um kl. 23.30.

22.08.79

Raflínunefnd

185. fundur

22. ágúst 1979

Mettir: Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Jakob Björnsson
Guðjón Guðmundsson
Tryggvi Sigurbjarnarson
Samúel Asgeirsson) Hönnunarnefnd suðausturlína
)
Dorleifur Einarsson, Nátturuverndarráði

Rett var um linuna milli Sigöldu og Hafnar í Hornafirði. Eftirtaldar breytinagar frá hugmyndum Raflínunefndar um línuleið hefur Hönnunarnefnd látið sér detta í hug:

- Yfir Hornafjarðarfjólt milli þeirra Stapa og Miðskers og norðanverða Skógey í stað þess að fara norðurundir brú. Áðalvandinn við þessa breytingu liggur í traustri festingu stauranna í Hornafjarðarfjóljóti. Hönnunarnefnd mun kenna það mál rökilega og bera saman kostnað við þessa leið og upphaflega leið Raflínunefndar.
- Við Hostgerðisón. Dorleifur taldi mjög óskilegt að linan yrði alfaríð ofan vegar á þessum slóðum. Á því eru örðugleikar vegna þrengsla. Hönnunarnefndin kannar ítarlega mógleika á því. Önnur leið er yfir Borgarhafnarheiði. Sú leið er fær, en endur veðurfarslega að baki hinni. Einnig rekstrarlega.
- Skeiðarársandur. Frá nátturuverndarsjónarmiði er óskilegt að vera alveg við veginn, en ekki munur á því hvort stefnt er á Sandfell eða Hof í Öræfum.

07.09.79

Raflínunefnd

187. fundur

Föstudagur 7. september 1979

Mettir: Guðjón Guðmundsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Agnar Olsen
Dorleifur Einarsson, Nátturuverndarráði
Sigurjón Ísaksson, Orkustofnun

Rett var um framkomnar tillögur um línuleiðir á Tunnaárvæðinu og sunnan og norðan Geirlandsbrauns. Fram kom að Dorleifur telur báðar þær meginleiðir sem nú eru til athugunar samþykjanlegar frá Nátturuverndarsjónarmiðum, enda hefur frá upphafi verið reynt að taka mjög tillit til þeirra.

Rett var um fyrirhugaða skoðunarferð. Til athugunar var að hún hafist sunnudag 9. september en því var frestað vegna slémra veðurhorfa.

06.09.79

Raflínunefnd

186. fundur

Fimmtudagur 6. september 1979

Mettir: Agnar Olsen
Guðjón Guðmundsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Sigurjón Ísaksson, Orkustofnun

F.H.S. lagði fram bréf til nefndarinnar frá Birgi Jónssyni jarðfræðingi ásamt uppdrætti af Tunnaárvæðinu í meðlikvarða 1:20.000. Í bréfinu gerir Birgir nokkurn samanburð á upprunalegri tillögu Raflínunefndar um línuleið á þessu svæði og tillögu Hönnunarnefndar, en þess er að geta að Birgir gerði frumathuganir á línuleið á þessum slóðum á vegum Raflínunefndar. Á kortinu sýnir Birgir nokkrar smávægilegar breytinagar á línuleið Hönnunarnefndar, sem myndu fella línuna bettu að landslaginu.

Rett var um undirbuning að nýrri skoðunarferð Raflínunefndar um hugsanlegar línuleiðir suðausturlínu frá Sigöldu til Hafnar, m.a. til könnunar á framkomnum breytingartillögum og undirbúnings að ákvörðum hönnunarforsenda.

10.09.79

Raflínunefnd

188. fundur - skoðunarferð

Mánudagur 10. september 1979

Mettir: Jakob Björnsson
Guðjón Guðmundsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Árni Jón Eliasson, Rarik

Raflínunefnd lagði um kl. 17 upp í skoðunarferð um hugsanlegar raflínuleiðir á svæðinu Sigalda-Kirkjubæjklaustur. Ekið var að Kirkjubæjklaustri og komið þangað um kl. 23, en hin eiginlega skoðunarferð átti að hefjast snemma næsta dags. Á leiðinni var rett um fyrirkomulag ferðarinnar og athuganir sem gerðar hafa verið á línuleiðum á vegum Hönnunarnefndar Suðausturlínu, en í tveim tilvikum felst í þeim veruleg breyting á línuleið þeirri, sem Raflínunefnd hefur einkum haft til athugunar undanfarið.

11.09.79

Raflínunefnd

12.09.79

Raflínunefnd

189. fundur - Skoðunarferð Klaustur-Sigalda

Þriðjudagur 11. september 1979

Mettir: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Árni Jón Eliasson Rarik
Þórður Ólafsson Landsvirkjun

Lagt var upp frá Kirkjubæjarklaustri um kl. 07 og komið í náttstað í Sigöldu um kl. 23. Athugað var spennustöðvarstöð norðan Breiðbalakvíslar, og rætt við Sigfús Vigfússon bónða á Geirlandi um veður og línuleiðir. Könünd var línuleið og ýmis afbrigði línuleiðar frá Breiðbala að Tindfjöllum. Sérstaklega var hugað að þverun á Skaptá. Helstu niðurstöðum er lýst í sérstakri skýrslu um skoðunarferðina.

190. fundur - Skoðunarferð um Tungnársveðið

Miðvikudagur 12. september 1979

Mettir: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Þórður Ólafsson, Landsvirkjun

Lagt var upp frá Sigöldu um kl. 07 og komið til Reykjavíkur um kl. 21. Fram var haldið athugunum á línuleið frá Tindfjöllum að Sigöldu. Helstu niðurstöðum er lýst í sérstakri skýrslu um skoðunarferðina.

17.09.79

Raflínunefnd

27.09.79

Raflínunefnd

191. fundur

17. september 1979

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Guðjón Guðmundsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Þórður H. Ólafsson, Landsvirkjun

Þórður Ólafsson lagði fram kort þar sem á voru dregnar línuleiðir þar, sem helst eru til athugunar eftir ferð Raflínunefndar um svæðið frá Geirlandi að Sigöldu 11-12. september 1979

Fram kom að hlaup er hafid í Skaptá og rætt var um ráðstafanir til að fá þá myndað í námsunda við Náttarhólmia og aðstæður athugáðar þar sem rætt hefur verið um hugsanlega þverunarstadi. Haft var samband við Landmælingar Íslands og fleiri aðila í þessu sambandi og meikilegar myndalínur dregnar á kort.

192. fundur

Fimmtudagur 27. september 1979

Mettir: Agnar Olsen
Guðjón Guðmundsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Þórður Ólafsson Landsvirkjun

Flosi og Þórður gerðu grein fyrir skóðunarferð sinni 18. september til að athuga Skaptárhlaup og sýndu myndir af ánni á hugsanlegum þverunarstöðum. Flosi lagði fram skýrslu um ferðina.

Þórður lagði fram skýrslu um stöðu mælinga frá Höfn að Sigöldu og voru einstök atriði rædd, einkum þau sem taka þarf ákvörðun um á næstunni.

Guðjón skýrði frá að enn veri til athugunar hvort leggja etti kapal eða byggja línu fyrir Gilefjörð.

15.10.79

Raflínunefnd

193. fundur

Mánuðagur 15. október 1979

Mettir: Jakob Björnsson
 Agnar Olsen
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Árni Björn Jónasson, Rarik

Að beiðni Raflínunefndar gerði Árni Björn grein fyrir athugunum sínum og hugmyndum um línlögn og hugsanlegar línluleiðir yfir Gilsfjörð og ennfremur línlögn yfir Þorskafjörð. Var máló ratt sem og álagsforsendur á þessum köflum og raunar einnig kaflanum Króksfjarðarnes-Þorskafjörður.

Ratt var um samanburð á stálmōstrum og trémōstrum fyrir Suðausturlínu og aðrar 132 KV línum hér á landi, sem Hönnunarnefnd suðausturlínu mun annast. Lagt er til að samanburðurinn verði í fyrstu gerður fyrir þrjú fyrsttöldu álagstilfelli í eftirfarandi töflu en síðar verði hinum tilfellunum bætt við, ef tökk eru á:

Tilfelli	Ising i vind		Hámarks-vindhraði á þeran vír
	Þvermál Isingar cm	Tilsvarendi vindhraði m/s	
I	7	37	12
II	9	40	16
III	12	43	22
IV	6	33	10
V	12	40	22
VI	16	40	30
			56

26.10.79

Raflínunefnd

194. fundur

Föstudagur 26. október 1979

Mettir: Jakob Björnsson
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Guðjón Guðmundsson
 Agnar Olsen

Gengið var frá ýtarlegrí skýslu um skoðunarferð Raflínunefndar 16.-17. ágúst um Mýrar, Snæfellsnes og Dalasýslu, en þá kannaði nefndin hugsanlegar leiðir fyrir nýja 132 KV línu milli Brennimeals og Glerárskóga og ýmsa móguleika á tengingu Snæfellsness við meginorkuflutningskerfið.

30.11.1979

Raflínunefnd

195. fundur

Föstudagur 30. nóvember 1979

Mettir: Flosi Hrafn Sigurðsson
 Jakob Björnsson
 Árni Björn Jónasson, Linuhönnun
 Ágúst Guðmundsson, Landmælingar Íslands

- Ágúst Guðmundsson kom með loftmyndir þær, sem teknar voru af Skaftárhauapi 18. sept. í ár. Ákveðið var að Ágúst gerði mosaik af hlaupsvæðinu, í fjórum hlutum.
- Ratt var um hönnunarforsendur fyrir línu yfir Gilsfjörð og Þorskafjörð, en nú hefur verið ákveðið að leggja loftlinu yfir þá, en ekki sástengr. Endanleg ákvörðum bíður næsta fundar.
- Lagt var fram endurskóðað bréf Íonaðarráðuneytisins til Raflínunefndar, frá 20. apríl s.l., þar sem nefndinni eru falin ýmis verkefni til viðbótar þeim sem hún áður hafði með höndum.
- Gengið var frá fundaskrá nefndarinnar fyrir tímabilið 1979 01 til 1979 11 30.
- Lagt var fram gógn frá 1979 11 13 til nefndarinnar frá Linuhönnun h.f. varðandi isingu á leið Vopnafjarðarlínu um Hellisheiði og Búr.

13.12.79

Raflínunefnd

196. fundur

Fimmtudagur 13. desember 1979

Mettir: Jakob Björnsson
 Guðjón Guðmundsson
 Agnar Olsen
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Árni Björn Jónasson, Linuhönnun

Lögð var fram skýrla frá Rafmagnsveitum ríkisins "Vesturlina Athugun loftlinu yfir Gilsfjörð, Þorskafjörð". Almenna verkfræðistofan h.f. Linuhönnun h.f. Nóvember 1979. Rafmagnsveiturnar óskuðu eftir að Raf-línunefnd skoðuðu þessar tillögur, sér í lagi með tilliti til þeirra tillagna sem fram koma í skýrelumni um styrkleika línumanna. Nefndin kellaði til fundar við sig Árni Björn Jónasson til viðmóna og skyringa á reikni-áðferðum. Áðilar voru sammála um að leggja fyrir Rafmagnsveiturnar sam-eiginlegar tillögur um gerð línumanna. Árni Björn geri nokra viðbótar-útreikninga á línumum fyrir næsta fund.

Fram var lagt bréf frá Linuhönnun dags. 13. des. 1979 þar sem óskad er eftir tillögum Raflínunefndar um isingu- og vindálag í Drangaskarði á línlæti milli Dalvíkur og Ólafsfjarðar og ennfremur á leið Vopnafjarðarlínu yfir Búrið.

21.01.80

Raflínunefnd

-2-

197. fundur

Mánuðagur 21. janúar 1980

Mettir: Jakob Björnsson
 Agnar Olsen
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Guðjón Guðmundsson
 Árni Björn Jónasson

Fram var haldið umræðum um hönnunarforsendur yfir Gilsfjörð og Þorskafjörð og á linukafianum öllum frá Kaldvana að Króksfjarðarnesi. Urðu fundar með sammála um eftirfarandi niðurstöðu:

	Ising í vindí	Ising i logni	Hámarks-vindhráði
Dvermál	Tilsvanandi isingu vindhráði	cm	m/s

GILSFJARBARDVERUN

Kaldvana-Ólafsdalur	8	38	14	54
Yfir Gilsfjörð:				
f 10 m hæð ¹⁾	12	43	20	60
f 40 m hæð ¹⁾	12	48	20	68
Digrimúli-Gilsfjarðarmúli	10	38	18	54
Gilsfjarðarmúli-adveitustöð	8	38	14	54

ÞORSKAFJARBARDVERUN

Yfir Þorskafjörð:				
f 10 m hæð	12	43	20	60
f 30 m hæð ¹⁾	12	47	20	66

1) Breyting vindhráða með hæð reiknast eftir formúlunni

$$\frac{V_z}{V_{10}} = \left(\frac{z}{10} \right)^{0.09}$$

Athugasemdir:

Drag-coefficient á beran vír : 1,0

" " " ísaðan vír: 0,6

Eðlisþyngd isingar 0,75

Öryggisstúðull fyrir tréstaura 1,8

" " stálmötur 1,5

Mesta leyfileg áraun á vír 70% af brotþoli

Vindhraði samfara isingu 71% af hámarks vindhráða án isingar (áraun 50% af mestu vindáraun)

A fjardárspennum er reiknað með fullu vindá lagi á 200 m lengd og 60% vindáraun á afganginn af spenninnum.

Mostur í fjardárspennum skulu pola slit á einum vír þeð við vind á ísaða víra og í logni við íspunga sem nemur helmingi af hámarksíspunga í logni.

Samfara isingu í vindí, isingu í logni og hámarks vindhráða (án isingar) er reiknað fullt vindá lagi á mestur án isingar þó ekki í víslisttilvikinu; þá er reiknað með íspunga án vindí.

Í víslisttilvikí er reiknað með öryggistýðlinum 1,1 fyrir stál.

24.01.80

Raflínunefnd

31.01.80

Raflínunefnd

198. fundur

Fimmtudagur 24. janúar 1980

Mettir: Jakob Björnsson
 Guðjón Guðmundsson
 Agnar Olsen
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Árni Björn Jónasson, Línuhönnun

Ræddar voru og gengið frá tillögum hönnunarforsendur á Hellisheiði og Búri á Vopnafjarðarlinu.

199. fundur

Fimmtudagur 31. janúar 1980

Mettir: Flosi Hrafn Sigurðsson
 Agnar Olsen
 Jakob Björnsson

Árni Björn Jónasson, Línuhönnun

Fram fóru nokkrar almennar umræður um ákvörðun hönnunarforsenda fyrir háspennulínur. Gengið var frá tillögum um hönnunarforsendur í Drangaskarði á háspennulínuleið milli Dalvíkur og Ólafsfjardar og bréfi til Línuhönnunar f.h. varðandi það atriði og hönnunarforsendur á Búri og Hellisheiði.

08.02.80

Raflínunefnd

12.02.80

Raflínunefnd

200. fundur

Föstudagur 8. febrúar 1980

Mættir: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Agnar Olsen

Í tilefni af því að um 200. skráðen fund Raflínunefndar var að ræða fóru fram umræður um verkefni nefndarinnar og stóðuna í þeim.

Akveðið var að fá Árna Jón Eliasson, Sigurjón Ísaksson og Gunnar Jónsson til viðræðna á fundi um stóðuna í ísingarhugunum og söfnun upplýsinga um ísingu á loftlinum.

Akveðið var að óska eftir viðræðum við Veðurstofuna um samstarf varðandi ísingarathuganir og öflun upplýsinga um hámarksvindhraða, samanber frambaldserindisbréf nefndarinnar frá 20. apríl 1979. Var samið bréf um þetta efti. Ennfremur var akveðið að leita eftir aðstoð Veðurstofunnar við úrvinnslu athugana þeirra, sem gerðar voru á Sandbúðum.

Samin voru bréf til Rafmagnsveitna ríkisins og Landsvirkjunar til kynningar á verkefnum nefndarinnar samanber áóurnefnt erindisbréf frá 20. apríl 1979.

201. fundur

Þriðjudagur 12. febrúar 1980

Mættir: Jakob Björnsson, Raflínunefnd
Guðjón Guðmundsson, "
Agnar Olsen, "
Flosi Hrafn Sigurðsson "
Kristján Jónsson Rafmagnsveitum ríkisins
Kári Einarsson " "
Samúel Asgeirsson " "
Árni Jón Eliasson " "
Guðmundur Sæmundsson " "
Heimir Sveinsson " "
Árni Björn Jónasson, Linuhönnun

Raflínunefnd mætti á fundi hjá Rafmagnsveitum ríkisins. Rædd var linuleið um Búrið og hugsanlegur flutningur línuleiðarinnar suður í Heiðarskarð og Jökuldal.

15.02.80

Raflínunefnd

26.02.80

Raflínunefnd

202. fundur

Föstudagur 15. febrúar 1980

Mættir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson

Lagt var fram eintak af skýrslu Rafmagnsveitna ríkisins: "ísing á háspennulínum í eigu Rarik, 1. maí 1978-31.maí 1979". Nefndarmönnum leist ákaflega vel á skýrslu þessa, en ekki hafði þeim gefist tóm til að kanna hana ýtarlega. Höfundur hennar er Árni Jón Eliasson.

Unnið var að lokafrágangi korta, sem fylgja skýrslu nefndarinnar um skoðunarferð 16.-17. ágúst 1979: Mýra-Snæfellsnes-Dalasýsla.

Samið var bréf til Rafmagnsveitna ríkisins, en með því eiga að fylgja áóurnefnd kort og skýrsla, en auk þess felst í bréfinu beiðni um kostnaðarsamanburð á mismunandi leiðum við framtíðartengingu Snæfellsness við landskerfið og styrkingu þess á Vesturlandi.

203. fundur

Þriðjudagur 26. febrúar 1980

Mættir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Gunnar Jónsson lagði fram upplýsingar um mælingar á ísingarhöfum á Haukagilsheiði, Nýjabæjaráfrétt, Sprengisandi og Austurlandi og voru þær ræddar. Rætt var um framtíðarskipulag raflína á landinu og leiðaskoðun á komandi sumri.

Raflinunefnd
1980-03-04
GJ/sq

25.03.80

Raflinunefnd

204. fundur

4. mars 1980

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Unnið var við að ganga frá skýrslu um skoðunarferð, sem farin var á leiðinni Klautur-Sigalda þann 10-12 september 1979.

Mettir: Jakob Björnsson

Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Agnar sagði frá ísingu á Hvalfjarðarlínu á Þrándarstaðafjalli 14. mars 1980, en einn strengur línumnar slitnaði. Ísingarpvermál var allt að 15 cm og vindhráði á þyrli mældist allt að 106 hnútar í snöggi hviða. Alls náðu sex hviður 100 hnútum eða meiri hraða.

Gunnar skýrði ^{frá} mælingaferð að ísingarhófum á Sprengisandssvæðinu 19.-22. mars. Farið var á snjóbíl og var mikill snjór á hálandinu.

Rett var um úrvinnslu úr veðurathugunum frá Höfn í Hornafirði, Fagurhólmeyri, Kirkjubæjarklaustri og Mýrum í Álfavéri til undirbúnings ákvörðun hönnunarforsenda á Suðausturlínu.

Unnið var að gerð skýrslu um skoðunarferð Klautur-Sigalda 10.-12. september 1979.

01.04.80

Raflinunefnd

09.04.80

Raflinunefnd

206. fundur

Priðjudagur 1. apríl 1980

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson

Agnar lagði fram Framvinduskýrslu Hönnunarnefndar SA-línu 1979 og var hún athuguð nokkuð og rædd. Þeir um itarlega skýrslu að ræða með fjölda fylgiskjala.

Gengið var frá skýrslu um skoðunarferð Klautur-Sigalda 10.-12. september 1979, en byrjað var á skýrslunni á síðasta fundi.

207. fundur

Miðvikudagur 9. apríl 1980

Mettir: Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Jakob Björnsson
Agnar Olsen

Jakob lagði fram afrit af köflum úr bókinni: Longitudinal Unbalanced Load on Transmission Line Structures, Electric Power Research Institute, California, 1978. Þeir par fjallað um langsumálag á raflinur í Bandaríkjum og hönnunarforsendur það varðandi.

Rett var næstu skref varðandi athuganir á nýrr 132 kV línu milli Brennimeis og Vatnshamra og undirbúnning að ákvörðun hönnunarforsenda SA-línu milli Hafnar í Hornafirði og Breiðbala á Síðu.

22.04.80

Raflínunefnd

208. fundur

22. apríl 1980

Mettir: Jakob Björnsson
Guðjón Guðmundsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Sigurjón Rist, Orkustofnun
Sigurjón Ísaksson "

Rett var við Sigurjón Rist um þverun yfir Skaftá og snjóalög á leið frá Sigöldu að Kirkjubæjarklaustri. Taldi hann að myrta þverunin, sem um hefur verið rætt væri heppilegust frá öryggis- og viðhaldssjónarmiði, enda hún í sinn háfi og hægt að komast að beggja megin. Vardandi syðri þveranir benti Sigurjón á hættuna af jakaruðningi á hólma og eyrar. Hann taldi þó að syðsta þverunin gæti verið til frekari athugunar sem og þverunin við Lambatunguhóla, en ljóst er að miklir erfiðleikar gætu verið af vírsliti, ef kvíslar og jakahröngl hindra að komu að staura-stæðum.

Rett var við Sigurjón Ísaksson um athuganir á ísingarhófum á Vestfjörðum. Hann greindri frá 12-15 cm ísingarþvermáli á línluleið yfir Hallormsstaðaháls, þegar að Gunnsteinn Stefánsson fór til að lesa af kraftmælum á ísingarhófum þar þann 25. mars 1980. Sigurjón var beðinn að safna saman tiltakum upplýsingum um ísingartilvik á raf- og símalínum á fyrirhugaðri línluleið frá Sigöldu í Hornafjörð.

Loks var rett um fyrrí athuganir á hugsanlegum línluleiðum frá Brennimel í Glæráskóga og ákveðið að taka upp viðræður við Rárik um það mál, til skýringar og glöggvunar.

05.05.80

Raflínunefnd

209. fundur

Mánuðagur 5. maí 1980

Mettir: Jakob Björnsson
Guðjón Guðmundsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Sigurjón Ísaksson, Orkustofnun

Sigurjón lagði fram upplýsingar um ísingu á línum frá Sigöldu til Hornafjarðar og á ísingarhófum á Vestfjardahálandinu og á Austurlandi.

Skoðuð voru ísingarkort RVI, sem geymd eru í bókasafni Orkustofnunar.

Rett var um ýmsan undirbúning að ákvörðun hönnunarforsenda fyrir Suðausturlínu.

Raflínunefnd

1980-05-19

GJ/sg

210. fundur

19. maí 1980

Mettir: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson

Mettir: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson

Rett um suðausturlínu og ákvörðun álagsforsenda fyrir hana.

07.07.80

Raflínunefnd

211. fundur

Mánuðagur 7. júlí 1980

Mettir: Jakob Björnsson
Guðjón Guðmundsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Þorleifur Einarsson Náttúruverndarráð
Samúel Ásgeirsson Rarik
Dóður Ólafsson Landsvirkjun
Árni Björn Jónasson, RARIK

Árni Björn skýrði frá breyttum tillögum um legu Vopnafjarðarlínu milli Fagradsals og Vopnafjarðar, þar sem ráðgert er að forðast leiðina um Búrið með því að fera línum ofar í fjallíð og þáðan niður í Skinnugil, sem gengur til vesturs úr Fagradal. Óskadi hann álits Raflínunefndar á hönnunarforsendum fyrir þessa breyttu leið.

Fram kom, að efini í línum er komið til landsins, og framkvæmd stendur fyrir dýrum. Er því ekkert tólf til fyrir Raflínunefnd að skoða málid. Við þar aðstæður treystist hún ekki til að gefa annað álit en það, að á efsta hluta hinnar nýju leiðar, þar sem hún er yfir 500 m yfir sjó, verði línan ekki hönnuð fyrir minni krófur en sem svarar V-10 á plaggi því sem Raflínunefnd fékk afhent á fundinum, p.e. fyrir eigi minni krófur en RARIK gerði fyrir línu um Heiðarskarð.

Nefndarmenn í Suðausturlínunefnd lögðu fram skýrslu um skoðunarferð sem þeir fóru ásamt Þorleifi Einarssyni, prófessor, um línuleið Suðausturlínu, frá Höfn að Kirkjubæjklaustri dagana 2.-3. júlí.

Í ferðinni var skoðuð svonefnd Fjöruleið. Varð neiðurstæða skoðunarinnar suð, að frá rekstrarlegu sjónarmáli væri þessa leið mjög óeinkileg, vegna hættu á rekstrarerfiðleikum af völdum saltmengunar.

Raflínunefnd fellst eindregið á þessa niðurstöðu, enda hafði hún fyrir sitt leyti ætlað línum aðra leið.

Rædd var línuleið yfir Borgarhafnarheiði og framhjá Hestgerðislóni. Dóður Ólafsson ætlar að láta Raflínunefnd í té kort er sýnir tillögur Suðausturlínunefndar um leið yfir Borgarhafnarheiði (og um aðrar breyttingar frá leiðhugmyndum Raflínunefndar). Að þeim kortum fengnum mun Raflínunefnd fjalla um málid.

Að endingu var rett um nyrðri og syðri leið á kaflanum frá Kirkjubæjar-Klaustri (p.e. adveitustöð við Prestbakka) að Eldgjá. Ítrekað var að kanna þyrfti nyrðri leiðina frá sjónarmáli komu, byggingsar og rekstrar.

09.07.80

Raflínunefnd

212. fundur

Miðvikudag 9. júlí 1980

Mettir: Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Jakob Björnsson

Guðjón skýrði frá að hann hefði rætt við Samúel Ásgeirsson um ferð til samanburðar á línuleiðum sunnan og norðan Geirlandshrauns með tilliti til byggingar og rekstrar línumnar. Var ávæðið að Samúel fari þessa ferð ásamt Dóðri Ólafssyni víkuna 20.-27. júlí n.k.

Rætt var um línuleið við Hestgerðislón neðan Borgarhafnarfjalls eða yfir Borgarhafnarheiði. Línuleiðir þessar eru mjög áíka langar og samkvæmt athugun Samuels Ásgeirssonar er naumast marktakur munur á kostnaði. Ær þá gert ráð fyrir fjórum viðbótarhornum á neðri leiðinni, en á móti koma hærri hönnunarforsendur og aukinn slóðagerðarkostnaður á þeiri efri. Hönnunarnefnd suðausturlínu hefur munnlega gert tillögu um það að leiðin um Borgarhafnarheiði verði valin. Að athuguðu mál og með tilliti til landfrængila austan við Hestgerði, náttúruverndarsjónarmála, símavandamála og legu annarra háspennulína á þessum slóðum, felst Raflínunefnd á þessa tillögu. Jafnframt beinir Raflínunefnd því til hönnunarnefndar hvort ekki megi fera línum fjarð sjónum og nær þeiri leið, sem Raflínunefnd upprunalega gerði ráð fyrir á kaflanum frá Staðará vestur undir Breiðabólsstaðarlón.

27.07.80

Raflínunefnd

213. fundur

Sunnudagur 27. júlí 1980

Mettir: Jakob Björnsson
Guðjón Guðmundsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Samúel Ásgeirsson Rarik

Raflínunefnd lagði kl. 20³⁰ upp í skoðunarferð til Norðurlands. Flögð var til Akureyrar og ekki þáðan í náttstað að Stóru-Tjörnum í Ljósavatnsskarði. A leiðinni var rætt um ýmis málefni nefndarinnar. Jakob lagði fram bréf frá Rafmagnsveitum ríkisins, dags. 24. júlí '80, þar sem óskad er umsagnar nefndarinnar um tileknar línuleiðir fyrir stofnlínur í Skagafirði og Eyjafirði. Í Stóru-Tjarnaskóla var skotíð á fundi og rætt um skipulag skoðunarferðarinnar, kort voru skoðuð og rætt um hugsanlegar línuleiðir. Fundi var slitið kl. 24.

28.07.80

Raflinunefnd

214. fundur

Mánuðagur 28. júlí 1980

Skodunarferð um Bárðardal og Ódáðahraun

Mettir: Jakob Björnsson
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Guðjón Guðmundsson
 Agnar Olsen
 Samúel Ásgeirsson RARIK

Fram var haldið skodunarferð Raflinunefndar og lagt upp frá Stóru-Tjörnum um kl. 08, en komið til Akureyrar um kl. 03 að nóttu eftir 19 tíma ferð. Ökumenn meginhluta leiðar voru Jón Gauti Böðvarsson og Benedikt Sigurðsson frá Grænavatni í Mývatnssveit.

Ekið var upp Bárðardal austanverðan og hugað að niðurkomuleið línu úr Hellugnúppskarði. Er héð höfð í huga 220 kV meginorkuflutningslína milli Fljótdalsvirkjunar og Akureyrar, sem lagi samhlíða númerandi Kröflulínu frá Akureyri um Bíldarskarð og Fnjóskadal í Hellugnúppskarð. Heppilegast virðist að línan kámi niður í nánumda við Hiðóskóga eða milli Hiðóskóga og Stórvalla og lagi svo inn vestanverðan Bárðardal, líklega ofan bæja að Stórvöllum og Lækjaröllum en neðan bæja á Litlu-völlum og Halldórsstöðum. Línan gæti þverað Skjálfsandafljót skammt ofan ármóta við Svartá en lagi svo upp hraunungu á eystrí bakka Skjálfsandafljóts að hugsanlegum greinipunkti neðan við Stórutungu (á línu milli Stórutungu og Mýrar). Frá þessum greinipunkti gæti lína legið um Mjódalur suður Spengisand og skammt er og að virkjunarstað neðan íshólvatns. Lína sú, sem var meginviðfangsefni skodunarferðarinnar lagi hins vegar til suðausturs upp á milli Svartár og Suðurár, en fer fylgjilega yfir Suðurá sem sveigir til austurs. Línan sveigði svo einnig til austurs og lagi samhlíða ánni í úfni apalhrauni, Suðurárhrauni, en svo nefnist hraumbreiðan milli Suðurár og Sandár. Línan þarf sennilega að fylgja apalhrauninu, sem lengst en sveifir svo til austurs sunnan Kollóttudýngju og Herðubreiðar í skarði milli Herðubreiðar og Herðubreiðartagla. Ó skarðinum lagi línan í stefnu á Þorláksslindir.

Leiðangursmönnum leist vel á þessa línuleið, þótt nokkuð verði hún ef til vill erfið í byggingu vegna hrauna. Órkoma er þarna einna minnsta á landinu og viða er mikil var gegn skýjaísingu á hærri hluta leiðarinnar. Helst gæti var verið í minnsta lagi milli Kollóttudýngju og Herðubreiðar.

Vedur var frábært og skyggni gott framan af degi, en pykknadí upp undir kvíði og ský og smáregn hamlaði nokkuð skoðun sunnan Herðubreiðar. Fulljóst er þó að hér er um vel fera og mjög athyglisverða línuleið að ræða.

Í ferðinni var rætt við Þórólf Jónsson í Stórutungu, fyrrverandi bónda þar, en hann er nú aldradrur maður, ættáður frá Mýri í Bárðardal. Taldi hann að suðvestanátt væri hvössust í Stórutungu. Aðspurður sagdist hann hafa séð isingu á línu í innsta hluta Bárðardals, en aðeins lítils háttar eða svo sem fingurssvera. Fór hann með leiðangursmönnum að áðurnefndum hugsanlegum greinipunkti neðan við Stórutungu.

Naumast þarf að taka það fram að hér var um frumskoðun að ræða, en síðar þarf að skoða þessa leið náðar, og gæti m.a. verið hentugt að skoða hraunahlutann úr lofti. Þá þarf síðar að skoða austurhluta leiðarinnar, frá Þorkástindum í Fljótdal. Ekki þótti ástæða til að setja upp ísingarhöf á þessari leið.

29.07.80

Raflinunefnd

215. fundur

Þriðjudagur 29. júlí 1980

Skodunarferð um Ólafsfjörð, Lágheiði og Svarfaðardal.

Mettir: Jakob Björnsson
 Agnar Olsen
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Guðjón Guðmundsson
 Samúel Ásgeirsson, RARIK

Lagt var upp frá Akureyri klukkan rúmlega 9 að morgni og ekið út með Eyjafirði að vestan og hugað að línuleið ráðgerðar 132 kV raflinu til Dalvíkur. Ennfremur var ekið til Ólafsfjörðar og litið á hugsanlegar línuleiði fyrir 132 kV línu þaðan til Siglufjörðar, og hugsanlega einnig til Varmahlíðar í Skagafirði. Dá var og ekið inn allan Svarfaðardal og litið á leið þaðan yfir Heljardalsheiði. Flogið var frá Akureyri síðla kvöld og komið til Reykjavíkur kl. 23:15.

Í Ólafsfirði var rætt við Jakob Ágústsson, rafveitustjóra, og tók hann þátt í áthugunum leiðangursmanna. Athuguð var þverun yfir Ólafsfjörðarvatn milli tanga, sem ganga út í vatnið beggja megin. Var þarna talin heppilegust leið yfir dalinn, ef að þarf að halda.

Ekið var norður yfir Kleifar, en þar gæti lína til Siglufjörðar legið og síðan um Syðrárdal og Fossabrekku yfir til Héðinsfjörðar og þaðan um Hólsskarð til Siglufjörðar.

Ekið var einnig inn í Skeggjabrekku, en þar gæti línan legið inn dalinn sunnanverðan og um skarð milli Skeggjabrekkuhyrnu og Ósbrekkujalls. Virðist þar sannilega nothafta linustæði Skeggjabrekkuðalsmegin. Jakob beindi athygli að gamalli gönguleið inn allan Skeggjabrekkuðal og um Sandsskarð, en leið hessi liggur í 460-600 metra hæð yfir botni Héðinsfjörðar og þaðan um skarð í Ámárdal og þaðan í Hólsskarð. Þessi leið er vafalaust heppilegri gönguleið, en hún er lengri en fyrirnefndu leiðin

-2-

or sinni hættu ótti verið á skýjaísingu f 460-600 m fyrir Héðinsfjörðarbotni.

Ekið var um Lágheiði að Stifluvatni og horft suður Tungudal í leit að hugsanlegrí línuleið yfir í Unadal og þaðan áfram í Varmahlíð. En ekki þótti það álitleg leit af ýmsum sökum, en ekki sást vegna línulengdar milli Varmahlíðar og Akureyrar, ef þessi leið veri valin. Þá var ekið til Dalvíkur og þar rætt við Gest Sigurðsson, rafveitumann, en hann fór með leiðangursmönnum inn allan Svarfaðardal, en þar var hugað að hugsanlegri línuleið fyrir 132 kV línu/Heljardalsheiði. Lagi línan þá ventanlega inn norðvestanverðan Svarfaðardal ofan bæja, allt inn undir Urði, en skómuðu áður en þangað veri komið þveraði línan ána og dalinn og lagi sunnanvert í dalnum inn í dalbotn. Horft var til Heljardalsheiðar, og er þar nokkuð brött leið upp, en þó fært línustæði, enda var síminn lagður þar á staurum, líklega um 1907. Adalvandamálið er snjóflóð innst í dalbotninum Svarfaðardals-megin og sömuleiðis bæggja vegna Heljardals.

Rætt var við Jónas Þorleifsson, bónda á Kotum, en hann hefur búið þar í 45 ár. Greindir hann frá snjóflóðahettunni og sagði, að einu sinni hefðu snjóflóð tekið 9 símastraða í dalbotnimum. Sagði hann, að snjóflóð kemðu aðallega úr norðurhlíðinni, en fáru oft upp í hlíðina hinum megin. Símastraðaröðin standur þó enn að mestu í ofanverðri hlíðinni. Áður hefur Raflinunefnd haft fregnir frá Kolbeini Kristinssyni, fyrrum bónda á Skriðulandi og eftirlitsmanni með símalínunní af snjóflóðahettu á þessum stað, en þó einkum í Heljardal og ennfremur af ísingarhættu á háheidiinni.

Rætt var um ísingarhöf og talið ekki, að þeim yrði komið upp fyrir veturninn í Héðinsfjörði og Ólafsfjörði á stöðum, sem síðar yrðu valdir.

31.08.80

Raflinunefnd

08.08.80

Raflinunefnd

216. fundur

Fimmtudagur 31. júlí 1980

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Guðjón Guðmundsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Samúel Asgeirsson, RARIK.

Lagt var fram bréf frá Rafmagnsveitum ríkisins, dags. 30.07.80, þar sem óskáð er umsagnar nefndarinnar um álagsforsendur fyrir þrjár 132 kV háspennulinur:

1. Akureyri - Dalvík
2. Laxá - Kópasker
3. Grimsá - Eyvindará

Erindi þetta var rætt og skoðuð kort, sem fylgdu bréfinu.

217. fundur

Fóstudagur 8. ágúst 1980

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson

Fram var haldið umræðum um erindi Rafmagnsveitna ríkisins frá 30. júlí 1980. Gengið var frá tillögum um hönnunarforsendur á linuköflunum Akureyri-Tréstaðir og Gilsá-Eyvindará. Gerð voru kort sem sýna þrjú afbrigði linuleiðar á kaflanum Laxárvirkjun-Bakkahlaup. Þeir voru tillögur um hámarks vindhraða fyrir þessi afbrigði sem og frumleid Rafmagnsveitna ríkisins. Samið var bréf til Rafmagnsveitnanna sem fylgja á tillögum þessum og kortum.

29.09.80

Raflinunefnd

05.12.80

Raflinunefnd

218. fundur

Mánudagur 29. september 1980

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Þórður Ólafsson, Landsvirkjun

Þórður skýrði frá skoðunarferð um mánaðamótin júli-ágúst um hugsanlega linuleið norðan Geirlandshrauns. Var hann bedinn að fara hugmyndir sínar um þá leið á korta sem jafnframt sýndi þá leið sem meild hefur verið sunnan Geirlandshrauns.

Rætt var við Þórð um ferð til forskoðunar á hugsanlegum linuleiðum um Heljardal og Hörgárdalsheiði. Lofaði Þórður að taka til athugunar, hvort hann gæti farið þessa ferð á næstunni.

219. fundur

Fóstudagur 5. desember 1980

Mettir: Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Jakob Björnsson
Agnar Olsen

Rætt var um bilun í Austurlínu austan Jökulsáeg beggja megin þverunar yfir Skarðsá, en þar brotnuð 9 staurastæður um hádegi þ. 1. desember 1980, 4 vestan Skarðsá en 5 austan hennar. Ekki er talið að um isingum hafi verið að ræða heldur stormskáða í norðvestlægum vindri. Vindurinn hefur staðið yfir Fremri Grímsstaðanúp og kunna fjallahvíður því að hafa átt hlut að málí.

Fram kom að Rafmagnsveitur ríkisins munu láta endurreikna styrkleika línumnar á þessum kafli.

Ennfremur var rætt um framhald nefndarstarfa á næstunni, m.a. um vinnumáð og við ákvörðun forsendna fyrir Suðausturlínu.

15.12.80

Raflínunefnd

220. fundur

Mánudagur 15. des. 1980

Mettir: Flosi Hrafn Sigurðsson
Jakob Björnsson
Guðjón Guðmundsson
Agnar Olsen
Þórður Ólafsson, Landsvirkjun

Dóður lagði fram kort af línumleið Suðausturlínu frá Höfn í Hornafirði til Sigöldu. Farið var yfir leiðina og rætt um afbrigði hennar á kaflanum Prestbakki-Tindafjöll.

Ennfremur lagði dóður fram bréf til nefndarinnar dags. 5. nóv. '80 varðandi ráðgerðar skoðunarferðir um Heljardalshleið og Hörgárdalsheiði.

7.1.81

Raflínunefnd

221. Fundur
Miðvikudagur 7. janúar 1981

Mettir: Jakob Björnsson
Guðjón Guðmundsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson

Rætt var um fyrirhugaðan fund með veðurstofustjóra og samið bréf til Veðurstofunnar þar að lútandi.

22.01.81

Raflínunefnd

222. fundur

Fimmtudagur 22. janúar 1981

Mettir: Jakob Björnsson
Guðjón Guðmundsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Nlynur Sigtryggsson veðurstofustjóri
Þórir Sigurðsson Veðurstofu Íslands

Rætt var um bréf Raflínunefndar til Veðurstofunnar dags. 8. janúar 1981. Erindi þetta er margþött:

1. Þess er farið á leit að Veðurstofan láti nefndinni í té met á hámarks vindhráða og hættulegstu ísingaráttum á leið vantanlegrar 132 kV línu milli Hafnar í Hornafirði og Sigöldu.
2. Óskad er úrvinnslu úr veðurathugunum, sem gerðar voru í Nýjame og Sandbúðum á Spengisandi. Fyrsta skrefið verari að gera tillögur um fyrirkomulag úrvinnslu og útgáfu.
3. Óskad er samvinnu við Veðurstofuna við athuganir á vind og ísingi í bilanatilvikum og vegna hönnunar háspennulína.
4. Rætt er um þörfina á auknum vindmælingum á landinu.

Veðurstofan tók að sér að signa liðum 1 og 2 og skyldi liður 1 hafa forgang. Framhaldsumræður voru talðar meðilegar um liði 3 og 4, en ýmsar hlíðar málanna voru ræddar.

2.2.81

Raflínunefnd

223. fundur

Mánudagur 2. febrúar 1981

Mettir: Jakob Björnsson
Guðjón Guðmundsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Agnar Olsen

Guðjón lagði fram skýslu Rafmagnsveitna ríkisins: Framtíðartenging Snæfellsness við Landskerfið, janúar 1981. Meginiðurstaðan virðist að hagkvæmast sé að leggja 132 kV línu um Langavatnsdal í Glerárskóga svo sem Raflínunefnd hefði rauðar talið líklegt.

Rætt var um vindmælingar á landinu og hugsanlega nýja vindmælistáði. Flosi skýrði frá að Veðurstofan hefði hafið athugunir til undirbúnings tillögugerd um hönnunar vindhráða á línumleið Suðausturlínu.

9.2. '81

Raflínunefnd

224. fundur

Mánuðagur 9. febrúar 1981

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Guðjón Guðmundsson
Flosi Hrafn Sigurðsson

Fram var lagt bréf frá Rafmagnsveitum ríkisins dags. 9. febrúar 1981 þar sem óskar er umsagnar nefndarinnar varðandi hönnunarforsendur fyrirhug-áðrar 132 kV háspennulínu Laxá-Kópasker, en þád mál hefur nefndin raunar fjallat áður að því er varðar vindáraun. Ákveðið var að fá Samúel Ásgeirsson og Árna Björn Jónasson á fund til að ráða línuleið o.fl.

Rætt var um forsendur Suðausturlínu.

16.02. '81

Raflínunefnd

225. fundur

Mánuðagur 16. febrúar 1981

Mettir: Flosi Hrafn Sigurðsson
Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Árni Björn Jónasson, Línuhönnun
Samúel Ásgeirsson, RARIK

Rætt var um hönnunarforsendur suðausturlínu og vinnubrögð við ákvörðun þeirra. Samiel taldi ekilegt vegna staursætningar að hönnunarforsendur fyrir kaflann Hölar í Hornafirði-Lómagnúpur lægí fyrir 15. mars 1981.

Rætt var um fyrirhugada línuleið fyrir nýja 132 kV línu Laxárvirkjun-Kópasker og hönnunarforsendur fyrir hana.

Loks var rætt um línuleið fyrir nýja 132 kV línu Brennimelur-Vatnshamrar eða Brennimelur-Glerárskógar.

23.02.81

Raflínunefnd

226. fundur

23. febrúar 1981

Mettir: Flosi Hrafn Sigurðsson
Jakob Björnsson
Guðjón Guðmundsson
Agnar Olsen

Rætt var um bilanir sem urðu á "byggðalinum" í stórveðrinu 16.-17. febrúar 1981. Þá gerðist eftirfarandi:

Staur nr. 8 í Norðurlínu rétt norðan Vatnshamra brotnaði án víraslits.
Staur nr. 54 í Norðurlínu í Bejarsveit brotnaði, einnig án víraslits.
Staur nr. 673 í Norðurlínu í Viðidal brotnaði og hékk í vírum (með spennu á)
Annar staur í staðu nr. 264 í Vesturlínu við Gilfjarðarmúla brotnaði.

Stæða nr. 144 í Vesturlínu á Hjallahálsí brotnaði og hékk í vírum.
Ekki er talin hafa verið ísing í neinu þessara tilviks.

Auk þessa biluðu báðar háspennulínurnar, 33 kV og 66 kV, sem liggja til norður frá Mjólká við stöðina.

Aður er vitað um eina bilun í "byggðalinum" af völdum hvassviðris. Var það austan við Jökulsá á Fjöllum 1. desember 1980, vantanlega einnig án þess að ísing ætti hlut að máli.

Telur nefndin þetta benda til þess að hönnunarforsendur-hennar hafi ekki verið of háar að því er hámarksvindhraða varðar.

Rætt var um hönnunarforsendur SA-línu á kaflanum Bergá-Smyrlabjörð.

2.3. '81

Raflínunefnd

227. fundur

Mánuðagur 2. mars 1981

Mettir: Flosi Hrafn Sigurðsson
Agnar Olsen

Fram var haldið umræðum um hönnunarforsendur á háspennulínuleið Bergá í Hornafirði-Öræfi. Lokaákvæðanir voru ekki teknar þar sem Jakob var erlendis en Guðjón forfallaður.

11.03.81

Raflinunefnd

17.03.81

Raflinunefnd

228. fundur

Miðvikudagur 11. mars 1981

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Þorleifur Einarsson, Náttúruverndarráð

Rætt var um hugsanlega breytingu á leið Suðausturlinu yfir Eldgjá.
Akveðið var að fara þyrfti á staðinn næsta sumar og reyna að finna
nothæfa leið yfir gjána í námunda við veginn.

Rætt var um hönnunarforsendur á kaflanum Sigalda-Jökuldalir, en ekki
voru teknar ákvárdanir.

229. fundur

Driðjudagur 17. mars 1981

Mettir: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Agnar Olsen

Samið var bréf til Iónaðarráðuneytisins og yfirlit yfir fundi nefndar-
innar á tímabilinu 1. desember 1979 - 31. desember 1980.

Rætt var um samantekt 4. framvinduskýrslu nefndarinnar, en framkvæmdin
hefur dregist frá upprunalegum áformum nefndarinnar.

24.03.81

Raflinunefnd

230. fundur

Fimmtudagur 24. mars 1981

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson

Unnið var að tillöggerð um veðurfræðilegar hönnunarforsendur Suðaustur-
linu á kaflanum Fjallsá í Öræfum að spennistöð á Breiðbala. Rætt var
um hugsanlegar breytingar á öryggisstuðli og leyfilegum spennum fyrir
tréstaura.

2.4.'81

Raflinunefnd

231. fundur

Fimmtudagur 2. apríl 1981

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson

Gengið var frá tillögum um veðurfræðilegar hönnunarforsendur 132 kV
háspennulinu á kaflanum Bergá í Hornafirði-spennistöð á Breiðbala.

Rætt var hvort hækka etti öryggisstuðul á tré úr 1.8 t.d. í 2.0 með
tilliti til staurabrota sem fram hafa komið í byggðalinum veturnið
1980-1981. Skrifð var bréf til Rafmagnsveitna ríkisins í þessu
sambandi.

8.4.81

Raflinunefnd

13.04.81

Raflinunefnd

232. fundur

Miðvikudagur 8. apríl 1981

Mettir: Agnar Olsen
Guðjón Guðmundsson
Flosi Hrafn Sigurðsson

Raflinunefnd metti á fundi sem Rafmagnsveitir ríkisins héldu með rafveitustjórum og ýmsum öðrum starfsmönnum sínum. Þótti rétt að kynna verkefni Raflinunefndar og greina frá störfum hennar. Hélt Flosi Sigurðsson eíindi um þetta efni og hönnunarforsendur háspennulína. Talsverðar umræður urðu um þetta efni og nefndarmenn svörðu fyrrspurnum sem til þeirra var beint.

233. fundur

Mánuðagur 13. apríl 1981

Mettir: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Agnar Olsen

Rett var um fundinn sem haldinn var með starfsmönnum Rárik 8. apríl. Fram var haldið umræðum um hönnunarforsendur Suðausturlínu á kaflanum Sigalda-Breiðbali.

21.04.1981

Raflinunefnd

234. fundur

Þriðjudagur 21. apríl 1981

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Guðjón Guðmundsson
Flosi Hrafn Sigurðsson

Ræddar voru hönnunarforsendur SA-línu á köflunum frá spennustöð á Breiðbala - 1 km NV af Hraunfellsöxl og Sigalda - horn í Jökuldölum. Gengið var frá tillögum nefndarinnar á þessum köflum.

04.05.81

Raflinunefnd

235. fundur

Mánuðagur 5. maí

Mettir: Flosi Hrafn Sigurðsson
Jakob Björnsson
Agnar Olsen

Agnar lagði fram skýrslu "Val á burðarmóstrum fyrir 132 kV Suðausturlínu" sem unnin hefur verið og gefin út á vegum Hönnunarnefndar Suðausturlínu.

Rett var um framtíðartengingu milli Suður-, Norður- og Austurlands og nefndarstörfir á næstunni.

25.05.81

Raflínunefnd

05.06.81

Raflínunefnd

236. fundur

Mánuðagur 25. maí 1981

Mættir: Guðjón Guðmundsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Jakob Björnsson

Rett var um störf nefndarinnar í sumar. Ákveðið var að skrifa Iðnaðaráréðuneytinu tillögu varðandi 132 kV línu Vatnshamrar-Gleráskógar og jafnframt framtíðartengingu Snæfellsness við aðalorkuflutningskerfi landsins.

Ennfremur var rætt um vinnubrögð við samantekt nýrrar framvinduskýrslu um störf nefndarinnar.

Ákveðið var að óska upplýsinga frá Veðurstofunni um kostnað við kaup eða leigu á 4 síritandi vindhviðumálum, sem komið yrði fyrir t.d. við Svartárkot, á Skálafelli, Vaðlaheiði og Gagnheiði.

237. fundur

Fóstudagur 5. júní 1981

Mættir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Gunnar skýrói frá undirbúningsathugunum vegna fyrirhugaðgar þyrluferðar Raflínunefndar um hugsaðlegar háspennulíkur á Norðurlandi. Ennfremur skýrói Gunnar frá athugunum sínum á leið um Hörgárdalsheiði ²⁹ Heljardalsheiði. Taldi Gunnar Hörgárdalsheiði venlega línuleið en Heljardals miklu síðri.

Rett var við Gunnar um að hann veitti nefndinni aðstoð við undirbúnung framvinduskýrslu.

ORKUSTOFNUN

RAFLÍNUNEFND

-2-

/at

18.6.1981.

238. fundur - Skoðunarferð um Skarðsheiðarveg.

Fimmtudagur 18. júní 1981.

Mættir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Samúel Ásgeirsson, RARIK
Guðmundur Ragnarsson, RARIK

Raflínunefnd fór í skoðunarferð um Skarðsheiðarveg. Lagt var upp frá Reykjavík kl. 8 og komið pangað aftur kl. 19. Ekið var fyrir Hafnarfjall og um norðanverðan Skarðsheiðarveg að Miðfitjahól, en gengið þáðan suður Leirárdal. Virtist sæmilegt línustæði í dalnum vestan ár. Frá Brennimel yrði þá í fyrstu fylgt númerandi 132 kV-línu, en við fyrsta horn á henni yrði tekin stefna á mynni Leirárdals milli bæjanna Leirár og Háverðsstæða. Kanna þarf þetta þó nánar. Norðan Miðfitjahóls koma þrjár leiðir til greina. Sú stytta sem liggur meðfram númerandi línu vestan hólsins og Hrafna-çil mælist um 23,8 km frá Brennimel til Vatnsbra. Sú næsta

er austan hólsins og um austanverðan Sauðahrygg, vestan Álfsteinsá og mælist um 24,5 km. Sú lengsta liggur vestan hólsins niður með Árdalsá og vestan Brekkufjalls og mælist um 25,7 km. Hugsanlega mætti stytta allar þessar leiðir um því sem næst 1,5 km, með því að fara þvert yfir neðanverðan Leirárdal og yfir hrygginn, sem gengur vestur úr Snóki. Línan lægi þá milli Hávarðsstæða og Steinsholts.

Raflínunefnd

linuleið um Geldingardraga, sem er um hálfum km lengri eða nálmagt 30,9 km. Er þá gert ráð fyrir að síðastnefnda leiðin liggi ekki um Kornahlíð heldur vestar milli Djúpágils og Brennigils og annaðhvort um Drangsdal eða Lambadal og norðan Kambshóls, eða um Saurbjárháls og milli Eyrarvatns og Glammastaðavatns.

Leiðangursmenn athuguðu nokkuð allar þessar leiðir í skoðunarferðinni en n.a. vegna lengdar koma tvar síðasttöldu leiðirnar síst til greina. Af öryggisástæðum er verulegur kostur að fylgja ekki nákvæmlega númerandi línuleið þar sem aðstæður og umhverfissjónarmið leyfa annað. Nefndin telur því eftir atvíkum rétt að beina nánari athugunum niður með Álfsteinsá.

Leiðir þær, sem nú hafa verið nefndar, koma til samanburðar við leið númerandi 132 kV línu milli Brennimels og Vatnshamra, sem er um 20,5 km að lengd, og annars vegar við linuleið vestan Hafnarfjalls, sem er um 30,4 km og hins vegar

Raflínunefnd
1981-07-07
GJ/sq

Raflínunefnd
1981-07-08
GJ/sq

239. fundur

7. júlí 1981

Mettir: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson

Skoðunarferð með þyrlu Landhelgisgæslunnar TF-Rán. Sjá sérstaka skýrslu um ferðina.

240. fundur

8. júlí 1981

Mettir: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson

Skoðunarferð með þyrlu Landhelgisgæslunnar TF-Rán. Sjá sérstaka skýrslu um ferðina.

ORKUSTOFPUN

RAFLÍNUNEFND

13.7.1981 /at

241. fundur

Mánuðagur 13. júlí 1981.

Mettir: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Agnar Olsen

Rætt var um bóknun til nefndarinnar fyrir störf á árinu 1980, en störfin og þar með talin þriggja daga skoðunarferð virðist hafa verið metin á 32 1/2 klukkustund. Þetta þarfnast nánari athugunar.

Flosi lagði fram drög að fundargerð 238. fundar - Skoðunarferðar um Skarðsheiðarveg. Var farið yfir drögini og gengið frá fundargerðinni.

Rætt var um tilmæli Rafmagnsveitna ríkisins að Raflínunefnd léti í té tillögur um hönnunarforsendur 66 kV línu frafoss-Hveragerði. Gengið var frá tillögum nefndarinnar um það efti.

18.09.81

Raflínunefnd

242. fundur

Fóstudagur 18. sept. 1981

Mettir: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Agnar Olsen
Guðjón Guðmundsson

Rætt var um línluleið SA-línu á Eldgjárvæðinu og skoðunarferð nefndarinnar 12. Ágúst 1981. Málid verður rætt frekar á næsta nefndarfundi.

Rætt var um skoðun á línluleiðum um Hörgárdalsheiði og Heljardalsheiði og talað um að fá þóré Ólafsson og Sigurjón Ísaksson til að athuga þessar leiðir. Ennfremur var rætt um skoðunarferð nefndarinnar með þyrlu.

22.09.81

Raflinunefnd

243. fundur

Föstudagur 22. sept. 1981

Mettir: Jakob Björnsson
Guðjón Guðmundsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson

Fjallað var um línuleið og hönnunarforsendur á Eldgjárvæðinu og ákvæðið að ræða það frekar á næsta fundi. Ennfremur var rætt um þóknun til nefndarinnar fyrir störf á árinu 1980.

Guðjón skýrði frá nýlegri bilum vegna ísingar á Bolungarvíkurlinu, en línan bilaði þar einnig í fyrra.

25.09.81

Raflinunefnd

244. fundur

Föstudagur 25. sept. 1981

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson

Fram var haldið umræðum um hönnunarforsendur SA-linu á Eldgjárvæðinu og var gengið frá tillögum nefndarinnar frá horni í Jökuldal að stað i km NV af Hraunfellsöxl. Ær þá lokið tillögugerð nefndarinnar um hönnunarforsendur SA-linu.

23.10. '81

Raflinunefnd

245. fundur

Föstudagur 23. október 1981

Mettir: Jakob Björnsson
Guðjón Guðmundsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson Orkustofnun

Guðjón skýrði frá bilunum sem orðið höfðu á Suðausturlinu í Lóni og Álfafirði um 20. október en þar biluðu alls 12 staurastæður, sem eftir átti að krossa. Einig grindið hann frá bilunum á Vesturlinu um mánaðamótin september-október, m.a. á Kletthálsi og Gufudalshálsi. Skektust þá um 90-100 stæður. Skýrslur eru vœntanlegar frá Rarik um atburði þessa.

Gunnar skýrði frá ísingu og sköðum á 66 kV línu frá Breiðadal til Bolunga-víkur á Hestakleifarþjalli. Lína þessi var byggð 1978-1979 og ísing virðist árviss haust og vor. Þ. 20. september 1981 var ísing á línum á fjalllinu allt að 25 cm að þvermáli og ískilir stóðu um meter til norðausturs út frá staurunum. Skýrsla er vœntanleg frá Gunnari.

Rætt var um störf nefndarinnar á næstunni.

28.10. '81

Raflinunefnd

246. fundur

Miðvikudagur 28. október 1981

Mettir: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson

Samið var bréf til Iðnaðarráðuneytisins þar sem Raflinunefnd sendir formlega tillögur sínar um línuleið og hönnunarforsendur Suðurlinu á kaflanum Sigalda-Kirkjubæjarklaustur.

Rætt var um nýlega skaða sem urðu á Vesturlinu og Suðausturlinu og samið bréf til Rafmagnsveitna ríkisins í því sambandi.

5.11.81

Raflínunefnd

17.11.81

Raflínunefnd

247. fundur

Fimmtudagur 5. nóvember 1981

Mettir: Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Jakob Björnsson
Gunnar Jónsson, OS

Rætt var um nýleg ísingartilvik og línumskáða sem urðu á Austurlandi, sem og almennt um söfnun upplýsinga um ísingu og línumskáða. Skrifafó var bréf til Rafmagnsveitna ríkisins, þar sem lagt er til að nýrri 132 kV háspennulínu um Skarðsheiðarveg verði valin leið um Leirárdal og svo samsíða núverandi háspennulínu um norðanverðan Skarðsheiðarveg að Vatnshöfnum.

248. fundur

Driðjudagur 17. nóvember 1981

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Guðjón Guðmundsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Gengið var frá korti er sýnir hugmyndir Raflínunefndar um linuleið nýrrar 132 kV-línu Brennismelur-Vatnshamar. Rætt var um 4. framvinduskýrslu nefndarinnar og ákveðið að hún nái yfir timabilið nóvember 1977-desember 1981. Hafinn var undirbúnin að samningu skýrslunar.

26.11.'81

Raflínunefnd

02.12.81

Raflínunefnd

249. fundur

Fimmtudagur 26. nóvember 1981

Mettir: Jakob Björnsson
Guðjón Guðmundsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Unnið var að undirbúniggi Framvinduskýrslu 4 um störf nefndarinnar á timabiliðu nóvember 1977 - desember 1981. Gunnar lagði fram skrá um viðfangsefni nefndarinnar á timabiliðu samkvæmt fundagerðum nefndarinnar. Samið var bréf til Rafmagnsveitna ríkisins um söfnun og útgáfu upplýsinga um ísingu og enn fremur bréf til Iðnaðarráðuneytisins um þóknun nefndarinnar.

250. fundur

Miðvikudagur 2. desember 1981

Mettir: Jakob Björnsson
Guðjón Guðmundsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Rætt var um nýlega ísingarskáða á Austurlandi og athuganir á þeim. Fjallað var um efnisyfirlit framvinduskýrslu 4.

14.12. '81

Raflinunefnd

251. fundur

Mánuðagur 14. desember 1981

Mettir: Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Jakob Björnsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Rett var um vindmelingar á slóðum Austurlínu II sem lagi frá Fljótsdalsvirkjun til Akureyrar. Flosi tók að sér að gera grófa kostnaðarástlun. Rett var um vindmelingar við Svartárkot, Móðrudal og á Grenisöldu.

Ákveðið var að ræða úrvinnslu úr veðurathugunum í Sandbúum á næsta fundi og fá þá Dórnúna Pálsdóttur veðurfræðing til að leggja fram tillögur um tilhögun.

Afram var fjallað um efni Framvinduskýrslu 4.

8.1. '82

Raflinunefnd

252. fundur

Föstudagur 8. janúar 1982
Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Hlynur Sigtryggsson, veðurstofustjóri
Adda Þára Sigrún Þórssdóttir, Veðurstofan
Dórnúna Pálsdóttir, Veðurstofan

Rett var um vindmelingar á Íslandi og þörfina á fleiri mælistöðum. Flosi gerði grein fyrir stofn- og reksturskostnaði vegna vindhviðumællinga og var óskad eftir að Veðurstofan sendi Raflinunefnd formlegt bréf með slíkum upplýsingum. Rett var um að raforkuiðnaðurinn, gæti e.t.v. í 1. áfanga stuðlað að mælingum í Svartárkoti og Móðrudal og e.t.v. einnig á Grenisöldu en í 2. áfanga mætti athuga staði eins og t.d. Váðlaheiði og Skálafell eða Bláfjöll og þá við hús sem þar eru.

Dórnúna gerði grein fyrir athugunum sínum varðandi úrvinnslu veðurgagna frá Sandbúum og Nýjame. Var talið að um 4 mánaða vinnu veðurfræðings veri að ræða við að taka saman handrit. Að auki veri svo útgáfukostnaður og nokkur tölvuvinnslukostnaður. Rett var um að útgáfan gæti verið á vegum Orkustofnunar og hagkvæmt gæti verið að nota tölву hennar.

Ákveðið var að Veðurstofan sei um úrvinnslu veðurgagna frá Sandbúum og samantekt handrits til útgáfu.

Guðjón lagði fram langsemið af þverun Suðurlínu á Skaftá og greindi frá ummerkjum nýafstaðins Skaftárhlups.

14.01. '82

Raflinunefnd

253. fundur

Fimmtudagur 14. janúar 1982

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Rett var um niðurstöðu síðasta fundar með starfsmönnum Veðurstofunnar. Ennfremur var fjallað um efni framvinduskýrslu 4 og rétt sérstaklega um fylgiskjöl.

15.04.82

Raflínunefnd

-2-

254. fundur

Fimmtudagur 15. apríl 1982

Mettir: Jakob Björnsson
 Agnar Olsen
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Guðjón Guðmundsson
 Gunnar Jónsson, Orkustofnun
 Samúel Ásgeirsson, Rarik
 Árni Jón Eliasson, Rarik

Rett var um ísingartilfelli líðins vetrar og kom fram að meiling og skráning þeirra hefði ekki gengið sem skyldi.

Flosi gerði lauslega grein fyrir kostnaði við umtalaðar vindmælingar í Svartárdal og Mörudal. Veðurstofan mun senda kostnaðarámtun.

Greint var frá að Rarik ætti a.m.m. 12 nýja kraftmæla í ísingarspenn og rétt var um 2skilega mælistáði. Þessir staðir voru nefndir til athugunar:

Linur í landskerfinu

1. Blanda - Akureyri
 Kiðaskarð eða annar súlikur staður
 Sveigur
2. Sprengisandslína
 Bleiksmýrardrög
3. Akureyri - Fljótsdalur
 Hellugnúpaskarð
 S.V. Herðubreiðar
4. Fljótsdalur - Hrauneyjafoss
 S.V. Tröldyngju
5. Biskupsbrekka - Geitháls
 Gagnheiði v. Ármannsfell
6. Búrfell - Straumsvík
 Heiðin há
7. Blanda - Hrútatunga
 Hrútafjarðarháls
 Annar staður austar

Linur í héðinskerfum

1. Ólafsfjörður - Siglufjörður
 Upp af Héðinsfjarðarbotni
 í botni Héðinsfjarðar
2. Eyvindará - Seyðisfjörður - Neskaupstaður
 Upp af Mjóufjarðarbotni
 Við Fönn

Eskileg meilispenn sumarið 1982

Kiðaskarð
 Sveigur (L)
 Bleiksmýrardrög (L)
 Hellugnúpaskarð
 S.V. Herðubreiðar
 S.V. Tröldyngju
 Gagnheiði v. Ármannsfell
 Upp af Mjóafjarðarbotni (L)
 Við Fönn
 Upp af Héðinsfjarðarbotni
 í Héðinsfjarðarbotni

26.04.82

Raflínunefnd

05.05.82

Raflínunefnd

255. fundur

Miðvikudagur 26. apríl 1982

Mettir: Jakob Björnsson
 Agnar Olsen
 Guðjón Guðmundsson
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Samúel Ásgeirsson, Rarik
 Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Rett var bréf frá Rarik þar sem farið var fram á endurskoðun á mekanísku á lagi á Tungnárvverun Suðurlínu við Austurbjalla. Rarik óskar eftir að nota á þessum stað vir með 25,5 tonna slitpoli en þar er sami vir og notaður var á Hallormsstaðahálsí. Spennlengd er þarna um 500 metrar og var ákveidíð að láta reikna út hve mikla ísingi í logni vírinn myndi hóla í þessu spenni. Jafnframt var óskad eftir tillögum um mekanískt alag í Eskifjarðarlinu frá spennistöð við Stuðla til Eskifjarðar. Samúel mun útvega upplýsingar um reynslu af eldri línu á þessum slóðum og hugsanlegum ísingar- og vindstöðum.

Rett var um hönnunarforsendur nýrrar 132 KV-línu um Skarðsheiðarveg. Samúel lagði fram kort af hugsanlegum línluleiðum. Leið um Leirárdal verður endurskoðu síðar í vor og að því loknu mun Raflínunefnd taka hönnunarforsendurnar til athugunar.

Rett var um breyttingu sem getið hefur verið á línluleið Suðurlínu út frá Sigoldu. Talið var að lekka metti ísingarþvermál í vindí á fyrsta spenningu niður í 10-12 cm, en að óróu skyldu hönnunarforsendur óbreyttar. Ákveidíð að senda Iðnaðarráðuneytinu bréf um þetta efni.

256. fundur

Miðvikudagur 5. maí 1982

Mettir: Jakob Björnsson
 Agnar Olsen
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Gunnar Jónasson Orkustofnun
 Samúel Ásgeirsson, Rarik

Agnar lagði fram skýrslu um könnun á línluleið Sprengisandslínu 3.-5. apríl 1982 sem farin var á vegum Landsvirkjunar.

Fjallað var um óskir Rarik um að nota vir með 25,5 tonna slitpoli á Tungnárvverun Suðurlínu við Stórankýling. Erfidelekar voru taldir á að minnka mekanískt álag á þessum stað nægjanlega mikil til að þetta yrði kleift og bent að e.t.v. metti nota sama vir og Landsvirkjun notar í Hvalfjarðarlinu yfir Botnsvog. Rarik mun gera útreikninga í þessu sambandi og málið verður tekið fyrir aftur á næsta fundi.

Rett var um hönnunarforsendur 66 KV línu Stuðlar-Eskifjörður.

Samúel lagði fram bréf frá Rarik dags. 5. maí '82 þar sem óskad var á líts Raflínunefndar á mekanískum hönnunarforsendum 66 KV lína Sauðárkrúkur-Hofsós og Hveragerði-Borlákshöfn.

26.05.82

Raflínunefnd

02.06.82

Raflínunefnd

257. fundur

Miðvikudagur 26. maí 1982

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Flosi lagði fram bréf til nefndarinnar varðandi kostnaðarástlun um vindhviðumelingar í Svartárdal og Mjórdal.

Samúel gerði grein fyrir stöðu mála varðandi nýja 132 kV-línu Brennimelur-Vatnshamrar.

Gengið var frá tillögu um hönnunarforsendur 66 kV línu frá spennistöð við Stuðla að spennistöð við Eskifjörð.

258. fundur

Miðvikudagur 2. júní 1982

Mettir voru: Jakob Björnsson
Guðjón Guðmundsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Gengið var frá bréfum til Iðnaðarráðuneytisins og Rafmagnsveitna ríkisins. Rett var um línumleið Brennimelur - Vatnshamrar. Fjallað var um ventanlegar skoðunarferðir sumarið 1982.

1982-08-10

Raflínunefnd

GJ/ag

-2-

259. fundur

mánuðagur 9. ágúst, 1982.

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun
Samúel Ásgeirsson, Rarik
Árni Jón Eliasson, Rarik

Samúel óskar eftir því að Raflínunefnd gengi frá álagsforsendum fyrir eftirtaldar línum.

Akureyri-Dalvik, frá Tréstdóum
Sauðárkrúkur-Hofsós
Hveragerði-Þorlákshöfn
Hryggstekkur-Kísilmálverksmája við Reyðarfjörð

Hann var beðinn um að senda nefndinni kort af þessum línumleiðum.

Ákvæðið var að i þessum mánuði skóði þeir Samúel og Árni Jón línumstæði í Borgarfirði, sem liggur um sumarbústaðalönd frá Hvítárvöllum til Langávatnssdals.

Rædd var uppsetning á tilraunaspennum og staðsetning þeirra. Árni Jón taldi að til væru hjá Rarik 13-15 mellar, sem búið er að smíða um og "kalibra". A næstu dögum verða sett upp spenn á eftirtöldum stöðum:

i Bleiksmýrardrögum
SV við Trölladyngju,
SV - Herðubreið
i Hellugnúpaskarði.

Árni Jóni var falið að velja staði fyrir þessar tilraunalínur í samráði við Magnús Hallgrímsson og Sigurðrón Pál Þsaksson, eftir því sem tók eru á. Verði þess kostur mun Raflínunefnd einnig huga að þessu verki. A fundi nefndar innar þann 15/4 s.l. var gerður listi yfir þá staði, þar sem æskilegt var talið að koma upp tilraunalínum á árinu 1982. Þeir staðir, sem hér hafa verið taldir eru valdir af þeim lista, en ákvörðunum um byggingu fleiri sílka tilraunalína var frestað. Meistöðvar þessar verða reistar af Rarik en kostnaði verður síðar skipt.

Agnar taldi að nefndin þyrfti að ganga frá álagsforsendum fyrir Sprengisandslínu á þessu ári a.m.k. fyrir þann hluta línumnar, sem liggur á milli Sigoldu og Fjórðungsvatns.

Nokkuð var rett um vindmælingar í Svartárdal og í Mjórdal. Talið var heppilegast að fá Rarik til þess að koma upp staðum á þessum stöðum og þá að það verk yrði unnið frá Akureyri. Kostnaðarhlíð þessa málus var og nokkuð rædd.

Loks var fjallað um fyrirhugaðar ferðir nefndarinnar á línumslóðir. Ákvæðið var að fara með þyrlu um línumleiðir á miðhálandinu verði hún tiltæk á næstunni og GJ var falið að kanna möguleika á bílferð um Sprengisand og Gessavatnaleið.

18-8-1982

Raflínunefnd

260. fundur

miðvikudagur 18. ágúst, 1982

Könnunarferð um línustæði á Sprengisandsleið.

Páttakendur: Jakob Björnsen

Agnar Olsen

Flosi Hrafn Sigurðsson

Gunnar Jónsson, Órkustofnun

Sturla Rögnvaldsson, bílstjóri

Raflínunefnd fóð í könnunarferð um Sprengisandsleið til þess að skoða línustæði fyrir 220 kV háspennulínu frá Hrauneyjafossi um Sprengisand til Norðurlands. Lagt var upp kl. 8,00 og komið í náttstað í Laugafellsskála kl. 23,00. Ekið var með fyrirhugaðri línuleið frá Hrauneyjafossi að Bergvatnskvísl er þaðan var könnud leið í Bleiksmýrardal. Komíð var að nyju ísíngarspenni, sem reist hefur verið á hæð nálægt vegamótum síða, sem liggja af Sprengisandsleið til Laugafells. Leiðangursmönnum fannst spennið vera staðsett full norðarlega. Þótti þeim sem það hefði verið betur staðsett, þar sem línan liggur hjá hæð f. 910 m eða skammt þar norður af. Um nyrðri hluta leiðarinnar nutu leiðangursmenn samfylgdar og leiðsagnar þeirra Magnúsar Hallgrímssonar, verkfræðings, og þeirra Þóðrar Ólafssonar og Þóris Ólafssonar frá Landsvirkjun. Nánar er greint frá athugunum í ferðinni í séristakri skýrslu.

19-8-1982

Raflínunefnd

261. fundur

fimmtudagur 19. ágúst 1982

Könnunarferð um línustæði á Sprengisands- og Gæsavatnaleið.

Páttakendur: Jakob Björnsson

Agnar Olsen

Flosi Hrafn Sigurðsson

Gunnar Jónsson, Órkustofnun

Surla Rögnvaldsson, bílstjóri

Lagt var upp frá Laugafelsskála kl. 07,00 að morgni og ekið fyrst í Bleiksmýrardög. Ekið var úr dalbotninum eftir mögulegi leið fyrir Sprengisandslinu austur í Kiðagilsdrög. Nutu nefndarmenn enn sem fyrir leiðsagnar þeirra Magnúsar Hallgrímssonar, verkfræðings og þeirra Þóðrar Ólafssonar og Þóris Ólafssonar frá Landsvirkjun. Var þeim bökluð samfylgðin í Kiðagilsdrögum en nefndarmenn óku suður Sprengisandsleið suður undir Tómasarhaga og hugðu að línuleið. Þessu næst var ekið austur eftir Gæsavatnaleið og haldið um Drekagil og Herðubreiðarlíndir á þjóðveg hjá Jökulsárbrú en þaðan var ekið á hotel Reynihlíð við Mývatn til gistingar. Komíð var í náttstað í Reynihlíð kl. um 24,00. Á leiðinni voru athuguð skilyrði til línu-lagnar austur með Vatnajökli en þar væri um að ræða hluta af hugsan-legrí línu frá Fljótsdalsvirkjun að Hrauneyjafossi. Slæmt skyggni torveldasí nokkuð þessar athuganir. Skoðað var nýtt ísíngarspenn á vestanverðum Dyngjuhálsi. Nánar er greint frá athugunum í ferðinni í séristakri skýrslu.

20-8-1982

Raflínunefnd

262. fundur

föstudagur 20. ágúst, 1982

Könnunarferð um línustæði á Sprengisandsleið.

Páttakendur: Jakob Björnsson

Agnar Olsen

Flosi Hrafn Sigurðsson

Gunnar Jónsson, Órkustofnun

Sturla Rögnvaldsson, bílstjóri

Farið var af stað frá Reykhálsi kl. 8,30, og ekið suður Bárðardal austar ár að brú hjá Hálidórsstöðum. Kannadar voru aðstæður til línu-lagnar um nyrðri hluta Sprengisandsleiðar frá Stóru Tungu um Mjódal allt suður undir Fjórðungsvatn. Úr Kiðagilsdrögum var haldið vestur í Bleiksmýrardög og síðan niður eftir dalnum allt að Fremra-Landsvörgilli en þar sáum með til norðurs og suðurs eftir dalnum. Þarna í Bleiksmýrardögum höfðu þeir Landsvirkjunarmenn ásamt Magnúsi Hallgrímssyni enn best í hópina um stund, en í dalbotninum skildu leiðir á ný og óku nefndarmenn þaðan til suðurs eftir línustæðinu. Á leiðinni suður yfir Bergvatnskvísl var hugað að vari fyrir línumá í norðvestri en pokuloft tovrelæði athuganir á þessu svæði. Handan kvíslarinnar var komið á Sprengisandsveg og var ekið til suðurs eftir honum. Komíð var til Reykjavíkur kl. um 04,30 að morgni 21. ágúst og hafði ferðin þá staðið í 20 klst. frá brottför í Reykhálsi, og í þessari þriggja daga könnunarferð voru 52 ferðastundir. Nánar er greint frá athuguhum í ferðinni í séristakri skýrslu.

6-11-1982

Raflínunefnd

263. fundur

laugardagur 6. nóvember 1982.

þyrluflug um línuleiðir á Norðurlandi.

Páttakendur: Jakob Björnsson

Flosi Hrafn Sigurðsson

Gunnar Jónsson, Órkustofnun

þáðnir þyrlunnar 2 flugmenn og 1 flugvirki

Lagt var af stað frá Reykjavíkkl. um 10,00 á þyrlu Landhelgis-geislunnar TF GNÁ. Flugið var noður yfir Hvalfjörð og Borgarfjörð vestan við Strút og Eirksjókul og áfram nordur yfir Tvífádraug og um Langjökul var þessu næst sveigt til Hveravalla. Þar var lent og haldið kyrru fyrir litla stund á meðan pósti var skilað. Þessu næst var flugið til austurs norðan Höfsjökuls, suður eftir Bleiksmýrardögum og þá til austurs norðan við Fjórðungsöldu með stefnu nokkuð sunnan við Trölladögju. Lent var við spennið, sem þar er og lesið af mælinum. Þá var flugið til norðurs og í sveig vestur að Kiðagili og var nú haldið niður eftir Bleiksmýrardal en á móts við Göngskarð var stefnan tekin til austurs um Hellugnúppskarð og lent við spennið sem þar er. Lesið var af mælinum. Eftir þetta var flugið austur til Bárðardals og síðan til baka um skorðin og Garðsárdal til Akureyrar en þar var lent og tankað.

Frá Akureyri var farið kl. um 13,30. Var fyrst skoðað spennivirki þar við bænn en eftir það var flugið með línumá vestur yfir Moldhaugaháls og sem leiði liggur um Högárdal inn á heiðina. Þar var lent á Sveigí og höfð stutt viðstaða. Frá Sveigí var flugið vestur Högárdalsheiði og um Hálfárdártungur og Nordurárdal vestur yfir Skagafjörð. Flugið var inn Valadal og vestur til Blönduvirkjunar en aftur var sveimð til austurs og nú var haldið um Kiðaskarð og Mæli-fellsdal, fyrir Prándarhlíðarfjallla og enn vestur að Blöndu. Á öllu þessu svæði var hugað að línuleiðum og myndir voru víða teknar. Gerð var sérstök skýrsla um þessar athuganir og fylgir henni myndaskrár. Frá Blöndu var loks flugið suður yfir heldar og Borgarfjörð til Reykjavíkur. Á þessari leið var farið um Skarðsheiðarveg. Ferðinn lauk í Rvk. kl. um 16,10.

12-11-1982

Rafílnunefnd

264. fundur
föstudagur 12. nóvember, 1982

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson - Órkustofnun
Samúel Ásgeirsson, Rarik
Sigurjón Ísaksson, Órkustofnun

Rett var um línluleiðir og ákvörðun á hönnunarforsendum fyrir 66 kV línu milli Hveragerðis og Þorlákshafnar og frá Hryggstekk að Sómaðagerði.
Sigurjón Ísaksson sagði frá viðreðum sínum viðbendur á Bakka og í Gerðakoti í Ölfusshreppi.
Rett var um ísingarspenn þau, sem upp voru sett sumarið 1982 og um álestra af álagsmælu peirra.

Loks var fjallað um leið Sprengisandslinu frá Bergvatnskvísl um Bleiksmýrardög.

24-11-1982

Rafílnunefnd

266. fundur

miðvikudagur 24. nóvember, 1982.

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Órkustofnun

Flosi skýrði frá því að hann hefði átt tal við Magnús Jónsson veðurfræðing í Akureyri og hefði hann tekið að sér að reða við bændur á línluleiðinni Akureyri-Dalvík og safna upplýsingum frá þeim.
Þá gerði hann grein fyrir hugmyndum sínum um ísingu og vindálag á leið línnunar frá Hryggstekk að Sómaðagerði við Reyðarfjörð. Voru álagsforsendor fyrir þessa línu ræddar og ákveðnar á fundinum.
Skráðar voru myndir úr þyrflugi yfir Bleiksmýrardal og Sprengisandi. CJ gerði grein fyrir álestrum af álagsmælu á Fljótsdalsheiði og Hallormsstaðahálsi, svo og í Gestreiðarstaðaskarði eftir nýlega afstæði óveður á Höðrudalsörfafum. CJ skýrði og frá því að álagsmælir á Haukagilshéði væri talinn bilaður. Ákveðid var að skipta um meilinn og safna jafnframt fróðleik hjá staðkunnugum um ísingu og snjóflóðaháttu í Klóaskarði.
Rett var um það hvernig staðið skyldi að söfnun og skrásetningu hvers kónar vitnesku um ísingartilfelli. Fjallað var enn um Sprengisandslinu. Tillaga var gerð um það að gerð yrði formleg kónunn á því hvor leiðin væri heppilegri, þ.e. að gerður yrði samanburður á kostum og göllum leiðanna um Bárðardal og Bleiksmýrardal.
Loks var ákveðid að reða á næsta fundi um línluleiðina frá Akureyri vestur til Blöndu.

18-11-1982

Rafílnunefnd

265. fundur

Fimmtudagur 18. nóvember 1982

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Órkustofnun
Samúel Ásgeirsson, Rarik

Ræddar voru álagsforsendor fyrir 66 kV línu milli Hveragerðis og Þorlákshafnar. Gengið var frá tillögum um þær.

Nokkuð var rett um línluleiðina Akureyri-Dalvík frá Tréstdökum. Flosi gerði tillögum um að annað tveggja yrði bendum á línluleiðinni sent dreifibréf með fyrirspurnum um staðhætti eða að Magnús Jónsson veðurfræðingur á Akureyri yrði fengin til þess að ræða við þá. Var ákveðið að fara þess á leit við Magnús að hann taki að sér þetta verk, en gengið var út frá því að Rarik beri ksotnæd af því.

Þá var fjallað um skipulag á línum í nágrenni Akureyrar.

Talsverðar umræður urðu um skráningu ísingartilfella og fyrirkomulag þeirra. Ákveðið var að fá Sigurjón Pál Ísaksson til þess að flokka og ganga frá þeim upplýsingum, sem hann hefur undir höndum. Lítio eitt var talað um álagsforsendor fyrir línum frá Hryggstekk til Sómaðagerðis, og Flosi skýrði frá vindmælingum í Reyðarfirði. Ákveðið var að líta frekari umræður um þessa línu bíða næsta fundar. Loks var drepið á Sprengisandslinu, einkum á legu henanr í Bleiksmýrardögum.

1982-12-03

Rafílnunefnd

267. fundur

Þriðjudagur 30. nóvember 1982

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Gunnar Jónsson, Órkustofnun

Fyrst var nokkuð rett um nafngiftir á háspennulínunum og skrásetningu ísingartilfella. Sigurjón Páll Ísaksson hefur unnið að söfnun upplýsinga um ísingu á línum allt frá árinu 1930. CJ var fallið að reða við Sigurjón um flokkenum þessara gagna.

Árni Björn Jónasson hefur unnið að skýrslu um niðurstöður mælinga á ísingarspennum. Þórrana Pálsdóttir hefur hins vegar unnið við úrvinnslu gagna frá Sandbúðum. Talað var um að fá þau til þess að meta á einhvern næstu funda nefndarinnar og gera grein fyrir þessu starfi.

Talsverðar umræður fóru fram um vœtanlega línu frá Blönduvirkjun austur til Akureyri. Leið línnunar var mörkuð á kort í grófum dráttum. Frá stað sem er á vesturbakka Héraðsvatna austan Hælifells virðast vera því mögulegar línluleiðir vestur til Blöndu. Þessar þjáfarr leiðir voru dregnar á kortið og er lengd hvorrar um sig, sem hér segir.

Akureyri að leiðamótum við Héraðsvutn	67.75 km
Akureyri - Blanda um Klóaskarð	101.60 -
" " " Hrómundarskarð	98.00 -
" " " St. Vatnsskarð*	104.65 -

Loks var enn gerður samanburður á línluleiðum norður Sprengisand niður eftir Bárðardal eða Bleiksmýrardal annars vegar og línum frá Fljótsdalsvirkjun til norðurs eða suðurs. Lagði AÖ, fram upplýsingar um vegnalendingir og framkvæmdaætlun varðandi háspennulínur, sem verið er að byggja eða undirbúa.

* Stóra Vatnsskarð.

1982-12-20

Raflinunefnd

1983 01 12

Raflinunefnd

268. fundur

miðvikudagur 15. desember, 1982.

Mettir: Jakob Björnsson
 Agnar Olsen
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Gunnar Jónsson, Orkustofnun
 Árni Björn Jónasson, Línuhönnun

Árni Björn hefur unnið að skýrslu um niðurstöður mælinga á ísingarspennum. Skýrði hann frá gangi bess mæls og gerði ráð fyrir að geta lagt handrit bessarar skýrslu fyrir nefndina á næsta fundi hennar.

Gengið var út frá því að GJ nálgist þá álestra á tilraunalinur, sem til eru hjá Rárik og komi þeim ásamt samsvarandi gögnum frá Orkustofnun til Arna Björns.

A fundinum var lögð fram skýrsla um bilun á Austurlínu í október s.l. Skýrslu þessa hafði Línuhönnun unnið fyrir Rárik.

Ákveðið var að ganga á næstunni frá hönnunarforsendum fyrir þá hluta Sprengisandslinu, sem difklegt er að breytt verði. Síðast verður gengið frá álagsforsendum fyrir þann hluta línumnar, sem liggur frá Vegamáttavötnum í botn Bleiksmýrardals.

Flosi skýrði frá því að í síðasta mánuði hefði mælist á Hveravöllum mesti vindhráði, sem þar hefur orðið á þeim tíma, sem athuganir nái til þar á staðnum eða 95 hnútar.

Loks var rætt um ýmsar línuleiðir svo sem frá Hrauneyjafossi til Reykjavíkur, úr Fljótsdal til norðurlands og milli Blöndu og Akureyrar. Agnar hafði mælt hínar ýmsu mógulegu leiðir milli austur, norður og suðurlands og leggur þær upplýsingar fram á næsta fundi. GJ sagði lítillega frá fór sinni upp Málifelldal og um Kiðaskarð, skýrsla er vantanleg frá honum um þá ferd.

269. fundur

miðvikudagur 12-1-1983

Mettir: Jakob Björnsson
 Agnar Olsen
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Árni Björn Jónasson, Línuhönnun
 Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Árni Björn skýrði frá starfi sínu við kortlagningu, úrvinnslu og söfnun álestra af ísingarspennum. Lagði hann fram nokkur gögn varðandi þetta starf og gerði grein fyrir því hvernig hann teldi réttast að staðið yrði að þessu verkí, spánnust nokkrar umreður um það. Ákveðið var að skýrsla þessi yrði gefin út á vegum Raflinunefndar en að Árni Björn kemji til fundar við nefndina eftir um mánaðartíma en fyrr þetti honum þörf á frekara samráði um gerð hennar.

Á Vestfjörðum hefur ekki verið lesið reglulega af álagsmelum á nýliðnu ári. Ákveðið var að Jakob hefði samband við Kristján Haraldsson hjá Orkubú Vestfjarða og ræddi fyrirkomulag þessara mála við hann.

Flosi lagði fram greinargerð Magnúsar Jónssonar, veðurfreðings á Akureyri um vötöl hans við hændur, sem búsettir eru nálegt línuleiðinni milli Akureyrar og Dalvíkur. Kort er vennanlegt frá Magnúsi með skýrslunni. Flosi lagði að auki fram skýrslur um ísingu á þessu svæði úr ísingarskrá Veðurstofu. Þá reiðaði hann hugmyndir sínar um álagsforsendur fyrir línu þessa og veru þær ræddar ýtarlega með tilliti til þeirra upplýsinga, sem borist höfðu frá Magnúsi.

Ákveðið var að ganga frá álagsforsendum fyrir þessa línuleið, er kort Magnúsar leggi fyrir.

Á næsta fundi er ástlað að ræða álagsforsendur fyrir mestan hluta Sprengisandslinu og er gert ráð fyrir að gengið verði frá þeim fljótegla.

Loks er þess að geta að Agnar lagði fram lista yfir fjarlegir ymissa línuleiða svo sem gert hafði verið ráð fyrir á síðasta fundi.

Raflinunefnd
GJ/sq

Raflinunefnd

270. fundur

miðvikudagur 20.1.1983.

Mettir: Jakob Björnsson
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Agnar Olsen
 Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Flosi vakti athygli á hugsanlegri snjóföldahatti í Bleiksmýrardal. Talið var rétt að kanna það mál nánar með viðtölum við þá sem kunnu eru að dænum, upplýsingum hrá þeim sem kunna að eiga leið þar um að vetrarlagi og jafnvel með því að gera þangað ferð þykil ástæða til.

Gengið var frá hönnunarforsendum fyrir línumna frá Akureyri (Tréstaðir) til Dalvíkur en áttir á fundinum höfðu verið lögð fram gögn um ísingartilfelli að þessari leið úr safni því sem Sigurjón Páll Ísaksson hefur dregið saman.

Gunnar lagði fram skýrslu um ferd yfir Kiðaskarð í desember 1982.

Rætt var um framtíð nefndarinnar í ljósi þess að Landsvirkjun gegnir nú auknu hlutverku við rekstur og smíði ó að raflinum.

Sýndist mönnum að vinnuflokkur sem þessi væri ekki óeðilegur vettvangur til umræðingar og undirþúnings sílfra verka. Drepiló var og á það hvernig Raflinunefnd stæði best að því að skila af sér þeim viðfangsefnum, sem henni voru falin af Iðnaðarþáuneyti. Talsvert var þingað um mismun á þeim reglum, sem lagðar hafa verið til grundvallar gerð hönnunarforsenda af þeim aðillum, sem unnið hafa að byggingu raflinna svo og hvort æskilegt verði að mógulegt að samræma þeim reglum.

Seinast á fundinum var Sprengisandslína tekin fyrir. Flosi skýrði frá mestu ísingu og vindi sem mældust í Sandbúðastöðinni á því áraáibili, sem hún var reklin. Skipst var á skoðunum um það hvaða hámarks- og lágmarks-gildi að þessu tvemnu átti að legga til grundvallar hönnunarforsendum á hinum ýmsu hlutum leifarinnar. Ákveðið var að biðja Árni Björn Jónasson um að koma á næsta fund, og gera grein fyrir mælingum á ísingarspennum í Sandbúðum.

271. fundur

miðvikudagur 26. janúar, 1983

Mettir: Jakob Björnsson
 Agnar Olsen
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Guðjón Guðmundsson
 Árni Björn Jónasson, Línuhönnun
 Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Flosi lagði fram kort, sem borist hafði frá Magnúsi Jónssyni á Akureyri og fylgja á "Greinarkorni" hans, en það barst nefndinni fyrir nokkru.

I bréfi frá Rafmagnsveitum ríkisins, dagsettu 24-01-1983, er óskáð eftir umsögn Raflinunefndar um fyrirspurn, sem Náttúruverndarráð hafði heint til þeirra í bréfi þann 12. janúar s.l.

A fundinum var gengið frá álitsgerð um þetta mál, sem varðar uppsetningu á tilraunalinu í grennd við Herðubréið á línu sumri. Greinar-gerð þessi verður send Rafmagnsveitum ríkisins.

Árni Björn sagði frá gerð og eðli þeirrar ísingar, sem mest mældist í Sandbúðastöðinni, á grindum eða línum, og hvernig hún kom fram á álagsmelum, þar á staðnum.

Mestur hluti fundartímans fór þó að gera bráðabirgðatíllögur um forsendur fyrir Sprengisandslinu á leiðinni frá Hrauneyjafossi um Bleiksmýrardög og niður eftir Bleiksmýrardal um Gönguskarð til Akureyrar.

Forsendor þessar eru gerðar til notkunar við frumathuganir en eru ekki etlaðar til hönnunar á línum.

1983-02-22

CJ/sq

272. fundur

miðvikudagur 16. febrúar, 1983.

Mettir: Jakob Björnsson
 Agnar Olsen
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Guðjón Guðmundsson
 Gunnar Jónsson, Orkustofnun
 Eyþór Einarsson, Náttúruverndarráði
 Císlí Gíslason, "
 Jón Gauti Jónsson, "

Jakob greindi í upphafi fundarin frá þeim hugmyndum, sem komið hafa fram um línlagnir frá Austurlandi til Norður- eða Suðurlands. Hann lýsti þeim þemur leiðum, sem einkum hafa verið til umræðu þ.e. leið númerandi Austurlínu, hugsanlegrir línluleið norðan Vatnajökuls en sunnan Dýngjufjalla og Trölladyngju, þó bentí hann sérstaklega á leiðina um Þorlákssíldir og norðan Herðubreiðartagla til vesturs og niður með Suðurá, voru þessar hugmyndir síðan ræddar frá ýmsum hliðum.

Jón Gauti taldi að gæta þyrfti varða við línlugnir í nágrenni Suðurá og Suðurárbotna. Hann gat og bess að ef línlur væru byggðar á öllum þessum leiðum þætti sér fullstórt hluti þess hálandis undirlagður.

Eyþór spurði, hvort ákveðið væri hvað gert yrði í þessum málum á komandi sumari, var því til svarað að þessar leiðir yrðu skoðaðar nánar auk þess sem upplýsingar væri safnað frá þeim tilraunalínum, sem reistar hafa verið. Hann taldi að leiðin frá Þorlákssíldum norðan Herðubreiðartagla vestur að Sudurá væri eðlilegasta línluleiðin um þetta sváði.

I fljótu bragði sögðust þeir þremmenningar ekki sjá annmarka á þessum hugmyndum frá náttúruverndarsjónarmiðum, með tilliti til þeirra upplýsinga, sem fyrir lagju. Þá voru þeim og kynitar ymsar þær línluleiðir,

sem líklegar eða mögulegar mega teljast, svo sem leiðin frá Blöndu til Akureyrar um Hörgárdalsheiði, lína frá Hryggsteiki til Reyðarfjarðar, Vesturlandslínu frá Brennimel til Vatnshamra og þaðan um Langavatnsdal til Glærskóga í Dölim vestur. Rett var um hugsanlegt spennivirkil í Bárðardal og línlagnir til Reykjavíkur og í næsta nágrenni Akureyrar. Þeir, fulltrúa Náttúruverndarráðs, sögðust hafa vaxandi áhyggjur af þeim síðum, sem gjarnan eru ruddar samfara línlögnum og töldu að þau mál þyrfti að taka til nánari athugunar. Þeir óskuðu eftir því að Raflínunefnd sendi Náttúruverndarráði upplýsingar um um stáðsetningu þeirra tilraunalína, sem reistar hafa verið til þessa. Loks sögðu þeir spjall sem þetta vera mjög gagnlegt og töldu mikilvægt að hafa sem fyrst fregnir af þeim hugmyndum, sem uppi væru hverju sinni um línluleiðir.

Jakob lagði fram ljósrit af grein úr tímaritinu "Electrical World", sem fjallar um breyttar aðferðir við hönnun á raflínum.

Flosi lagði fram athugasemdir Sigurjóns Páls Ísakssonar um það hvar og hvernig Sprengisandslína yrði tengd við raforkukerfið á Norðurlandi. Síðast á fundinum var Blöndulína á dagskrá og töldu menn þörf að afla upplýsinga frá þeim, sem búa nærri þeiri leið, sem líklegt er er að hún prædi. Ákvæðið var að sinna því verki fljótlega.

Gerðar verða ráðstafanir til þess að fá Árna Björn Jónasson á næsta fund nefndarinnar og geri hann þá grein fyrir vinnu sinni við úrvinnslu gagna er vardá tilraunalínu.

1983-03-03

Raflínunefnd

273. fundur

miðvikudagur 2. mars 1983

Mettir: Jakob Björnsson
 Agnar Olsen
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Guðjón Guðmundsson
 Gunnar Jónsson, Orkustofnun
 Árni Björn Jónasson, Línhönnun

Árni Björn hefur að undanförunu unnið við skýrslugerð um mælingar á fisingu. Hann sagði frá þessu starfi, lagði fram kort, þar sem staðsettir eru þær tilraunalíner, sem settar hafa verið upp viðsvegar um landið, svo og línlírit, tóflur og fleiri gögn er varða þetta verk. Fundartíminn fór að mestu í að ræða gerð hinna einstöku hluta skýrslunnar og á hvern hátt staðið skyldi að útgáfu hennar og dreifingu. Talið er að hún verði um 50-100 síður að stærð og áförmáð var að gefa hana út í 200-300 eintökum. Áætlað er að senda hana m.a. þeim aðilum, sem vinna við ísingarathuganir og mælingar.

Guðjón sagði frá því að verið væri að ganga frá korti yfir línlur í grenni við Akureyri.

Ákveðið var að fara fram á það við Magnús Jónsson, veðurfræðing á Akureyri að hann kanni álit bænda á fyrirhugaðri línluleið milli Blöndu og Akureyrar. Gert verður kort, sem sýnir línluleiðina og verður það sent Magnúsi.

Að næsta fundi er áætlað að ræða við Þórónnu Pálsdóttur um úrvinnslu gagna frá Sandbúðum, en um miðjan þennan mánuð kemur Árni Björn enn á fund nefndarinnar með skýrslu sína.

1983-03-11

Raflínunefnd

CJ/sq

274. fundur

fimmtudagur 10. mars 1983.

Mettir: Jakob Björnsson
 Agnar Olsen
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Guðjón Guðmundsson
 Gunnar Jónsson, Orkustofnun
 Þórður Þórsson, Veðurstofu

Fundur þessi var heldinn á Veðurstofu með Þórðunu Pálsdóttur, veðurfræðingi. Hún vinnur að skýrslugerð um athuganir á Nýjabæ og í Sandbúðum. Þórður skýrði frá því á hvern veg hún hefði haða þessu starfi og sagði komið vera í ljós að í Sandbúðum væri mjög vindasamt en aftur á móti virtist sem úrkumamelingar skili sér þar illa. Rett var hvernig best vari staðið að gerð þessarar skýrslu og talið var nægilegt að gefa hana út í 100-150 eintökum. Þórður taldi líklegt að vinnu þessari lyki snemma sumars.

Guðjón sagði frá því að Samúel Ásgeirsson hafi tekið að sér að kanna leið um sumarbústaðalönd í Borgarhreppi á línluleiðinni frá Vatnshörmum um Langavatnsdal til Dala.

Loks var lítilsháttar rætt um línlagnir í nágrenni Akureyrar.

1983-03-23

Raflínunefnd

Raflínunefnd

275. fundur

Mánudagur 21. mars, 1983.

Mettir: Jakob Björnsson
 Agnar Olsen
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Gunnar Jónsson, Orkustofnun
 Árni Björn Jónasson, Línuhönnun

Reðd var skýrsla, sú sem Árni Björn hefur í smíðum um mælingar á tilraunalínum og úrvinnslu þeirra.
 Fjallad var um texta, töflur, línumit og efnisniðurröðun þessa ríts og hvern veg staðið skyldi að vélritun þess. Gert var ráð fyrir að Raflínunefnd legði fram efni fínnang eða formála skýrslunnar. Tilraunalínum með álagsmelum eru nú dreifðar vítt um landið. Rætt var hvernig hagað yrði álestrum á þessa mæla, hverjir myndu lesa af þeim nú á næstunni og hvenær þáð yrði gert. Ákveðið var að GJ fengi einhvern, til þess að taka að sér eftirlit með tilraunalínunni við Hellugnússkarð og kannaði á hvern hátt auðveldast veri að lesa af mælinum nálægt Herðubreið.

276. fundur
miðvikudagur 6. apríl, 1983

Mettir: Jakob Björnsson
 Agnar Olsen
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Guðjón Guðmundsson
 Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Nokkrar umræður urðu um eftirlit með tilraunalínum og um það hvernig og hvenær lesið skuli að álagsmelum á þeim. Agnar skýrði frá því að fyrir dyrum standi leiðangurinn á miðhálendi, til þess að lesa af álagsmelum þar, flestum eða öllum, eftir því hvort farið verður á þyrlu eða snjóbil. Guðjón atlar hins vegar að afla upplýsinga um stöðu þessara mæla að því er varðar bá mæla, sem settir voru upp af Rarik norðan og austanlands. Þá sagði Agnar frá bréfi, sem Landsvirkjun sendi Náttúruverndaráði fyrir skómmu síðan. Í því eru upplýsingar um væntanlegar línum á norðurlandi, svo sem frá Blöndu til Akureyrar og þaðan austur í Fljótsdal, auk þess sem sagt er frá húgsanlegrí línu úr Fljótsdal til Sigöldu. Lokur er þar lyst Sprengisandslínu og óskáð umsagnar ráðsins um hana. Á fundinum var rætt um það hvenær heppflegast væri að Magnús Jónsson feri fyrirhugaða ferð sína um línluleiðir milli Blöndu og Akureyrar. Nýlega var honum sent kort, þar sem mórkður er inn á líkleg lega línumnar, ásamt öðrum upplýsingum.

Á komandi sumri áætlað Raflínunefnd að kanna línluleiðina frá Þorlákslindum austur í Fljótsdal. Gert er ráð fyrir að fyrst verði farið um svæðið á þyrlu í júnílok en að síðan verði það kannað nánar í byrjun ágústmánaðar. Þá er síððir eru þurrar orðnar og greiðfærar.

Raflínunefnd

1983 04 25

277. fundur
miðvikudagur 20. apríl, 1983

Mettir: Jakob Björnsson
 Agnar Olsen
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Gunnar Jónsson, Orkustofnun
 Samúel Ásgeirsson, Rafmagnsveitum ríkisins

I janúarmaðuði s.l. gekk nefndin frá hönnunarforsendum fyrir línu milli Akureyrar, og Dalvíkur. Samúel reðdi þessar forsendar á fundinum nú og taldi erfitt fyrir Rarik að byggja línumá á þeim, þar eð annað tveggja þyrfti að fjlölgja staurastæðum óhæfillega eða pá að skipta þyrfti um vir að öðrum kosti. Hann óskoði elinkum eftir endurskoðun þeirra á kaflanum milli horna í Rauðuvík og hjá Háisi. Ákveðið var að afla, ef unnt er, frekari upplýsinga um ísingu og veðurlag á þessu svæði, en taka síðan forsendar þessar til endurskoðunar á næsta fundi. Fyrir nokkru síðan brotnaði hornstaur tilraunalínunnar á Hallormsstaðaháisi. Á fundinum voru lagðar fram upplýsingar og myndir þaðan af hálsinum og var hvort tveggja skodad og rætt. Talið var ekki lengt að reisa spennið aftur og festa upp mælana á ný. Flosi skýrði frá því að Magnús Jónsson geti hafið fyrirhugaða könnun sína á línluleiðinni milli Blöndu og Akureyrar uppúr 15. maí n.k.

04.05.83

Raflínunefnd

278. fundur

miðvikudagur 4. maí 1983

Mettir: Jakob Björnsson
 Agnar Olsen
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Samúel Ásgeirsson, Rarik

Rætt var um endurskoðun á forsendum fyrir háspennulínu út með Eyjafirði, sbr. fundargerð síðasta fundar, einkum varðandi ísingu í logni. Ákveðið var að Agnar beri saman reglur Landsvirkjunar um "tvöfaldá ísingu" og þar aðferðir sem nefndin hefur notað til þessa. Samúel atlar að athuga hvort fánleg eru fleiri gögn sem nefndinni gætu orðið að gagni.

1983-05-17

Raflínunefnd
GJ/sg

25.5. '83

Raflínunefnd

279. fundur
mánudagur 16. maí 1983

Mettir: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Órkustofnun
Samúel Ásgeirsson, Rarik

Á fundinum voru lagðir fram álestrar frá tilraunalínum á Vestfjörðum og Norðurlandi eystra. Nokkuð var rætt um viðgerð á þessum mælistöðvum þar vestra og um framtíð þeirra.

Mestur hluti fundartímans fór þó til umræðna um endurskoðun á forsendum fyrir línum frá Akureyri til Dalvíkur. Ákveðið var að káa endanlega ákvörðun í því máli bífða næsta fundar, þar eð þessi þótti vart ályktunarfar.

280. fundur

Miðvikudagur 25. maí 1983

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Árni Björn Jónasson, Línuhönnun

1. Lína Tréstaðir-Dalvík. Rætt var um ísingarforsendur í logni á kaflanum Dalvík-Rauðavík.

Rafmagnsveitur ríkisins hafa ítrekað óskad endurskoðunar nefndarinnar á forsendum um ísingu í logni á þessum kafla, með tilliti til þess, að upphaflegar forsendur nefndarinnar um ísingu í logni leiða til þess að nota þarf annan vísir á þessum köflum en annars á línumni. Að athuguðu máli getur nefndin fallist á eftirfarandi breytignar á ísingu í logni:

Horn við Rauðavík-Hátún 15 cm í stað 18 cm
Hátún - spennistöð við Dalvík 18 cm í stað 22 cm

Aðrar forsendur eru óbreyttar.

2. Árni björn Jónasson kynnti uppkast að skýrslu um úrvinnslu álestra á ísingarmálispenn. Ákveðið var að taka næsta fund nefndarinnar í að fara yfir uppkastið með Árna.

1983-06-07

Raflínunefnd

281. fundur

mánudagur 6. juní 1983

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Gunnar Jónsson, Órkustofnun
Árni Björn Jónasson, Línuhönnun

Árni Björn lagði fram ófullgerð eintök af skýrslu sinni "Ísingarmálíngar". Hann gerði grein fyrir einstökum hlutum hennar og benti m.a. á að komið hafi í ljós nokkrar ónákvæmni álagsmælanna. Í einhverjum tilfellum hafa menn orðið þess varir að mælarnir sýni eitthvert álag eftir að þeir hafa verið losadir frá tilraunalínunum.

Talsverðar umræður urðu um skýrsluna og leist nefndarmönnum vel á hana en gerðu ýmsar breytingatillögur t.d. varðandi röðun efnis og töflugerð. Rætt var um wantanlegt byrflug á línu síððir og ákveðið hverjar leiðir einkum pyrfти að skoða í þeiri ferð. Sérstaklega var talin ástæða til þess að kanna leiðirnar úr Bárðardal sunnan Herðubreiðar austur í Fljótsdal, á Hallormssstaðahálsi, norðan Vatnajökuls nærri Gesavatnaleið og jafnvel leiðina niður í Bárðardal um Mjódal og vestan Íshólvatns. Ákveðið var að grípa til þessa flugs fyrsta dag, sem heppilegur getur talist eftir 25. þ.m.

282. fundur

miðvikudaginn 29. júní, 1983.

Skóðunarferð á þyrlu um línumleidir á Norður- og Austurlandi.

Háttakendur: Jakob Björnsson
 Ágnar Olsen
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Guðjón Guðmundsson
 Gunnar Jónasson, Órkustofnun
 Árnólfur Þýrulunnar TF RÁN

Að morgni bessa dags var ákveðið í samráði við Landhelgisgerðuna að raflinunefnd feri í könnunarflug um línumleidir á þýrulunni TF-RÁN, enda var útlit fyrir gott veður um allt land. Bitir nokkurn undirbúningur var lagt upp frá keykvæfkl kl 11 oo. Flögði var á Pingvöll og í hring um botnsdúlum en síðan norðan Skjaldbreiðar til austurs eftir Hrauneyjafossilnu. Yfir Hrauneyjafossirkjun var vélun stödd kl 11 45. Þar var sveigt til norðurs og flögði eftir línumleidið Sprengisandarlínunum þufuver og að. Þjórdungsöldu. Norðan óldunarar blautara um og par er meiri snjór en sunnar. Þáðan var haldið líka leið og bílastóðin liggur norður í Kjósálsfögur en sveigt niður eftir hjóðal og vestan Íshólvatns í Bárðardal. Að vatnini var komið kl 12 25. Sprengisandsleið norðan Þjórdungsöldu virðist eiga nokkuð langt í land með að verða fer. Þessu svæði er síðan óll mjög blaut og að hluta undir snjó. Að venju var meiri snjór í vestur og norður frá bíleyginum en snjóhléttara til austurs.

Nálgt Íshólvatni var beygzt yfir að Svartárkoti og síðan tekin stefnan ákollóttudýngju sunnanverða. Þar litlu austur var lent kl 12 45 á hraunborg, sem er suður af Breðrafelli. Á felli þessu var hófd lo mínumá viðstöða en þáðan sést vitt eftir línumleidinu sem og til suðurs í att til Dýngjufjalla og Váðoldu.

Af fellinu var flögði yfir spennið, sem reist var á líðun hausti SV af Herðubreið en eftir það línumstefnuna austur yfir Þorlákslindir og Príhyrningarfjallgráð að Brú á Jökuldal-eftir. Þar yfir var vélun kl 13 20. Á þessari leið var hringsólað litla stund sunnan og austan Herðubreiðar og aftur yfir brú til nánari athugunar á línumleidinu.

Þessu næst var stefnan tekin yfir Fljótsdalsheiði og komið á dalinn við Bessastaði. Þar var fyrst haldið inn eftir Norðurdal en sniði við fljótlega og flögði út með Múlanum og suðurhlíðum Fljótsdalss og með Byggðalinunni út yfir Hallormstaðaháls. Þar var lent við spennið. Nefndarmenn skoðaðu verkeummerki par á staðnum en spennið fíll að hluta, síðastliðið vor, af völdum ísingar. Þeir konnuðu einnig hvor og hvernig best væri að endurreisa það.

Að þessu loknu hóf þyrlan sig aftur á loft kl 13 55 og var hálssin kannaður nánar úr lofti áður en stefnan var tekin til Egilsstaða. Þar var lent á flugvellinum. Þyrlan var nú fyllt af eldsneyti og aftur var lagt upp kl 15 oo eftir um 45 mínumá viðstöðu þar á vellinum.

282. fundur frh.

Nú var flögð inn Fljótsdal og inn Norðurdal en úr botni hans var sveigt yfir á Fljótsdalsheiði. Stefnan var tekin á Upptyppinga en við suðurenda Príhyrningarfjallgráðar og fyrir botni. Áltadals var sveimð um hríð í leit að línumleidið par um. Þarna sýða var meiri snjór en á nyrðri leiðinni, enda lanicið herra.

Yrra suðurenda Upptyppinga var flögð norður undir Herðubreiðartögl en beygzt til suðurs austan Vikrafells og halðið eftir það vestan Váðoldu suður fyrir Dýngjufjall og sunnan við Trölladyngju að spenninu, sem þar var reist á síðastliðnu sumri. Þar var lent og lesið af mslinum.

Þyrlan var hafin til fluge frá spenninu kl 16 13. Fyrst var flögð til norðurs nær hálfhring um Trölladyngju en eftir það var steina tekin vestur með jökli og þá sunnan Höfsjókuls, Kerlingarfjallia og Bláfells um Laugarvatn og Pingvallavatn til neykjavíkur.

Þar var lent á flugvellinum kl 17 30 og lauk þar með vel neyppnáðri skóðunarferð Raflinunefndar í hinu fugursta veðri.

Sérstök skýrsla um athuganir nefndarinnar í ferðinni verður gerð.

ÓRKUSTOFNUN

GJ/et 1983-07-06

RAFLÍNUNEFDN

Raflinunefnd

283. fundur
 mánudaginn 4. júlí 1983

Mettir: Jakob Björnsson
 Ágnar Olsen
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Guðjón Guðmundsson
 Gunnar Jónasson, Órkustofnun
 Árni Jón Elíasson, Rafmagnsveitum ríkisins.

Flosi lagði fram kort af Hallormsstaðahálsi, en að það hafði hann markað inn hugsanlegar línumleidir þar um. Þessar hugmyndir voru síðan ráðdar. Sakir þess hve slæm reynslu er af línumnuni á hálssinum, en hún er oft og lengi undir stöðugu ísingarálagi, var talit ekstilegt að ráða það við Skógrákt ríkisins, hvort ekki megi leggja línu fíll í hlífinni rétt að númerandi skógarmörkum.

Árna Jóni var fallið að yfirfarar ölli þau ísingarspenn, sem upp hafa verið sett. Ákveðið var að hann geri við þær bilanir, sem fíljós koma við skóðun, og skipti um meða, þar sem þess er þórf, en á líðunum ári var skipt um meða á nær öllum þeim spennum, sem Raflinunefnd hefur haft umsþjón með.

Að fundinum var ákveðið, hver ísingarspennanna teldust býðingarmeiri en önnur, og var ákveðið að haga viðgerð eða endurbryggja þeirra með tilliti til þeirrar flokkunar. Ákveðið var að spenn með eftirtöldum numerum vedi látin ganga úr sér. Þau verði ekki endurnýjuð að verulegu leyti né endurbryggð, nr: 3, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 17, 21, 30 og 36.

Önnur spenn án skrá þeirri yfir ísingarmálistaði, sem ÁB3 lagði fram á 275. fundi nefndarinnar verði endurnýjuð og endurbryggð eftir þórfum.

Þá var ákveðið að fundinum að önnur áíma spennisins á Hallormsstaðahási verði reist á ný, en jafnframt verði reist þar nýtt spenn, og ekki Árni Jóni í hendur kort, þar sem gefnar voru upp réttvísandi stefnur þess.

Að fundinum var rætt um að byggja nýtt spenn á Búri, þar hafa nú þegar verið reistir staurar, á Gagnheiði, milli Ármannsfells og Súlna og Heiðinni há, en endanlegar ákvæðanir voru ekki teknar.

Loks gat Jakob þess að Alþjóða orkumálaráðstefnan efndi í ágúst á nesa ári til fundar um orkuvandamál á heimskautasvæðum. Ráðstefna þessi verður haldin í Helsinki í Finlandi. Meðal efnis á henni verða erindi um flutning raforku á norðurslöðum, og taldi hann, að Raflinunefnd geti e.t.v. lagt fram sílfkt erindi. Jakob gerði grein fyrir hví hvernig gert er ráð fyrir að stadio verði að gerð þessa efnis og skilum til þeirra aðilla, sem annast skipulag ráðstefnunnar. Ráðdu menn nokkuð innihald sílfks erindi, ef gert yrði, og hver serfisjenk fyrirbrigði þar eru heilt að koma fram. Ákveðið var að taka petta mál til nánari athugunar í nefndinni.

284. fundur
 mánudagur 25. júlí, 1983

Mettir: Jakob Björnsson
 Flosi Hrafn Sigurðsson
 Gunnar Jónasson, Órkustofnun
 Þorgeir Andrésson, Landsvirkjun

Ferð á Brúaröræfi og Fljótsdalsheiði.

Flögði var til Egilsstaða með kvöldvél Flugleidða, en þar var til reiða bílasteiggbíll. Tillgangur fararinnar er að skoða hugsanleg línumstæði á svæðinu milli Jökulsárs á Fjöllum og Fljótsdals.

Einkum eru það tvar hófir, sem atlunin er að skoða. Liggur önnur frá Þorlákslindum, sunnan við Príhyrningsvatn og nærrí Brú yfir Á Fljótsdalsheiði til Bessastaða.

Hin leiðin er sunnar, frá Upptyppingum sunnan við Gásavatn um Kárahnjúka, Grjótöldu og Pralaháls á Fljótsdal við Egilsstaði.

Gert hafði verið ráð fyrir gistingu í skólahúsini á Skjöldólfss töðum á Jökuldal.

Pangað var haldið eftir skamma viðstöðu á Egilsstöðum. I náttstöð þar var komið kl. 23.30.

285. fundur
Þriðjudagur 26. júlí 1983

Mettir: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun
Porseir Andrésson, Landsvirkjun

Ferð á Brúaröræfi og um Fljótsdalsheiði.

Menn vökuðu á Skjöldólfss töðum kl. 6,30. Eftir morgunverð var ekið áleiðis til Váðbrekku. Á leiðinni var lítið á þá staði, þar sem línan farið hugsanlega yfir Jökulsá. Á Váðbrekku sílost í förlina, Aðalsteinn Aðalsteinsson, bónið þar. Hann er kunnugur vel á Vesturöræfum. Ekið var áfram, sem leið liggur frá Brú yfir Fiskidalsháls og vestur að Príhyrningsvatni. Þaðan var ekið á Dyngjuháls, en af honum sést langt eftir hugsanlegu línumstæði til austurs og vesturs. Nú var haldið til suðurs eftir háisínum og komið aftur á slóðina nálegt Príhyrningvá. Eftir henni var ekið allt að Kreppubrú, en þar var hugað að línumstæði yfir ána. Þar við brúna var hópurinn staddir um hádegisibil. Þarna var nú snúið aftur en fljótega var þó vikið af slóðinni og haldið niður með Kreppu nokkurn spöl f átt að Arnardalsöldu. Átlinun var að komast næri Poriákslindum. Lítill er ferður þar til Kreppu eigi langt sunnan við lindirnar. Þessari ársprænu var fylgt allt til ármóta og kom þá í ljós að ekki yrði þar lengra komist á því f átt til Poriákslinda. Því var nú snúið við og ekið fyrst til austurs og yfir árbotana og norður í hlíðum Fremri Fjallshala og þá aftur til vesturs og upp í skarð, sem er suður undir Arnardalsöldum austur af Poriákslindum. Þar sást vel til beggja átta eftir línumstæðinu. Ór skarðinu var ekið til baka yfir að Fremri Fjallshala og eftir honum til suðurs á slóðina, sem liggur inn í Krepputungu. Eftir henni var haldið til vesturs og sem leið liggur suður eftir Álfadal, sunnanvert á dalnum var sveigt af slóðinni yfir að Kreppu og var nú línumstæði kannad allt frá ánni austur og suður að Hvannstóðsfjöllum. Yfir fjöllin voru kannadar tver leiðir, en af þeim sást vítt eftir línumstæðinu, jafnt til vesturs sem til austurs í átt til Jökulsár á Brú, Kárahnjúka og Búrfells. Eftir að línumstæði hafði verið skoðað svo sem tök voru á var nú ekið norður með Jökulsá og sem leið liggur um Brú aftur að Váðbrekku í Hrafnkelsdal. Pangð var ekið með Aðalstein bóna en hinir héldu eftir litla viðstöðu til gistingar á Skjöldólfss töðum. Í náttstað var komið laust eftir miðnætti.

286. fundur
miðvikudagur 27. júlí, 1983

Mettir: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun
Porseir Andrésson, Landsvirkjun

Í skólahúsini á Skjöldólfss töðum vökuðu menn enn kl. 6,30 og lögðu af stað eftir morgunverð og frágang þar á staðnum.

Fyrst var ekið að Váðbrekku á Hrafnkelsdal en þaðan upp úr dalnum til vesturs, rétt innan við baðinn. Var nú ekið á Fjallkoll, sem er 830 m hár og komið þangað laust fyrir kl. 10,00. Af Fjallkollinum var ferðinni haldið áfram til suðurs og nokkurn spöl upp í Búrfellið en þá til vesturs út á brúnina, þar sem vel sést til Jökulsár, norðan Kárahnjúka, þar á móts við sem gljúfrid hefst. Af þessum stað var ekið sömu leið til baka ofan í Hrafnkelsdal og snæddu menn þar hádegisverð á grundnum við ána.

Eftir matinn var ekið upp brekkurnar slóðina, sem liggur inn að Snæfelli og á Fljótsdalsheiði.

Fyrst var staldað við smástund á brúninni ofan dalsins og lítið á línumstæði yfir hann.

Eftir það var ferðinni haldið áfram. Nærri flugvellinum var sveigt af slóðini út með Prælhálsi en við norðurenda hans séð langt eftir vantanlegu línumstæði, til beggja átta. Þarna var hópurinn staddir kl. um 15,00 og skodaði línumstæði frá Crjótbíldu og út eftir Fljótsdalsheiðinni. Af Prælhálsi var ekið til baka á adalslóðina og þá eftir henni út Fljótsdalsheiði og um Grenisöldu á Fljótsdal.

Að veginum um Hallormstað var dokad við á 2-3 stöðum. Þar var skodað hugsanlegt línumstæði nedan við brúnir Hallormsstaðaháls eða um hann.

Loks var ekið til Egilsstaða. Bílinum var skilað á flugvelli en báttakendur í ferðinni tóku sér far með Flugleidavél til Reykjavíkur og lauk könnunarferð þessarípar kl. um 22.00.

Raflínunefnd
1983-10-04 GJ/sg

287. fundur
föstudagur 9. september 1983

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Jakob lagði fram ágrip (Abstract of a paper from Iceland under Section 3.3), sem senda á Alþjóða orkumálaráðstefnunni vegna fundar, sem haldinn verður í Helsinki í ágúst á næsta ári.

Pá kynnti hann á fundinum bréf, sem borist hefur frá Iðnaðarráðuneytinu og varðar Raflínunefnd. Í bréfi þessar kemur fram að hér eftir er nefndin talin vera á vegum Orkustofnunar.

Gengið var frá lista yfir þá aðilla, sem senda á skýrslu þá, er ÁBÍ gerði yfir Raflínunefnd. Sú heitir "Isingarmælingar" og er nýlega komin út.

Rædd var vantanleg skoðunarferð nefndarinnar í Blöndudal og ákvæðið að fara hana eins fljótt og unnt er eftir 5. október n.k., ef aðstæður leyfa.

Fjallað var um skýrslu þá, sem borist hefur frá Magnúsi Jónssyni um vindu, ísingu o.fl. á leið fyrirhugaðrar línu milli Blöndu og Akureyrar. Töldu menn skýrslu þessa hina gagnlegustu.

Jakob hafði samband við formann póknunarnefndar og fékk hjá honum upplýsingar um það hvernig póknun til nefndarinnar væri ákvæðin var ákvæðið að GJ kannadið nánar hvar tímí hefur farið til starfa hjá Raflínunefnd á liðnum árum.

Á fundinum var lagður fram listi fyri þau verk, sem ljóst er að Raflínunefnd á önnun að öllu eða einhverju leytí.

Farið var yfir skrá þessa, rætt var einstaka liði hennar sem og starfið á vetrí komanda.

288. fundur

Þriðjudagur 25. október 1983

Meggir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Línulagnir í Blöndudal og leið línumnar frá Blöndu til Akureyrar voru fyrst á dagskrá fundarins. Áætuð hafði verið ferð a Blönduslóðir og í Skagafjörð en sú fóll niður vegna ófærðar og slæmra veðurskilyrða. Ákvæðið var að halda því til streitu að fara þessa fór á næstunni, leyfi aðstæður.

Agnar lagði fram kort af línumstæðum í Blöndudal, eintak af ófullgerðri skýrslu Línuhönnunar h.f. um hönnun Sprengisandslínu og kort, sem sýnir hugsanlegalínuleið um Mosfellsheiði, Bingvallasveit og Gagnheiði.

Á fundinum lá frammi tafla, sem sýnir vinnutíma Raflínunefndar á liðnum árum. Jakob etlauð að ræða nánar við þóknunarnefnd um greiðslur til nefndarinnar í ljósi þessara og annara upplýsinga.

Þá voru lögd yfir fundinn drög að fjórðu skýrslu Raflínunefndar, skýrslu um störf hennar á tímabilinu 1977-1982.

Ákvæðið var að fara yfir þetta uppkast á næstu fundum og talið var æskilegt að framlengja það skeið, sem skýrslan tekur yfir til ársloka 1983.

1983-11-07

Raflínunefnd
GJ/sq

289. fundur
þriðjudagur 1. nóvember 1983

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Fundartíminn fór allur í það að lesa yfir drög að fjórðu skýrslu nefndarinnar. Skýrsla þessi nær yfir tímabilið, nóv. 1977 til ársloka 1983. Á fundinum var að mestu lokið við að ganga frá fyrstu þremur köflum skýrslunnar.

1983-11-11

Raflínunefnd
GJ/sq

290. fundur
þriðjudagur 8. nóvember 1983

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Guðjón Guðmundsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Agnar sagði frá skaða, sem nýlega varð á Vesturlínu. Þá var rætt um ísingu, sem nýlega varð á línum á Norðausturlandi og ætlað Guðjón að afla nánari upplýsinga um þau tilfelli.

Haldið var áfram að fara yfir drög að 4. skýrslu nefndarinnar og lokið við þriðja kafla hennar.

1983 11 21

Raflínunefnd

291. fundur
fimmtudagur 17. nóvember 1983

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Fundartíman allan var unnið við 4. skýrslu nefndarinnar og var nú ferid yfir útskrift af fyrstu þremur köflum hennar.

1983 11 24

Raflínunefnd
GJ/sq

292. fundur

þriðjudagur 22. nóvember 1983

Mettir: Jakob Björnsson
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Unnið var við fjórðu skýrslu nefndarinnar, og farið yfir inngang og fyrstu greinar fjórða kafla hennar. Áætlað er að halda þessu starfi áfram á næstu fundum.

1983-12-05

Raflínunefnd

1983-12-06

Raflínunefnd
GJ/sq

293. fundur

þriðjudagur 29. nóvember 1983

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Unnið að fjórðu skýrslu nefndarinnar eins og á síðustu fundum hennar.
Agnar lagði fram línumit er sýna samhengi minnsta kostnaðar og álags
á leiðram Á vœtanlegrí Sprengisandslínu.

294. fundur

mánudagur 5. desember 1983.

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Unnið var enn að gerð fjórðu skýrslu nefndarinnar.

1983 12 16

Raflínunefnd

1984 01 02

Raflínunefnd
GJ/sq

295. fundur

miðvikudagur 14. desember 1983

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Unnið var við 4. skýrslu nefndarinnar eins og á síðustu fundum.
Lauk gerð kaflanna nr. 4.2 og 4.3.

296. fundur

miðvikudagur 28. desember 1983

Mettir: Jakob Björnsson
Agnar Olsen
Flosi Hrafn Sigurðsson
Gunnar Jónsson, Orkustofnun

Agnar lagði fram "Greinargerð v/bilunar á Vesturlínu þ. 04-11-'83",
og skýrslu Landsvirkjunar "220 kV Sprengisandslína, frumhönnun
burðavirkja" (3 eintök voru afhent bókasafni OS). Þá lagði hann fram
myndir af ísingu á Hallormstaðahási og verða þær geymdar í safni nefnd-
arinnar yfir ísingartilfelli.

Hvert þessara mála fyrir sig var rætt að nokkru en að auki var fjallað
um það hve títt skuli lesa af álagsmælum. Töldu menn eðilegt að gera
það haust og vor og tvívegis að vetrí eða oftar veru sérstök tilfelli.

Haldið var áfram störfum við 4. skýrslu nefndarinnar og lokið við kafla
4.4 um línu milli Vatnshamra og Glæráskóga. Línuleiðir á svæðinu frá
Ingólfssjalli til Rvk. voru athugaðar lauslega, einkum í Ölfusi.
Loks var drepið á framtíðarstörf nefndarinnar.